61. szám. Nagy-Kanizsa, 1895. augusztus 1-én. XXII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utcza Ollop-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.“ hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

KIŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Nők a tudományos pályán.

(—n.) Wlassics Gyula, vallás- és közoktatásügyi miniszter ur sok üdvös dolgot létesitett már ressortja terén, rövid miniszter sége alatt is. Ritka éleslátással felismeri itt is, ott is a hézagokat, a hiányokat, s iparkodik azokat betölteni, ezeken javitani, s igy nem egy üdvös ujitás is neki lesz köszönhető.

A jelenkort már évtizedek óta foglalkoztatja a nőképzés kérdése, s ami haladást eddig e téren tettünk, az utolsó 20 esztendő vivmánya. Az utolsó husz esztendőben keletkeztek nálunk azok az állami felsőbb leányiskolák, melyekben magasabb általános miveltségre tehetnek szert a nők; keletkeztek e hazában sok helyütt a polgári leányiskolák, melyek a középrend leányainak nyujtanak az eleminél magasabb miveltséget, s adják meg nekik azt a képzettséget, melynek alapján tanitónőkké, nevelőnőkké lehetnek.

Wlassics Gyula itt nem akart megállapodni, lehetővé akarta tenni azoknak, kik tehetséget és hajlamot éreznek magukban a felsőbb tanulmányokra, hogy esetleg az egyetemet is látogathassák, azért véleményes javaslatát kérte az egyetemi tanácsnak, hogy okadatoltnak tartja-e azt, miszerint leányok orvosokká és gyógyszerészekké képezhetik magukat s e célból bocsáthatók-é az egyetemi tanulmányokra?

Az egyetemi tanács megengedhetőnek tartja azt s igy nőképzésünk ügye egy ujabb stadiumba lépett; leányok, kik erre nézve elegendő hajlammal, tehetséggel és szorgalommal birnak, középiskolai tanulmányokat végezhetnek s azután az orvosi egyetembe iratkozhatnak.

Igaz, hogy más nyugati államok bennünket ebben a tekintetben már megelőztek, de az is bizonyos, hogy Oroszországot és Amerikát kivéve csak sporadice találkozunk nő-doktorokkal; s tudjuk azt is, hogy a zürichi orvosi egyetem hallgatóihoz a legnagyob contigenst az orosz nők szolgáltatják. A zürichi egyetem tanárai általában igen dicsérőleg nyilatkoznak női hallgatóikról, dicsérik kitartásukat, nagy szorgalmukat, komoly viseletüket, de mondják azt is, hogy inkább reproductivek mint productivek, t. i. munkálataikban kevesebb önállóságot tanusitanak, mint a férfi hallgatók, még azt, a mit hallanak, tökéletesen elsajátitják, de önállóan róla gondolkozni, vagy azt feldolgozni nem annyira képesek. Ámde azért az orvosi pályán eléggé megállják helyöket. Hogy csak egy példával illusztráljuk ezt, egy éppen most kiadott statisztikai kimutatás értelmében a jelenleg magában Moszkvában létező nőorvosok száma 554. Ezek közül 291 magán-praxist üz, 98 a tartományi közigazgatás szolgálatában áll, 33 tanintézetekben tartózkodik, 31 városi kórházakban, 17 megyei orvos, 33 zsidó kórházakban, és 10 szülési klinikákon működik. Továbbá 8 közülök gyári orvos, 4: tudományos intézetben dolgozik, 2: kisdedóvodában; 16: lemondott az orvosi praxisról, mert férjhez ment.

Amerikáról tudjuk, hogy ott az orvosi pályán kivül vannak nők elég számmal más pályákon is, és különösen az ügyvédin. Habár éppen nem vágyódunk az amerikai viszonyok után, egyelőre nem is kell tartanunk attól, hogy nagyon sok magyar nő fogja magát az orvosi vagy gyógyszerészi pályára adni, mégis örvendünk a budapesti egyetemi tanács elvi jelentőségű határozatának.

Magyarországon eddig is igen kevés nő birkozott meg a felsőbb tudományokkal, ha már magán kedvtelésből, minden gyakorlati cél nélkül nem tette. Hugonnay grófnőn kivül, ki Zürichben végezte az orvosi fakultást, csak itt hallottuk az évek folyamán, hogy egy-egy magyar leány jeles sikerrel tette le az érettségi vizsgát.

Most azoknak, a kik különös tehetséggel

A „ZALA“ tárcája.

A kis „baba“.

— A „Z A L A“ eredeti tárcája. —

Az öreg Giréthy Pál érezte halála közeledését. Magához hivatta egyetlen fiát.

Giréthy Laci összeszoritotta ajkait, mikor az agg haldokló ágyához lépett. — Visszafojtotta fájdalmát.

A galambősz öreg arca sápadt volt, szemeinek fénye megtört. Látszott rajta, hogy már a halál hideg keze néhányszor végigsimitotta a szép, férfias arcot. A magas domboru homlokon már kiverődött a lehanyatló élet harmatja: a halálveriték.

Fiának intett, hogy üljön ágya közelébe; a szolgának: hogy távozzék.

— Ketten maradtak.

Az öreg Giréthy egy ideig fián felejtette hamvasodó szemeit, mintha gyönyörködnék annak nyiltt, férfias arcában.

Aztán megszólalt.

— Fiam, az óra már nincs messze, érzem. Titkom van, amit nem birok magammal vinni a sirba. Sokszor kérdezted anyádat, akit nem is ismertél; kérted arcképét. Sohasem mondtam felőle egy szót sem. Most tudd meg, hogy anyád öngyilkos volt. Megcsalt. Én adtam kezébe a pisztolyt. Te akkor három éves voltál. A te jövőd kivánta, hogy úgy történjék. Nem akartam, hogy elvált asszony kalandos élete miatt valaha Giréthy Laci megdöbbenten ragadta meg atyja kezét.

— Ne félj, a házasságtörésről semmit sem tud a világ. Az öngyilkosság oka titokban maradt. Az orvosok nagyfoku idegbajt konstatáltak. Csak azért mondom meg neked ezt a dolgot, hogy óvjalak. A Giréthyek multja tele van házassági drámákkal. Ha megnősülsz (pedig óhajtom, akarom, követelem, hogy megnősülj) vigyázz, nagyon vigyázz! A Giréthyek tragikuma mindig az volt, hogy nagyon biztak az asszonyokban.

Giréthy Laci izgalomtól rekedt hangon szólt:

— Apám, ne kényszerits, én nem nősülök meg soha...

A haldokló fejét rázta. Csak suttogva mondta:

— Akarom, követelem. A Giréthy-familia ne veszszen ki. Értetted? Akarom, követelem. Ez az utolsó szóm: meghagyom.

Lehunyta szemeit, ajkait összeszoritotta és meghalt a végső fájdalom egyetlen vonása nélkül.

— — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — —

A roppant nagy dominium mellé a Giréthy-fiu kapott egy iszonyu tragikus titkot, ami bizonyára visszatartotta volna a hősasságtól, ha a haldokló atya végső akarata lelkére nem fekszik teljes erővel.

Évekig várt, halasztgatta annak teljesitését.

Valami megmagyarázhatatlan ellenszenvet érzett minden nő iránt. Kerülte őket.

Azt mondták róla, hogy nőgyülölő.

Nem bánta.

ősz haldokló intő szavai: „A Giréthyek tragikuma mindig az volt, hogy nagyon biztak az asszonyokban.“

Hát ő nem fog bizni.

Mig meg nem nősül, kerüli valamennyit. Azután pedig azt az egyet, akivel sorsát egygyé fűzi, őrizni fogja egy hétfejű sárkány erejével.

Föltette magában, hogy szelid, csendes, megvonuló teremtési keres, aki valóságos remete-életet folytat majd a darvasi kastélyban: a Giréthyek ősi fészkében.

Darvas vidékén nem akadt ilyenre.

Elment egyszer Alföldre: meglátogatni Varró Bélát, régi iskolatársát.

Ennek volt egy nővére: a pici Leonie. Olyan apró kis teremtés volt az, mint valami nagyobbfajta szőke bábu a kirakatokban.

Mikor megpillantotta és bemutatták neki, szinte kedve kerekedett ölébe kapni azt az aranyhaju babát, akinek csupa mosoly, csupa szelidség, csupa ártatlanság volt egész lénye.

Azt gondolta magában Giréthy Laci, hogy ez egyenesen az ő számára hullott le az égből.

Ezt az ártatlan teremtést — ha már asszonynak teremtette Isten — bizonyosan a Giréthyek számára teremtette, akiknek az a tragikumuk, hogy biznak az asszonyokban.

Már ebben a földi kis angyalban csak lehet bizni. Ekkora teremtésbe bele se férne az ördög.

Nagy kedve kerekedett Giréthy Lacinak egyszerre.

Mintha csak valami lüvös szél elfujta volna

vannak megáldva, s emellett a komoly törekvéstől vissza nem riadnak, alkalom lesz adva, hogy hajlamuknak a tanulmányok iránt eleget tehessenek. S mivel a leányok közül csakis azok fognak jelentkezni, a kik előre érzik fáradozásaik sikerét, éppen nem kell félni a női proletáriátus neveléséről. A kinek egyáltalán valamikor alkalma volt fiu- és leánynövendékeket tanulásukban figyelemmel kisérni, az észrevehette, hogy a szorgalom általában nagyobb a leánynál, mert a hiuság is nagyobb, mint a fiunál, s mivel a leány gyorsabb fejlődésü, a felfogási tehetsége s a reproductiv képessége is sokkal nagyobb; nyelvet is könnyebben tanul a leány, mint a fiu. Ott, a hol a szorgalomhoz még a kitartás párosul, a leánynál éppen nem maradhat el a biztos siker.

Valóban kiváncsiak lehetünk rá, vajjon az esetben, ha megnyilnak az egyetem ajtai a nők részére is, lesznek-e nagyobb számmal, kik a női önállóságnak megnyitott térre fognak lépni.

---

*(—) **A gimnázium épülete.** Valóságos megnyugvással olvastuk a városnak az 1894. évről kiadott zárszámadásában, hogy a gimnáziumi épület tatarozására 1205 frt 94 kr. adatott ki. Ezek után azt hinné az ember, hogy ha nincs is palotánk az évszázados középiskola céljaira, van legalább jó karban levő épület, mely céljának megfelel.*

De egy szemvillantás is meggyőz arról, hogy ez az épület, a felügyelő közegek hanyagsága következtében egy düledező félben levő épülethalmaz, mely minden főmérnöki szakértői vélemény dacára is, sőt dacára a mult évben kiadott 1205 frt 94 krajcárnak, alapos javitásra szorult.

A járda ép ott, hol a tanuló ifjuság jár, gödrös, teljesen megrongálva, ugy, hogy az ügyetlen kis csemeték sokszor felbuknak.

A játéktéren a fák gyökerei a földből kinőnek, mintha csak az volna céljok, hogy az ifjuságot a futásban akadályozzák.

De legszánalmasabb állapotban van maga az épület. A vakolat a falakról le van koppva, az idő fogától megrágott téglák állandoznak.

A tanári szobák ablak- és ajtótokjai, valamint ajtai az idő viszontagságaitól annyira megrongálva, hogy sem a zárak, sem az ablakok nem csukódnak be rendesen. Ha valamelyik tanári szobában, vagy ha a folyosón egy ablak eltörik, kénytelenek azt papirossal beragasztani, mert a város, mint háziazda, az épületnek gondját nem viseli, azaz 1205 frt 94 krt fordit tatarozásra.

És ennek a jó gazdálkodásnak hirnevét elviszik a tanárok, akik évről évre változnak, Magyarország minden vidékére.

De mind ez a város fejét nem bántja, Hisz főelv: hagyjanak nekünk békét.

A város feje bizonyára arról van meggyőződve, hogy „sapienti voluisse sat est", azaz elég, ha a város feje egyszer évenkint bemegy a papokhoz ebédre és viszont egyszer meghivja őket a szőllőbe.

Vagy nem tartozik a gimnáziumi épület gondozása az ő competentiájához?

A főmérnök önálló hivatalnok? Az senkinek sem felelős?

Az 1205 frt 94 krajcárnak megfelelő tatarozási munkáknak ki az ellenőrzője?

De minek ez a sok kérdezgetés?

Hagyjunk nekik békét!

Requiescat in pace: ez a rendszer!

A város házából.

Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete julius hó 30-án d. u. 3 órakor közgyülést tartott, melynek tárgyát az 1894-ik évi zárszámadások megvizsgálása képezte. A képviselők a forró időszakra való tekintettel, másrészről mivel nagy részük fürdőn távolvan, másrészről a mezei gazdálkodók a gazdálkodással levén elfoglalva, csak igen gyér számban jelentek meg, tulnyomó részét a megjelenteknek az elüljáróság, illetve a városi tanács tagjai képezték. Szóvá is tette a dolgot *Varga Lajos* és kérdést intézett a polgármesterhez, hogy micsoda dolog e fontos közgyülést e holt évadban és a képviselők legnagyobb részének akadályoztatása idején megtartani, amidőn a községi törvény 56 § a kötelezőleg előirja, hogy minden községben minden tavaszszal a mult évi számadások megvizsgálása végett a törvényhatóság tavaszi közgyülését legalább 1 hónappal megelőzőleg kell a közgyülést megtartani. Határozott törvénysértést lát e dologban és kimondani kéri, hogy a tanács szigoruan utasittassék a törvény rendelkezésének megtartására. Senkinek sem volt és lehetett szava e jogszerű felszólalás ellen a képviselők közül, csupán a polgármester iparkodott érvelni, hogy a törvény e rendelkezését csaknem lehetetlen betartani, miután a számadásokkal a számvizsgáló bizottságnak kell megelőzőleg foglalkoznia, azután kinyomattatni és a képviselők között kiosztatniok s igy a számadások a májusi vármegyei közgyülést megelezőleg alig kerülhetnek tárgyalásra. Ez ellen ismét Varga Lajos duplikázott, mely szerint szigoru felügyelet mellett mindez megtörténhetik január, február, marczius hónapokban; nézete szerint a törvény rendelkezését okvetlen meg kell tartani.

Ennek dacára a képviselőtestület néma és hallgatagon mégis ahhoz járult, hogy e közgyülés csak amennyiben a körülmények megengedik, tartassék meg kellő időben. Reméljük, hogy a képviselők más része nem fogja annyiban hagyni a dolgot. A közgyülés további folyamán is csupán Varga Lajos szólalt fel, hogy a város javadalmai és egyéb közvagyon értékesitése, hasznositása és eladása hirlapi hirdetmények és falragaszok közzététele utján hozassék köztudomásra, mert ez által nagyobb verseny és nagyobb nyilvánosság érhető el, mig a mostani rendszer szerint alig tudja valaki a városház bejárása alatt esetleg kiont sem levő apró cédulákat, mely uton a hirdetések eszközöltetni szokták — kutatni és feltalálni, minek oka azután a bevételek csökkenése. A polgármester ismét contrázott és az eddigi rendszer fentartása mellett nyilatkozott és a hivatalos apparatus az ő nézetének bólintott. Reméljük, hogy ez sem marad igy. Azután ismét Varga Lajos tette szóvá, hogy a város igen nagy összeget fordit ugy a közigazgatásban, mint az iskolaknál a nyomtatványokra és kérdezi a polgármestert, hogy honnan van az, mikép e szükséglet nem nyilvános árlejtés utján szerezletik be, avagy a munka miért nem adatik egyaránt minden nyomdásznak. Ez a protekcios vagy más jellegü intézkedés orvoslást és megszüntetést igényel. Ismét a polgármester kelt védelmére az abususnak és a többség hagyta régiben a dolgot. Mint tudjuk, min-

---

zetéből. Beszédes lett, sokat sétálgatott, heszélgetett azzal a kifogyhatatlanul csevegő kis babával.

Mikor el kellett válnia, szinte fájt a szive. Megigérte, hogy mihelyt lehet, megint meglátogatja őket. Barátjának, Varró Bélának ugy léligmeddig azt is tudtára adta, hogy neki a kis babával komoly szándéka van.

Hazafelé az alföldi rónán át előtte csupán egy délibáb lebegett szakadatlanul: a kis Leonie szőke, aranyfürtös feje. Fülében mint egy megrögzitett dallam-töredék zengett a név: Leonie. Ezt a nevet verte ki rithmikus csattogásával a robogó vonat is.

Leonie itt, Leonie ott, Leonie mindenütt.

Szóval: Giréthy Laci beleesett abba a fantasztikus állapotba, amit még egyetlen biztositó társaság sem mert a balesetek elleni biztositás rovatába fölvénni. Szerelmes lett.

Most már nem atyja végső akarata lebegett előtte, hanem előtérbe lépett a minden apai akaratnál hatalmasabb »vis major«: a szive.

A hosszu sóvárgásnak, epekedésnek a vége eljegyzés lett.

Attól az időtől fogva, hogy Leonieval megismerkedett, Giréthy Laci éppenséggel nem ment női társaságokba.

Az asszonyok elnevezték darvasi barátnak.

Akadt olyan csintalan menyecske is, aki csinálatott egy franciscanus-csuhát és elküldte neki postán.

Feleletet is adott rá nemsokára azzal, hogy haza hozta menyasszonyát: a kis Varró Leoniet.

Biz ez nagyon meglepő válasz volt a csuhára. Különösen a mamák között általános consternáció szült.

Ligethyné (az alsóki földbirtokos felesége) nagyon szellemes akart lenni, fölbigyesztette telivér ajkait és az mondta a társaságban:

— Ugyan hát olyan nagy meglepetés számba megy az, hogy a darvasi urodalom megszaporodott egy libával?

Ezt a társaságba nem illő hangot csak azért bocsálották meg neki, mert hat leánya volt.

Hanem akkor azután a jó társaságbeli mamák is szakitottak a bon-tonnal mind, mikor megtudták, hogy Giréthy Laci teljesen elzárkozik a feleségével, sehoisem akarja bemutatni.

Csalhatatlanul megállapitották, hogy valami nagyon közönséges nyárspolgár-familiából való asszony került a hires Giréthy-familiába. A férje be sem meri vezetni a társaságba. Tehát, habár kissé gorombán adta, mégis csak Ligethyné találta el az igazat.

A »társaság« haragja azonban nem vetett felhőt a darvasi kastély fölé. A legmodernebb szapulók: a zsürök, szellemi sziporkái nem hatottak odáig; mig ellenben onnan elszállott a hire annak, hogy milyen pompás gérle-kacagástól csengnek a darvasi kastély termei. Az uraság parányi kis felesége éppen ugy kacag egész nap, mint a kacagó gerle.

zsüron azt mondta Morgányi Pistának, az aranyfiatalság legellenállhatatlanabbjának:

— Hallja kedves Morgányi, maga csinálhatna egy kis vihart abban a galambfészekben.

Morgányi tánciskolai szabályossággal hajolt meg Ligethyné előtt és sokat mondó mosoly kiséreteben citált a bibliából:

— Nagyságos asszonyom, még nem jött el az én órám.

— És mikor jön el?

— Mihelyt kiszáll a kacagó gerle.

Ligethyné fölkacagott.

Kacagásában benne volt egy hatányos mamának elöreérezett káröröme.

— — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — —

Nem is kellett sokáig várni a kacagó gerlére.

— Hol töltsük a nyaralt, kis baba? — kérdezte tőle az ura.

— Siófokon, kedvesem, ha neked is ugy tetszik.

— A te akaratod parancs nekem, kis baba.

Elmentek Siófokra.

Mikor est a társaság megtudta, majdnem mind elhatározták, hogy oda mennek nyaralni. Meg kell ilyen uton ismerkedni azzal a kacagó gerlével.

Meg is ismerkedtek.

Nagyon aranyos teremtésnek találták mindannyian.

Az arany-fiatalság el volt ragadtatva.

Ligethyné és Morgányi Pista sokat mondó

den meg lesz felebbezve. Egyetlen egy kérdéshez senki más hozzá nem szólván, a halomnyi nyomtatványokban tárgyazott zárszám dási ügy tárgyalása 10 perc alatt végel ért. Így lehet azután kánikulában is kormányozni.

Tollfuttában.

„Gondolj merészet és nagyot és menj el Keszthelyre..... hangversenyezni!"

Ezt dudorászta egyik énekpróbán *Kovács* Károly, a legleikesebb énekkarista.

Sümegi Kálmán, az irodalmi és művészeti kör elnöke Keszthelyen nyaral. De benne [mint volt lapszerkesztőben] az öt érzéken kívül van egy hatodik is, az ugynevezett közvéleményi érzék [sensus publicistae.] Ezzel, ha Kovács Károly a közvélemény nevében énekel Nagy-Kanizsán, ő meghallja Keszthelyen is.

Az intonatiora éppen olyan lágysággal azt dudorászta vissza: „Jösz te hát, jösz te hát!"

És a nagykanizsai irodalmi és művészeti kör megindult Keszthelyre.

Azaz előbb szert kellett tenni egy dalárdai zászlóra is. Mert hogyan történjék a bevonulás csak amugy egyszerűen a kör részéről, mikor készen kellett rá lenni, hogy Keszthely fényes fogadtatásban fogja a kört részesíteni. Legalább zászlók árnyékában menjen végbe az a meleg hazafias ölelkezés, ami a kirándulók és a fogadó küldöttség között elkerülhetetlennek igérkezett.

Keszthely polgárainak lelke tele van poézissal. A gyönyörű Balaton leirhatatlan szépségéből, lélekbüvölő hullámaiból szivják magukba ezt a költészetet már gyermekkorukban. A városbiró és az elüljáróság ott esztétikai sugarakból, lágy dallamokból, zenei rithmikából vannak szőve. Mint csupa röpködő, magasan szárnyaló, szinte aetherikus lelkek, akik minden szépért [lehát az irodalomért és művészetért is] hevülnek, égnek, rajongnak.

Nos hát ilyen körbe csak lobogóval lehet impozans módon bevonulni.

A nagykanizsai régi dalárdának volt zászlója.

Kérvényt adtak be hát a polgármesterhez, hogy engedje át ezt a zászlót.

— „Szívesen kérem, csak kérjék el Prager gyógyszerésztől! Annál van."

Ezt mondta a polgármester.

Megszálltak Prager Bélát.

— „Megvan-e a zászló?"

— „Meg bizony kérem: a padláson."

— „Bravó! Kérjük a kulcsot!"

— „Hja uraim, az már a szepetneki Becknél van. Az bérelte ki a padlást."

Arra azonban már nem volt idő, hogy a szepetneki Beckhöz is egy deputaciót menesszszenek; hát zászló nélkül értek Keszthelyre.

Nagy kár volt ez. Mert az az idő és viharedzett zászló nagyon pompásan paszszolt volna ahhoz a nagyszerű lobogódiszhöz, melybe Keszthely városa a nagykanizsai irodalmi és művészeti kör fogadtatása alkalmára öltözött.

Mintha csak a nagy Festetics György szelleme visszajött volna egy napra azokkal a szellemóriásokkal, kik valamikor a keszthelyi Helikon lélekajzó levegőj ben munkáltak, lelkesedtek, lángoltak a magyar irodalom jövőjeért.

Valóságos helikoni ünnep lett ott!

Az ősök szellemével ölelkezett a modern utódoknak haladásban, munkában megizmosult karja.

Az érkezőket a testvérváros küldöttsége fogadta a pályaudvaron.

Levonultak a balatonparti „Hullám" vendéglőbe.

A sétányon *Révai* Miksa, Keszthely veterán ujságírója a „Keszthelyi Hirlap" példányait osztatta szét. Meleghangu vezércikkben üdvözölte a lap a városba rándult vendégeket: a nkanizsai irodalmi és művészeti kör tagjait.

A Hullámban déli egy órakor fényes társasebéd volt. A kirándulókon kívül résztvettek abban Nagy István városbiróval élén az elüljáróság és Keszthely notabilitása.

Az első felköszöntőt, mely egyuttal üdvözlő beszéd is volt, a városbiró mondotta. Körülbelül így hangzott:

— „Kedves vendégeink!

Keszthely város polgárai örömmel értesültek a lapok utján arról, hogy a derék testvérvárosban: Nagy-Kanizsán legutóbb megalakult irodalmi és művészeti kör tagjai a nemzeti haladás, a szép művészetek geniuszának szolgálatában buzgólkodva, hozzánk is átrándulnak. Testvéri öleléssel fogadjuk, lelkesedéssel üdvözöljük önöket körünkben. Megyénknek e természeti szépségekkel megáldott pontján, hol dicső nemzeti multról regélnek a Balaton ringó hullámai, hol költészetet lehel minden bokor; hazánk, nemzetünk haladásának fényes álmáról suttog a fejlő lombokat megrezdítő, enyhe fuvalom: igérjük, fogadjuk önöknek, hogy Keszthely város polgársága mindenkor házias lelkesedéssel csatlakozik az önök által kibontott lobogó köré, melynek diadalához erkölcsi és anyagi erőnk egész összeségével akarunk járulni. Ismételten üdvözöljük önöket! Tárt karokkal fogadott, szívesen látott vendégeink. Érezzék magukat városunk falai között igazán otthon! Isten hozta önöket! Éljenek!"

A szünni nem akaró éljenzéssel és tapssal fogadott lelkes beszéd után felállott *Sümegi* Kálmán, az irodalmi és művészeti kör elnöke; melegen megköszönte a rendkívül szives, valóban testvéries fogadtatást, mely annyival meglepőbb és feledhetetlenebb, mert a kör a szerénység vonalán tullépni egyátalán nem akarván, hivatalosan a városbiró urat nem is értesitette.

Egymást érték a tósztok. A gyönyörű Balaton hullámzott. Hullámzottak a kedélyek is.

Emelkedett hangulat uralkodott.

Este az Amazonban a hangversenyre csakugy özönlött a közönség.

Dr. Fried Mundi barátunk (akinek ha slágerje van is, mindig pechje van), izgatottan járt fölalá, hogy ilyen nagy publikum előtt nem klavirozhat Kovács Károly szavalata mellé.

Kovács Károly ugyanis expresz-levélben értesitette Mágicsot, a kör másodtitkárát, hogy Vörösmarthy Hontalanjával alaposan berekedt a beborult tetejü Badacsony tövénél.

Annál boldogabb nyugalommal hordozta végig mosolygó tekintetét a hullámzó publikumon *Sterneck Zsigmond*, a művészeti szakosztály fáradhatatlan karnagya.

Ez az igazi művészetpártolás, mikor hangversenyre egymással versenyezve siet mindenki, dilettáns, laikus egyaránt!

Keszthely város közönsége vendégszeretetével és példás művészetpártolásával kitörülhetetlen emléket vésett a kanizsai irodalmi és művészeti kör tagjainak szivébe.

Keszthelyen kikelt omladékiból a halhatatlan emlékezetü Helikon.

— — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — —

Hát most: gyónom a mindenható Istennek és neked oh hatalmas publikum, hogy ez egyszer én sem tudtam megtisztulni a zsurnaliszták eredendő bünétől; ami eddig van a Tollfuttában, a tervezett programm alapján már megirtam a kirándulás előtt.

Ha minden tekintetben nem felel meg e rész a valóságnak, méltóztassanak nekem megbocsátani.

Ami nem igy történt is, talán igy történhetett volna. Ami nem igy történt, azt bocsássák meg a nagy-kanizsai kirándulók, ne a keszthelyieknek, hanem nekem, mert a keszthelyiek rovására bizony-bizony sok fantasztikus dologgal teleróttam a üres papirost.

Egyszer Giréthy Laci sürgönyt kapott tisztfartájától. Rögtön haza kellett utaznia pár napra.

Megkérdezte a feleségét:

— Velem jösz vagy itt maradsz, kis baba?

— Ahogy akarod, kedvesem.

Giréthynek eszébe jutottak haldokló atyjának szavai.

De azután arra gondolt, hogy kissé nevetséges szinben tünnek föl a társaság előtt, ha nejét is elvinné. Hadd essék át a tüzpróbán.

Elutazott egyedül.

Másik nap már az arany-fiatalság szabadabbra eresztette az udvarlás fékjét.

A kis baba csak kacagott.

Harmadnap már — ahogy ők mondták — játszottak az aranyos kis babával.

Morgányi Pista mindig ott volt az oldalán.

Negyedik nap az alkonyi órákra csónakázást inditványozott Morgányi s társul ajánlkozott a kis baba mellé.

Elfogadta.

Kettén kerültek egy kisebb csónakba.

Morgányi jó evező volt.

A társaság mögöttük maradt.

Messze behatoltak a vizbe.

Beesteledett.

A hullámokat a szél borzolni kezdte. Vihar jelentkezett.

Nemsokára nagyobb hullámok hányták a csónakot.

Giréthyné körülnézett.

A siófoki partot már befödte az est homálya, csak az esplanád villamlámpái vetettek fényt a partszéli hullámokra.

Ott állott a társaság és nézte a kavargó hullámokat....

Egész váratlanul közéjük lépett Giréthy Laci. A felesegét kereste.

Elsápadt, mikor megtudta, hogy Morgányi Pistával ült egy csónakba.

Hatalmas teste megrendült.

Mintha a zugó hullámok közöt haldokló atyja szavait hallotta volna kidörögni: »A Giréthyek tragikuma az volt, hogy bizták az asszonyokban.«

Mért ment ez az asszony egyedül azzal a nagyon ismert Don-Juannal? Mi történik ott a zajgó, hánykodó hullámok között?

Rögtön csónakot rendelt és megragadta az evezőket, óriási csapásokkal szelte a csapkodó mokon, meglátta, hogy neje egyedül ül a csónakban és küzd a habokkal.

A kis baba maga evezett. Arca sápadt, dult volt. Aranysárga fürtjei szerteomlottak a szokatlan, izgalmas küzdelem közben.

Giréthy hatalmas karjaival megragadta a csónakot; magához vonta nejét.

Csakugy lihegett szegényke, mint a megriasztott galamb.

Férje karjához simult, s e közben arca kigyult; haragtól villámló szemekkel akart valamit mondani. De — amint férjérenézett, — egyszerre fölkacagott.

— Képzeld csak ez az ostoba Morgányi makacskodott, nem akart kilelé evezni. Kénytelen voltam kilökni a csónakból s magam ragadtam meg az evezőt. Uszszék a verseny-uszó!

Aztán olyan jóizűen, szivéből kacagott fölötte, mint a legartatlanabb csinyen.

Kacagása visszhangzott a partról, hova akkor uszott ki csatakosan Morgányi Pista.

A kis baba kiállotta a tüzpróbát.

Másnap Morgányi bucsut vett Siófoktól.

—y.

Annyi azonban tény, hogy vasárnap délben egy órakor volt társasebéd a balatonparti Hullámban.

Az is tény, hogy a vendéglő pincér-mumiái a mi villamos Franzunkat annyira elragadták, hogy már Nagy-Kanizsáról akart oda-telegrafálni néhány eleven pincért a mi vendéglőseink iskolájából.

Az is tény, hogy Unger-Ullmann Elek és Szalay Lajos, mire a megrendelt fagylaltot eléjök tették, félig elo vadtak; *Weissmayer* pedig, (aki amilyen buzgó tartalékos tiszt, éppen olyan lelkiismeretes biciklista) — minden fázasabb sietség nélkül megcsinált egy haditervet és feltalálta a szárnyas biciklit, mire eléje hozták a megrendelt pohár sört.

Szóval: ami a keszthelyi „Hullám" pincéreit illeti, azok teljes hamisitatlansággal mutatták be a fürdői hirneves komfortot: a maguk részéről és ugyancsak buzgólkodtak megmenteni a városreputacióját is, hogy mi valamiképpen Nagy-Kanizsán ne érezzük magunkat.

És ez sikerült is nekik.

Vörösmarthy elmaradt Hontalanja helyett ott bolyongtunk mi, örömtől idegen nagy-kanizsiak a veranda porondján, nem annyira viharra, vészre tárt keblekkel, mint inkább fröcsre-szomjas ajkakkal.

Nagy nehezen elérkezett a hangverseny ideje.

A szépen összeállitott programm minden számát lelkesen megtapsolta a közepes számu közönség.

De az igazi vidámság, a jókedv csak hangverseny után öltött szárnyakat, vacsora közben.

A dalárda kétszer is elfujta a *„Jösz te hát"* kezdetü dalt, és zenéért, dalért lángoló főispánunk, ki szintén jelenvolt, el volt ragadtatva. Arcza ugy ragyogott, mintha csak a Tábor-hegyen érezte volna magát a nagykanizsai nótás és muzikus apostolok között. Lelkes járásbiránk: *Oszterhuber László* is polgártársi boldogsággal sütkérezett a taborhegyi fényben.

A mi nagy-idealistánk: *Sümegi* Kálmán elragadtatásában szólott is a a lelkesedéstől megdicsőült főispánhoz, meghatottan köszönte meg meleg érdeklődését, amire a főispán a nkanizsai irodalmi és művészeti kör tagjaiért emelte poharát.

Hogy Keszthely se maradjon némán, felugrott a podiumon álló zongorához [a „keszthelyi mónár"] Molnár Janosi kántor és valóságos cigánytűzzel játszott néhány magyar dalt.

Ekkor már az idő gyors szárnyakon éjfélfelé repült.

Az «Első magyar» fiatal «Mitmacherja»: Vidos, rá-rá-rikkentott ugyan a szárnyas időre, de az nem állott meg még a keszthelyi Amazon kedvéért sem.

Éjfélután egyszerre mozgás támad.

Vidosnak szemei tágra nyilnak.

— Nini, a Horváth Honor, Varga Péter, meg a Csanya barát. — Kiált és ugrik a belépő papi alakok felé.

Csak egészen közelből győződött meg, hogy még sem az ismerős nagy-kanizsai franciskánusok.

Ha egyátalán hinnék a kisértetekben vagy legalább a néppárti kisértetekben, azt mondanám, hogy a Doppelgängerjök, a bujdosó hasonmásuk volt az a három papi alak.

Mintha csak valóban kisértet-riadalom fogott volna el bennünket, csakhamar fölugráltunk és nietünk kibontakozni Keszthely vendégszerető karjaiból.

(Na ebbe hát nem izzadtunk bele!)

Még egy bucsu-pillantást vetettünk a gróf palota hatalmas kötömegére. (Azon volt legalább egy árva lobogó a gróf tiszteletére.)

A mi szikrázó *hire*-ünk elfujta a Tuboly Vilmos torlélé bucsudalt

«Isten hozzád Keszthely város,
Van Mihasznád dabárdos;
Birád is van mézes-bárdos!
Nagyra nőhetsz bizton már most!»

Aztán kirándultunk a pályaházhoz.

HIREK.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Szalai* Alajos nagykanizsai adóügyi-ügyészt a kaposvári m. kir. adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

— **Gyászhir.** Pálfiszegi *Pálffy* Elek pölöskefői földbirtokos julius hó 28-án elhunyt. A boldogult Zalavármegye egyik legkiválóbb gazdásza, és a magyar vendégszeretetnek igazi mintaképe volt. Az ifjabb korában feltünő szép, délceg férfiu tagja volt azon diszbandériumnak, melyet Zalavármegye a király koronázása a kalmából Pestre küldött. A hosszas betegség megtörte testben és lélekben az életvidor férfiut, kinek elhunytát a nagytekintélyü családon kivül sok jó barát és számtalan ismerős őszintén fájlalja. A boldogultnak hült tetemeit kedden d. u. a pölöskefői sirboltba nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Pálffy László és Magda, férjezett dr. Bolla Lászlóné mint gyermekei, özv. lukafalvi és zarkaházi Zarka Józsefné, sz. Pálffy Karolina mint testvére, továbbá dr. Zarka Zsigmond és Zarka Julia férj. diskai Diskay Sándorné, valamint az összes rokonság nevében szomorodott szivvel jelentik hőn szeretett édes atyjuknak, apósának, testvérének illetőleg nagybátyjuknak *Pálfiszegi Pálffy Eleknek* hosszas szenvedés s a halotti szentségekájtatos felvétele után f. évi julius hó 28-án reggel 6 órakor életének 55. évében történt gyászos elhunytát. Áldás és béke lengjen hamvadó porain!

— **Gyászjelentés.** Fájdalomtól meglörl szivvel tudatjuk rokonainkkal és ismerőseinkkel, hogy torrón szeretett anyánk, illetve anyósunk és nagyanyánk *Naschauer Amália* özvegy folyó hó 30-án, életének 88-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. A drága halott hűlt tetemei 1895. augusztus hó 1-jén, csütörtökön, délelőtt 9 órakor fognak örök nyugalomra helyeztetni. Nagy Kanizsa, 1895. julius 31-én. Naschauer Vilmos fia. Naschauer Jenny menye. Reiner Zsófi, Czopp Teréz, Eisner Ilona, Herzl Julia, Naschauer Ella unokái. Naschauer Mór, Naschauer Bódog, Naschauer Pál, Reichenfeld Mór unokái.

— **Hock János Nagy-Kanizsán.** A nagykanizsai Iparos-ifjak önképző köre által, f. évi augusztus havában tartandó nyári vigalom alkalmából a kör meghirása folytán *Hock* János országgyűlési képviselő ismét körünkbe jő és a kör céljaira felolvasást fog tartani. Az iparos ifjuság köre ezen mulatságával tanujelét kivánja adni, hogy uj céljának: az önképzésnek is megfelelni iparkodik.

— **Nagy-Kanizsa — Keszthelyen.** A nagy-kanizsai *irodalmi és művészeti kör* legutóbbi vasárnapon még élenkebbé tette az amugy is élénk keszthelyi fürdőt. A hangversenyen közreműködő tagok, szám szerint 25-en már a reggeli gyorsvonattal utaztak Keszthelyre, a körnek egyéb tagjai a délelőtti vegyes- és délutáni személyvonatot használták a keszthelyi utazásra. A környek mintegy 80 tagja vett részt a kiránduláson. A *bicycli klub* tagjai közül 8-an saját járműveikkel tették meg az utat Kanizsáról—Keszthelyre és vissza. Délben társas-ebédre gyültek össze a kanizsaiak a „Hullám"-szállodában, ebéd után pedig szétszóródtak és este felé kisebb-nagyobb csoportokban élvezték Keszthely egyedüli kellemességét — a balatoni fürdőzést. A hangverseny utólagos intézkedés szerint az „Amazon"-szálloda *kertjében* tartatott meg, de ezen igen helyes intézkedésről a nagyközönség az idő rövidsége folytán kellőleg értesithető nem volt, mindamellett elég szépszámu hallgatóság jött össze a kertben. Ott látuk *Szastics* Benőt, Zalamegye főispánját családja al, *Dunst* Ferenc spátpébánost hövérével, több megyei notabilitás társaságában, de a hallgatóság nagyrészét kanizsaiak képezték. A műsor 7 pontból állott, ebből három jutott a kör férfi dalkarának, kettő a zenekarnak, egy Sterneck Zsigmond karnagynak és egy Kovács Károly és dr. Fried Ödön urak részére volt fenntartva. Kovács Károly azonban julius 20-án feladott, de mindamellett megtévve érkezett express levelben tudatta a rendezőséggel, hogy legnagyobb sajnálatára betegség folytán a hangversenyen nem működhetik közre s igy ezen piecet is Sterneck Zs. karnagy vállalta magára; dr. Fried Ödön pedig arra volt kárhoztatva, hogy a helyett, hogy tapsokat kapott volna, neki kellett ilyeneket osztogatni. Mind az ének-, mind a zenekar derekasan kitett magáért és valóban elismerést érdemelnek a hangversenyzők, hogy nem kiméltek sem fáradságot, sem költséget, átrándultak Keszthelyre, hogy ott zengjen a dal és pengjen a hur Keszthely városa közönségének tiszteletére és a fürdő-vendégek szórakoztatására, meg a nkanizsai irodalmi és müvészeti kör hirnevének terjesztése és emelésére. Az ének- és zenekar kitünő produkciói, nemkülönben Sterneck karnagy geniális játékat a hallgatóság lelkesen megtapsolta és kitüntető óvációkban részesitette Sterneck karnagyot és a közreműködőket. A hangverseny után társasvacsora volt az „Amazon"-szálloda kertjében, mely alkalommal két felköszöntő mondatott, az elsőt *Sümegi* Kálmán a kör elnöke tartotta *Szastits* Benő főispánra, egyuttal köszönetet mondva neki a kör iránt tanusitott meleg érdeklődéseért, a második felköszöntőben *Szastits* főispán éltette a szépirányu és hazafias tevékenységü nagy-kanizsai irodalmi és müvészeti kört, de első sorban ennek derék ének- és zenekarát. A főispán, ki tudva-levőleg kitünő zenész, Sterneck Zsigmonddal huzamosabb időn át társalgván, elragadtatásának adott kifejezést Sterneck Zsigmond játéka felett és legnagyobb elismeréssel szólt a zenés énekkar játékáról. — A kirándulók legnagyobb része csak a hajnali vonattal tért vissza Nagy-Kanizsára, mi azonban csak a keszthelyi h. é. vasut részvénytársaság rendkivüli előzékenysége folytán vált lehetővé, mely is a kirándulók tiszteletére éjjeli 2 órakor külön vonatot indított Keszthelyről—Balaton-Szt.-Györgyre; sőt a derék állomás-főnök figyelme még arra is kiterjedt, hogy olyan kocsikba helyezte el a kirándulókat, melyeken az utazást minden átszállás nélkül közvetlenül Nagy-Kanizsáig zavartalanul meg lehetett tenni.

— **A minta-férj.** Szabó György nagy-kanizsai napszámos már évek óta elválva élt feleségétől, ki utóbbi két gyermekével Eszteregnyén tartózkodik és saját keze munkájával keresi meg a mindennapi kenyeret. Szabó néha-néha elment Eszteregnyére, hogy gyermekeit megnézze, az asszonynyal azonban mit sem törődött. Egyszére csak Szabó uram féltékenykedni kezdett a menyecskére és elhatározta, hogy a hűtlen hitvest meggyilkolja. Tudva azt, hogy ebbeli szándékának tettlegesitése után vége a „nemulass"-nak, elidegenitett egy itteni kereskedőtől néhány forint reá bizott pénzt és ezzel elment mulatni Eszteregnyére. A mulatozás után feleségéhez ment és szemrehányásokat tett neki magaviseletéért és meggyilkolással fenyegette. Az asszony látva, hogy nem tréfa a dolog, elmenekült, Szabó uram pedig elment ujra a korcsmába és ott mulatott másnapig. Szerdán este találkozott ismét az asszonynyal, midőn ez a mezei munkáról hazatérőben volt. Szóba állt vele és sikerült az asszonynyal elhitetnie, hogy a tegnapi fenyegetődzés nem volt egyéb tréfánál. Az asszony hitt férjének és teljesen kibékülve haza tértek. Éjfél idején a férj felkelt és az alvó asszonynak nyakába dőfte kését, ezután pedig elmenekült, hogy sajátmaga jelentést tegyen az esetről a rendőrségnek, ki az előzetes vizsgálatot megejtvén, Szabót letartóztatta; az életveszélyesen megsérült asszonyt a kórházba beszállittatta, az ügyet pedig a kir. törvényszékhez áttette.

— **Szocialista szőlősgazdák.** A szociaidemokrata tanok a soproni szőlősgazdák körében is veszedelmesen hóditanak. Nemrég egyesületet alkottak, amelyben kizárólag szociaidemokrata lapokat olvasnak, helyiségeiket pedig felcakasztották ismert szocialisták arcképeivel. Sopron város közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén a rendőrkapitányt megtámadták amiatt, hogy jelentésében az egyesület üzelmeiről egy szóval sem emlékezik meg, holott alkalmas intézkedésekkel a jelentkező bajnak könnyen elejét vehetné. Az egyesület megrendszabályozására maga a pénzügyminiszter is segédkezet nyujtott. A szőlősgazdák ugyanis saját-termelésü boraik kimérésére 30 italmérési engedélyért folyamodtak, a miniszter azonban csak ugy nyilatkozott hajlandónak a kérelem teljesitésére, ha az egyesület vezetését megbizhatóbb elemek vesik át. A miniszter utasitása folytán az egyesület uj tisztikart választott, de az uj

választmányban ismét csak a szocialisták maradtak többségben. Minthogy ilyenformán előrelátható, hogy kérelmüket a minisster nem teljesíti, érdekeik védelmére német nyelven szerkesztett lapot készülnek kiadni.

* **Kerékpározók figyelmébe.** A világhirü Steyri fegyvervár kerékpár képviselősége és raktára Unger Ullmann Eleknél Nagy-Kanizsán van, — honnét képes árjegyzékek kivánatra diimentesen küldetnek.

* **Im Fluge durch die Welt** díszkötésben. — *Fliegende Blätter Kalender 1896. évre* megjelentek és kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Patkány-politika.

Kezünkbe kerültek azok a nyomtatványok, mikben a városi magistratus 1894. évi zárfárkodásáról számol be.

Ide irjuk szép rendben, miket azoknak külszetén nyomtatva találtunk.

„Nagy-Kanizsa rendezett tanácsu város 1894. évi zárszámadása — **Ifj. Wajdits József Nagy-Kanizsa.**"

„Katonatartás számadása és pénztári kimutatása 1894 január hó 1-től december 31-ig. — **Nyomatott Singer L. Nagy-Kanizsa.**"

„Laktanyák számadása 1894. január 1-töl, december 31-ig. — **Nyom. Singer L. Nagy-Kanizsa.**"

Közmunka zárszámadása 1894. januar hó 1-töl dec. 31-ig. — **Nyom. Singer L. Nagy-Kanizsa.**"

„Szent János egyház számadása és vagyon-kimutatása 1894. jan. 1—töl, dec. 31-ig — **Nyom. Singer L. N.-Kanizsa.**"

„Róm. kath. temető zárszámadása és vagyonkimutatása 1894. jan. 1-töl dec. 31-ig. — **Nyom. Singer L. Nagy. Kanizsa.**"

„Róm kath. temető-kápolna zárszámadása és vagyon-kimutatása 1894. jan. 1-töl 1894. jan. 1-töl dec. 31-ig. — **Nyom. Singer L. Nagy-Kanizsa.**"

„Ebédő számadása 1893. aug 1-töl 1894. jul· 31-ig. — **Nyom. Singer L. Nagy-Kanizsa.**

„Vagyon-leltár 1894. év végével. — **Weiss L. és F. könyvnyomdája Nagy-Kanizsa.**"

„Letétjek és alapok számadása 1894. évre. — **Weiss L. és F. Nagy-Kanizsán.**"

„Végül a számvizsgálók jelentése szinten **Weiss L. és F. könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán**, került ki.

Czinos nyomdai technikával kiállitott nyomtatványok. Nem lehet ellenök külsőleg senkinek kifogása.

Sőt, aki nem tudja, hogy Nagy-Kanizsán véletienül egy negyedik nyomda is van, elismeréssel konstatálja a városi magistratus eljárását, hogy a munkát mily nemes pártatlansággal és részelhajlatlansággal osztja meg a városi terhekhez járuló nyomda tulajdonosok között. Hanem aki tudja, hogy itt Nagy-Kanizsán még Fischel-féle nyomda is van, az joggal kérdezheti: honnan ez a mellőzés?

Hát azoknak, akik e feltünő mellőzésnek okát nem tudnák: meg kell mondannunk, hogy abban a Fischel-féle negyedik nyomdában véletlenül a Zalát nyomják, amely lap a városi magistratussal szemben ki szokta mondani véleményét lepleztelenül. Mivel azután a szerkesztőség a városi tanács haragjának és boszuállásának hullámaitól teljesen elszigetelten áll, afféle mellőzéssel a kiadóhivatalt akarják megboszulni; azt az ártatlan üzletet, melynek a lap szellemi részéhez absolute semmi köze nincs.

Ez megint csak egy olyan momentum, mely a városháza ismeretes patkány-politikáját mutatja be a maga törekvése:

Hogy meddig tart ennek a patkány-politikának, kirsinyeskedéseivel immár nevetségessé válló terorizmusa eredetiségében nem tudjuk. De hiszszük, hogy mihelyt a hatalmaskodásnak az a rozoga alkotmánya, melynek oduiban a patkányok ma még bizonyos elégültséggel politizálnak, omladozni kezd, a patkányok is szét fognak riadni.

A tiszta fény, a világosság nem lesz az ő elemök.

CSARNOK

Hullám Ágnes.

(Népdráma.) 2

— Irta: **Szalay Sándor.** —

(Folytatás.)

4. jel. *Hatos, Agnes.*

Agnes: (Az istáló-ajtóhoz megy.) Pista! Pista!

Hatos: (Az ajtón kitekint.) Te vagy rubintom? (Kilép.)

Agnes: Csak csendesen.

Hatos: Történt valami?

Agnes: Testamentomot csinál az öreg.

Hatos: (Örömmel. Talán a végét járja?

Agnes: Dehogy járja. Nem megy az olyan könnyen. Elzörög ez még tiz esztendeig a rozoga csontjaival.

Hatos: Jaj pedig be meguntam már ezt a cudar komédiázást. Fejembe nyargal minden csepp vérem, mikor mellette látlak: nyiló, harmatos virágot a száraz kóró mellett. (Indulatosan.) Még az eget is megfenyegetem olyankor, hogy mért nem veszi már el ezt a földön botorkáló embert, aki halottnak még eleven ugyan, de élőnek már halott. Hogy már lehetnél egyszer az enyém Isten és ember előtt. Hogy ne kellene csak igy titokban váltani veled ezt a néhány édes szót. (Sóhajtva.) Egy esztendeje, hogy szivet cseréltünk egymással; olyan vagyok én azóta — hidd el angyalom! — mint az égő asztag; emésztő tűz eszi belsőmet; vér helyett sokszor mintha izzó parázs ömlenék keresztül ereimen; fejem olyan, mintha lángot fogott volna agyvelőm. Ha soká tart ez, meglásd: futó bolond lesz énbelőlem.

Agnes: (Hatoshoz simulva.) Szegény Pista! Ha vigasztalás a más kinja, vigasztaljon az, hogy az én lelkemet még emésztőbb kinok égetik.

Hatos: (Nagy indulattal.) Aztán igy égjünk, emészt ődjünk mi még esztendőkig? Se mennyország, se pokol nem vált meg bennünket? (Maga elé merezsti szemeit.)

Agnes: (Sohajtva.) Bizony nem. (Sötét tekintettel kémlelli Hatost.) Mese az csak, amit ilyen szivek megváltásáról beszélnek. (Kis szünet után.) Lent, a fonyódi pusztán élt egy szegény gulyás-bojtár, aki megszerette a vén számadó feleségét. Hervadtak egymásért, mint a harmattalan fűszálak. Egyszer azután, mikor a szegény bojtár már érezte, hogy igy is, ugy is halál; elpusztul az emésztő szerelemben: valami olyan hírrel, hogy az egyik gulyabeli tinónak baja van, kihivta a számadót a delelő gulyához. Mi történt ott, mi sem? — arról bizonyosat senki sem tud mondani; de a számadót holtra gázoltan vitték haza. A bojtár azt mondta, hogy mikor a sebéslábu tinót vizsgálta, a szilaj állatok val mitől megbokrosodtak s összedőtődték, agyongázolták az öreg számadót.

Hatos: (Hevesen felüti fejét.) Aztán mi történt a bojtárral?

Agnes: Mi történt volna? A boldogság harmata hullott a hervadó fűszálakra: egymásé lettek. Egy idő ig ilyen, olyan mende-monda kélt ugyan a történet nyomában; de ki tehetett volna bizonyságot a bojtár ellen, ha ő verte is a vén számadóra a megszilajitott gulyát?! A vén számadót eltemették. A sir nagyon szépen tud hallgatni.

Hatos: (Megragadja Ágnes kezét.) Te, Ágnes! ha ilyen egy csapással átvagódnék a minket elválasztó rengeteg idő is!

Agnes: (Fejét rázza.) Mesemondás ez csak. Szépen kigondolt meséje szenvedő lelkeknek, akik — mint mi — a pokol tüzében mennyországról ámodnak. (Csüggedten.) Nekünk már csak igy kell átszenvednünk az életet. Eskům az öreghez köt. Isten tudja: fölszabadit-e valamikor a halál!

Hatos: De ha fölszabadit?!

Agnes: (Hatoshoz simul.) Akkor tied leszek testemmel, lelkemmel.

Hatos: (Szenvedélyesen.) Ágnes! beleláttál te jól az én lelkembe?

Agnes: Hát szeretheteném máskép ennyire?

Hatos: Ha lelkembe láttál, akkor láthattad azt is, hogy ott egy fekete gondolat érik, amióta téged szeretlek.

Agnes: (Megütődést szinlel.) Csak nem akarsz halálba rohanni velem is, magaddal is?

Hatos: Nem. Más érett lelkemben, csak módot nem találtam hozzá. Most a fonyódi bojtár történetéből tanultam valamit. (Hevesen.) Ha se Isten, se ördög meg nem vált bennünket, majd leszek a megváltó én magam.

Agnes: (Ijedten körülnéz.) Pszt! (Megcirógatja Hatost.) Szegény Pista! nagyon erős szív kell az ilyen megváltáshoz.

Hatos: (Sértődötten.) Micsoda?! Hát te engem csak afféle gyöngeszivű legénynek tartasz? Majd meglátod: milyen pusztulás lesz itt, ha én megmozditom kezemet. (Fenyegető arccal néz a ház felé.)

Agnes: Pszt. Nem hallok. (Távolba néz.) Ott jön a drágalátos mákvirág a kertből. Eredj be, meg ne lásson bennünket igy.

Hatos: (Az istáló-ajtóból visszaszól.) Emlékezzél rá: mit mondtam! (El.)

Agnes: (Sötéten néz utána.) A magot jó földbe hintettem. A fonyódi bojtár története fogott a lelkén. Szegény, megbabonázott bolond te! sajnállak, de szükségem van rád. Az ördög is párosan jár. (Távolba néz.) Hogy cipeli a virágot az a szerelmes gerlice. Meggyóntatlak még ma téged is. Magadtól akarom hallani, hogy Baracs Pali szereted. Haragom, gyülöletem éhes: táplálék kell neki.

5. jel. *Julis* (jö). *Agnes.*

Agnes: (Szinlelt nyájassággal.) Na visszajöttél már te kis virágtolvaj? Mit akarsz ezzel a temérdek virággal?

Julis: Koszorut kötök. (A padkára tesi a virágot.)

Agnes: Talán csak menyasszonynak készülsz?

Julis: (Leül, szedi a virágokat.) Annak, annak, ki a temetőbe.

Agnes: A temetőbe?

Julis: (Kötve a koszorut.) Édes-anyám halálának napja van ma. Annak sirjára kötök koszorut.

Agnes: Na lásd: milyen rossz, feledékeny teremtés vagyok én. Pedig bizony megérdemli az az áldott jó lélek, hogy soha el ne feledjük, hogy örökké áldjuk még halló porában is.

Julis: Milyen jó lélek maga anyám, hogy mindig szeretettel, áldó szóval emlegeti szegény boldogult édes-anyámat.

Agnes: (Megcirógatja Julist.) Tudod édes lányom: szeretet nyomán szeretet fakad. Szegény boldogult édes-anyád is szeretett engem, mikor még kis serdülő lányka voltam. Persze te nem igen emlékezel rá: milyen sokszor játszottunk ispilángost itt a ti udvarotokban. Még akkor te csak ici-pici lányka voltál, én már fölcseperedett. Hej, akkor se gondoltam volna ám, hogy valamikor asszonynak kerülök ide: anyának temelléd.

Julis: A jó Isten akarta ezt igy. Ki lett volna nekem édes-anyám után ilyen jó anyám?

Agnes: (Nyomatékkal.) Igaz: ilyen jó anyád..... Kösd csak a koszorut édes lányom; én meg benézek a vendégek után.

Julis: Vendégeink vannak?

Agnes: Igen: a jegyző ur, meg az elöljárók.

Julis: (Ijedten.) Mit akarnak?

Agnes: Nem tudom. Édes-apád hivatta őket.... Na hát csak siess angyalom, mert már elsőt harangoztak; templomba kell készülni. (El.)

6. jel. *Julis.* (Egyedül.)

Julis: (A koszorut kötve.) Istenem, én nem tudom: mit érzek? Valami olyan különös fekszik szivemen. Még ma ér valami engem. Egyik pillanatban repülni szeretnék át a Balatonon, töl, föl a magasba, a tulparton sötétlő hegyek tetejére, az emberlakatlan romok közzé; ott hallgatni a zugó szélvészt, a siró hullámokat és sirni velük, mikor a jó Istenen kivül nem láthatná senki. Másik pillanatban meg ugy érzem, mintha megröppent volna szivemben valami; valami ismeretlen, édes meleség simul szivemre. Szeretnék röpködni tarka pillangókkal; játszani harmatos virágokon; magamhoz ölelni mindenkit és szivemből, lelkemből dalolni a dalos madarakkal, hogy az egész világ lássa, egész világ hallja. (Merőng. Távoli nöi kardal.)

„Sir egy kis lány a Balaton partján,
Mert elhagyta szeretője csalfán.
Jobbra, balra hullanak a kőnyek;
Balatonnak gyöngyei teremnek."

Julis: (A kardal után.) Éjnye, mit éreznek ezek is, hogy olyan korán ragyujtottak! Éppen erre, ami olyan kedves nótája annak, akit én..... Istenem, mért is vagyok én olyan ostoba, bátortalan liba, hogy még magam előtt se merem kimondani..... Pedig iszen szeret ő is; tudom, hogy nagyon szeret. Még sem merek erről szólni még apám, anyám előtt se. Még a szellőtől is félek, hogy ellopja szivem titkát. (Sohajt.) Talán, ha szülő-anyám élne, annak mégis megmondanám. Ölébe simulnék, szive mellé rejtőzném, ugy mondanám meg neki, hogy az én szivem a világon a legjobb szivért dobog. (Női kardal, közelebbről.)

„Be szeretnék aranyhallá válni,
Siófoktól Füredig szaszkálni.
Rátalálnék babám hálójára;
Elbucsuznám tőle utoljára."

7. jel. *I. II. lány.* (Több lányanyal jönnek.) *Volt.*

I. lány: (Beszól az utcáról.) Mit csinálsz, Juliska?

Juliska: Koszorut kötök.

II. lány: Gyertek lányok, segitsünk Juliskának! (Mind az udvarba mennek.)

I. lány: (Juliskához.) Addsza lelkem, megkötjük mi egy-kettőre a koszorut.

II. lány: Meg bizony. De előbb igérj meg valamit!

Julis: Ugyan mit?

II. lány: Hogy eldanolod nekünk azt a szép szomoru nótát, amit sarjugyüjtéskor hallottunk töled a Balaton partján.

Mind: Ugy! Ugy! (A koszoru köré gyülnek.)

Julis: Talán egy kicsit sirni szeretnétek?

Mind. Nem sirunk, csak danold el. (Elkezdik kötni a koszorut.)

Julis: Jól van, hát majd én leszek a pacsirta, aki a munkát dallal kiséri. Úgyis csordultig van a szívem. (Dalol.)

Dal.

Sötét felhő szállt az égen: beborult.
Keresztúri temetőre leborult.
Hulli a könye: záporeső, patakban,
Azt siratta, akit én is sirattam.

Az a felhő, mikor könyét kisirta,
Elszállt messze, tán sohsse jő vissza.
Itt maradtam egyedül a bánatnak;
Sírhalmodra leborulva siratlak.

I. lány: (A dal után Juliskához fut.) Jaj te aranyos kis pacsirta, te! (Megcsókolja.)

II. lány: Hol veszünk mi, lányok ilyen pacsirtát, ha valaki Juliskát elröpteti.

Julis: Ne tartsatok tőle! A pacsirta nem kapós madár, nem *fogják* kalickába. (A többiekkel kötni kezdi a koszorut.)

8. jel. *Baracs. Voltak.*

Baracs: (Láthatlanul, távolról dalol.)

Dal.

Keresztúri torony be van aranyozva:
Alatta áll egy kis leány
Csendesen sokogva.
Édes kis angyalom, ne sirass te engem,
Hattyuprémes huszároknak
Közé visznek engem.

(A lányok felugrálnak s a kész koszorut a padra teszik.)

Julis: (Félre.) Édes Istenem! ez ő.

I. lány: (Az utcai kerítéshez fut s a távolba néz.) Jaj lányok, egy nyalka szép huszár.

Julis: (Félre.) Szép?..... Akkor bizonyosan ő.

Baracs: (Közelebbről dalol.)

Kardot kapok ottan, a fejembe csákót,
Alám meg egy pejparipát,
Fecskesárnyon járót,
Hogyha meglátos engem karcsu paripámon,
Örömkönny fog tündökölni
Bársony-szempilládon.

(A dal végén a színpadra lép.)

I. lány: Lányok, ez a Baracs Pali.

Mind: (A kerítéshez tódulva.) Jaj be gyönyörű huszár lett belőle.

Julis: (Kését szivére szorítva, meghuzódik egy fa mögött s onnan kandikál ki.) Istenem, milyen gyönyörű teremtés lett ebből az én..... (Saját befogja.)

I. lány: Maga az Pali? (Mind az utcára mennek.)

Baracs: Biz én szentem; testestül, lelkestül a Baracs Pali. Talán meg se ismertetek. (Lassan tovább halad.)

II. lány: Mikor olyan fényes a ruhája, mint a királyé.

Baracs: Azé is ez szentem. (Elmegy s a lányok csaltalan suttogással mind követik.)

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*)

Alig használt, solidan készült Kneipp-féle **önműködő öntő-készülék** jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 154 1—1

*) Az e rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:
Dr. LŐKE EMIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Van szerencsém közzé tenni, hogy a volt palini görfürésznél, az üzem beszüntetése miatt a lécek árai leszállitattak. Jelenleg a száraz, jó minőségű **lécek árai**

5/4 erős darabja 6 1/2 kr.
4/4 „ „ 4 kr.

Kérem mig a készlet tart — e kedvező alkalmat kihasználni.

Palin. 1895. julius 20. Tisztelettel

Frank Salamon.

6342/tk. 1895. 153 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó a nagykanizsai kir. jbiróságnak 6342/95 sz. végzése folytán ezennel közhirré teszi, hogy özv. Bettlheim Markóné nkanizsai bejegyzett kereskedő cég csődtömegéhez tartozó — a csődleltár 1—87 f. száma alatt összeirt s 831 frt 31 krra becsült bútorok, zongora és különféle ingók, mégis 1378 frtra becsült 5212 drb zsák

1895. évi augusztus hó 5-ik napján d. u. 3 órakor

Nagy-Kanizsán a közadós lakásán illetve raktárában nyilvános árverés utján eladatnak.

Ezen árveréshez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az elárverezendő ingók készpénz fizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Nagy-Kanizsán 1895. julius 18-án.

BARTS GYÖRGY,
bir. végrehajtó.

SCHEMBER C. és FIAI
csász. és kir. udvari mérleggyárosok BUDAPEST,

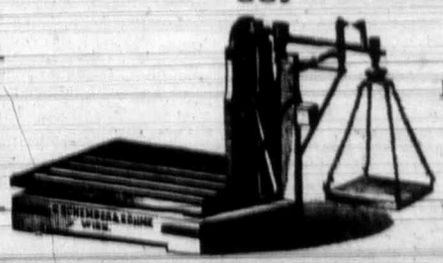

Gyár: VI. ker. Hungária-ut 83. sz.
Raktár és közp. iroda: VI. ker., Andrássy-ut 15. sz.

Ajánlják általánosan ismert szabadalmaikat **marhamérlegeiket, hidmérlegeiket, tizedes és százados gabonamérlegeiket**, továbbá mindennemű ipari célra szolgáló mérlegeiket.

155 5—1 **Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

Alapittatott: 1865-ben.
A legjobb
zongorák
pianinók és **harmoniumok**
legolcsóbban kaphatók tökéletes jótállás mellett.
Heckenast Gusztáv
hirneves zongora eladási és kölcsönző intézetében,
BUDAPEST. IV., Kigyó-utca 7. szám.
Schiedmayer és fiai leghiresebb zongorák és Thuringia Organ C. egyedüli képviselője, a világ legjobb és legolcsóbb harmoniumai.
Árjegyzék ingyen.

A világhirű
STEYR fegyvergyár
kerékpár 122 *—1
képviselősége és raktára
Unger Ullmann Eleknél
Nagy-Kanizsán.

Képes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.
Helybeli t. vevőknek iskolagép rendelkezésére áll.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1895.

62. szám. Nagy-Kanizsa, 1895. augusztus 4-én. XXII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utczа Ollop-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malálagyár és serfőzöde r. t." *hivatalos közlönye.*

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: *Fischel Fülöp* könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

A szociálizmus hanyatlása.

(=n.) A hazugság nagy hatalom. Mióta a világ fennáll, az emberekre mindig nagy hatással voltak a hamis próféták, akik szemenszedett hazugságokkal vezették félre a nagy tömeget, amely igen sokszor a hazugság érdekében hagyta magát fellázitani, mindig saját kárára, saját vesztére. S különösen akkor, mikor a tömegnek igérgettek is, mikor felhasználva sokszor sanyaru helyzetét, szembeállitották saját nyomorukat a sors kegyeltjeinek kedvező állapotával; mikor reá mutattak a gazdagok kincseire, jó életére, bőségére, ezt ugy állitván oda, mint a mely igazságtalan, jogtalan módon szerzett vagyon, amelyre neki, a társadalom nyomorultjának is joga van. Mikor hangoztatták az egyenlőséget, a melyre az ember születik, de a mely az anyagi javak tekintetében sohasem volt és sohasem lesz, sőt az egyéni munkán alapuló civilizált világban nem is lehet. A bőség mellett mindig ott volt a fogyatékosság, a gazdagság mellett a szegénység, a fény mellett az árnyék. Csakhogy a civilizált társadalmak törvényhozásának kötelessége a vagyoni ellentéteket enyhiteni, a munkást megóvni a munkaadó zsarolásaitól, a munkásnak, a munkáját megilletö méltányos bért biztositani, egyáltalán mindent elkövetni, hogy a munkás ne legyen kiszolgáltatva a nyomornak, a végleges elzüllésnek. Lesz még azért nyomor a világon, nem fog ez megszünni, már az emberrel vele született gyarlóság következtében sem. Mindig lesznek fölös számmal olyanok, a kik reá fognak szorulni a közés magánjótékonyságra. S ha valamikor volt olyan korszak, amelyben ezeknek intézményeit gyarapitani törekedtek, ugy bizonyára a mi korunk az, melyben nagy mértékben üzetik a jótékonyság s mely arra nézve oly intézményekkel dicsekedhetik, minőkkel egyetlen egy kor sem.

Olyan hazugság, a minőről fentebb említést tettünk, a szociálizmus is. A németek tudományos rendszerbe foglalták, (mert minket tudományos rendszerbe foglálnak ők, hogy hozzáférhessenek) s a jogosság nagy ismereteivel látták el, ugy hogy szalonképessé lett. Kezdették s dolgot tárgyalni s tárgyalják minden müvelt országban nagy komolysággal, nagy tudománynyal is. De a praktikus államtudomány nem tudott hozzáférni, nagy sikereket ért el Francia- és Angolországban, Amerikában, Belgiumban (e per eminentiam gyári államban) és különösen Németországban, a hol számottevő tényező gyanánt szerepel a szocializmus, s a hol ujabban a parasztságot is be akarják vonni a mozgalomba s részére más jelszavakkal külön szociálismust alkottak meg. Nálunk tudjuk, hogy minő eszközökkel dolgozik egy pár agyafurt agitátor, a nemzetközi szociálizmus megteremtésén és terjesztésén s miként sikerült az alföldi parasztnép egy részét ennek a hontalan szociálizmusnak megnyerni.

De hát örökké a hazugság sem dominálhat. A tévutra vezetett nép várja az igéretek beváltását s kezdi itt is, ott is belátni, hogy a szociálista agitátorok saját zsebük részére dolgoznak, hogy a becsületes, józan munkás embernek idejét, pénzét ellopják. Látjuk a nálunk keletkezett ellenmozgalomban, hogy a nemzetközi szociálisták hitele kezd csökkenni, hogy a magyar hazafias munkások kezdenek észretérni, belátván azt, hogy törvényes eszközökkel többet fognak elérni, mintha gyarapitva az elégületlen kiabálók számát, oktalan követelésekkel állanak elő, melyeket teljesiteni senki sem képes.

A józan lakosság másutt is kezd észretérni, a francia szociálisták az imént a megyetanácsosok választásánál megsemmisitő vereséget szenvedtek. Az angol szociálisták vezérei közül is csak kettő tudott bejutni az alsóházba. Itt tehát a lakosság megelégelte ezt a folytonos játszást a veszedelem-

A „ZALA" tárcája.

Gyilkos gyermekek.

— A „ZALA" eredeti tárcája. —

Az emberi élet telve van lélektani talányokkal. Lépten-nyomon találkozunk meglepő, sokszor megdöbbentő és iszonyt keltő eseményekkel, melyek megfejthetetlen problemák gyanánt állnak lelkünk előtt s melyekre hiába keresünk magyarázatot. A józan ész okoskodása tehetetlenül áll velök szemben, s csak e tehetetlenség nagyobb annál a megdöbbenésnél, mely hallatukra lelkünket éri.

A napi sajtó krónikája ki nem fogy a vérfagyasztó események feljegyzéséből. S már majdnem bizonyos hideg közönnyel olvassuk az emberi szenvedélyek durva kifakadásait, mikor majd azt olvassuk, hogy egy férj megölte hitvesét, vagy megfordítva; emitt apagyilkosság, ott testvérgyilkosság botránkoztatta meg a nemesebben érző lelkeket. Oda irjuk mindezeket az emberi élet tragédiái közé; sajnálkozunk a durva ösztönön, melyen az emberek uralkodni nem tudnak s majdnem megnyugszunk abban a megmásíthatatlan tényben, melyet egy böleselkedő imigy fejezett ki: „Az ember egy rosszul szelidi tett bestia, kiből az eredeti bestialitás gyakran kitör."

Az oly megdöbbentő eseményekre alig van más magyarázatunk, mint az agy abnormis állapota, a melynek rovására irjuk az elvadult emberi ösztön egy-egy bestiális megnyilatkozását. De ha már sok felnőtt ember tette az iszony és meg döbbenés mellett, a melyet kelt, szinte talányszerű; azt legalább is az emberi szenvedély elfajulásának tulajdonithatjuk; ha fel is tételezzük emellett, minthogy más magyarázatát adni nem birjuk, hogy a bestiális cselekedet, mely minden épérzésü embert a legnagyobb mértékben felháborít, az agyszervezet abnormis állapotának számitható be: — egészen talányszerű az a gyilkosság, mely hetek óta a londoni társadalmat foglalkoztatja.

Itt két gyermek: az egyik 13, a másik 12 éves, gyilkolta meg anyját, aki őket bensőleg szerette, gonddal ápolta és nevelte, sőt anyai szeretetével kényeztette.

Már maga a puszta tény mély megdöbbenést, szánó részvétet kelt az ember szivében, de ha a gyilkosság körülményeit ismerjük meg maguknak a gyilkos gyermekeknek előadása nyomán, ha megismerjük az esküdtek előtt lefolyt tárgyalást, ez a megdöbbenés iszonnyá válik s a legérdekesebb lélektani problémák egyike előtt állunk, mely a lélekbuvár tanulmányozására érdemes.

Elmondjuk ezt az esetet.

London egyik külső negyedében, *Plaistva*-ban, a melynek házai az Essex grófság határáig terjednek, a Cave-Rond nevü utca 35. sz. a. egy boldog család élt, mely apából, anyából és két gyermekből állt. Az apa *Coombes* Róbert, ki egy tengeri hajó vendéglőse volt, jó jövedelemmel birt, jól tartatta családját, sokat költött gyermekei nevelésére, kiket szeretett, majdnem imádott. Az anya férjének gyakori és hosszabb távolléta alatt példásan vezette a házat, nevelte gyermekeit, s a szomszédok egyéb kifogást sem tudtak ellene, minthogy gyakran nagyon engedékeny volt fiai iránt. Julius 5-én hagyta el az apa Londont, hogy Liverpoolban hajóra üljön és hosszabb tengeri utra induljon; gyengéden búcsuzott családjától s ez alkalommal a nő megigérte jelenlevő sógornőjének, hogy 7-én meg fogja őt látogatni. Mikor *Coombes* asszony e napon nem jött, sógornője keresé őt fel, de a cavendi lakásban csak az egyik fiát, a 13 éves Róbertet találta, ki kérdéseire azt felelte, hogy anyja sürgönyileg hivatott Liverpoolba. „Nekünk ott — azt mondja a fiu — egy nagybátyánk van, aki most meghalt és egész vagyonát örökségül reánk hagyta. Mama odament, hogy az örökséget felvegye. Most gazdagok vagyunk." Coombes kisasszony nagyon csodálkozott. Sohasem hallott valamit ama nagybátya létezéséről s fel nem foghatta, miért nem értesitette őt sógornője elutazása előtt. De minden gyanu nélkül eltávozott. A gyermekek miben sem szenvedtek hiányt; a fiatalabbik, Nathaniel rendesen iskolába ment; Róbert pénzt is mutogatott, mit állitólag anyjától kapott. Még egy fiu volt a házban, valami *Fox* nevü, egy idióta, kit a család részvétből a házba vett s kinek jelenléte a lelket megnyugtatta.

A másik napon a kis Róbert egy szomszédját megkérte, hogy váltson neki egy font sterlinget; ebből egy összeget azzal adott neki, hogy adja oda egy fizető pincérnek, a ki a nap folytán jönni fog. A szomszéd anyja után kérdezősködött; ismét azt mondta a fiu, hogy örökség átvétele végett ment Liverpoolba. 10-én ujra eljött

mel s szakitani akar oly elemekkel, melyek a béke megrontásán törekednek s nem akarják megengedni, hogy az ily elemek akármi szerepet játszszanak a közéletben, a hol a jó éppen nem várható tőlük, csak erőszakoskodás s az avval járó bajok.

Biztosan reméljük, hogy nálunk a hazafias érzésű magyar munkásoknak sikerülni fok a szociálista agitátorok lábai alól elvonni a talajt s ezek kénytelenek lesznek jobb hazát keresni. Csak akarniok kell, a sajtó, a társadalom s a hatóságok bizonyára támogatni fogják őket dicséretes törekvésökben.

Kétségtelen, hogy a szociálizmus hanyatlásának, a társadalom bajainak orvoslása is könnyebben fog menni s ez orvoslásban megoldása lesz nálunk a munkáskérdésnek is.

(—) ***A magyar kormány és a közös belügyminisztérium.*** *Bevatott részről közlik, hogy báró Pasetti Marius külügyminiszteriumi osztályfőnököt, a ki kipróbált diplomáciai képessége és sok évi kiváló érdemei alapján Ő Felségénél grata persona, mihelyt valamelyik nagykövetei állás üresedésbe jön, a mint ez nem valószinűtlen, — egy ily magas állásra fogják kinevezni a külső diplomáciai szolgálatban. Miután gróf Goluchowsky Agenor külügyminiszter, magyar magnások előtt tett saját nyilatkozatai szerint, különösen nagyrabecsüli a báró Bánffy Dezső magyar miniszterelnökkel való legbizalmasabb és legbarátságosabb intimitást: ha báró Pasetti a külső diplomáciai szolgálatba lépett, helyébe, vagy az illető személyiségre nézve alkalmas magasabb állásra a közös külügyminiszteriumban egy másik, mindenesetre a magyar állam kötelékébe tartozó notabilitást fognak kinevezni.*

—

(—) ***Egy királyi herceg kath. püspök.*** *A római kuria államtitkári hivatalából eredő közlések alapján jelentik: Miksa szász királyi herceget, György szász herceg fiát miután theologiai tanulmányait az eichstaedti szemináriumban befejezte, julius 25 én szubdiákonussá és 26-án diákonussá szentelte ünnepélyesen a eichstaedti püspök. A herceg Leó pápa Ő szentségének és Tomaso Ligliari bíborosnak, a tanulmányok kongregációja praefektusának magas rendeletére hosszabb időre Rómába fog költözni. Herceg Hohenlohe bíboros nyilatkozatai szerint a pápa Ő Szentségének és a bíbornoki kollégium legbefolyásosabb tagjainak az a szándéka, hogy az eszményi vallásossága által kitűnő Miksa szász királyi herceg rövid ideig tartó papi működése után püspökséget kapjon. A leendő püspök, Miksa szász herceg, Rómából való visszatérése után meg fog látogatni több; vele rokonságban, valamint barátságban levő, Magyarországban lakó császári és királyi főherceget és a szászkoburgi uralkodó család királyi magyar hercegeit. Valószinűnek tartják, hogy Miksa herceg, a mint később az egyházi hierarchiában magasabb fokot ért el, hosszabb ideig Rómában marad a pápa Ő Szentsége udvarában, minthogy Ő Szentsége rendkívül örvend annak, hogy Miksa szász herceg végleg a papi hivatásnak szentelte magát.*

Községi és körjegyzői szaktanfolyam.

Torontálvármegye jegyzőegylete a vármegye s a vármegye községeinek segélyezése mellett évenkint községi és körjegyzői tanfolyamot tart fenn, ha arra legalább 22 hallgató jelentkezik; a tanfolyam minden év szeptember 1 én kezdődik és tart a következő év junius végéig.

Tekintve, hogy a jegyzői pályára nem egy fiatal ember megy, időszerűnek tartjuk a tanfolyam megkezdése előtt azt részletesebben ismertetni.

A tanfolyam célja a községjegyzői pályára szánt, valamint a már jegyzői vizsgálatra készülők olykép való kiképeztetése, hogy a községi életben előforduló jogi műtifejezéseket megértsék, elméleti alapját megvessék annak a tudományhalmaznak, amelyből szakvizsgálatot kell tenniök s a tudománytárgyakat olykép sajátitsák el, hogy azokból úgy elméleti, mint gyakorlati haszuuk legyen.

A tanfolyam magán jellegű, amennyiben annak az elvégzése és a róla kapott bizonyitvány — a vármegyék kebelében szervezett jegyzői szigorló bizottságok előtt letett vizsgálatról kiállitott bizonyitvány nélkül — jegyzői alásra nem képesit; akik azonban ezt a tanfolyamot jó sikerrel elvégezték, azok neveit a belügyminiszternek 1894. évi március 9-én 15.655. sz. a. kelt rendelete értelmében be kell jelenteni s a miniszterium a hazai törvényhatóságokkal szeknek a neveit abból a célból közli, hogy hason minősitéssel biró egyénekkel szemben előnyben részesitendők.

A tanfolyam felett államfelügyelet gyakoroltatik, amennyiben a zárvizsgálaton a belügyi kormány magát kiküldött biztosával képviselteti. A közvetetlen felügyeletet a vármegyei jegyző egylet, mig a szellemi vezetést a vármegye alispánja, mint a tanfolyam igazgatója, eszközli.

A tanfolyamon, amelynek székhelye Nagy-Becskerek rendezett tanácsu város, mint a vármegye székhelye a téli félévben a magyar közjogot, tiszti irálytani, pénzügytant, közegészségügyi igazgatást, magyar magánjogot, a törvényhatósági és községi önkormányzatot, vallásügyi igazgatást és a magyar közigazgatási jog általános részét, mig a nyári félévben a politikai közigazgatást, kihágási törvényt, pénzügyi jogot, katonai közigazgatást, közgazdasági igazgatást, ipar-, kereskedelmi és közlekedésügyi közigazgatást, a magyar magánjog különös részét, a a közoktatásügyi igazgatást, törvényhatósági és községi háztartást és a közigazgatási eljárást tanitják.

A tanfolyam hallgatója lehet, aki az 1893. évi I. t. c. 6. §-ában előirt elméleti képzettséget igazolja; továbbá az is, aki ezt igazolni nem tudja, azonban azt, hogy a szóban forgó törvény életbe lépte előtt és azóta is megszakitás nélkül, mint jegyző vagy segédjegyző, működött. A felvétel iránt minden év augusztus 15-ikig lehet jelentkezni akár szóbelileg, akár irásbelileg s a kérvényhez az okmányok eredetben vagy hiteles másolatban csatolandók. A kérvény a tanfolyam igazgatójához [Nagy Becskerek, megyeház I. c. 12. a.] küldendő. A jelentkezetteket a felvétel-, vagy fel nem vételről irásbelileg értesitik.

Évi tandij, mely egy összegben fizetendő, 30 frt; a könyvtár dij 1 frt 50 kr.

A szaktanfolyamon bennlakással egybekötött tápintézetet is állitottak fel, ahol a hallgatókat közösen helyezik el a rendelkezésre álló termek arányában. Az ellátás áll lakásból, élelmezésből fütés, világitás, ágynemű mosás- és kiszolgálásból és az orvosi segélyben való részeltetésből. Aki a tápintézetbe fel akar vétetni, köteles e célból a tanfolyam megnyitta előtt mindig aug. 15 ig a tanfolyam igazgatóságához irásban folyamodni s a két hóra szóló tápintézeti dijat előre beküldeni s a tápintézeti kötelező nyilatkozatot szülője vagy gyámja által kiállittatni. A tápintézetért havonként 21 frt 30 kr. fizetendő minden hó megelőző 20-án.

A tanfolyamon két vizsgálatot tartanak, t. i az első félév végén és a tanév végén. A tanév

---

Coombes kisasszony, hogy sógornője után nézzen. Ott találta a két gyermeket a házban, kik a gyenge elmélyű Foxxal kártyáznak. Az asztalon egy tál sütemény alloit s egy üveg whisky. A fiuk biztositották nénjüket, hogy anyjukról semmiféle hirt nem hallottak. Ez alkalommal azonban nagy nyugtalanság vett erőt a leányon; este biztos tudomást szerzett arról, hogy Coombes asszonynak Liverpoolban nagybatyja nem volt. Háromszor egymásután jött a lakásba, sohasem tudott meg valamit a gyermekektől. 17 én végre kijelentette a fiuk előtt, hogy a házat átfogja kutatni; s mikor sógornőjének hálószobáját elzárva találta, s a kulcsot kérte, azt mondták a gyermekek, hogy nincs náluk. Coombes kisasszony tehát kijelentette, hogy a rendőrség által fogja kinyitatni az ajtót. Ekkor a fiusebbik fiu az ebédlőből a konyhába futott, kiugrott az ablakon és eltünt a kertben. Coombes kisasszony becsukta az idősebbik gyermeket s a rendőrséghez ment. Mikor végre a hálószobát kinyitották, dögletes levegővel s temérdek légygyel teli szobában ott találták a szerencsétlen anya holtját. Késsel ölték meg, szive keresztül volt szurva. Az ágy mellett találták meg a kést.

A 13 éves Róbert ez iszonykelő felfödözésnek szemtanuja volt. Semmiféle megindultság rajta észrevehető nem volt és nyugodt hangon, könyezés nélkül beszélje el, a mi történt. »Néni — szólt a gyermek — én tettem. Ez ugy jött. Este, mikor Londonból visszatértünk, miután az apát a vasuthoz kiséztük, mama megdorgálta Nathanielt, mert az ételszekrényből valamit lopott s mivel visszafelelt, meg is ütötte. Egy órával később Nathaniel azt javasolta nekem, hogy az anyát megöljük. Először azért, mert megütötte, azután, hogy pénzét és ékszereit elvehessük. Az én kis testvérem maga tette volna, de attól félt, hogy a kést nem elég erősen dőtheti belé. Mivel ő az anya szobájában aludt, ugy határoztuk el, hogy ő, mihelyest anya aludni fog, kétszer köhint, hogy engem értesitsen. Akkor jöjjek én a késsel és megöljem. Egész hajnalig várt. 4 órakor adta a jelt és én lábaimon harisnyámmal léptem a szobába.«

»Egész halhan mentünk az ágyhoz, ő jobbra, én balra. Én félretoltam ingét, hogy a helyet kiválasszam. Azután oda helyeztem a kést és egész erőmmel odaszoritottam. Alig mozdult meg; azt hiszem, hogy mindjárt meghalt. Azután vettük a pénzt, a gyűrűket, a papa óráját, az összes ékszereket, miket találhattunk. Mindezeket Fox által a zálogházban elzálogosi ottam. És igén jól mulattunk.....«

A jelenlevők e iszonyodva hallgatták a szerencsétlen gyermek vallomását; mikor ismét maguk hoz tértek s kérdezték, a kis gonosztevő kiegészitette vallomásait. »Falura mentünk sétálni. Ettünk és ittunk, amit akartunk; Fox is. Ő egy flaneli öltönyt vettem, hogy barátaimmal cricketet játszszam. Nagyon jól tudtuk, hogy ez nem fog sokáig tartani. Különösen a néni miatt, ki minduntalan jött és bennünket háborgatott. De ugy számitottunk, hogy papa visszajövetelét bevárhatjuk. Ő a hullát a házban találta volna, de mi elmentünk volna. Akkor azt hitte volna, hogy anyánkkal együtt öletünk meg... Most a börtönbe vezethetjek, ha akartok. Tudom, hogy fiatal vagyok az akasztásra... Bizonyos idő utan szabadon lognak bocsátani«...

Egyik tanuja e jelenetnek, mely még borzasztóbb volt, mint a hulla feltalálása, felkiáltott: „Szegény Coombes asszony! Legalább nem látta, hogy saját fiai ölik meg!“ De Róbert tiltakozott ez ellen: »Igenis látta! A mi jövetelünk felébresztette. S mikor odahelyeztem a kést, félig nyitva volt a szeme.. Siettem is!«

Coombes Róbertet a rendőrségnek adták át. A következő napon kis öcsét fogták el, a ki a hajóállások közöt csavargott. Szombaton a Conniny-Towni biróságnál e borzasztó gyermekek ismételték vallomásaikat; iszonyitó hidegvérűséggel, remegés, megindulás nélkül, a legpraecisebb alakban feleltek a biró és az esküdtek kérdéseire. Az egész teremben egyedül ez a két gyermek őrizte meg nyugalmát. A biró halvány volt, mint az inge, az esküdtek halkan beszéltek, valami fagyos, bénitó iszony vonult keresztül a termen. És milyen ez a két gyermek! Alig hinné az ember! két kedves, bájos gyermek, csinos, jól táplált, egészséges fiu, jókedélyü, gömbölyü, mosolygó arccal, kék szemekkel, modorukban, tartásukban bizonyos distinctióval, a szelidség és gyengédség kinyomatáv!...

Habár ezek a vallomások és a vizsgálat, kétséget nem hagynak, a vizsgáló esküdtszék birája nem akarta a törvényes kérdést felvetni, hogy vajjon elegendő bizonyitékok van-e, hogy Coombes Róbertet és Nathanielt a büntető esküdtszék elé

végén lelett vizsgálatról bizonyitványt állitanak ki, amelyben csak az összeredményt vagyis az egyszerűen illetőleg kitüntetéssel történt minősités tényét jelentik ki.

A tanév két félévre oszlik. Az első félév szeptember 1-től január végéig, a második félév febr. 1-től junius végeig tart. Év közben szünetek karácsonykor december 23-tól január 2-ig bezárólag és husvétkor nagycsütörtöktől az ünnep harmad napjáig.

Végül ami a hallgatók magánmulkodását illeti, mint gyakorlati iskola, megengedi, hogy hallgatói a tanórákon kivül közhivataloknál alkalmazást vállaljanak, de ez a tanulmány hátrányára nem történhetik. Ily alkalmazást azonban a tanfolyam nem közvetit, de kik a tanfolyamon jó előmenetelt tanusitanak, azoknak alkalmaztása érdekében a tanfolyam igazgatósága a közhatóságoknál üresedés esetében közbelép.

A vidék és a millennium.

Első pillanatra nem tünik ugyan föl, de mélyebb megfontolás után csakugyan különösnek találhatja mindenki, hogy a küszöbön levő ezredéves nemzeti ünneppel szemben a készülődés teljes erőkifejtése a tő- és székváros területére tömörül. Hisz az ezerévi itélet megünneplése az egész nemzeté, az egész hazáé s ennek a hosszu, viharos multnak tudatával országunk minden kis zugában ünnepelnie kell a nemzeti önérzetnek. Annál is inkább, mert el lehetünk rá készülve, hogy azok az idegenek, kiket az érdeklődés, vagy rokonszenv közénk hoz a millennáris ünnepségekre, — nem fognak kizárólag Budapesten maradni, hanem meg akarnak ismerkedni azzal a nemzeti élettel is, mely a provincián lüktet.

Erre a körülményre hivja föl a vidéki városok figyelmét egy levél, mely a „Pesti Napló" szerkesztőjéhez van intézve.

Az érdekes levél egész terjedelmében igy szól:

Tekintetes szerkesztő ur!

Már csak rövid pár hónap választ el bennünket millennáris nagy nemzeti ünnepünk kezdetétől. Engedje hát meg, szerkesztő ur, hogy erre vonatkozólag pár időszerű megjegyzést tegyek.

A főváros és a kormány áthatva az ezredéves ünnep történelmi fontosságától, mindent elkövet, hogy a körünkbe érkező vendégeket a kiállitáson és a fővárosban méltóan fogadhassuk. Leginkább most van arra szükség, hogy az ország a kellő fényben és teljes diszében mutassa be magát a bennünket még mindig nem ismerő külföld előtt, most, amikor a szomszéd államok, a Balkánfélsziget népei állandóságot alig mutatnak és Magyarország az egyetlen biztos és szilárd álmalakzat itt a Kelet határán. Csak egy bajunk van lázas készülődéseink közepette — hogy minden figyelmünket a főváros abszorbeálja — és nem fontolván meg azt, hogy a millennium nemzeti és nem csupán fővárosi ünnep lesz, összes törekvésünket a fővárosnak szenteljük.

Nem elég, hogy minden kincseinket a multból és jelenből ott összehalmozzuk és azok megosodálására a jövő évben falusiul felránduluink — nem szabad elhanyagolnunk a mi vidéki otthonunkat, a magunk házatájékát sem. Mert az idegen nem elégszik meg még a főváros megtekintésével, hanem megnéz néhány vidéki várost is a Felvidéken, az Alföldön, s talán egy pár oly sokat emlitett és előtte bizonynyal érdekkel biró puszta is. Ki kell készülve lennünk arra, hogy a jövő évben a vidéken is nagyobb idegenforgalom lesz. Erre pedig mindeddig nem igen gondolt s nki, csakis kizárólag a főváros felé tekintünk, pedig otthon is volna és van is a nemzeti ünnepre, a vendégek fogadására nézve elég teendőnk. A főváros szinpompája, ezeregyéjszakai fénye sem fogja kárpótolni az elkényeztetett modern idegent a vidék kellemetlen elmaradottságáért. Kezdjék azért meg vidéki városaink, főleg, azok, amelyek fekvésüknél és nagyobb fontosságuknál fogva vendégeket várnak, már most a tatározást, a csinositást. Nem feladatom ez előkészületek módját részletezni: maguk a mértékadó körök legjobban tudják, hol kell a seprőt, a meszelőt, a szeméthordótaligát alkalmazni.

Általában ránk fér egy kis országos seprés és tisztogatás bárhol az országban, városon, falun és pusztán egyaránt, — főleg a jövő évben, midőn szerencsénk lesz az európai vendégsereg kritikájához. Nekünk nincsenek, fájdalom, elkésett fejlődésünk folytán oly sok és igazán megtekintésre méltó, az építészet müremekeivel dicsekvő városaink, kivált Alföldön, mint nyugoti szomszédainknak, — de lehet rend, csinosság a legkisebb faluban is. Az idegennek érezniе kell, hogy kulturállamban utazik és nem a Balkán valamelyik obskurus provinciájában. Még ha Potemkin-falvakat rögtönözünk is, az sem lehet baj, ha igy jó benyomást tudunk elérni. A kormánynak, amelynek egyik főgondja a nemzeti ünnep méltó rendezése, jó lenne a hatóságokat és városokat erre mielőbb figyelmeztetni és a vidéket közönyéből felrázni.

B. Kulán, 1895. julius 25. *Ritter Ágost.*

HIREK.

— **Kinevezés.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére *dr. Murányi Endre* sümegi gyakorló ügyvédet a nádasdi járásbirósághoz aljárásbiróvá nevezte ki.

— **Eljegyzés.** A Pesti Naplóban olvastuk, hogy dr. *Veselly Kamill*, császári és királyi szabadalmazott mérnök az osztrák kereskedelmi miniszteriumban, eljegyezte *Gulyás Gizella* ismert zongora-művésznőt, néhai *Gulyás Jenő*, volt nagy-kanizsai törvényszéki biró leányát.

— **A katonaság köréből.** *Teschner* Henrik százados a cs. és kir. 48-ik gyalogezredben N.-Kanizsáról a cs. és kir. 63 gyalogezredhez Besztercére helyezteteit át. — Háziezredünk a cs. és kir. 48-ik gyalogezred Nagy-Kanizsán állomásozó 4-ik zászlóalja pénteken éjjeli vonattal összpontositásra Pozsonyba vonult. A különféle gyakorlatok szeptember hó elején tartanak szeptember 11—18 közt pedig háziezredünk résztvesz a nagy lovassági hadgyakorlatokon, melyek Brauck és Kis-Czell közt tartatnak meg. A most elvonult 4-ik zászlóalj hihetőleg szeptember 24-én fog ismét visszatérni Nagy-Kanizsára. A Nagy-Kanizsán állomásozó 20-ik honvédgyalogezred e hó 8-án indul Körmendre, hol dandárgyakorlatok tartatnak, Körmendről pedig a nagy hadgyakorlatokra Kis Czelre vonul. — Pozsonyból kapjuk a távirati értesitést, hogy *Zurna* Károly dandárnok, háziezredünk volt parancsnoka szombat délben bucsuzott el az ezred tisztikarától. Háziezredünk egész tisztikara (csekély kivétellel) most Pozsonyban concentrálva lévén, délben diszebéd volt a távozó volt ezredparancsnok tiszteletére, kinek a tisztikar az összes ezredbeli tisztek arcképét magában foglaló igen szép kivitelü tablót nyujtott át.

— **Siremlék felállitás.** *Bátorfi* Lajos a Kisdednevelő-Egyesület ügybuzgó titkára azon kegyeletes feladatos tüzte maga elé, hogy néhai *Kemény* József és neje tarnói *Miletz* Mária Nagy-Kanizsán elhunyt és az itteni rom. kath. temetőben pihenő kisdednevelőknek siremlék állittassék. Ezen kegyeletes célra éveken át gyüjtögette a krajcárokat, mig ezek végre olyan összegre szaporodtak fel, hogy a siremléket Hid Ferenc müfaragónál megrendelhette. A siremlék elkészülvén és felállittatván e hó 10-én szombaton d. u. ünnepélyesen beszenteltetik. Az ünnepély sorrendje a következő: 1) Rom. kath. szertartás szerinti beszentelés. 2) A Kisdednevelőegyesület titkára előadja a siremlék felállitásának történetét. 3) Ovodai növendékek imaszerű éneke s áldatuk a siremlék megkoszoruzása.

— **Díjtekezés.** A „*Polgári-Egylet*" tagjai ma vasárnap délután az egyleti kertben díjtekezést rendeznek. A díjtekezés d. u. 4 órakor kezdődik. A díjtekezés végeztével *este* 9 órakor társasvacsora tartatik.

— **Egyházkerületi közgyülés.** A dunánt. ev. egyházkerület az évi rendes közgyülését f. hó 13 s következő napjain N.-Kanizsán fogja megtartani. A kerület kégyiselői 12-én délután érkeznek, s még e délután megtartatnak a különféle bizottsági értekezletek. 13-án d. e. 9 órakor ünnepi istentisztelet lesz, mely alkalommal egyházi szent beszédet tart *Zábrdik* D. soproni lelkész. Istentisztelet után vezsi kezdetét a közgyülés, mely szinlén a templomban tartatik meg. D. u. 1 órakor társasebéd a Polg. Egylet nagytermében. E közebéd nyilvános jellegü s a kik városunk polgárai közül azon részt venni óhajtanak, sziveskedjenek magukat az egyleti vendégösnél 11-ikig előjegyeztetni. Társasebédre külön meghivó ivek nem körözetnek. Egy teriték ára 2 forint.

— **Lajos ünnepély.** Az előkészületek után itélve a nagy-kanizsai *Iparos ifjuság önképző köre* igen szép ünnepélyt rendez Lajos napján. Már emlitettük, hogy ezen napon *Hock* János országgyülési képviselő szinlén vendége lesz az iparos ifjuság körének, azonkivül megnyerte a rendezőség a közreműködésre *Weisz* Erzsike kisasszonyt Budapestről, ki bizonyára egyik mágnese lesz az ünnepélynek, továbbá *Hajdu* Gyula és *Glaser* (Salgó) Sándor urakat. A müsor 1—2 nap multva már véglegesen meg lesz állapitva, minek utána a meghivók szétküldetnek.

— **Koszorut pótló adományok.** Julius hó 30-án helyben elhunyt özv. Naschauer Amalia urnő iránti kegyelet jeléül adakoztak: Naschauer Vilmos korm. tanácsos ur Bécsből 50 frt. Naschauer Jenni urnő 15 frt. Naschauer Felix ur 20 frt. Nauschauer Pál ur 15 frt. Reichenfeld Mór ur 40 frt, Reiner Zsófia urnő 20 frt, Eisner Izidor ur és neje 30 frt, Czopp Teréz 5 forint Herzl Julie 5 frt és Naschauer Ella 5 frt. Összesen 205 frtot. Ezenkivül adományozott Naschauer Vilmos korm. tanácsos ur a helybeli izr. és keresztény szegények részére 200 frtot. A n.-kanizsai Chevra Kadisa.

— **Az „Arany szarvas"-szálloda** nagy restaurálason menvén át, ennek minden helyisége e hó 1-je óta a közönség részére nyitva áll, de az ünnepélyes megnyitás még csak Szent-István napján tartatik, mikorra is a kávéházi helyiség teljesen felszerelve lesz. Az üzletet a tulajdonos: *Knörtzer* Frigyes társával *Tinagl* Lajossal fogja vezetni.

— **Déli vasut.** Nagy-Boldog-Asszony ünnepe alkalmával folyó éri augusztus hó 14-én a déli vasut magyar vonalainak állomásairól Budapest, Bécs, Fiume, Triest és Velencébe és folyó évi augusztus hó 18-án és 19-én Szent István ünnepe alkalmából Budapestre rendkivül mérsékelt

---

utasitsák. Lewis biró igy szólt az esküdtszékhez: »Ha ezt a kérdést feltenném, önök kénytelenek volnának igent mondani. De maga a bizonyosság sem elegendő. Elnapolom a tárgyalást, hogy az orvosoknak időt engedjek a foglyok megvizsgálására. Ezeknek a gyermekeknek őrülteknek kell lenniök...«

Julius 25-én vitték a két gyermeket a hülye Fox-szal együtt a rendőrbiróság elé. Az idősebbik fiu Róbert ugy viselte magát, mintha éveket töltött volna a börtönben, mintha nem először került volna a birák elé; mikor azt mondták neki, hogy nemsokára megérkezik atyja, azt felelte rá, hogy a börtönben nincs mit félni tőle. Azután azt kérdezte, hogy mikor beszélhet ügyvédjével.

A tárgyalás kezdetekor a közvádló felolvasta a szakvéleményt és kijelenté, hogy a kisebbik fiu beszámithatatlan, habár a büntett terve benne fogamzott meg. Ez a 12 éves fiu eltávozik a nélkül, hogy bátyjára visszatekintene, vagy bucsut venne tőle.

A tanuk kihallgatása borzadalylyal tölté el a hallgatóságot. A gyermek feleletei, udvariassága a biróssággal szemben, a mosoly, mely mindezeket kisérte, csodálkozással vegyes megdöbbenést keltettek a hallgatóságban.

E gyermekek lelki életének, ösztönének elfajulására némi világot vet a házkutatással megbizott rendőrnek azon vallomása, hogy a gyermekek szobájában sok rémregényt s ponyvairodalmi termeket talált, a melyekben csupa gyilkosság, rablás, lopás van részletesen leirva. Az ügy most a fenyitő esküdtibiróság elé kerül vissza; a vádhatározat Róbert ellen szülőgyilkosság, lopás és lopási kisérlet miatt, a hülye Fox ellen lopás és orgazdaságban való részvétel miatt hozatott.

Igy ért véget ennek a szenzatiós eseménynek első és második felvonása. Mikor az apa Amerikában meghallotta ezt a borzasztó esetet, mely egész családjától fosztotta meg, ugy nyilatkozott, hogy Róbertre vonatkozólag mondta volna neki az orvos, hogy az agya nem normális. Ennek az abnormitásnak azonban kevés jelét adta azóta,ióta a gyilkosság megtörtént, s mindenesetre talányszerű jelenség egy 13 éves gyermek részéről, ki a vádhatározat meghozatala után a birót és a körülte levőket udvariasan köszöntötte.

—n—r.

áru menettérti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményt nyujtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazást tetszés szerinti állomásokon kétszer felbe lehet szakitani. Ezen jegyek kiadására s araira nézve külön hirdetmények adattak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkivüli mérsékelt áru jegyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak emlitve.

— **Kérelem.***) A megyénkben levő jótékony és egyéb célu egyesületek, kaszinók, társaskörök testületek titkárait tisztelettel kérjük, sziveskedjenek az egyletekre vonatkozó adatokat (Hoffmann Mór tanár czimére Nagy-Kanizsán) hozzánk juttatni, hogy sajtó alatt levő „Zalavármegye és Városai; Évkönyv a Milleniumra" cimü kiadványainkban felhasználhassuk. Az adatokat legjobb e schema szerint összeállitani: Az egylet neve, célja, keletkezési ideje, működési köre, tisztikara, választmányi és rendes tagjainak száma, vagyoni állapota stb. Ez adatokat augusztus 15-ig kérnők, hogy összeállitásuk késedelmet ne szenvedjen.

Halis István és Hoffmann Mór a Zalavármegye és Városai kiadó-szerkesztői.

— **Sajtó-hiba.** Lapunk legutóbbi számának »Patkány-politika« cimü cikkjében értelemzavaró két sajtóhiba volt, az utolsó előtti és az ezt megelőző bekezdésben.

„Ez megint csak egy olyan momentum, mely a városháza ismeretes patkány-politikáját mutatja be a maga *törekvése*:"

Helyesen: »Ez megint csak egy olyan momentum, mely a városháza ismeretes patkány-politikáját mutatja be a maga *eredetiségében*.«

»Hogy meddig tart ennek a patkány-politikának, kicsinyeskedéseivel immár nevetségessé váló, terrorisztikus *eredetiségében*, nem tudjuk.«

Helyesen: „Hogy meddig tart ennek a patkány-politikának, kicsinyeskedéseivel immár nevetségessé váló, terrorisztikus *törekvése*: nem tudjuk."

Nyilvánvaló, hogy tördelés közben a „törekvése" és „eredetiségében" szókat egymással felcserélték.

— **A sörgyári katakombák**, melyeket szivesen keresett fel közönségünk a mult idényben, ma vasárnap tüzoltó és cigányzenével ismét megnyittatnak. A katakombáknak előnye az, hogy a vendégek hüvös helyen ihatják meg a sörgyár kitünő főzetjét, mely a megnyitás napján dupla márcinsi szinben is megjelenik.

— **Villamos vasut.** Herczegh Mihály egyetemi tanár, Kállay Gyula és Pálly Andor uraknak Budapest székesfőváros vámház teréről az ott épülő Duna-Hidon át Budaörs, Vaál, Lovasberény, Székesfehérvár, Berhida, Vilonya, Veszprém, Kövesd, Balaton-Füred, Balaton-Udvari, Zánka, Kővágó Örs, Badacsony-Tomaj, Balaton-Ederics, Keszthely, Zala Szt.-Iván, Felső-Hahót, Bánok-Szt.-György, Dekanovecz, Belicza érintésével Csáktornyáig, illetve Horvátország határáig vezetendő villamos erőre berendezendő vasutvonalra az előmunkálati engedély egy évre megadatott.

— **Kifogott hulla.** *Zákány* állomás közelében egy vasuti őr egy 30—40 évesnek látszó ferfi, már erős romláshan levő hulláját fogta ki e hó 1-én a Drávából. A személy azonosságot megállapitani nem lehetett, de a ruházat után itélve a férfiu a földmives osztályhoz tartozott.

— **A jogtudós törvényszéki portás.** Bodonhelyen, a napokban Varga Ferenc gazdaember borzadalmas kegyetlenséggel gyilkolta meg a feleségét. A hajánál fogva az ágyhoz kötötte őt és tizennyolc késszurással darabokra szabdalta. Közvetetlen Győrbe utasolt, ahol fel akarta magát jelenteni. Győrött a törvényszéki polota portása azonban a paraszt embert, aki töredelmesen elmondta neki a büntettét, nem eresztette tól a vizsgáló biróhoz, hanem arra való tekintettel, hogy Bodonhely nem győri terület, azt a tanácsot adta neki, hogy menjen Csornára, Sopronmegyébe, s jelentse fel ott magát. A paraszt erre eltávozott a győri törvényszéki palotából. Délután a győri csendőrséghez Csornáról távirat érkezett azzal a kérdéssel, hogy Varga Ferenc jelentkezett-e a hatóságnál. A csendőrség utána járt a dolognak, s igy aztán kitudódott a portás viselkedése. A feleséggyilkosnak azonban nyoma veszett s csak ejjel tudták meg egy ujabb táviratból, hogy Varga Ferenc megfogadta a portás tanácsát s jelentkezett a csornai járásbiróságnál.

— **Tüz.** Julius 29-én reggeli 5 órakor tüzi lárma verte fel Bezeréd község lakosságát. Kovács Pál gazda szalmával fedett sertés ólja lángokban állott. A lakosság minden lehetőt megtett a tüz lokalizálására, de a lángok csakhamar átcsaptak a szomszédos házak tetőire s igy 2 lakház, pajtákkal, gazdasági eszközökkel, széna, szalma és más tárgyakkal elhamvasztatott.

— **Árpavásár Nyitrán.** A f. évi szeptember hó 3-án Nyitrán megtartandó árpavásárra bejelentési ivek a nyitramegyei gazdasági egyesület titkári hivatatánál Nyitrán már kaphatók. Az árpavásárra vonatkozó bejelentési ivek augusztus 15-ig küldendők az árpavasár rendező bizottság cimére Nyitrára. A legjelentékenyebb hazai és külföldi kereskedők érdeklődnek a vásár iránt s bejelentették megjelenésüket, nem lehet tehát semmi kétség az iránt, hogy a vásárnak igen nagy forgalma lesz. Ismételve figyelmeztetjük a keresett sör- malátá-árpa termő vidékek gazdáit, hogy árpamintáikat a nyitrai árpavásáron okvetlenül bemutassák. Az eladás lepecsételt minták alapján történik. Minta gyanánt 10 kg. küldendő két 5—5 kgt tartalmazó erős vászonzacskóban. A minták papiros tányérokba öntve lesznek közszemlére téve.

* **A csodaember.** Valóságos csodaember érkezett városunkba Pean professzor személyében, a ki a gondolatolvasásban már tulszárnyalja Cumberlandot. A Pean professzor csodálatos tehetsége nem a nyilvános mutatványra van szánva, sőt ellenkezőleg négyszemközt beszél a látogatójával és elmondja annak nevét, korát, öseit, iskolai csinjeit és akár a büneit is. Ezeket ugyan nem mondja el, hanem egy papirra irva, az itlelő zsebébe teszi és kéri, hogy csak otthon olvassa el. A délmagyarországi lapok csodás dolgokat irnak arról a mesés dologról, hogy Pean professzor mint méséli el a látogatója multját, jelenjét és jövőjét. Még miniszteriumtól is vannak elismerő dekrétumjai, sőt egyszer Pozsonyban Frigyes főhercegnél is bemutatta művészetét és ott is bámulták felette. — A proteszor, a ki ugy látszik mind a multnak, mind a jövőnek a fátylát fel tudja lebbenteni, mindenütt a legnagyobb bámulatot idézte fel és mazunk is kiváncsian várjuk a látogató közönség véleményét. Mert Pean proteszor már keddtől kezdve fogad látogatókat lakásán Király utca 581. sz. az udvarban jobbról. Az előkelő világ, vagy bárki is a saját lakására is meghivatja őt, hogy ha csoda művészetről meg akar győződni.

* **Kerékpározók figyelmébe.** A vigh hirü Steyri legyvervár kerékpár képviselősége és raktara Unger Ullmann Eleknél Nagy-Kanizsán van, — honnét képes árjegyzékek kivánatra dijmentesen küldetnek.

* **Im Fluge durch die Welt** diszkötésben. — *Fliegende Blätter Kalender 1896. évre* megjelentek és kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

* **Az elegáns és solid épitésü** Aeolus kerékpárok kizárólagos gyári raktára és képviselősége Köhler testvéreknél Nagy-Kanizsán.

CSARNOK

Hullám Ágnes.

(Népdráma.) 3

Irta: **Szalay Sándor.**

(Folytatás.)

[illegible] *Julis.* (Egyedül.)

Julis: (A távozók után néz.) Meg se állott, meg se kérdezett, mintha nem is volnék. Talán neki már nem is vagyok.... Elfeledett, kivetett szivéből. Bizonyosan mást szeret már.... mást.. mást.. Bizonyosan szebbet, bizonyosan jobbat nálamnál.... hej de tudom, hogy hűségesebbet: nem..... Áldjon meg az Isten Pali, áldjon meg ezerszer, ha szótlanul mentél is el házunk előtt. (Fölveszi a koszorut.) Megéreztem én ezt, megéreztem. Isten tudja: esztendő ilyenkor már nem az én siromra fonnak-e koszorut.... De ki fonna?..... Kinek fájna az én hervadásom, pusztulásom?.. Ki siratná meg a lehulló falevelet?... Még a fa se erzi, mikor ágaról lepereg.... Nem emleget meg engem senki, senki. (Egyik fához borul, dalol.)

Dal.

Szárnyaszegett gerlice sir az ágon,
Egy örömem volt ezen a világon;
Ez az, egy is szárnyaszegett gerle lett,
U y meguntam már én ezt az életet.

Szárnyaszegett gerlemadár szerelmem:
Itt sir, zokog elhagyottan szivemben.
Majd elhallgat ez a gerle, ha szivem
A halálnak hideg ágyán megpihen.

10. jel. *Agnes* (a házból jö.) *Julis.*

Agnes: Na, készen van már a koszoru?

Julis: (Megrezzen, könyeit gyorsan letörli.) Igen, anyám.

Agnes: (Kémlelve megy Juliska felé.) Mi bajod? Te sirtál. Mi bántja szivedet?

Julis: (Félre.) Istenem, csak tudnék hazudni!

Agnes: Mért nem szólsz? Adtam én rá valaha okot, hogy ki ne mond előttem az igaz szót? Előbb mondtad, hogy olyan édesed vagyok, mint szülő anyád. Szeretlek is, mintha véremből szakadtál volna. Mégis ugy titkolódzól előttem, mintha egészen idegen teremtés volnék a házban. (Átkarolja.) Na beszélj hát! Mond meg: mi fáj neked?

Julis: Ne kérdezze anyám! Legyen ez egészen az én szivemé.

Agnes: Olyan nagy titok? Hátha kitalálnám?!

Julis: Nem lehet. Nem dalol arról a madár; legtöbb csak egy-egy könycsep beszél róla. Csak a szivem tudja; annak is nagyon fáj.

Agnes: (Erősen Julis szemébe néz.) Juliska, te szeretsz. Megröppent a szived. Ki érintette meg ezt a csendes galambszivet? Ki volt itt? Mi történt veled? (Körülnézdel s az utcai kerítéshez menve, meredt szemmel néz Baracs után.) Baracs Pali... Végre, hát kipattant a titok. (Villámló szemekkel siet vissza Julishoz. Majd egyszerre nyájasságot szinlel.) Talán csak nem Baracs Palit szereted?

Julis: Ami volt, *csak álom volt.*

Agnes: Éjnye, éjnye, te kis ártatlan szentem, hát igy kellett titkolódzni a te szerető anyád előtt? Előttem, aki boldogságodért élek; mikor odadnám érted még az életemet is?! Juliska, ez nagyon fáj nekem.

Julis: (Ágneshez simul.) Bocsásson meg, ne haragudjék! Boldogságomat eltitkoltam; a fájdalom megnyitotta szivemet.

Agnes: A fájdalom? Mi bántja szivedet? (Rejtett örömmel.) Talán mást szeret?

Julis: Nem tudom. De ugy elment házunk előtt, hogy be se tekintett egy szóra. Elnőtázott házunk előtt meghidegült szivvel.

Agnes: Hjah leányom, a virág ne sirassa a harmatot, ha melegebb napsugár feliszszza. Pillangó a legény; elfeledi hamar a virágot; oda röpül, ahol nem is várják. Röpködjön csak! Rövid a pillangó-élet. A legbetegebb virág is tuléli a pillangót.

11. jel. *Jegyző, I. II. elüljáró, Kondor* (A házból jönek.) *Voltak.*

Kondor: Köszönöm szivességüket, jegyző uram. Most már nyugodt a lelkem.

Jegyző: Aki bölcsen végez, nyugodtan alszik. (Kezet fog Kondorral.) Isten vele Kondor bácsi! (Indul.)

I. II. elüljáró: Isten áldása legyen végső akaratán! (A jegyzővel el.)

Kondor: (Kiséri őket. Visszatértében összevessi Ágnest és Julist.) Hát ti is itt kinn vagytok, édes cselédjeim? (Leül a padkára.) Gyertek közelebb, ide mellém! Hadd gyönyörködjem bennetek! (Ágnes, Julis, melléje telepednek.) Igy ni! Béke, szeretet aranyozza csak meg az életet..... Szeretnék, nagyon szeretnék még néhány esztendeig köztetek élni. De nem lehet. Én már csak kegyelemből kapom a napokat. Isten tudja; ma vagy holnap kell-e oda állanom a nagy biró elé? De most már minden pillanatban nyugodtan zárom be szemeimet. Elvégeztem végső akaratomat.

Agnes: Mért beszél édes apjukom megint a halálról? Szeretjük, gondozzuk jó szivvel. Nekünk boldogságunk az élete igy is. Mért tépné meg Isten ezt a boldogságot?

Julis: Mi lenne énvelem, ha meghalna!

Kondor: Itt van anyád, aki ugy szeret, mint szülő anyád. Melletted marad; veled lesz; szárnyai alatt maradsz. Édes, meleg szárnyak ezek; csak huzódj aáljuk, mint eddig, a szeretettel, bizalommal. Ne hagyd el e gondos szárnyakat! Akkor nyugodtan alszom siromban. (Ágneshez.) Te meg jó Ágnesom, ápold, gondózd ezt a szegény virágot akkor

*) Tisztelettel kérjük a megyében megjelenő lapokat e kérelmünk szives közlésére.

is, ha apai tőve elpusztul. Nekem az egyetlen volt; legyen neked is az! (Ágnest Julist átöleli.) Ölelkezzetek majd sirom fölött ti is igy, mint ahogy most én ölellek benneteket áldó karjaimmal. Szeressétek egymást..... A szerető szivekben angyalok laknak; minden dobbanásuk édes ének a mennyei üdvösségről... Testamentomom készen van. (Ágneshez.) Azért a hűséges szeretetért, amit irántam és Juliska iránt tanusitottál, halálodig a birtokban maradsz. Ha Juliska férjhez megy is, maradjatok együtt. Aldás lesz mellette akkor is ilyen szerető, gondos szív. A birtok holtod után legyen azután egészen leányomé.

Julis: (Apja keblére borul.) Édes-apám ne folytassa! Mintha csak a sirból szakadnának föl ezek a szomoru hangok. Ugy se tudom: mit érzek, mintha a halál röpködne körülöttem.

Kondor: Te kis bohó teremtés, hozzád még csak játszani jár a halál, mint fekete pillangó a a virág fölé. De engem már megölelt; csak azt várom: mikor mondja, hogy »menjünk atyafi!«

Agnes: Nem is tudja kigyelmed, hogy bánat fekűdt a kis leány szivére.

Julis: Anyám!

Agnes: Na, na, talán csak haragszol, hogy édesapádnak megmondtam? Ennek a jó édesapának, kinek minden öröme, minden reménye, minden gondolata te vagy!

Kondor: Ejnyé, ejnyé kis lányom, aztán te rejtegetsz valamit szivedben? Még utóbb tuljárszaz én szándékomon. Mert hát szemeltem ám ki számodra valakit, a kiről tudom, hogy igazán betöltheti szivedet, boldogithat szeretetével.

Julis: (Apja vállára borul.) Édes jó apám, én nem megyek férjhez soha.

Agnes: (Nevetve.) Minden leány azt fogadja, mig kérő nem kopogtat az ajtón.

Kondor: Nem-e? Még akkor se, ha véletlenül éppen az kopogtatna, akit szivedben rejtegetsz?

Julis: (Csüggedten.) Az nem kopogtat soha.

Kondor: Ki tudja? Hátha éppen..... Egy becsületes, derék legény, akinek helyén van a szive és munkáskeze nyomán fakad az áldás; a ki igaz mértékkel méri a szeretetet. (Harangoszás.)

Julis: (Fölugrik.) Jaj Istenem, már másodikat harangoznak. Ne haragudjék édes-apám, ha elmegyek. Szeretném a koszorut még mise előtt kivinni édes-anyám sirjára.

Kondor: Menj, vidd el vele az én áldásomat is!

Agnes: Eredj, eredj! (Kondorhoz.) Nem látja kigyelmed, hogy szegénynek képén már csak ugy ég a szemérem? (Hüzelegve Juliushoz.) Na, csak röpülj te kis kalickába szorult pihegő madár. Majd a többit elvégezzük mi ketten.

Julis: (A koszorut fölkapja.) Mindjárt itt leszek. (El.)

12. jel. *Kondor. Agnes.*

Agnes: Aztán csakugyan szemelt ki kend Juliskának valakit.

Kondor: Szemeltem. Csak ez a kis makrancos teremtés el ne rontsa. Attól tartok, hogy valami érdemetlen lelken akadt meg az ártatlan szive.

Agnes: (Rejtett gunynyal.) Sohse féltse! Jó szeme van a leánynak; sötétben is megtalálja konkoly közt a buzaszemet; nem keresi lámpással a csillagot, ne féljen! De hát kit szemelt ki számára, hogy még nekem se mondta eddig?!

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

A gabona-üzletről.

Gazdáink még mindig a behordással lévén elfoglalva, uj gabona eddig nagyon kis mennyiségben kerüli piacra. Minőségre nézve csak a buza felel meg a kivánalmaknak, mig árpa és rozs az eddigi minták szerint többnyire silány.

Az üzletmenet nagyon lanyha, árak naponkint csökkennek. Piaci áraink: buza 6—6.70, rozs 5.25, árpa 6—6.50, etető árpa 5 frt.

NYILTTÉR.*)

Nyerucselyem bársztruhákra való kelmét 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre — Tussors- és Shantungs-Pongees valamint fekete, fehér, ázsiaiai Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterkint, sima csikos, kockázott, mintázott, damasszt s. t. b. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 szin és mintázatban s. a. t. postabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat küld postafordulatával: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba cimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 3

* Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:
Dr. LŐKE EMIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Itt még soha nem volt!

A világhirü gondolatolvasó

rövid időre ide érkezett.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy keresztülutazásomban itt néhány napig időzni fogok és tudományommal nevet, kort, gondolatot, foglalkozást, mutat és **jövőt** mindenkinek mondok.

Senki se mulaszsza el!

Mivel tudományommal Európa legnagyobb városaiban, ugy Budapesten, Pozsonyban, Temesvárt, Kassán és Verseczen is mindenütt a legnagyobb csodálkozást és elismerést arattam, remélem, hogy a helybeli nagyérdemü közönség a végből, hogy

megkgyőzödjék,

szives látogatásával megtisztelni fog.

Lakásom: Király-utcza 581. az udvarban jobbról.

Társalgási idő keddtől, f. hó 6-ától mindennap d. e. 8—12, d. u. 1—6 óráig.

Kiváló tisztelettel **Professor PEAN J. B.**

Kik a német nyelvet nem birják, egy tolmácsot sziveskedjenek magukkal hozni

SARG-féle orvoshatóságilag megvizsgált 228 41—

(Bizonylat Bécs, 1887, jel. 3.)

sok MILLIÓ-szor

kipróbált és kitűnőnek bizonyult, fogorvosilag ajánlva, egyszersmind a legolcsóbb

fogtisztitó- és épségben tartó szer.

Mindenütt kapható.

Minta elemi és fiu-iskola és középiskolai internátus

Budapest, Ujvilág-utca 18. szám.

A nagyméltóságu ministerium által engedélyezett nyilvános elemi fiu tan- és nevelő intézetembe — bejáró, félkosztos és bentlakó — növendékek beiratása a jövő tanévben naponként eszközölhető.

Internátusomba elfogadok más nyilvános középiskolák négy alsó osztályaiba járó tanulókat is a legmérsékeltebb árakon.

Szakképzett tanitók és nevelő-tanárok vezetése és felügyelete alatt a gondos nevelés a tanitás mellett különösen a testedzésre, a zenetanitásra s a német (és francia) nyelv tanitására fordittatik figyelem.

Kitűnően felszerelt tantermek; külön torna-, játszó-, tágas és jól szellőzött háló- és étternek állanak rendelkezésre.

Növendékeket csakis korlátolt számban fogadok el.

A bizonyitványok államérvényesek.

Kivánatra kimerítő értesitővel szivesen szolgál

Szánkási János
intézeti igazgató-tulajdonos.

A világhirü

STEYRI fegyvergyár

kerékpár 122 *—1

képviselősége és raktára

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

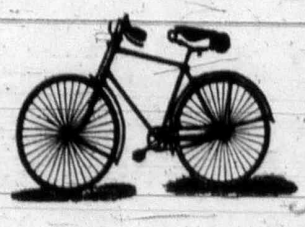

Képes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Helybeli t. vevőknek iskolagép rendelkezésére áll.

KLYTHIA a bőr ápolására, szépítésére és finomítására

Puder.

Legjobban utánzott, hát és tárnalgó PUDER. — Fehér, rózsaszín, és sárga. — vegyileg analyzált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben. Ellismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

Bécs, Stadt, I. Wollzeile 8. Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszertárban.

Egy dobos ára: 1 forint 20 krajcár.

Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsőrangu szaktekintélyek által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal megőrzi a haj eredeti természetes szinét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsürübb uj haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — frt 50 kr.
Egy nagy tégely ára — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasitás ingyen.

Kapható: a készitőnél: **Schável Jánosné** szül. **Markó Lujzánál** Nagy-Kanizsán (saját házában) és

RELUS LAJOS gyógyszertárában Nagy-Kanizsán.

Alapittatott 1867-ben. **BENEDEK GÁBOR és TESTVÉRE** Alapittatott 1867-ben

aranymivesek és órások BUDAPESTEN, Kossuth Lajos-utca 17. sz.

A közelgő őszi évad alkalmából van szerencsénk a n. é. közönség becses figyelmét országszerte ismert cégünkre felhivni. 154 4—1

Arany-, ékszer-, ezüst-áru és óra-raktárunkat

a legdivatosabb tárgyakkal dusan felszereltük és ugy jutányosság, mint ízlésesség tekintetében a legkövetelőbb igényeknek is megfelelünk. Ugy, mint idáig, ugy a jövőben is, különös gondot fogunk a vidéki megbizások elintézésére forditani. Nem tetsző tárgyakat vagy kicserélünk, vagy azokért a pénzt is visszaadjuk. — Megrendelés esetén kérjük a kivant tárgynak megközelitő árat velünk közölni. Minden tárgy valódiságáért irott jótállást nyujtunk.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Wágner Manó

tan- és nevelő-intézete

Rákos-Palotán (Budapest mellett).

Az intézetben van egy előkészitő-tanfolyam, 6 polgári osztály nyilvános joggal, 8 gymnaziumi osztály, melyből 4 nyilvánossági joggal bir. Az intézet egy 6 holdnyi, jól ápolt, árnyas angol parkban fekszik. A tanári kar elsőrangu szakférfiakból áll. Teljesen berendezett tantermek, könyvtár és tornacsarnok. Nagy kiterjedésű játékterek. Tökéletes nyári tornázás. Katonai gyakorlatok. Kitünő ellátás. A szellemi élet fejlesztése mellett kiváló gond fordittatik a test ápolására is.

Kiváló gond fordittatik a magyar, német, francia és latin nyelvek oktatására.

Mérsékelt nevelési dijak.

Rákos-Palota (Posta-, vasut- és táviró-állomás).

WÁGNER MANÓ

135 5—1 intézeti igazgató és tulajdonos.

FRIEDMANN KÁROLY

bécsi butorgyári ügynöksége és

eredeti angol kerékpár képviselősége

NAGY-KANIZSÁN. 157 3—1

Kerékpár mintaraktár.

Legkedvezőbb fizetési feltételek.

Butor és kerékpár képes árjegyzékek kivánatra bérmentve küldetnek.

Kerékpár-tanulógép a t. rendelőknek rendelkezésére áll.

Riegler és társa AEOLUS kerékpár-gyár, Gráczban.

AEOLUS KERÉKPÁROK

elegáns és solid épitésük, ugy könnyü és csendes hajthatásuk folytán nagy kedveltségnek örvendenek és a kerékpáriparban az első helyet foglalják el. Aeolus kerékpárokon immár 8 versenydij nyeretett, ezek közt 1894 szept. 23-án a zágrábi 50 kilométeres és a horvátországi 150 kilométeres utiversenyeken első dijat nyert. — Az utóbbi versenyben az illető elnyerte az uti bajnoki cimet.

Kizárólagos képviselőség és raktár Nagy-Kanizsa és vidékére:

KÖHLER TESTVÉREKNÉL

vaskereskedés Nagy-Kanizsán, Eötvös tér 526. szám.

T. vevőinknek iskola, vagyis tanulógép rendelkezésére áll.

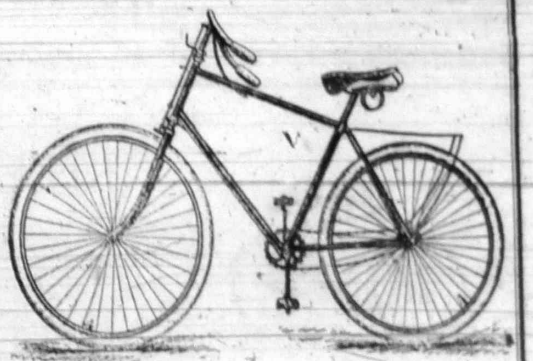

Kivánatra képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1895.

63. szám. Nagy-Kanizsa, 1895. augusztus 8-án. XXII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utcza Ollop-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőzöde r. t." *hivatalos közlönye.*

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Nemzetiségeink.

Nagy-Kanizsa, 1895. aug. 5.

(—n.) Még nehány nap választ el bennünket attól a kongresszustól, melyet románok, szerbek, tótok e hó 10-én Budapesten tartanak meg, hogy — mint állam az államban — izgató szavukat emelják fel az őket elnyomó (?) magyar nemzet ellen s szivök fájdalmán könnyitsenek. Pedig tulajdonképen csak elégületlen stréberek azok, kik ezt a kongresszust kezdeményezték s a nagy tömeget félrevezetve, ellenségévé teszik a magyar állameszméneк. A szerb nemzetiségi sajtónak józan része határozottan ellenzi ezt a kongresszust már azért is, mert belátja, hogy a nemzetiségeknek minden tekintetben megvan cselekvési szabadságuk, melyet törvény szabályoz s hogy a magyar államеszme elismerése a nemzetiség fejlődését bármely téren miben sem gátolja. Az oláh ultrák részéről nagy vakmerőség ennek a kongresszusnak egybehivása. Adják fel a passiv politikát, melyre semmi okuk sincs s iparkodjanak vélt sérelmeiken az országgyülésen segiteni. Ámde az oláh tulzók onnan indulnak ki, hogy a müvelt Európának egy percig sem szabad megfeledkezni a magyar nemzetiségekről. Tele lármázzák a külföld lapjait, mennyire el vannak nyomva ettől a barbár magyar nemzettől, mely legelemibb jogaitól is megfosztotta; s Urechia ur, a román kulturliga elnöke gondoskodik róla, hogy az olasz és francia sajtó azon közlönyei, melyeket felvilágositani nem sikerült, folytonosan tárgyalják ezt az elnyomatási politikát, melyet a magyar nemzet a nemzetiségekkel szemben elkövet s elhitessék azt, hogy mig a magyar nemzet teljesen élvezi az alkotmány nyujtotta szabadságokat, a nemzetiségek az alkotmányon kivül állanak, el vannak nyomva s elcsukott agitátoraik szegény mártirok, kik az elnyomott népért szenvednek.

Mély értelem van abban a közmondásban, hogy: egy bolond százat csinál s hogy a nagy tömeg a legképtelenebb hazugságokat is elhiszi, csak legyen valaki elég arcátlan azt minden cáfolat dacára sokszor ismételni, s legyen elég nagy tüdeje, hogy a kiáltozásba bele ne fáradjon.

Látjuk, hogy a magyar oláhság feltolt vezérei arcátlanság és jó tüdő tekintetében párjukat ritkitják, s annál kevésbé fáradnak bele a vészkiáltásba, mert a román kulturliga részéről erkölcsi s bizonyára anyagi támogatásban is részesülnek. A külügyi politika pedig ez ellen alig tehet valamit, mig az izgatás legalább látszólag az akademikus jelleget megőrzi; látszólag, mert nézetünk szerint nem egyszer tulcsapott már a nemzetközileg megengedett határon.

Romániának volna elég seperni valója a maga ajtaja előtt s a román kulturligának elég dolga akadna odahaza is; s mig a magyarországi oláhoknak nézetük szerint annyira elnyomott állapota oly fájdalmasan érinti szivőket, hogy keserves jajgatásukkal egész Európát betöltik, addig teljesen meg vannak elégedve a besszarábiai románoknak igazán sanyaru helyzetével, mely őket nem is látszik közelről érinteni; pedig szabaditási törekvéseiknek itt akadna dolga; — de ott talán nem mernek.

Ez a nemzetiségi kongresszus a legnagyobb mértékben hazafiatlan cselekedet; s csak a kormánynak nagy engedékenységéről, béketűréséről tesz tanuságot, ha ezt meg is tarthatják. Egyetlen állam sincs a világon, hol több nemzetiség lakik, a hol ezt nekik megengednék. Ennyi szabadságot egy államban sem vehetnének maguknak, de már a kezdeményezést is keményen büntetnék. Minő üres hazugság tehát részükről az a vád, hogy ők el vannak nyomva.

Ugy látszik, hogy a kormány nem is fogja betiltani a kongresszust, pedig maga a programm is oly pontokat tartalmaz, melyek a betiltást nagyon is indokolttá

A „ZALA" tárcája.

A boldogok . . .

— A „Z A L A" eredeti tárcája. —

Irta: **Glaser S. Sándor.**

I.

A mulatozók vidám zaja tölté be a palota belsejét. A poharak csengése, a zene hangja és a vigadók vidám kacaja egybeolvadt. A jó kedv általános volt a termekben. Az ifjak táncra perdültek, az öregek a kártya-asztal mellett ültek össze.

A kastély jobb szárnyán a lakosztályok egyikében egy halvány arcu ifju ült gondolatokba merülve. Majd hirtelen felugrott és izgatottan járt fel és alá a szobában, haragos pillantást vetve azon oldalra, honnan a zene hangjai eljutottak hozzá. Terhére volt e nagy zaj. Kinyitotta a szoba kertre nyiló ablakát, a virágillatban megfürdött esti lég egy kissé lecsillapitá háborgó lelkét. Künn csendes volt minden, a felhő mögül előbuvó holdsugár ezüstös sávba vonó a földet. A közeli erdőből bagoly-huhogás hallatszott. Az ifju gondolatai is ott kalandoztak az erdőben, a százados tölgyekkel körülzárt erdészlakban. Arca kipirult, szive hevesebben vert és mintha a néma éjtől is féltené titkát, halkan susogta:

— Szeretlek szép Irénem..... szeretlek!

Merengéséből atyja verte fel, az öreg, mozorva tekintetü, szigoru Hajnal gróf. E férfiu magatartása elárulta, hogy csak a parancsoláshoz ért legjobban. A mint a küszöböt átlépte, egy ideig élesen szemügyre vette fiát, majd gunyos hangon kezdé:

— Hát még mindig.....!?

Az ifju csak némán üdvözölte atyját.

— Nem cselekszel helyesen — mondá az öreg kemény hangon, hogy rangunkkal egyenlő emberekkel nem igen érintkezel, sőt mi több, kerülöd őket. A helyett te leereszkedel a sárba és ott keressz élvezetet. Itt csak kezedet kellene kinyujtani, hogy másokat boldogits, de te inkább amott csuszva esdesz kegyért, hol tán nevetik együgyüségedet. Mulatságunkról is távol maradtál, pedig azok az emberek ott alant mind...

— Becsületesek — vágott közbe az ifju. És jobban helyén van szivök, mint bármelyiknek itt. Végre is tudd meg atyám, hogy én gyülölöm az embereket itt, kiket az önzésen kivül egyéb mi sem vezérel, kik mások becsületén szentségtelen kezekkel lépten-nyomon csorbát ejtenek, kik előtt az erény nevetséges tulajdon, kik nem bizнak másban, de legkevésbé magukban.

— Tudd meg hálátlan rossz fiu, én nem türöm, hogy ősi nevem beszennyezd vagy hiszed tán, hogy e házasságba én valaha beleegyezem?

— Ha fel nem emelhetem magamhoz, leszállok hozzá én, mondá határozottan az ifju, mert szeretem a leányt. Nincsenek dicső ősei, ezrekre menő holdjai sincsenek, de van neki, mi mindezeknél drágább nekem..... tisztán érző nemes szive. A fényes termek lelketrontó levegője nem érinté meg ártatlan szivét, a természet volt egyedüli oktatója. Szeretek — szeretnek, azt a boldogságot, mit e két szó rejt magában hiába keresném az itt levő delnök bármelyikénél is. A rajtuk diszelgő ékszereknek szivükön jobb helye volna, legalább eltakarhatnák vele azok mezztelenségét!

— Ne többet! Egy szót se már! Eddig hallgattam, mert az hivém az ifju vér, a szeszély üzi játékát veled, de ezentulra megtiltom, hogy még csak egyszer is beszélj vele.

— Lásd! Igy gongolkodtok ti mindig! Szeszélyből a gyalázat örvényébe taszithatunk egy ily leányt és azután ott hagyhatjuk lelkiismeretének mardosó vádjaival..... de házasság, az szóba sem jöhet! Nos tudd meg, hogy én ezt nem teszem soha. Inkább lemondok mindenről, örömmel taszitom el magamtól a gazdagságot, elvetem az eddig viselt nevet, csupán azért, hogy e leány enyém lehessen. Uj életet kezdek, dolgozni fogok, hogy megélhessünk s ha asztalunkra a száraz kenyéren kivül egyéb nem is jutna, azért mi boldogok leszünk!

Az öreg grófot nagyon felbőszitette fiának e szenvedélyes beszéde.

— Ez nem történik meg soha! Ezzel dühösen kapott az asztalon heverő lovag ostor után. Az ifjunak arcába szökött a vér és mielőtt még csapásra emelhette volna, elkapta azt. Az ostort kezében tartva, megállt atyja előtt és csak annyit mondott: »Elértem már azon kort, melyben minden ifju felszabadult az atyai kéz alól és cselekedeteiről nem tartozik beszámolni senkinek. Én

tennék. Szerbek és tótok pedig észre sem veszik, hogy az oláhok, kikkel ők szövetkezni óhajtanak, őket csak eszközökül kivánják felhasználni.

A nemzetiségek körében nem mindenütt fogadták a szövetkezés eszméjét valami nagy lelkesedéssel. Maga a romániai sajtó is eleinte hidegen fogadta a kongresszus eszméjét, de a magyarországi oláh agitátoroknak sikerült a román sajtót megnyerni. Az egyik lap a Lupta elmondta azután, hogy mit remél a kongresszusról. A Lupta cikkéből a következő részt közöljük:

»Attól a pillanattól fogva, hogy Magyarország nemzetiségeinek egyesülése hivatalosan köztudomásuvá lett, az osztrák-magyar dualizmust megsemmisültnek kell tekinteni. A romániai radikálisok vezére G. Paun két év előtt a szenátusban tartott beszédében kimutatta, hogy a dualizmus előbb-utóbb kénytelen lesz átengedni a helyet egy oly konfederációnak, melyben az osztrák-magyar monarchia minden népe élvezhesse az őt megillető teljes jogokat.

Mostanság a szláv veszedelem fenyeget, ezt pedig nem lehet másként elháritani, mintha idejekorán meghiusitjuk Oroszország terjeszkedési terveit. Ma Bulgáriában oly konfliktus támadt, melyet Európa elé kell hozni ma-holnap. Ugyanez az eset van az osztrák-magyar monarchiában is a nemzetiségek konfliktusával. A román kormánynak, éppen az európai béke érdekében komolyan hozzá kellene látnia e dolgok lebonyolításához, mert az ügy oly stádiumba jutott e lépéssel, honnan többé nem lehet meghátrálni. A győzelem pedig az ügyesebbé. Idáig a románok egyedül küzdöttek s küzdelmök iránt az egész müvelt világ csodálattal viseltetett. De nem győzhettek, mert elnyomóikkal szemben helyzetök nagyon hátrányos volt. Tegnap óta azonban az erő a gyengék részére szállott át s még egy kis erőleszités és a győzelem a románoké. A magyarok a nemzetiségek e lépése által oly helyzetbe jutottak, hogy kénytelenek lesznek magukat megadni.

*

Mi abban a nézetben vagyunk, hogy a 10-iki kongresszus, ha meg is fog tartatni, kudarcot fog vallani. Lármázni lármázhatnak eleget e az ott összejövő matadorok; de akarjuk hinni, hogy semmiféle néven nevezendő reális haszna ennek a gyülekezésnek nem lesz. Amint a magyar állam a nemzetiségek jogos igényét teljesiteni hajlandó, ugy elég ereje és erélye lesz a jogtalan igényeket a törvény erejével visszaszoritani s e törvénytelenséget teljes szigorral büntetni.

Felhivás Magyarország gazdaközönségéhez.

Az 1895. évi VIII. t.-c. a f. évi november hó 20- és 30-ika közt Magyarország területén általános mezőgazdasági statisztikai összeirást rendelt el. Nemcsak a kormány óhajtása volt ez, hanem hazánk gazdaközönségének is évek óta hangoztatott kivánsága.

A tengerentuli nagy gabonatermesztő országok versenye a terények árának rendkivüli hanyatlása Európaszerte, évről-évre nehezebbé teszi a mezőgazdaság helyzetét. Sulyosan érezzük mi is ezt a válságot s a kormány és a társadalom vállvetett erőfeszitésére van szükség, hogy megállhassunk a mostani viszonyok között s megvethessük a mezőgazdaság ujabb virágzásának alapját.

De arra, hogy helyesen tűzzük ki e célt a jól választuk meg az utakat és módokat a helyzet javitására, szükségünk van a hazai viszonyok és állapotok beható, alapos megismeresére, a mit azonban nem érhetünk el másképp, mint egy lelkiismeretes, pontos, részletes statisztikai összeirás segitségével.

Belátta a mezőgazdasági érdekek minden igaz barátja és illetékes képviselője; belátták legkiválóbb gazdáink, belátták a gazdasági egyesületek, belátta a kormány. A törvényhozás pedig áldozatot nem kimélve, pártkülönbség nélkül, ritka egyértelműséggel szavazta meg a nagyterjedelmü adatgyüjtés és feldolgozás költségeit.

Lesz-e haszna az áldozatnak? Lesz-e sikere a fáradozásoknak? Az egyedül a gazdaközönségtől függ! Ha a valóságnak teljesen megfelelő adatokat nyerünk, megvethetjük azt a biztos alapot, melyre nyugodtan épithetünk, de ha a valóságtól eltérő, hamis adatok folynak be, nemcsak a sok költség, munka, fáradozás vesz kárba, hanem a magyar mezőgazdaság felvirágoztatásán fáradó hatóságok és szakkörök annak a veszélynek is ki lesznek téve, hogy a valótlan adatoktól félrevezettetve, hasznos helyett káros intézkedéseket tesznek.

Az adatok bevallásánál tehát legelső feltétel a teljes őszinteség. A titkolódzással gazdaközönségünk csak magának ártana; olyforma volna ez, mintha a beteg azon igyekeznék, hogy az orvos vélhogy el ne találja baját, hanem egészen más betegség ellen gyógyitsa.

A tiszta valóságnak bevallásából senkire simmiféle kár vagy hátrány nem háramlik. Felkérem ennélfogva a hazai gazdaközönséget, hogy ha netalán itt-ott olyan halvélemények támadnának, hogy ez az összeirás adóztatási célból történik, világositsák fel a tévelygőket és félrevezetetteket s magyarázzák meg, hogy ezek az adatok kizárólag a mezőgazdaság és a földmivelő-nép érdekében gyüjtetnek; adóhivatalok, vagy más pénzügyi hatóságok még csak látni sem fogják ezeket: szóval a mezőgazdasági statisztikai összeirás nincs összekötve simmiféle adóztatási céllal.

De felkérem gazdaközönségünket, ügyeljen arra is, nehogy egyesek tréfából vagy hiusságból valljanak be hamis adatokat s az ily kicsinyes, nevetséges emberi gyarlóságok meghiusitsák a nagy, országos mü sikerét.

A mezőgazdasági statisztikai összeirás az egész, nagy gazdaközönség buzgó, tevékeny közreműködése nélkül eredményes nem lehet. Az ország és saját érdekük egyaránt kivánja, hogy legyenek meg minden lehetőt a munkálat érdekében. Minden gazdálkodó már jó előre tekintsen körül figyelmesen gazdaságában, jegyezgesse fel, hogy mennyi földön gazdálkodik, mennyi és milyen gazdasági eszköze, házi állata, stb. van, hogy annak idején egész pontosan jelenthesse be az adatokat az összeiró ügynöknek.

Az egész összeirási munkálatban legfontosabb személy az összeiró ügynök. Kivánatos, hogy erre az igen fontos állásra a legintelligensebb gazdák, birtokosok vállalkozzanak. Nem alázza ezzel meg magát senki, legyen bármily nagy ur, vagy előkelő személyiség. Sőt dicsőséget szerez vele, mert polgári kötelességet hiven teljesiteni s osztályérdeket tisztes munkával szolgálni: csak emelhet mindenkit a közbecsülésben. Ne engedjék gazdáink, hogy összeiró ügynökökül lolyanok alkalmaztassanak, kik a földmiveléshez csak alig értenek és nincsenek közvetlenül összeforyva a mezőgazdaság érdekével.

Az önfeláldozásra a legszebb alkalom kinálkozik, mutassák meg gazdáink, hogy abban a nagy és pontos társadalmi osztályban, melyet ők képviselnek, van elég közszellem, van elég buzgóság s mikor saját javuk, boldogulásuk forog szóban, nem álnak félre összedugott kezzel.

A magyar gazdaközönségnek nemcsak hazafiságára, hanem saját jól felfogott érdekére hivatkozom s gazdáinkat a legelsőtől a legutolsóig teljes bizalommal kérem fel, hogy a mezőgazdasági statisztikai összeirás nagy munkáját minden kitelhető módon támogatni és előmozditani szivesked jenek.

Budapest, 1895. julius hó 19-én.

Gr. Festetits Andor, s. k.
földmivelésügyi m. kir. miniszter.

Tollfuttában.

Olyan furcsa érzés fogja el szivemet, mikor valakitől bucsuznom kell.

Járunk, kelünk, kavargunk a nagy embersokaságban; megszokjuk az ismerős arcokat. Eljárunk egymás mellett sokszor évekig némán vagy egy-egy hideg udvariás köszöntéssel. Majd lelkesebb pillanatok néha közelebb hoznak bennünket egymáshoz; közös célok kölcsönös szeretetet ébresztenek szivünkben. Meg-megnyiljuk szivünket és meg-megnyilnak a szivek előttünk. Megtanuljuk egymásban szeretni a szépet és megbocsátani a gyöngeséget. A megszokott, konvencionalis együttlét szürke világát lassan-lassan, sainte észrevétlenül átveri egy lényes, meleg sugár: a kölcsönös becsülés, a szeretet, az együttérzés boldogitó verőfényéből.

De a mérhetlenül szeszélyes sors itt kóváyog, kering fölöttünk szakadatlanul, mint egy szakmányra leső szakcsolyú. Váratlanul lecsap, egyet üstökön ragad közülünk, aztán viszi, viszi vagy ki a temetőbe vagy rengeteg messzeségbe, ahova már csak gondolatban járhatunk el utána.

Egy hely üresen marad, egy megszokott jó arcot hiába keresünk a kavargó embersokaságban. Egy lelkünkbe vésődött képre ráborul a vá-

---

e percben elhagyom a házat és nem térek vissza soha többé. Élj boldogul!«

Az ifju sietve hagyta el a kastélyt. A szabadba érve, még egyszer visszanézett a fényesen kivilágitott ablakokra, nem mintha sajnálna itt hagyni azt... nem! Ifjukori emlékeitől bucsuzott el, azon helytől, hol szenvedő, szegény anyjával sok bus napot töltött. Anyjának emléke könyet csalt szemebe, de a falakon átszűrődő zene hangjai megütik fülét, hirtelen megfordult és az erdő felé irányitá lépeit. Szabadnak, függetlennek éreste magát és keble magasabbra emelkedett e gondolat alatt.

Aznap óta nem látta többé fiát a gróf. Eltűnt. Másnap a gróf erdőszakot is üresen találták. A főerdészt és leányát nem láthatta többé senki a vidéken.

II.

A pesti külvárosok egyikének földszintes házában, hőfehér aggasztyán térdén egy szőke fürtü aranyos kis gyermek játszadozik, apró kacsóival olykor-olykor belékapd az agg szakálába és ilyenkor ezüst csengésü gyermekkacaj tölti be a kis szobát. A szoba egyik szégletében egy kedves kis asszonyka himes szoguimasan. A falakon néhány az pen festett tájkép függ, mely nem áll összhangzatban a szoba egyszerü butorzatával. De ha az ember ügyelmesen körültekint, észreveheti a kis benyilót, hol a festő-állvány mellett egy férfu fellürt ingujakkal a kifeszitett vászondarabra a játszodozó kis fiu mását festi. Az állvány mellett elszórva hevernek a festékes dobozok és kisebb ecsetek. A kis fiu felasóskött nagyapó térdéről és megállt az állvány előtt. Okos szemeivel sokáig bámulta a félig-készült képet, majd hirtelen anyja mellett termett, apró kezeit tapsolásra emelve, mutatott a benyilóba.

— Nézd mama, ott a kis Didi!

Örömtelt arccal kapta ölbe az anya a kis fiut és megcsókolta.

A férfu felbeszakitá a festést és hátratekintett. Oly ismerős ez arc, halvány arcát fekete kör-szakáll boritja...

Ez alatt levélhordó lépett a szobába.

— Méltóságos ifju gróf Hajnal Sándor urnak levele van.

A kis szobában mindenki összereszent e név hallatára. A körszakálos férfu oda lépett a levélhordóhoz és csak annyit mondott:

— Itt Szekeres Sándor festő lakik csak!

Az aggasztyán zokogva borult a festő vállára.

— Hagyja el jó ipam, e kis lak és maguk hárman betöltik lelkem minden vágyát. Amott a nagy palotákból számüzve van a boldogság, — én nem vágyom többé oda vissza!

lás fájdalmának szemfődője. Aztán a meg-megsajgó sziven olyan sokszor meg-megrezdül a szemfödő, mikor édes-kinos érzéssel megérinti azt, a multat föltámadásra keltő szelid nagyal: az emlékezet.

Ugy irigylem azokat a lelkeket, akiket a válás nem érint ilyen mélyen; akik nálamnál sokkal jobban, okosabban, realisabban, kevesebb intimitással tudnak élni, együtt-örülni; lelkesedni, lángolni az ismerősök hullámzó tömegében: az élet tarka szinpadán; akiknek szivébe csak jégvirágokat rajzol az együttlét emlékezete.

Mennyivel könnyebb azoknak, akiknek lelkében a sors változásaihoz megvan az alkalmas szinpadi sülyesztőjök. Egy érintésre alámerül, eltünik nyomtalanul minden, minden, ami *volt*; egy kárpitlebbenésre a feledésé lesz a megszokott világ összes képeivel s a fájdalom egyetlen rezzenése nélkül ad helyet egy másik világnak.

Ha nekem is volna ilyen szinpadi sülyesztőm, milyen könnyű szerrel vennék bucsut most a mi irodalmi és művészeti körünk alelnökétől: a szelid, napoleonképű *Poór Jánostól*.

Egy rengeteg Rembrandt-kalap és röpködő próféta-mántli letünnék Nagy-Kanizsa horizontjáról. Aztán megvolna. A földgolyóbis tovább forogna.

Igy nagyon könnyen menne a válás.

Csakhogy az én lelkembe nem az a rengeteg kalap és a libbegő denevér-köpönyeg vésődtek be, hanem az a jóságos papi arc, örökké mosolygó és bankettra biztató szelid-egével; az a nemes lángolásu költői lélek, amint szakadatlanul az idealizmus világába szárnyalt.

Ki lesz majd ezután a mi lelkes Poór Jánosunk, aki olyan mindenhova eltipegő buzgósággal össze tudott bennünket toborzani a fehérasztal sziveket megnyitó légkörébe?

Csak egyesülni, tömörülni, magasztos célokért együtt lelkesülni! Ez volt az ő vezér-elve.

Most is előttem van nemes hevületével, mikor *Bátorfi Lajos* veterán-kollegánk 25 éves szerkesztői jubileuma alkalmával utolsó szónokul fő allott és megtette inditványát, hogy a „Zalai Közlöny" irói gárdája tömörüljön és képezzen egy kis irói kört.

Az inditvány erős visszhangra talált. Megindult és folyt szakadatlanul a tanácskozás. Ezeknek a tanácskozásoknak ő volt a lelke.

Maga sem hitte, hogy az általa elvetett és kitartó szeretettel ápolt gondolat-magból olyan hatalmas, terebélyes fa fejlődjék: az irodalmi és művészeti kör fája.

A kifejlődés nem egészen az ő intenciója szerint történt ugyan, de azért az ő emlékedett szelleme nemesen meg tudott hajolni a többség akarata előtt. A tágabb körü irodalmi egyesületnek azért éppen olyan fáradhatatlan harcosa lett, mint a mily lankadást nem ismerve buzogott eredeti tervének megvalósitásán.

Rendkivül lelkesen, de szenvedélytelenül tudott küzdeni eszméi mellett. Akaraterejét okosság, küzdelme hevét veleszületett szelidség mérsékelte és tartotta meg abban a szép, apostoli mederben, mely az elvek harcából kizárja a gyülölet feklelenségét.

Ennek lehet tulajdonitani, hogy bár a nyilvános élet minden mozgalmában élénk, tevékeny részt vett, számottevő ellenség nélkül fogja itt hagyni városunkat.

Az a tiszta, szelid szeretet, a mit gyülölet nem ismerő szivéből másokra árasztott, most mint egy accumuláló, hatalmas fénysugár fogja őt a messzeségbe kisérni: a szerető lelkek emlékezetében.

Szerénysége ki akart ugyan térni minden ováció elől; ugy akart tőlünk távozni, hogy távozását senkinek szivdobbanása ne kisérje; de ez az elsurranás nem sikerült, nem fog sikerülni neki.

Az irodalmi és művészeti kör igazgató-választmánya nem engedte el sem magának, sem neki — habár fájdalommal jár is — a bucsu-ö elkezést.

Vasárnap augusztus 11-én este 8 órakor bucsulakomát rendez tiszteletére a *Polgári Egylet*-ben, melyen az irodalmi és művészeti körnek városunkban időző tagjai bizonyára nagy számban fognak megjelenni.

Igen sokszor sikerült neki valamely zugban meghuzódva, kitérni az ovációk elől; most elégtételt veszünk rajta.

És azután is, valahányszor egy-egy hazafias eszme a fehér asztal köré gyüjt bennünket: ő, a hazafias bankettok *nagymestere*, köztünk leszen.

Szelleme köztünk fog élni.

Lelkesedésünk, hazafias felbuzdulásunk hangjait majd szárnyára veszi a szellő és elringatja a szőke Dunán át Nagy-Károly felé. És az ő rokonlelke velünk fog lelkesedni; költői szive nagyot fog dobbanni a multidők visszhangjára.

HIREK.

— **Személyi hir.** *Mikoss Géza*, kir. táblai biró üdüléséből már vissza érkezett Nagy-Kanizsára s mint a helybeli törvényszék helyettes-elnöke aug. 6-án átvette a törvényszék vezetését.

— **Eljegyzések.** *Dr. Fried* Ödön nagykanizsai fiatal ügyvéd, Zalavármegye törvényhatóságának bizottsági tagja, jegyet váltott *Reichenfeld* Ede, magánzó leányával: *Ilona* kisasszonynyal, Győröt — *Lichtschein Pál*, a nagy-kanizsai Kohn és Lichtschein cég beltagja, eljegyezte Deutsch Sámuel pozsonyi lakos leányát: Róza kisasszonyt.

— **Uj ügyvédi iroda.** *Dr. Ollop* Mór közös-váltó ügyvéd körlevelében tudatja, hogy irodáját Nagy-Kanizsán a dél-zalai takarékpénztár épületében (bazár) megnyitotta.

— **Bucsu-lakoma.** Főtisztelendő *Poór* János tanár, a nagykanizsai *irodalom és művészeti kör* távozó alelnöke tiszteletére augusztus hó 11-én vasárnap este 8 órakor a Polgári-Egyletben bucsulakoma rendeztetik, melyre a kör tagjai, valamint a távozó egyéb tisztelői ezuton is meghivatnak. Egy teritéki ára frt 1.30. — A részvételre előjegyezhetni a kör által kibocsátott, vagy az egyleti vendéglősnél kitett iven.

— **Esküvő.** *Bun* Samu a nagy-kanizsai izr. hitközség iskolai igazgatójának leányát *Malvindt* e hó 4-én délelőtt vezette oltárhoz *Szabó* Adolf nagyváradi tanár. A fényesen megvilágitott templomban igen diszes közönség foglalt helyet. Dr. Neumann főrabbi gyönyörü beszéd kiséretében kérte isten áldását az ifju párra. — Délben szükebb körü lakoma volt a menyasszony szülői házában, melyen sok magyas felköszöntő mondatott. Az izr. hitközség előjáróságának üdvözletét ennek megbizásából *Goldmann* Samu tolmácsolta. Az izr. nőegylet átiratilag fejezte ki üdvözletét. Az izr. hitközség igen értékes nászajándékot adott a menyasszonynak.

— **A veszprémi egyházmegye köréből.** A veszprémi egyházmegye püspöke Péller Pál mura-keresztúri segédlelkészt a nagykanizsai tőgymnásiumhoz h. püspöki biztossá, Illés István pacsai plébánost, a kis-komáromi esperesi kerület tanfelügyelőjét, ugyanazon kerület helyettesesperesévé nevezte ki.

— **A balatoni kulturegylet** almádi fiókja m. hó 28-án megalakult. Megválasztotta elnökül Véghely Dezső kir. tanácsos alispánt alelnökül dr. Óvary Ferenc országgyülési képviselőt; titkárul dr. Pilliitz Antal ügyvédet; pénztárosul Szalay Ferenc földbirtokost és egy 25 tagu választmányt. Tevékenységet a fiókegylet még a nyár folyamán megkezdi.

— **Egyházkerületi közgyülés.** A dunántuli evang. egyházkerület — mint már jeleztük — ez évi közgyülését Nagy-Kanizsán fogja megtartani. A gyülésen — mint értesülünk — az egyházkerület majdnem összes egyházi és világi notabilitásai részt fognak venni. A gyülésen az ősz *Karsay* püspök, kinek lemondását is tárgyalni fogja a közgyülés — agg kora folytán valószinü nem fog megjelenhetni és ez esetben *Radó* Kálmán v. b. titkos tanácsos, a dunántuli egyházkerület világi felügyelője fogja a gyülést vezetni. — Tekintettel azon körülményre hogy már is számos vendég jelezte megjövetelét, a nagykanizsai evang. egyház felkéri városunk közönségét, hogy amennyiben valaki a vendégszeretetet gyakorolandó, 1—2 éjjelre szállást adni hajlandó egy vagy több vendégnek, ezt Hütter Lajos lelkésznél bejelenteni sziveskedjék.

— **Lajos-ünnepély.** Már előbb, emlitettük, hogy a n.-kanizsai iparos-ifjuság ujonnan átalakuló önképző-köre saját alapja javára f. é. augusztus hó 25-én a Polgári Egylet nagytermében változatos programmal egybekötött táncestélyt rendez. Mint biztos forrásból értesültünk, az iparos-ifjuságnak sikerült ez estélyére Hock János országgyülési képviselő, Hajdu Gyula, Glaser S. Sándor urakat és az itt időző Weisz Erzsike kisasszonyt is megnyerni. Ez alkalommal a nagy-kanizsai iparos-ifjuság ismét jelét adja életrevalóságának és iparkodik megőrizni a közönségnek a multban iránta tanusitott teljes pártfogását.

— **Díjtekézés.** A »Polgári-Egylet tagjai által a legutóbbi vasárnapon rendezett díjtekézés díjait a következők nyerték el: 1. Pikéty Gusztáv, 2. Vidós József, 3. Sebestyén Ferenc, 4. Dobrovics Dezső, 5. Belus Lajos, 6. Szigethy Károly. A díjtekézést társasvacsora követte, mely vidám hangulatban hajnalig tartott.

— **Távgyalogjáa.** *Lugosi* István szigorló orvos több helybeli sport-férfiuval fogadott, hogy az utat Nagy-Kanizsától — Keszthelyig gyalog 10 óra alatt megteszi. Lugosi a fogadást fényesen megnyerte, amennyiben vasárnap reggel 2 óra 18 perckor indult el a gymnasiumi épületből és délelőtt 10 óra 17 perckor Keszthelyen volt, tehát 8 óra és 1 perc alatt tette meg a 48 kilometernyi utat. Lugosit, ki kitünő conditioban ért Keszthelyre, a Balaton-kerékpár-egyesület bizottsága fogadta és ez távirátilag értesitette az itteni sport-férfiakat a Lugosi által megtett fényes rekordról.

— **A csendőrség uj beosztása.** A magyar királyi csendőrség uj beosztását illető miniszteri rendelet szerint Zalavármegye csendőrsége a VI. számu csendőrkerülethez tartozik, melynek törzsállomása Székesfehérvár. Ezen kerület 6 szárnyból áll a 6-ik szárny a *zalaegerszegi*, mely két szakaszra osztatott fel. Az 1-ső szakasz Zala-Egerszegen a következő őrsökkel: Zala-Egerszeg, Zala-Lövő, Nova, Pacsa, Keszthely, Tapolca, Köveskálla, Balaton-Füred, Sümeg, Szent-Grótb, Nyirád, Nagy-Kapornak, Nagy-Lengyel, Sojtör, Zala-Szántó, Hévíz, Balaton-Füred.

A 2-ik szakasz Nagy-Kanizsán a következő őrsökkel: Nagy-Kanizsa, Gelse, Kis-Komárom, Bánok-Szent-György, Letenye, Perlak, Csáktornya, Stridó, Alsó-Lendva, Turnischa, Csesztreg, Alsó-Domboru, Zalavár, Páka.

— **Zsebtolvajlás.** A vásárok alkalmával már oly sok lopás történt, hogy igazán nem magyarázható meg népünknek a pénz elrejtése körüli könyelmüsége. A letenyei vásáron is — mint velünk tudatják — Hóbor István béci lakos a mézsör közremüködése folytán kissé rózsásabb szinben láthatta a világot, a mit valami ügyes zsebtolvaj felhasználva, a nála lévő 75 frtot kivette a zsebéből s azzal elillant. A nyomozás a legszélesebb körben nyomban megindult, de nem vezetett eredményre. Jó volna, ha hivatalosan elrendelnék, hogy vásárok alkalmával több helyen kiüzzék a nagy városokban is célszerünek bizonyult: „Vigyázzunk a zsebtolvajokra!" felirat.

— **Vigyázatlanság.** Sok szerencsétlen kisded esik a vigyázatlanságnak áldozatul. Legutóbb is — mint levelezőnk tudatja — Erdősián Markán József földmives le hazulról eltávozva, másfél éves Mári nevü ánykáját rá bizta testvérjére, hogy vigyázzon: baja ne essék neki. A gondviselőnek azonban magának is el kellett menni fuvarba s midőn elindult, az otthon hagyott kis leányt egyik rokona rátette a már előzőleg tolddel megrakott szekérre. Mikor a lovak elindultak, a kis leány megcsuszott, leesett a kerekek alá, melyek fejecskéjét a szó szoros értelmében összetörték, ugy hogy mire a szülők hazaértek, a gondozásra felkért testvér már csak a kis leány hűlt tetemét adhatta át nekik. Hogy mennyiben terheli a testvért és a rokont gondatlanság, azt a meginditott vizsgálat lesz hivatva kideriteni.

— **Népünnepély a sörgyártelepen.** Vasárnap augusztus hó 11-én a nagykanizsai sörgyár-telepen népünnepély tartatik. Délutáni órákban sétahangverseny lesz a kertben és tánc

a katakombákban. Ez alkalommal kitünö münchenl sör csapoltatik.

— **A letenyei kutak.** Van egy szabályrendelet, a mely akként intézkedik, hogy a kutak kávájának 1 m. magasnak kell lenni a vizfogó tókák pedig alkalmas kerítéssel látandók el. Mindazon által az ilyen kutak és tókák a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak, dacára annak, hogy a szabálytalan kutak és tókák megtürése magánosoknál kihágást, elöljáróságoknál pedig legyelmi vétséget képez. Szerkesztőségünknek egyik tagja megkyőződött, hogy vannak 20 cm. magas kávája kutak is vagyis olyanok, melyekbe egy gyermek sőt felnőtt ember is könnyen halálát lelheti, ha valahogy közelébe kerül. Letenye és Egyedúla községekben találhatók különösen az élet és vagyon biztonságra nézve veszélyes alacsony kávája kutak. Egyszer már elmondtuk azt is, hogy Letenyén a község és biró háza előtt sincs egy méter magas kávája kut s hogy a község végén jó volna azt a veszélyes vizfogó tókat bekerítetni melyben már egy ember halálát lelte. Felszólalásunk ugy látszik nem használt, lehet azonban, hogy Letenyén nem olvassák lapunkat, vagy legalább is egyet — mást nem akarnak olvasni, de legbiztosabb, hogy nem akarnak ilyen csekélységeket figyelembe venni.

— **A letenyei Kossuth-szobor.** Letenyén a közadakozásból emelt szép Kossuth emléket a községi képviselő testület disz-gyülésen átvette. Az emlék körül azonban poshadt vizet tartalmazó mélyedések, a gaznemüekhez tartozó különféle növények igyekeznek az emléket szemlélőknek Letenye közönsége áldozatkészsége feletti lelkesedését lelohasztani. Az emlék kerítése még most is festetlenül disztelenkedik, ehhez közel egy összedült kávája kut rontja az emlék környékét. A közadakozásból emelt emlék rendben tartása után is nézhetne talán a község biró.

— **A bucsu fiai és a bucsufia.** Bucsu volt Felső-Szemenyén. Ritkabucsu esik meg egy kis verekedés nélkül. A bucsut tartó község jó hirnevét is szeretik a duhaj legények fentartani. Ez alkalommal is rendezlek egy szerencsétlen kimenetelü verekedést. Ugyanis — irja levelezőnk — a felső-szemenyei korcsmában néhány oda került letenyei legény azt állitotta, hogy közülök egyik sem fél husz felsőbb vidéki legénytől sem. Egy ily idegen helyen megkockáztatott merész állitás azután arra inditott néhány azon vidéki bevonulandó ujoncot, hogy belekösenek a letenyeiekbe, kiket hosszabb küzdelem után sikerült is megfuttatni. Ezekkel menekült Fuisz Sándor felső-szemenyei cipészegéd is, a ki végre kénytelen volt egy kukoricásban a barázdába lapulva meghuzódni. Az üldözők azonban valahogyan észrevették, rárohantak botokkal és zsebkendőbe kötött kövekkel ugy elverték szegényt, hogy az egyik szeme gölyója is kiesett; ezen kivül sulyos sérüléseket szenvedett. Azért kapta a cipészegéd a bucsu fiai állitása szerint e bucsufiát, mert felső-szemenyei létére a letenyeiekkel mert szaladni.

* **A ki a vesékbe lát.** Érdekes vendég érkezett e napokban városunkba. Abban különbözik a többi halandóktól, hogy az öt érzéken felül még egy hatodikkal is fel van ruházva. Pean tanár a neve ennek a rejtélyes urnak, a ki előtt nincs titok sem a multban, sem a jelenben, de még a jövőben sem. Minden látogatója előtt hámulatos részletességgel elősorolja az előtte teljesen ismeretlen ember életének legapróbbkosabb mozzanatait, az illető szenvedélyeit, erényeit, bűneit, hajlamait, szóval teljes képét lerajzolja előtte. Számtalan bel- és külföldi hirlapba volt alkalmunk betekinteni, melyek mind a bámulat hangján emlékeztek meg e „jüneményszerü gondolatolvasóról." — Pean tanár Városházter 21. szám alatt az I-ső emeleten szállott meg s d. e. 8 órától 12-ig, d. u. 1—6-ig fogadja a látogatókat. Alkalma lesz tehát a közönségnek személyesen meggyőződni, vajjon a csodás látnoki erejéről szóló hirek csakugyan megfelelnek-e a valóságnak. A mai villanydelejes korszakban egyébként minden hihető s ez lesz majd a jelszó: „nil admirari."

* **Lapunk** mai számában közölt papagály és kakaós hirdetésre t. olvasóink becses figyelmét felhivjuk.

* **Im Fluge durch die Welt** diszkötésben. — *Fliegende Blätter Kalender 1896.* évre megjelentek és kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

* **Az 1896. évi ezredéves kiállitás** alkalmából az államtól engedélyezett magyar osztály-sorsjáték tervezete és eredeti sorsjegyek kaphatók és vidékről postán megrendelhetők Fischel Fülöp könyvkereskedésében N. Kanizsán.

* **Kerékpározók figyelmébe.** A világhirü Steyri fegyervár kerékpár képviselősége és raktára Unger Ullmann Eleknél Nagy-Kanizsán van, — honnét képes árjegyzékek kivánatra dijmentesen küldetnek.

* **Legjobb** hártyapapir befőttes üvegekre, úgy a befőttes üveges kötözésére alkalmas kötöző-zsinegek, továbbá csinos szines feliratok befőttes üvegekre *Fischel* Fülöp könyv- és papirkereskedésében kaphatók.

* **Nyári mulatságok** rendezéséhez Lampionok nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében, — Nagy-Kanizsán.

IRODALOM.

— **Verne Gyula összes munkáinak** egyedül jogositott képes magyar kiadásából a 15. és 16. füzet küldte be a Franklin-Társulat. A két füzet az „Utazás a hold körül" tartalmazza. Gaal Mózes uj fordításában s megint gazdagon van illusztrálva. Verne exotikus utleirásainak kétség kivül ez egyik legérdekesebbike. A három utazó élményei és megfigyelései a világűrben, életmódjuk az ágyulöveg belsejében, megkapó, érdekló esünket megfeszitő olvasmány, mely a nélkül, hogy észrevennők, bevezet bennünket a csillagvilág bámulatos és fonséges titkaiba. — Ez uj olcsó kiadás egy egy füzetének ára 20 kr. bármely hazai könyvkereskedésben. Előfizetheti a vállalatra 1 frtjával 5 füzetre, akár a Franklin-Társulatnál, akár a könyvárusoknál.

— **„Nincsenek többé lányok"** czimmel jelent meg Thewrewk István uj müve. A magyar olvasóközönség Thewrewk István tiz évi irói működése alatt gyakran tüntette ki a nagy érdeklődést és rokonszerv-jeleivel, minden egyes müve, kezdve az elsőtől, gyorsan vált népszerűvé, s a kiváló tehetségü fiatal iró további működése iránt méltán ébresztett élénk várakozást. Hosszabb hallgatás után Thewrewk István most ujból a közönség elé lép, megixmosodott tehetséggül s legujabb elbeszéléseinek, tárcáinak legjavával. Könnyed, szellemes, érdekes mindaz a' mit uj müvében nyujt, s a mai társadalmi életből való. Thewrewk kitünően ismeri a mai társadalmunkat és különösen a nőkről irott dolgai által lett népszerűvé. A „Nincsenek többé lányok" czimü mü a külalakban is rendkivül elegáns és a kiadónak igazán dicséretére válik. A Rozsnyai Károly kiadásában Budapesten megjelent, remek czimlappal ellátott, tartalmilag pedig rappant érdekességü münek ára 1 korona. Pompás diszkötésben 2 korona.

Megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

CSARNOK

Hullám Ágnes.

(Népdráma.) 4.

— Irta: **Szalay Sándor.** —

(Folytatás.)

Kondor: Ha megmondom, bizonyosan te is egy akaraton leszel velem . . Még mielőtt elvet telek, volt nekem egy hűséges szolgám, aki a munkában jobb kezem volt; hűségével, ragaszkodásával: boldogitóm; józan életével: igaz gyönyörüségem. Mikor elment katonának: megsirattam, mintha édes fiam lett volna. Munkás kezének, hűségének hijját sokszor megérezte a jószág még a te gondosságod mellett is. Ezt a legényt szántam Juliskának.

Agnes: Baracs Pali? Akkor jól beletalált kigyelmed Juliska szivébe. Ez a galamb is az után esett keserü bánattal.

Kondor: Bánattal?!

Agnes: Igen: bánattal; mert az imént elment házunk előtt a nélkül, hogy befordult volna egy szóra.

Kondor: Megérkezett már?

Agnes: Meg. Várta talán kigyelmed?

Kondor: Vártam. Irtam neki, hogy ha szabadságot kaphat mára, jöjjön haza. Beszélni akarok vele.

Agnes: (Kissé élesen.) Talán kigyelmed kéri meg a legényt?

Kondor: Ne vegyük a dolgot olyan szigoruan édes Agnesom. Mikor Baracs Pali itthonn volt, láttam már, hogy jó szivvel van Juliska iránt. Aztán lásd: most már, hogy fellábamat a sirban érzem: ugy szeretnék elköltözni innen, hogy tudjam: ki lép ide közétek a férfi becsület örökségébe. Hej, mert édesem, ez drágább kincse ám a háznak minden más vagyonnál.

Agnes: Talán mindjárt kezfogót is tartunk?

Kondor: Ha ennek a két cselédnek is ugy tetszik, azt is, csak szép csendben, magunk között.

Agnes: Juliskának iszen tetszik. De biztos-e kigyelmed abban, hogy Baracs Pali is igy gondolkozik?! Különben mért gondolkoznék máskép?! Nem minden szegény szolgalegénynek adják igy tenyérén a szerencsét. Mért ne kapna utána két kézzel, ha van szive szerint, ha nincs.

Kondor: Nem ugy édes Ágnesom! Baracs még nem tudja: mért hivtam haza. Mielőtt megtudná, majd meggyóntatom szép módjával.

Agnes: (Nevetést erőltet.) Csak aztán jó pap legyen kigyelmed!

Kondor: Azt csak bizd rám! (Felkál.)

Agnes: (Megfogja Kondor karját.) Igaz, iszen kigyelmed nagyon jó gyóntató. Annak idején milyen szépen kicsalta belőlem is szivem titkát.

Kondor: Ha Baracs jön, egyedül magát ereszszétek be hozzám. (El a hátsóba.)

13. jel. *Agnes* (Egyedül.)

Agnes: (Sötéten néz Kondor után.) Ugy? hát mindjárt kezfogó is! Hull az áldás hűségemre, odaadó szeretetemre.. Hűség! szeretet! gondosság!.. Milyen jó, hogy olyan mélyen fekszik ez a verő sziv! Milyen jó, hogy nem láttátok meg benne azt a pokoli kint, ami égeti szakadatlanul, mint a gyehenna-tüz az elkárhozottakat, anélkül, hogy elemészténé. Hogy a mutatott jókedv, az édes szó, a kedveskedés, a hűség, a gondosság bekötötte szemeteket és nem láttátok a szelid lámpafény mögött haragom, gyülöletem tüzét. Ostoba, vén medve te, aztán még elhitted, hogy Hullám Ágnes, akinek száz szivre való láng forralja vérét, ide költözködik melléd betegápolónak, mostohadégelgetőnek?! Boszu ez csak, rettenetes boszu!... Hej Baracs Pali, te nem tudtad, hogy a pokol tüzébe vágsz, mikor megmondtad, hogy Kondor Julist szereted!... (Szelidebben.) Angyal lettem volna talán én is, szerető hűséges teremtés. Paradicsommá tudtam volna változtatni egy csendes kis hajlékot szelid galambbugással (Indulatosan.) De ördöggé tettetek, áldozatéhes, pusztító ördöggé, aki égő szemekkel lesi: hol emészszen, hol pusztitson. (Sötéten.) Milyen undok, milyen pokoli teremtés lettem én a boszu tüzétől! Megkeritettem ezt a nyavalyás vén embert, mint egy kicsapott, feslett személy, hogy hatalmamban legyen lányával együtt, hogy elpusztithassam őket. El is pusztitom. A pokol kereke megindult, forog. Magam maradok a jószágban, mint gazdag, irigylett asszony. (Lehajtja fejét.) És mégis, ha most ide jönne hozzám Baracs Pali és csak egyetlen szóval mondaná, hogy szeret: itt hagynék mindent, mindent. Olyan szelid angyal lenne belőlem, hogy virág fakadna nyomomban. (Dalol.)

Dal.

Hej, csak egyszer láttál volna szivembe,
Ez a nagy bu rajta mostan nem lenne.
Kárhozatba nem verném a lelkemet,
A szerelem nem ölne meg engemet.

(Dal után sirva borul egyik fához.)

14. jel. *Baracs, Julis,* (Jönnek.) *Volt.*

Baracs: De most már csak megbékült a lelked, Juliskám, hogy előbb szegény beteg anyámhoz siettem?

Julis: Meg. Én voltam a rossz, mert elfeledtem, hogy az édes anya első a világon.

Baracs: Azt meg ne csodáld, hogy attól a sok tarka pillangótól nem láttam meg a virágot. Ugy körülröpködtek a csintalan jószágai, mintha mézet éreztek volna rajtam. Te meg édes kis jószágom, meghuzódtál mögöttük ártatlan félénk szivveréssel.

Julis: Nem baj az, csakhogy ugy nincs, ahogyan első fájdalmamban elgondoltam.

Baracs. Nem is lesz ugy angyalom soha!... De mi lesz velünk, ha amint mondod: édesapád férjhöz akar adni? (Sóhajtva) Akkor azután összeomlik az a tündérország, amiről én, hej be sokszor, jaj be szépeket álmodtam.

Julis: (Határozottan.) Nem Pali! én másé nem leszek soha! Inkább a Balatonba vesztem magamat.

Baracs: Micsoda? a Balatonba? Aztán olyan könnyü szerrel itt tudnád hagyni a világot, meg engemet? Már azt ne tedd, szentem!

Agnes: (Félre.) Be hamar átverte a felhőt a nap. (Felújuk lép. Fenn.) Ejnye be hamar megtalálta a galamb az olajágat.

Baracs: (Katonásan üdvözli Agnest.) Adj Isten jó napot!

Agnes: Fogadj Isten! (Juliskához.) Már nehezen vártalak. Eredj lelkem, készülj templomba!

Julis: Anyám nem jön el?

Agnes: Dehogy nem. Csak Palival akarok egy két szót váltani. (Julis el, a házba.) Most már beszélhetek. (Megragadja Baracs kezét.) Tudod: mért kivánt haza az öreg?

Baracs: Nem.

Agnes: Mit tartasz felőlem, hogy itt találsz?

Baracs: Mit tartanék felőled? Jóravaló, becsületes léleknek tartalak, mert úgy hallom: szerető, gondos hitvese vagy ennek a derék öreg embernek és jó édes-anyja ennek az anyátlanul maradt, árva teremtésnek.

Agnes: És te igazán hiszesz annak a sok jónak, amit felőlem hallottál?

Baracs: Mért ne hinnék? Ön a fehérnépet is a magam szivével mérem. Helyedben én se volnék más.

Agnes: Akkor is hiszesz, ha eszedbe jut: mit mondtam neked három esztendeje, ott kinn, a balatonparti fűzesben, felzaklatott szivvel?! Vagy azt már elfeledted?

Baracs: Szivtelen volnék, ha elfeledtem volna. De eltemettem szivembe. Csak akkor egyszer hallotta azt a jó Isten: tőled; tőlem: nem, soha!

Agnes: Szép... De hát azóta nem gondoltad már magadban, hogy Hullám Agnes vagy neked hazudott akkor, vagy most szerződött meg az ördöggel?!

Baracs: Mért gondoltam volna? Hát a bánatos szivre csak a pokolban van orvosság? Ad rá bőven a jó Isten is. Neked is adott: úgy gondolom.

Agnes: (Gunyosan.) Adott! adott!..... De most ne beszéljünk erről!..... Mond meg igaz lelkedre: most is szivből szereted te ezt a leányt?

Baracs: (Nevetve.) Meg akarsz gyóntatni? ..... Hát szeretem. Ha úgy tetszik; holtomiglan holtáiglan.

Agnes: Et is veszed?

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

A VIII. országos sörárpakiállitás és vásár tervezete.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület f. évi szeptember hó 20—30-ig terjedő időben rendezi Budapesten, a Köztelek helyiségben a

VIII. Sörárpakiállitást.

A kiállitás célja az, hogy a különböző vidékek sörárpafeleségei s az egyes árpafeleségekkel elért termelési eredmények bemutatása által tanulságos összehasonlitásokra adván alkalmat, a sörárpatermelést s a megnemesitést előmozditsa. Jelen kiállitásnak célja még az is, hogy az idei külföldi árpakiállitásokra a legjobb mintákból kollekciókat küldjön be.

A kiállitáson részt vehet minden magyarországi termelő 1895-ben termelt sörárpával. Árpaminták a kiállitásra augusztus hó 1—20-ig küldhetők be; később beérkező mintákat a rendezőség kiállitásra el nem fogad.

A beküldendő árpa mennyisége 50 kgr., a mely mennyiség 3 frt. 50 krért fog a termelőtől megváltatni. Az 50 kgr. árpaminta a külföldi kiállitás és vásárok (Bécs, Berlin, London) céljaira is szolgál. A külföldi kiállitásokon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete képviseltetni fogja magát s a magyar termelők bemutatandó árpáit megbizásra áruba bocsátja.

A beküldendő árpamintákat szakértőkből alakult biráló bizottság birálja meg, még pedig az ipari felhasználás következményei szerint az árpa következő tulajdonságait vizsgálja meg: szin, szag, héjfinomság, csiraképesség, lisztesség, absolut- és hectólitersuly.

A legjobbnak talált sörárpák között állami arany, ezüst- és bronzérmek osztátnak ki. A biráló bizottság válassza össze továbbá a külföldön bemutatandó kollekciókat is.

Kiállitásra azonban csakis a pontosan kitöltött bejelentő-ivek kisértetében küldött árpaminták bocsátatnak. Ez iv bejelentő-iv gyanánt is

Az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével együttesen a kiállitással kapcsolatban.

Sörárpavásárt

is rendez, mely augusztus hó 10-től kezdődőleg szeptember hó 30-ig tart.

A vásár célja a sörárpák minél jobb értékesitése. A beküldendő 50 kgr. árpamintából 5 kgr. vásári mintára van számitva. A mennyiben tehát a termelő a bejelentőiven eladó készletet jelez, a beküldött mintából 5 kgr. a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez tétetik át s a szövetkezet az eladást a bejelentő-iven közlendő árfeltételek melleti közvetiteni fogja. Ha a termelő pusztán vásári célra akar árpát küldeni, úgy erre 5 kgr. minta is elegendő, mely postai utón egyenesen Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez (Budapest, Alkotmány-utca 31.) küldendő. Vásári mintákat a Szövetkezet a vásár egész időtartama alatt elfogad.

A kiállitásra szánt mintaküldemények vasuton bérmentesitve s a következő cimre adandók fel: „Országos Magyar Gazdasági Egyesület, Budapest, Köztelek" (Dunaparti pályaudvar.)

Budapest, 1895. julius hó.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nevében:

Forster Géza, igazgató. *Gróf Dessewffy Aurél*, elnök.

Rubinek Gyula, ügyvezető titkár.

Szerkesztői üzenet.

Tudósító (?) Hogy eddig is kapta a lapot, egy furcsa tévedésen alapszik. Szerkesztőségünk, mely üntől még ez évben egy sor tudósitást sem kapott, abban a véleményben volt, hogy előfizetője a lapnak; a kiadóhivatal pedig azt hitte, hogy tudósitója lapunknak. Minthogy azonban most határozottan meggyőződünk, hogy ön lapunknak sem nem ir, sem erre elő nem fizet, ne tessék sem nekünk, sem kiadóhivatalunknak rossz néven venni, hogy a lapot nem küldjük. Hasonló esetekben mindig igy szoktunk és fogunk eljárni, mert vagy, vagy... Szives felszólalásáért fogadja különben köszönetünket. Ugy hiszük: mással nem tartozunk.

NYILTTÉR*)

Politzer (Reich) Etelka
Mautner M. Béla
162 1—1 jegyesek.
Nagy-Kanizsa. Barostelep.

*) Az e rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő:
Dr. LŐKE EMIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

A nagy-kanizsai községi népiskolánál 325 frt évi fizetés és 50 frt lakbérrel dijazott egy segédtanitói és egy segédtanitónői állásra f. hó 20-ig pályázat nyittatik.

A pályázati kérvények alulirotthoz küldendők.

Nagy-Kanizsán, 1895. aug. 5.

Babochay György,
160 2—1 isk. széki elnök.

Csak 2 napig.
Szombaton 10 én és vasárnap 11-én este fél 9 órakor
a Polgári Egylet kertben
papagály és kakadu-szinház.

Legnagyobb idomitási művészet e tekintetben, magyar, német és francia nyelven.

Ezen papagájok és kakaduk, melyek idomitása csodáinak mélto, nagyszerü mutatványaik páratlanok; ugymint parterre- és levegő gymnastikusok, mint arithmetikusok, számolnak, e'jük tett alpha-betükből betüznek, forgó golyón táncolnak, ágyuval lőnek s egyáltalában oly mutatványokat produkálnak, milyeneket madaraktól még nem lehetett látni, különösen feltünő az első szakaszból a **tollas kötéltánccsapat**, bemutatva négy amazon papagáj áltai.

Belépti dij: Személyenkint 20 kr. Gyermekeknek 10 kr. **Kezdete fél 9 órakor**

Tisztelettel **F. T. Janyiczky.**

Kedvezőlen idő esetén a nagyteremben tartatik meg; mely esetben a belépti-dij sz. 30 kr. gyermek. 10 kr.

Stahel és Lenner Budapest,
Trieur- és lemez-lyukasztó-gyár.
Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségü:

60 10—1

Trieurök: a konkoly és bükkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyü magvak kiválasztására.

Lemezelmitló és osztályozó-Trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és **osztályozó-gépek** minden gabonafaj tisztitására és tetszés szerinti osztályozására. — Kiválalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerü trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett szem szabadalmazott trieurökké átalakitását.

Malom-Trieur-hengerek vagy burkolatai, **lyukasztott vagy hasitott lemezek** tetszés szerinti anyagban ipari vagy gazdasági célokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Eladás.

Költözködés miatt Söjtörön a Deák-féle házban augusztus hó 20-án d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett eladatnak szoba-, konyha-berendezések, gazdasági eszközök, ugymint:

szalon-butor, ebédlő és hálószoba-berendezés,

mind divatos tölgyfából, diványok, székek, képek, tükrök, porcellán és üveg-edények, lámpák, fegyverek, kerti butorok, különböző, a, háztartáshoz tartozó cikkek; 2 darab fődeles uj hintó, 2 drb ruganyos homokfutó-kocsi, 2 drb festett és tapecirozott szánkó, lószerszám, pokrócok; különböző gazdasági gépek és eszközök, u. m: kettős és egyes ekék, Sack rendszerüek, 3 táblás vasfogasok, mélyitő-ekék, szecskavágó, kovács-fuvók, ülők, teljesen uj sima hengerek, dupla szöges hengerek (rögtörők), uj szekerek, 2 darab 13 soros vetőgép, uj meritő korongos, lajtok, létrák, zsákok, ponyvák stb.

159 4—1 **Vargha Béla.**

SCHEMBER C. és FIAI

csász. és kir. udvari mérleggyárosok BUDAPEST,

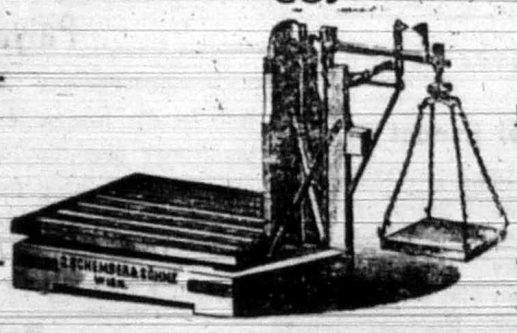

Gyár: VI. ker., Hungária-ut 83. sz.

Raktár és közp. iroda: VI. ker., Andrássy-ut 15. sz.

Ajánlják általánosan ismert szabadalmazott **marhamérlegeiket, hidmérlegeiket,** tizedes és százados **gabonamérlegeiket,** továbbá mindennemü ipari célra szolgáló mérlegeiket.

155 5—1 **Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

Itt még soha nem volt!

A világhirü gondolatolvasó

rövid időre ide érkezett.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy keresztülutazásomban itt néhány napig időzni fogok és tudományommal nevet, kort, gondolatot, foglalkozást, multat és **jövőt** mindenkinek mondok.

Senki se mulaszsza el!

Mivel tudományommal Európa legnágyobb városaiban, ugy Budapesten, Pozsonyban, Temesvárt, Kassán és Verseczen is mindenütt a legnagyobb csodálkozást és elismerést arattam, remélem, hogy a helybeli nagyérdemü közönség a végből, hogy

meggyőződjék,

szives látogatásával megtisztelni fog.

Lakásom: Király-utcza 581. az udvarban jobbról.

Társalgási idő keddtől, f. hó 6-ától mindennap d. e. 8—12, d. u. 1—6 óráig.

Kiváló tisztelettel **Professor PEAN J. B.**

Kik a német nyelvet nem birják, egy tolmácsot sziveskedjenek magukkal hozni.

A legrégibb, legjobbnak bizonyult és valódi, mindamellett a legolcsóbb egyetemes, népszerü házi gyógyszer, majdnem minden külső és belső betegség ellen.

Egyedül valódi angol

csodabalzsam

THIERRY A. gyógyszerésztől,

PREGRADÁ-ban.

Ez a balzsam ugy belsőleg, mint külsőleg használ: 1. még eddig el nem ért hatásu gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél, enyhíti a hurutot, csillapitja a kihányást és a fájó köhögést eltávolitja és gyógyit idült fájdalmakat; 2. kiválóan használ torokgyulladásnál; 3. eltávolit minden lázt; 4. meglepően gyógyitja a gyomor minden betegségét; 5. megszüntet minden fájdalmat és gyógyitja az szamy-eret; 6. a könnyü székelést elősegiti és a vért tisztitja; 7. kitünően használ fogfájásoknál, a szájbüzt megszünteti; 8. jó szer a gilisztа ellen; 9. kitünően használ külsőleg mint gyógyitószer minden sebnél; 10. egyáltalán ugy belsőleg, mint külsőleg kétségtelen eredménnyel használható gyógyitószer. Csak akkor valódi és hamisitatlan a balzsam, ha minden üveg egy czüstkupakkal (Kapsel) van lezárva, a melyben czégem: **„Thierry A. gyógyszertára az Órangyalhoz Pregradában"** belenyomva. Minden más balzsam, mely nem az én kupakommal van lezárva és maskként van kiállitva, hamisitvány és utánzat, s káros hatásu és durva anyagot, mint **„Aloe"** és ehhez hasonlókat tartalmaznak. Minden ilynemü balzsam ne fogadtassék el. Balzsamom hamisitói és utánzói a védjegytörvény alapján törvényesen, szigoruan üldöztetnek. A magas kormány 5782. B. 610. sz. a. **kelt vegyészeti, szakértói** bizonyitvány alapján igazolva van, hogy készitményem semminemü tiltott, vagy az egészségre káros hatásu anyagot nem tartalmaz. Oly helyről, hol balzsamomból raktár nincs, tessék megrendelést közvetlenül hozzám: **Thierry A. Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett** intézni. Ausztria-Magyarország bármely postaállomására bérmentve küldve, 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 4 korona. Boszniába vagy Hercegovinába bérmentve, 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 5 korona. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy utánvétellel eszközöltetnek **Thierry Adolf gyógyszerész Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

THIERRY A. gyógyszertára az Órangyalhoz Pregradában.

Szövetségi bejegyzett védjegy.

A valódi angol

csodakenőcs

hatása és ereje.

Az angol csodakenőcs, mely a **legjobb eredménynyel használt szer** a szenvedő emberiségnél a legsulyosabb és idült bajokban. A sebek gyógyitása, ugyszintén a fájdalom enyhitésében felülmulhatatlan; — főalkatrészét a piros rózsa **„rosa centifolia"**-ban létező **csodaszerü anyag, más kitünően ismert gyógyanyagok összetételeit képezik.**

Az angol csodakenőcs használható:

A gyermekágyasnő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, Urbánc (Szent-Antal tüze), mindennemü sérelmek, láb- vagy csontsebesülések, sebek, genyedtség, dagadt lábak, sőt csontszu ellen; ütés-, szurás-, lö-, vágás és szuródási sebek ellen. Használható minden ideges részek, u. m. üveg-, faszálka-, homok-, szilánk- és tüskék eltávolitására. Mindennemü daganat, kinövés, pokolvar, ujjáképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag és feldörzsölt lábak gyógyitására. **Mindennemü égési sebek,** fagyott testrészek, betegeknél hosszas fekvés által támadt sebek, nyakdaganat, vértorlódás, fülzugás és a gyermekeknél előtörülő kisebbedések ellen stb. stb.

Az angol csodakenőcs minél régibb, annál kitünőbb hatásában!

Igen ajánlatos **ezen egyedül álló elővigyázati szerből** minden családnál készenlétben tartani.

Két doboznál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánvétellel eszközöltetik. 2 tégely csomagolás, szállitólevél és bérmentes megküldéssel **3 korona 40 fillér.**

Számos bizonyitvány áll rendelkezésre.

Figyelmeztetek mindenkit hatástalan hamisitványok megvétele ellen a kézem szigoruan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti **védjegy** és czégnek **„Thierry A. Órangyal gyógyszertára Pregradában"** beleégetve kell lenni és minden tégelynek egy használati utasitásba, ugyanolyan jegyzvel, mint itt látható, kell becsomagolva lenni.

Az egyedüli és valódi angol csodakenőcsöm hamisitói és utánzói, a védjegytörvény alapján, szigoruan üldöztetnek, ugyanugy e hamisitványok ismételárusitói.

Egyedüli közvetlen beszerzési forrás

THIERRY A. Órangyal gyógyszertára

PREGRADÁBAN, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Oly helyről, hol raktár pincs, tessék a megrendelést közvetlenül **„Thierry Adolf Órangyal gyógyszertárához"** Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett czimezni.

Az ausztria-magyarországi védjegy lajstrom-száma **4524.**

A világhirü

STEYRI fegyvergyár

kerékpár 122 *—1

képviselősége és raktára

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

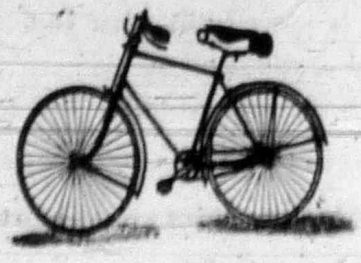

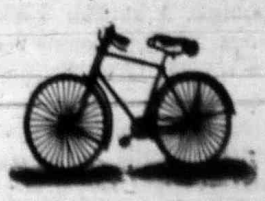

Képes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Helybeli t. vevőknek iskolagép rendelkezésére áll.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1895.

64. szám. Nagy-Kanizsa, 1895. augusztus 11-én. XXII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utczai Ollop-féle ház.

Az intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t." hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

A népkaszinók.

A haladást utjában megállitani nem lehet. Nincs az a hatalom, nincs az a roppant erős fegyver, mely meg ne törnék azon a fénysugáron, mely szinte láthatatlan módon hatol be milliók lelkébe.

A világosság föltartóztathatlanul foglalja el az agyakat, helyet követel magának éppen ugy, mint a fény a természetben. Megrezditi az agyidegeket, gondolatokat érlel, vágyakat ébreszt; megtanitja a nagy tömegeket gondolkodni, érezni.

Világtörténeti nagy események, váratlan átalakulások, uj korszakok kibontakozása, merész kezdeményezések, hatalmas reformok jelölik az emberiség életében azokat az idő-mesgyéket, ahol a nagy tömegek a tudás világosságának hatása alatt egyszerre, szinte csodásan gondolkozni kezdtek és a gondolatok, érzelmek kialakultak az eszmék, törekvések forradalmában, már határozottan megjelölt céllal.

Az is benn van az események fejlődésének logikájában, hogy a nagy tömegeknek e lelki megmozdulásával, hullámzásával szemben mindig az volt a legszerencsétlenebb fegyver, mely az elnyomásnak nyiltan kifejezett vagy rejtegetett célzatával lépett föl.

Valamelyik nagy államférfiu mondotta, hogy a nagy tömegnek mindig igaza van, mikor közös erővel, közös akarattal, akar valamit; ha a fennálló rendszerekkel szemben nem is, de a maga szempontjából okvetlen igaza van.

Ennek a mondásnak szellemében egyuttal benne van is, hogy a nagy tömeg akaratnyilvánulásával, törekvésével szemben, az erőszakos elnyomás eszközeihez nyulni annyi, mint fegyverrel menni az igazság ellen. Pedig az is bebizonyodott dolog, hogy a fegyverek átvágják, szilánkokká apríthatják, zuzhatják a legerősebb acél-vértezetet, de a meztelen igazság ellen törve, eltompulnak.

Századok, ezerek elhullottak egy-egy kibontakozó eszme védelmében; vér föstötte a küzdők és elnyomók lábnyomait, de maga az eszme, a törekvés fenmaradt megölhetlenül, halhatatlanul.

Bármily képtelennek látszó emberi törekvéssel szemben is nagyon nehéz volna profeciát mondani, hogy a jövő a fanatikus küzdőknek, vagy az elnyomóknak fog-e igazat adni? A történeti események fejlődését és a történeti igazságszolgáltatásnak az események és küzdők fölött való érvényesülését tekintve, ki volna elég merész kimondani, hogy egy-egy törekvésnek (az uralkodó korszellem itélete szerint talán képtelen törekvésnek) fanatikusai akik ma közönséges gyilkosok, századok multán nem fognak-e az emberiség vértanuinak tekintetni?

Azért mindig a lehető legszerencsétlenebb gondolat a korszellem keretébe be nem illeszthető törekvésekkel szemben az az erőszak fegyvereihez nyulni.

Ha abban a törekvésben csak egyetlen sugara is van az örökigazságnak, akkor az előbb-utóbb ki fog bontakozni az erőszak dacára is; ha pedig nincs, akkor önmagától enyészik el, mint a buborék, mely a tenger hullámzásának csak muló tünete, a levegőnek tehetetlen erőszakoskodása, vergődése, a nagy viz-óriás hátán.

Hanem a gondolkodó és gondolatainak utat, irányt, kibontakozást kereső tömegnek igen is lehet a gondolatok, törekvések fénye mellé testvér-sugárt adni: a szivnemességet.

Az kétségtelen, hogy már mi is határozottan azon a ponton állunk, ahol a tömegek gondolkoznak: lelkökben törekvések, eszmék érnek. Lehetnek ezek a mi uralkodó felfogásunk szerint jó vagy rossz eszmék, törekvések, de azért mégis olyan mozzanatot, tünetet képeznek, amivel számolni kell mindenkinek.

A tömegek szelleme megmozdult; a tömegek gondolkoznak; a tömegek akarnak.

A „ZALA" tárcája.

A gyótai buzavirág.

— A „ZALA" eredeti tárcája. —

A cseszegi hegyiakosok minden nyáron Gyótára járnak aratni.

Erőteljes, szálas férfiak, kackiás menyecskék, virulo hajadonok fölkerekednek és bucsut vesznek a kis hegyi-falutól az aratás idejére, mert akkor éppen pihen a szőlőhegyi munka.

Az aratógazda, aki az uradalommal szerződik, bejárja a falut, szervez két-három csapatot, azután viszi őket, kit Gyótára, kit a gyótai puszták valamelyikére...

Özvegy Halász Mihályné portájára is beszőlt. A szegény, sántikáló asszony legény-fia: Jóska, már két nyáron át rendet vágott a meglett férfiakkal. Most is megszólitotta:

— Jóska szógám, velünk tartasz-e Gyótára?

Vidáman felelt vissza a legény:

— Már hogyne tartanék gazd'uram!

— Lesz-e marokszedőd?

Meghallotta ezt az özvegy-asszony tizenhatéves leánya: a kis szőke Magda. Oda surrant bátyja mellé, sugott neki valamit.

Az aratógazda közelebb lépett a piruló leányhoz.

— Na, kis szentem, talán te akarsz marokszedő lenni?

Magda lesütötte nagy kék szemeit. Arcát befutotta a vér, amint az alkonyi pir a mosolygó eget. A bátyja felelt helyette:

— Azt sugta a jó lélek, hogy velem jön ő. Aztán amit kéres, azzal fürdőre küldjük édesanyánkat.

A marcona-képü aratógazda szemébe könyszivárgott. Megcirógatta az ártatlan teremtés liliom-arcát.

— Gyenge vagy még a sarlóra, lelkem!

Erre már a piruló leány lölemelte szempilláit, hogy szeme sugaraival utat találjon az aratógazda lelkébe.

— Amennyivel gyöngébb lesz a karom, annyival erősebb lesz az iparkodásom, gazd'uram!

Az aratógazda atyai szeretettel ölelte át a leányt.

— Észem az ártatlan lelkedet! Belőled lesz aztán tapraesett menyecske. Jól van, hát tarts velünk!

Aztán meg is mondta mindjárt Halász Jóskának, hogy hugával a gyótai csapatba osztja. Az anya-uradalomban, a sik táblákon mégis csak könnyebb az aratás, mint a puszták dombos irtás-földjein.

Halász Magda boldog volt. Csakugy röpködött a szive, mikor arra gondolt, hogy az ő első keresményéből majd lábbajos anyját fürdőre küldhetik.

Hanem a falubeliek nem igen iparkodtak megtetézni örömét.

A felső szomszéd felesége: Virághné már harmadnap megszólitotta a kutnál:

— Igaz, amit hallottam, Magda?

— Mit hallott Manci néni?

— Hogy Gyótára mésszaratni.

— Igaz.

— Na hallod, édes lányom, ennél okosabbat is tehetnél.

— Miért Manci néni?

— Miért?! Hát ha akarod tudni: azért, mert ilyen magadfajta pártás lány nem való Gyótára. Ördög jár ám ott az ilyen gyönge hajadonok körül.

Az ártatlan teremtésnek minden csepp vére leszaladt arcáról a nagyot dobbanó szivébe. Tágra nyilt szemekkel nézett Virághnéra.

— Ugy van ugy, édes lányom. Ha nem hiszed, majd meglátod szemtől szembe.

— Az ördögöt?

— Azt, azt! A legveszedelmesebbet, a bajuszos fajtából.

— Tréfál Manci néni.

— Tréfál az ördög! Iszen magam is éltem ott négy vagy öt aratást fiatal menyecske koromban. Az ispán az szelid, csendes ember. A kasznárba már bujt egy kis ördög, hanem csak az ártatlan fajtából. De a tiszttartó, no tudod: az maga a megtestesült ördög volt már az én koromban is, azóta meg bizonyosan tiz ördög szegődött beléje, mert vénebb lett és a felesége is meghalt.

Halász Magda nagyot kacagott.

— Ah Manci néni, az olyan ördögtől én nem félek.

— Nem? Csak aztán meg ne égessen a bátorságod! Én is azt mondtam annak idején, aztán... Uram boesa'!... Hát csak azt mondom, hogy jól vigyázz a pártádra! Szép teremtés vagy; teutánad tiz körömmel markol az ördög.

Tehát kétségtelenül áll előttünk, hogy a tömegnek szelleme van. De az eddigi jelenségekből, mikből a tömegek gondolkozása megállapitható volt, az is látszik, hogy a tömegeknek szive nincs: nem tudnak az általános emberszeretet szellemében érezni, törekvéseiket nem szenteli meg a béke, a szeretet malasztja.

Szivet, nemes szivet kell tehát adni a nagytömegnek, hogy gondolatainak, tudásának fénye az egész emberiséget szerető szivének melegén hatoljon át; akkor lesz csak igazán meleg, tiszta fénye a milliók lelkében élő igazságnak.

A szivnek nemesedését pedig csak a kölcsönös érintkezés hatásával érhetjük el. A lelki müveltség magasabb szinvonalán álló egyéneknek nem szabad ridegen elzárkózniok a néptől, a nagy tömegektől, hanem inkább a kölcsönös boldogitás eszményi céljával keresni, teremteni, alkotni kell érintkezési pontokat, ahol az élet nagy aránytalanságai, válaszfalai legalább néhány órára elenyészszenek, ahol a különböző életfoglalkozás kimértségét az emberszeretet boldogitó, üdvözitő melege váltsa föl.

Ez volna az ugynevezett népkaszinók célja, aminőket ez idő szerint Budapesten terveznek; de aminőket bizony-bizony nagyon üdvös dolog volna á mi vidéki városainkban is létesiteni, ahol a megmozdult szellemü népnek szintén nagy szüksége volna a szív nemesedésére.

A fővárosban már megalakult a központi népkaszinó-bizottság a helyettes polgármester elnöklete alatt. Népkaszinók és munkáskönyvtárak felállitását tervezik, ahol a munkás dijtalanul megjelenhet s télen jól fütött helyiségben hirlapokat, könyveket olvashat. Lesznek itt felolvasások, zene- és ének- előadások, nagyobb ünnepeken táncmulatságok, a munkások pénzerejének teljes megkimélésével olykép, hogy az összes költségeket a társadalom jótékonysága adja össze. A népkaszinók fölött munkásválasztmányok ügyelnek föl, melyek maguk választanak igazgatót és titkárt; ezek kezelik a könyvtárt, hirlapokat és szórakoztató eszközöket. A választmány adja ki az igazolványokat, melyek a belépésre jogositanak, nehogy rovott multu egyének jussanak a kaszinókba.

Budapesten már az ősszel szándékoznak megnyitani népkaszinókat.

Milyen üdvös dolog volna a mi vidéki városaink irányadó köreinek is meditálni az eszme fölött s mozgalmat inditani annak megvalósitása érdekében.

Kisebb méretekkel ugyan a kivitelben, de a nép-müvelés, nemesités célját tekintve, éppen olyan méretü eredménynyel müködhetnének a vidéki népkaszinók is, mint majdan a fővárosiak.

Vajha irányadó köreink mindegyike lelkesen karolná föl ezt az eszmét, mely a jelenlegi viszonyok között beláthatatlan nagy erkölcsi eredményt igér.

HIREK.

— **A hadsereg köréből.** *Say* Győző cs. és kir. altábornagy a magy. kir. honvédkerület pararancsoka és *Rósza* Bertalan, vezérőrnagy magy. kir. 20. honvéd dandárparancsnok f. hó 5-én ideérkezek a városunkban összpontosult 20. honvéd gyalogezred gyakorlatának megvizsgálására. A magy. kir. 20. honvéd gyalogezred körmendi 3. zászlóalj és a fiumei század e hó 11-én ismét állomáshelyükre vonul. A m. kir. honvéd gyalogezred 1000 tartalékosa vonul be ide f. hó 10-én fegyvergyakorlatra és innét szeptember 8-án megy az egész ezred Körmendre nagygyakorlatra, ahonnan 21-én visszajönnek és leszerelnek. — F. hó 21-én 600 cs. és k. 48. gyalogezredbeli tartalékos vonul be ide fegyvergyakorlatra, — f. hó szeptember 3-án dedig 670.

— **Eskuvő.** *Lichtschein* Pál ur a Kohn és Lichtschein nagy-kanizsai cég beltagja folyó hó 18-án d. u. 1 órakor vezeti oltárhoz *Deutsch* Samu ur leányát, *Rózsa* kisasszonyt az izr. hitközség imaházában, Pozsonyban.

— **Eljegyzés** *Breiner* Adolf Zákányról jegyet váltott *Grünfeld* Irén kisasszonynyal Légrádon.

— **Vécsey Zsigmond** városi rendőrfőkapitány szabadságáról hazaérkezvén, átvette hivatala vezetését helyettesitőjétől, *Farkas Ferenc* alkapitánytól.

— **A kultuszminiszter körrendelete.** Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletben értesitette a törvényhatóságokat az egyházi főhatóságokhoz intézett azon felhivásáról, hogy ezek szeptember utolsó napján zárják le az anyakönyveket. A miniszter körrendelete igy hangzik:

„Jelen rendeletemmel egyidejüleg felhivtam az egyházi főhatóságokat, hogy a hatóságuk alá tartozó anyakönyvvezetőket utasitsák, hogy az általuk vezetett anyakönyvek azon példányait, amelyeket az 1887. évi XXIII-dik törvényeikk első paragrafusa értelmében a törvényhatóságoknak beszolgáltatni tartoznak, és évi szeptember hónap utolsó napján a szokott módon lezárják a szokat ez évi október hónap első felében az illetékes törvényhatóságoknak beszolgáltassák. Utasitom ennélfogva a törvényhatóságokat, hogy amennyiben a jelzett anyakönyvi példányok ez évi október hónap első felében be nem érkeznének, azok beküldését záros határidő alatt szorgalmazza s a netán mégis késedelmeszőket további intézkedés végett nálam jelentse be.

— **Halálozás.** *Krompacher* István, a volt „Oroszlán szálloda" egykori, a „Rózsa" vendéglő jelenlegi bérlője, általánosan ismert tipikus magyar alak, folyó hó 7-én életének 62-ik évében gégesorvadásban elhunyt Nagy-Kanizsán. Temetése e hó 8-án nagy részvét mellett ment végbe. A koporsót számos diszes koszoru fedte. *Hütter* Lajos evang. lelkész gyönyörü bucsu-beszédben méltatta az elhunyt erényeit. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Özv. Krompacher Istvánné szül. Csizmár Katalin ugy saját, mint gyermekei: Ilona férj. Tóth Lajosné, Matild, nemkülönben veje Tóth Lajos, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtelt szivvel jelenti felejthetlen férje, édes atya és após *Krompacher* István urnak folyó hó 7-én d. e. 10 órakor, életének 62-ik, boldog házasságának 30-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Áldás és béke hamvaira!"

— **Közgyülés.** *A nagy-kanizsai vendéglősök, kávésok, mészárosok és pincérek segélyező egylete* folyó hó 15-én csütörtökön d. u. 5 órakor a Pintér Sándor-féle vendéglőben rendkivüli közgyülést tart. Tárgy: Az egyletnek a kerületi betegsegélyező pénztárhoz esetleges csatlakozása.

— (**Egy kitünő pedagógus nyugdijazása.**) A hazai közoktatásügy egyik kimagasló alakja Péterly Sándor, az állami polgári iskolai tanitóképző-intézet tanára, nyugalomba vonult. A vallás- és közokt. ügyi miniszter saját kérelmére nyugdijazta a kiválló tanférfiut, aki harmincnyolc esztendőt töltött a népnevelői pályán, amelyen a hazai tanitóságnak és a közoktatás barátjainak tiszteletét és szeretetét vivta ki magának. Egész életét a tanitói közszellem s ideális törekvések ébrentartásának, a tanitók anyagi és

---

Halász Magdát nem lehetett visszarisztani semmiféle bajuszos, vagy bajusztalan ördöggel.

Elment bizony Gyótára aratni.

Meg is zavarta ott nem annyira az ördögök, mint inkább a gyótai legények eszét.

Mikor az első aratási vasárnapon bement a gyótai templomba, a nagy bámulatnak azzal a meghatározhatlan, szinte megbénitó, hangtalan merevségével néztek reá az emberek.

Kaszás Mártonné, a szent rózsafüzér primadonnája, éppen valami magas trillával gyönyörködtette az érdemes társulat tagjait. Csak a szent áhitat ürizte, hogy meg nem szakadt ajkán az ének, mikor azt a szépséges szép menei virágot megpillantotta.

Oda állott az szép szerényen a többi leány közé, a szentélyt és templomhajóját elválasztó korlát elé és nem nézett se jobbra, se balra, csak az oltár felé.

Ez meg azután azt eredményezte, hogy a káplán ur, mikor „Dominus vobiscum"-ot mondott, ott akadt mindakét szemével a liliom-arcon s csak a „miatyánk" tartotta, hogy el nem felejtett visszafordulni az oltár elé.

Kaszás Mártonné, aki rendesen legutóljára szokott kijönni a templomból, ezuttal szakitott a tradicióval, kiparkodott, hogy még egyszer jól megnézhesse azt a remek teremtést.

Meglökte a szomszédját:

— Ugyan ki ez a gyönyörü jósága?

— Arató-lány.

— Micsoda finom kép! Milyen szemek! Valóságos buzavirág!

Gyótán Kaszás Mártonné asszonynál volt a „szálló igék" forrása.

Ölen hatan is rámondták mindjárt:

— Igaz ám: valóságos buzavirág.

— Buzavirág. Buzavirág. — Motyogta tovább néhány tipegő nénike.

Rajta maradt.

A gyótai tiszttartó, a kiről Virághné asszony Cseresegen azt mondta, hogy ördög, nem is volt olyan nagy ördög, hanem inkább kitünő botanikus. Ő ezt a buzavirágot már sokkal előbb felfödöste kinn a mezőn, mint a gyótaiak.

Beszédbe ereszkedett vele. Megtudta családi körülményeit.

Szegény leány: eladó lány.

Behivatta az arató-gazdát.

— Mi az ára annak a buzavirágnak gazda?

A vén arató-gazdának nagyot villant a szeme. Bozontos szemöldökei nagyot rándultak.

— Nincsen annak ára, teins tiszttartó uram.

— Miért?

— Nagyon helyén van annak a szive, kérem alássan.

— Majd kimosditsuk, gazda, kimosditsuk.

Attól fogva a tiszttartó még gyakrabban járt ki: az aratók után nézni.

— Mit botorkál annyit a mezőn ez a vén lompos? — kérdezgették a gyótaiak.

— Bomlik a buzavirág után. Mondták az aratók.

Hire ment ennek a faluba is.

Kaszásné asszonyom rosszalólag ingatta a fejét.

— Szegény leány, szegény leány! Bizony kár volt ennek idé jönni a pokol tornácába.

Meghallotta a rossz hirt Faragó Pista is, a legszebb, leggazdagabb legény a faluban, a ki már a szentegyházban egyszer-kétszer nagyon mélyen nézett a kis buzavirág szemébe. Az is visszanézett rá a napsugaras szemével. Talán gondoltak is valamit mindaketten?

— Bizony-bizony kár volna ezért az ártatlan, dolgoskezü, szép teremtésért? Én feleségül is elvenném. — Mondta Faragó Pista a pajtásainak.

— Csak nem bolondultál meg? Mikor a tiszttartó bomlik utána! — Mondták a pajtásai.

— Eh, mit nekem a tiszttartó! — vágta oda haragosan a falu szép legénye.

Azután egyszerre elfüst a faluból. Senki sem tudta: hova lett? Csak az özvegy édes-anyjának mondta meg.

Elment Cseresegre, özvegy Halász Mihálynéhoz, megkérni a leányát.

Nem mondott az ellent, csak nyerje meg Magda szivét is.

Harmadnapra visszaérkezett Faragó Pista nagy utjából.

Alkonyodott már, mire a gyótai határba ért.

Nem tudott parancsolni a szivének. Elkerült az uradalmi földek felé, ahol éppen egy buzatáblán dolgoztak az aratók. Talán meglátja a kis buzavirágot? Talán beszélhet is vele?

A buzatábla mellett egy kis homokos lankáson, sürü csalitosban vitt keresztül az ut.

Mire oda jutott, egészen beesteledett. A sürü ciheresre éjszakai sötétség feküdt.

Szépen elhallatszott oda a hazatérő aratók zaja.

társadalmi helyzete fejlesztésének és az ő kiképzésünknek szentelte. 1865 óta ott találjuk nevét a néptanítók minden országos mozgalmában. Ő maga arra az alkotásra legbüszkébb, amely Eötvös-alap néven ismeretes, amely alapot lelkes, céltudatos munkásságával odáig fejlesztette, hogy az ma már hatalmas jótékony egyesülete a tanítóknak, amely nagyon sok tanitó árváinak és özvegyének nyomorán enyhit. Rendkivüli tanári és társadalmi működésén felül Péterfy a pedagógiai irodalom terén is hasznos munkásságot fejtett ki és számos tanügyi cikken kivül tizennégy iskolai tan- és vezérkönyv viseli az ő nevét. A kitünő pedagógus érdemeit akarta megjutalmazni Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, amikor a távozó tanférfiuhoz a következő levelet intézte:

„Midőn tekintelességedet saját kérelmére nyugalomba helyezem, nem tehetem azt anélkül, hogy egy emberöltőt meghaladó kitünő szolgálataiért, amely a népoktatásnak csaknem minden ágát érintette és számos helyen állandó nyomokat hagyott, elismerésemet és köszönetemet ne fejezzem ki. Szeretem egyuttal remélni, hogy amikor mint tanár lelép eddigi működésének teréről, tudományos és irodalmi tevékenységét ezentul sem fogja megvonni azon ügytől, amelynek mindenkor oly hivatott munkása és lelkes ápolója volt."

A nyugalomba vonult jeles pedagogus benünket közelebbről is érdekel, amennyiben mint egészen fiatal ember a nagykanizsai ág. evang. gyülekezetnek praeorans-tanitója volt körülbelül egy évig. Városunkban most is több jó barátja van a derék veterán-pädagogusnak.

— **Az iparos ifjak mulatsága.** A nagykanizsai iparos-ifjak ujonnan átalakuló örképzőköre saját alapja javára 1895. évi augusztus hó 25-én vasárnap a „Polgári-Egylet" disztermében Hock János országgyülési képviselő ur, valamint Weiss Erzsike kisasszony, Dr. Pollák Ernő, Hajdu Gyula és Salgó Soma urak szives közreműködésével táncczal egybekötött sártkörü jótékonycélu estélyt rendez. Kezdete 8 órakor. Belépő-dijak: 1-ső hely 1 frt 20 kr., 2-ik hely 1 frt, 3-ik hely 80 kr., a többi sorok 60 kr., földszinti állóhely 50 kr., karzat 30 kr. A karzati jegyek a táncra érvénytelenek. Jegyek előre válthatók Belus Lajos és Prager Béla urak gyógyszertárában és este a pénztárnál. Felülfizetések, tekintve a nemes célt, köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kik tévedésből meghivót nem kaptak s arra igényt tartanak, sziveskedjenek a rendezőséghez fordulni. Műsor: 1. Simon Judit, Kiss Józseftől, szavalja Hajdu Gyula ur. 2. Felolvasás, Hock János országgyülési képviselő ur által. 3. „Walesi bárdok" ballada Arany Jánostól. Szavalja Salgó Soma ur. 4. Bordal a „Szultán"-ból Vecsey Györgytől. 5. Dal a regimentről, Totó Tatából, zenéjét szerzé Markus D., énekli Weiss Erzsike k. a. — zongorán kiséri dr. Pollák Ernő ur.

— **Életmentő asszonyok.** A tapolcai fürdő vendégei a napokban izgalmas jelenetnek voltak tanui. Árvay Lajos, városi főjegyző Jolán nevü csinos fiatal leánya jókedvüen lubickolt a vizben. Egyszerre azonban mélyebb helyre került, ahol földet már nem ért, a nyomban a viz alá merült. Röglön utána ugrottak Stiglic Arminné és Schwarczné, Grünwald Henrika, akiket a fuldokló magával rántott volna, ha a szinlén mentésre siető Grünwald Klementin meg nem ragadja mindakettő karját, a közösen ki nem mentik a fuldokló leányt. A nőszemélyekben lelkesen megéljenezte a bátor mentőket.

— **Agyonlőtt betörő.** Szombathelyen Pfeiffer Mátyás esztendők óta körözött betörőt a csendőrök egyonlőtték. Pfeiffer a napokban esti tizenegyóra tájban megjelent Károly Gergely borostyánkői cigány lakásán s a cigány leányát, aki szeretője volt, kihivatta az utcára. Mikor Károyl erről értesült, csendőrökért küldött, mire Drechsler István őrvezető négy csendőrrel körülzárá a kunyhót. Pfeiffer kiugrott az ablakon s revolverével a csendőrökre lőtt. A lövés nem talált, mire az őrvezető és Szakál József csendőr Pfeifferre lőtt, aki a hátán találva összeroskadt s nyomban meghalt.

— **Komáromi Rippek.** Valamikor régen történt Budapesten, hogy a Próbaházasság első előadásán az el nem énekelt Kossuth-nóta zajos tüntetésekre adott alkalmat. Azóta sok idő multt, Kossuth meghalt, a Próbaházasság megérte ötvenedik előadását s a gyorsan élő és gyorsan feledő budapesti közönség ma már alig emlékezik arra, hogy annak idején egy szöveg nélkül dudolt népdal szerzett dicsőséget egy gyönge vaudevillenek. Budapest azonban messze van Komáromtól, személyvonaton három órán át utazunk odáig, hát igy egészen természetes, hogy ott a Próbaházasság-ot csak most hétlőn adták először. Szikora Márton szerepét Kovács Sándor komikus adta, aki miután annak a bizonyos darabmentő kuplénak első strófáját elénekelte, tapsot sem aratott. A komáromi szinházlátogató Rippeknek csak az előadás végén jutott eszükbe, hogy a Kossuth-kuplé után tulajdonképpen tüntetni szokás. S hogy azt a fővárosiaktól irigyelt szcenát is végigélvezék, az utolsó felvonás után kezdték követelni azt a bizonyos kuplét, amely után tüntetni illik, még pedig nemcsak a karzat látogatói, hanem a páholyok elegáns közönsége is. Végre felhuzták a függönyt, a szinpadon azonban Szikora Márton helyett egy városi rendőr jelent meg, aki a közönséget házszerésre szólitotta fel. A közönség természetesen kikelt az erőszakoskodás ellen és kijelentette, hogy ha annak idején a Népszinházban tüntettek, nekik is szabad most Komáromban tüntetni. A rendőrség és a közönség között felmerült véleménykülönbség bizonyára komoly konfliktust okozott volna, ha a rendőrség nem elégge okos és tapintatos. De az volt s az inspekciós tiszt nyájasan figyelmeztette a zajongókat:

— Hiszen holnap is a Próbaházasság-ot adják, tüntessenek holnap...

A közönség akceptálta ezt az ér elést, álmos is volt már kissé, hát összeszedelődzködött és haza ment.

* **Gondolatolvasó.** Lapunk egyik belmunkatársa szombaton délután incognito meglátogatta Pean tanárt, az itt időző gondolatolvasót. Pean nyomban kitalálta, hogy ujságiróval van dolga és hogy munkatársunk, ki különösen beszéli a német nyelvet, csak szárt vitt magával tolmácsot, hogy őt félrevezesse. A gondolatolvasó minden segély-eszköz nélkül, a szem- és tenyerekből kitalálta munkatársunk nevét, társadalmi állását, hivatását és családi körülményeiről és teljesen hü részletekkel szolgált. Ezek után most már tapasztalatból mondhatjuk, hogy Pean nem közönséges ember, hanem mély tanulmányával, ha nem is lát a vesékbe, de mindenesetre rendkivüli megjegő dolgot producál.

* **Keleti M. Mór** divat-üzlet megnyitására vonatkozó lapunk mai számában megjelent hirdetésére t. olvasóink figyelmét felhivjuk.

* **Millenniumi kiállitás.** Aki mint gazdag ember ohajtja az ezredéves kiállitást megtekinteni, vegyen magának *osztály-sorsjegyeket*, aki magának jó lakást, tisztességes ellátással kivánt biztositani, az vegyen magának egy könnyen beszerezhető „*Ellátási könyvecskét*" a „Mentor" ellátási vállalattól. Mindkettőre előjegyezhetni Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

* **Kerékpározók figyelmébe.** A világhirü Steyri legyvervár kerékpár képviselősége és raktára Unger Ullmann Eleknél Nagy-Kanizsán van, — honnét képes árjegyzékek kivánatra diimentesen küldetnek.

* **Az elegáns és solid épitésű** Aeolus kerékpárok kizárólagos gyári raktára és képviselősége Köhler testvereknél Nagy-Kanizsán.

CSARNOK

Hullám Ágnes.

(Népdráma.) 6

— Irta: **Szalay Sándor.** —

(Folytatás.)

Baracs: Tárt karokkal, csak adjátok nekem!

Agnes: Akkor is, ha megmondom, hogy ez a szép vagyon — ami talán mégis csak nyom valamit a szeretőd fontján — mig én élek, nem lesz a tietek?

Baracs: Akkor is. Csak nem gondolod talán, hogy vásározok a szivemmel!

Agnes: (Fokozódó indulattal.) Velem kell élnetek egy hajlékban. Itt leszek szüntelen köztetek,..... melletted, akit — ujra és százszor is kimondom — jobban szeretek most is a világon mindennél, jobban önmagamnál, jobban életemnél. (Kis szünet után.) Kell igy a paradicsom?

Baracs: Mért ne? Mért félnék tőled, ha szeretsz? Szerető sziv nem rontja meg a paradicsomot.

Agnes: (Vésztjóslón.) Nem?! Akkor jól van! (A ház felé mutat.) Az öreg vár rád. A többit végezd el azzal! (Kifordul.)

Baracs: (Indulva visszaszól.) De csak nem haragszol?

Agnes: (Gunyosan.) Mért haragudnám?... Szerető sziv nem dulja föl a paradicsomot. (Még gunyosabban.) Menj! Az alma fáján csügg; csak le kell szakitanod.

Baracs: (Egy pillanatra megáll, élesen fürkészi Agnest, aztán bemegy a házba.)

Agnes: (A ház felé fenyeget.) Rettenetes kézfogó lesz itt ma! Majd meglássuk: kinek a keze jár szaporábban?... Kondor Julis nem lesz a tied soha. Összecsapott fölöttem a pokol lángja. Puszituljon, aki utban van, mind. Utoljára mégis csak az enyém leszel vagy magammal rántalak téged is a kárhozatba. (Villámló szemekkel körülnéz s az istállójtóhoz siet.)

15. jel. *Agnes, Hatos.*

Agnes: (Az istállójtót benyitja; suttogó hangon.) Pista!

Hatos: (Az ajtóhoz jön.) Te vagy szentem? Mi történt, hogy ugy ki vagy kelve képedből?

Agnes: A testamentom készen van. Minden az enyém, mig élek. Hát a tiéd is, ha akarod. Hanem nagy kő hullott utunkba.

Hatos: Porrá zuzom én érted még a Badacsonyt is.

Agnes: Kézfogó lesz még ma.

Hatos: Hol?

Agnes: Itt

Hatos: Talán Juliskáé?

Agnes: Azé.

Hatos: Kivel?

Agnes: Baracs Palival.

Hatos: Vigye ördög. Már szolgalegény korában is gombolyitott a lány után.

A buzatábla széle közelében egyszerre ismerős hangot hallott.

Egy kicsit megálltott. Aztán lassan, nesztelenül közeledett a hang felé.

A tisztártó beszélt ott valakivel.

Faragó Pistának minden csepp vére agyába nyargalt.

Talán éppen a kis buzavirág lelkére alkuszik! Ökölbe szoritotta kezét és ugy haladt tovább.

Mikor már tisztán kivehette a szavakat, megállott.

— Lásd Magda, szegény lány vagy; szegény, beteg anyád van. Én urisasszonynyá teszlek. Selyemben, bársonyban jársz. Anyádat, bátyádat jó módba helyezem. Kitanittatlak; feleségül veszlek. Mit akarsz még? Becsületes szándékkal közeledem hozzád. Mond hát: enyém akarsz-é lenni?

Kinos, lélektelő csend következett.

Faragó Pista meg a lélekzetét is visszafojtotta. Vajjon mit fog erre mondani a buzavirág, akit az ördög ilyen selymes szavakkal cirógatott meg?

Végre megcsendült halkan a leány hangja:

— Szegénynek születtem, az akarok maradni. Isten is megverne, ha eladnám a szivemet.

— Ez az utolsó szavad?

— Ez.

— Nem tetszik neked a szép szóra? Szerencsétlen teremtés, tudod-é, meggondoltad-é, hogy most hatalmamban vagy? Társaid azt hiszik, hogy valahova elküldtelek. Nem várnak. Már a major felé járnak. Nincs itt közel senki.

— Az Isten.

A tisztártó elfojtott hangon kacagott, mi közben megragadta a leány kezét és átkapta derekát.

— Angyalom, az Isten nem küld ilyen kis ostoba libák mellé arkangyalt pásztorul.

— De küld uram! — dörögte Faragó Pista és szeme villámokat szórt, amint a tisztártó elé lépett.

A tisztártó megrendült. Elbocsátotta a lányt.

— Ki vagy? Mit akarsz?

— Ennek a lánynak mátkája vagyok.

Szelidén megfogta Magda kezét.

— Most jövök édes-anyádtól, Magda. Megkértelek. Nekem igért, ha nem szól ellene szived.

A lány reszketve simult a legény vállához.

Hisz erre gondoltak mindaketten, mikor olyan mélyen néztek egymás szemébe a szentegyházban.

Távolbol az aratók dalát odáig ringatta az esti szél:

Nem kell nekem a tisztártó
Aranyos kintója,
Csak a rózsám karja legyen
Selyem ringatója.

—y.

Agnes: Tudom. De azért nem lesz azé soha.
Hatos: Miért? Hadd vigye, ha szereti.
Agnes: Igen, ha elvinné. De az öreg azt akarja, a végrendeletben is az van, hogy Juliska az urával itt marad a birtokban, mellettem.
Hatos: Az sem baj. Ezekkel együtt maradhatunk.
Agnes: Nem maradhatunk.
Hatos: Miért?
Agnes: Miért?! Tudni akarod? Oda lesz a lelked nyugalma, ha belevetem a titkot.
Hatos: Hát titok? Akkor méginkább tudni akarom.
Agnes: Pista! még egyszer mondom: fölzaklatom vele lelkedet.
Hatos: Jobban már nem lehet. Mond meg!
Agnes: Jó, hát megmondom... Baracs Pali már régen szeret engem.
Hatos: (Fölindulással.) Téged?! És te?;
Agnes: (Hiszelgő simulással.) Én!... Te kérdezed ezt tőlem? te, akiért török, szenvedek; akiért még azt sem akarom, hogy egy födél alá jussak Baracs Palival.
Hatos: (Tompán.) Ha téged szeret, mért akarja elvenni Juliskát?
Agnes: Mert? Mert tudja, hogy csak igy juthat közelembe.
Hatos: (Indulatosan.) Azt pedig el nem éri soha. Vagy ő, vagy én... vagy mind a ketten elpusztulunk.
Agnes: Ugy-e mondtam, hogy fölzaklatom szivedet?! Ezt akartam elkerülni, azért nem mondtam meg.
Hatos: Biz én elpusztitom, ha ide kerül..... Ne adjátok neki Juliskát!
Agnes: (Csüggedten.) Ne adjuk... Én ugy se adnám. Csakhogy most még az öreg Kondor a hajlék ura. (Nyomatékkal.) Iszen ha nem élne, majd utilaput kötnénk mi Baracs Pali talpára... De igy mit csináljak? mit tehetek? Ma meglesz a kézfogó, nemsokára az esküvő. Azontul már nem kell falra festeni az ördögöt, hogy megjelenjék; itt lakik majd állandóan közöttünk.

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*)

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, — ha gyárából rendelik, **fekete, fehér és szineseket 35 krtól 14 frt 65 krig** méterenként, sima, csikos, kockázott, mintázottakat, damasztot s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző mintázatban) s. a. t. postabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat póstafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben,** Svajcba czimzett levelekre 10 kros, és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.
(5 52—1)

Nyilatkozat.

Alulirottak kijelentjük, miszerint Hajdu Gyula szig. jogász és Schott Adolf cs. és kir. szolgálaton kivüli hadnagy urak között felmerült becsületbeli ügy f. hó 8-án a lovagiasság szabályai szerint elintézve lett.

Kornis Géza	*Kohout Ottokár*
m. kir. honvéd főhadnagy	*cs. és kir. hadnagy.*
Bayer Pál	*Petrovits Miklós*
m. kir. honvéd főhadnagy	*cs. és kir. hadnagy.*
mint Hajdu Gyula ur megbizottai.	*mint Schott Adolf ur megbizottai.*

*) Az e rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Köszönetnyilvánitás.

Felejthetetlen emlékezetü férjem *Krompacher István* ur elhunyta és temetése alkalmával a részvét oly számos megtisztelő jelét vettem, hogy kedves kötelességet teljesitek midőn ezért ugy magam, mint családom nevében hálás köszönetemet nyilvánitom

özv. *Krompacher Istvánné*,
szül. Csizmár Katalin.

Alig használt, solidan készült Kneipp-féle **önműködő öntő-készülék** jutányos áron eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban. 154 1—1

Szerkesztői üzenet.

Zebegény. Maga kis hamis. Miért akar bennünket tévuton Zebegényre vezetni, hol még magácska sem volt. A kis leirás kitünő, de már olvastuk valamelyik fővárosi napilapban, és igy fáradsága kárba veszett. Legjobban tette volna, ha egész egyszerűen kiollózza a közleményt és *eredetiben* küldi meg nekünk; igaz uzyan, hogy akkor nem lett volna a közlemény »*leirás.*«

U. M.-Gyékényes. „A két nővér" igen sikerült, de öntől *még jobbat* várunk. Mikór fog Erzsike megszólalni? A hallgatást mi nem tekintjük aranynak.

Felelős szerkesztő:
Dr. LŐKE EMIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsőrangu szaktekintélyek által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal megőrzi a haj eredeti természetes szinét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsürübb uj haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — frt 50 kr.
Egy nagy tégely ára — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasitás ingyen.

Kapható: a készitőnél: **Schável Jánosné** szül. **Markó Lujzánál Nagy-Kanizsán** (saját házában) és **BELUS LAJOS gyógyszertárában Nagy-Kanizsán.**

Itt még soha nem volt!

A világhirü gondolatolvasó

rövid időre ide érkezett.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy keresztülutazásomban itt néhány napig időzni fogok és tudományommal nevet, kort, gondolatot, foglalkozást, multat és **jövőt** mindenkinek mondok.

Senki se mulasszza el!

Mivel tudományommal Európa legnagyobb városaiban, ugy Budapesten, Pozsonyban, Temesvár!, Kassán és Verseczen is mindenütt a legnagyobb csodálkozást és elismerést arattam, remélem, hogy a helybeli nagyérdemü közönség a végből, hogy

meggyőződjék,

szives látogatásával megtisztelni fog.

Lakásom: Király-utcza 581. az udvarban jobbról.

Társalgási idő keddtől, f. hó 6-ától mindennap d. e. 8—12, d. u. 1—6 óráig.

Kiváló tisztelettel **Professor PEAN J. B.**

Kik a német nyelvet nem birják, egy tolmácsot sziveskedjenek magukkal hozni

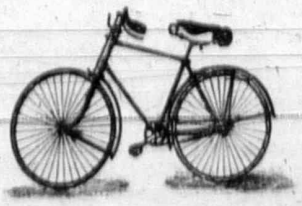

A világhirü
STEYRI fegyvergyár
kerékpár 122 *—1
képviselősége és raktára
Unger Ullmann Eleknél
Nagy-Kanizsán.

Képes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Helybeli t. vevőknek iskolagép rendelkezésére áll.

ÜZLET-MEGNYITÁS!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben a főtéren

a „SZERECSEN"-hez

cimezve, egy norinbergi-, diszmű-, rövidáru kézimunka-, szabókellékek, férfi és női

DIVAT-ÜZLETET

nyitottam.

Számos évi helybeli tevékenységem és ezen szakmákban szerzett szakismeretem azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a nagyérdemű közönséget minden tekintetben a legjobban kiszolgálhassam és b. bizalmát kiérdemeljem.

A n. érd. közönség szives pártfogását kérve,

Nagy-Kanizsa, 1895. augusztus hó.

teljes tisztelettel:

Keleti M. Mór,

a „Szerecsen"-hez.

2–1

Hirdetmény.

Sormás község mint urlérest tulajdonát képező korcsma a hozzá tartozó melléképületekkel és belsőségi telekkel, úgy körülbelül 3 és fél hold szántóföldden f. évi augusztus hó 25-én délelőtt 9 órakor Sormáson a község házánál nyilvános árverés utján a legtöbbet igérőnek három egymásutáni évre vagyis 1896. évi január 1-től 1898. december 31-ig bérbe fog adatni.

A föltételek Sormáson a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Sormáson, 1895. augusztus 4-én.

Grünfeld József, körjegyző. Kele György, bíró.

FRIEDMANN KÁROLY

bécsi butorgyári ügynöksége és

eredeti angol kerékpár képviselősége

NAGY-KANIZSÁN. 157 3–1

Kerékpár mintaraktár.

Legkedvezőbb fizetési feltételek.

Butor és kerékpár képes árjegyzékek kivánatra bérmentve küldetnek.

Kerékpár-tanulógép a t. rendelőknek rendelkezésére áll.

Riegler és társa AEOLUS kerékpár-gyár, Gráczban.

AEOLUS KERÉKPÁROK

elegáns és solid építésük, úgy könnyü és csendes hajthatásuk folytán nagy kedveltségnek örvendenek és a kerékpáripárban az első helyet foglalják el. Aeolus kerékpárokon immár 8 versenydij nyeretett, ezek közt 1894 szept. 23-án a zágrábi 50 kilométeres és a horvátországi 150 kilométeres utiversenyeken első díjat nyert. — Az utóbbi versenyben az illető elnyerte az uti bajnoki cimet.

Kizárólagos képviselőség és raktár Nagy-Kanizsa és vidékére:

KÖHLER TESTVÉREKNÉL

vaskereskedés Nagy-Kanizsán, Eötvös tér 526. szám.

T. vevőinknek iskola, vagyis tanulógép rendelkezésére áll.

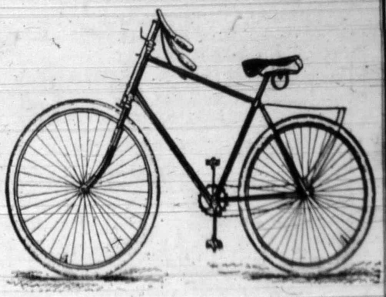

Kivánatra képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Hirdetések

felvétetnek

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

SARG-féle orvoshatóságilag megvizsgált 223 41—

(Bizonylat Bécs, 1887. jól. 3.)

sok MILLIÓ-szor

kipróbált és kitünőnek bizonyult, fogorvosilag ajánlva, egyszersmind a legolcsóbb fogtisztitó- és épségben tartó szer.

Mindenütt kapható.

KLYTHIA a bőr ápolására, szépítésére és finomítására **Puder.**

Legelőkelőbb ötletek, bal és tárgalgó PUDER. — Fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg analyzált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSIG GOTTLIEB

finom illatszeri szappan és illatszergyára. Főraktár: BÉCS, I., Wollzeile 3. Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszertárban.

Egy doboz ára 1 forint 20 krajcár.

Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik. 11

Eladás.

Költözködés miatt Söjtörön a Deák-féle házban augusztus hó 20-án és 21-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett eladatnak szoba-, konyha-berendezések, gazdasági eszközök, ugymint:

szalon-butor, ebédlő és hálószoba-berendezés,

mind divatos tölgyfából, diványok, székek, képek, tükrök, porcellán és üveg-edények, lámpák, fegyverek, kerti butorok, különböző, a háztartáshoz tartozó cikkek; 2 darab fődeles uj hintó, 2 drb ruganyos homokfutó-kocsi, 2 drb festett és tapecirozott szánkó, lószerszám, pokrócok; különböző gazdasági gépek és eszközök, u. m: kettős és egyes ekék, Sack rendszerüek, 3 táblás vasfogasok, mélyitő-ekék, szecskavágó, kovács-fuvók, ülők, teljesen uj sima hengerek, dupla szöges hengerek (rögtörők), uj szekerek, 2 darab 13 soros vetőgép, uj meritő-korongos, lajtok, létrák, zsákok, ponyvák stb.

159 4—1 **Vargha Béla.**

Minta elemi és fiu-iskola és középiskolai internátus

Budapest, Ujvilág-utca 16. szám.

A nagyméltóságu miniszterium által engedélyezett nyilvános elemi fiu tan- és nevelő intézetembe — bejáró, félkosztos és benlakó — növendékek beiratása a jövő tanévben naponként eszközölhető.

Internátusomba elfogadok más nyilvános középiskolák négy alsó osztályaiba járó tanulókat is a legmérsékeltebb árakon.

Szakképzett tanítók és nevelő-tanárok vezetése és felügyelete alatt a gondos nevelés s tanítás mellett különösen a testedzésre, a zenetanitásra s a német (és francia) nyelv tanitására fordittatik figyelem.

Kitünően felszerelt tantermek; külön torna-, játszó-, tágas és jól szellőzött háló- és étermek állanak rendelkezésre.

Növendékeket csakis korlátolt számban fogadok el.

A bizonyitványok államérvényesek.

Kivánatra kimeritő értesitővel szivesen szolgál

Szánkási János
intézeti igazgató-tulajdonos.

Elismert legjobb szerkezetü

gyürü- és sima-acéllemez hengereket,

1, 2, 3- és 4 vasu hántó ekéket,

különféle **láncboronákat**,

„Austria" sorvető gépeket,

Blunt-féle ensilage

zöldtakarmány sajtókat,

gyümölcs és főzelék, aszaló készülékeket,

bor- és gyümölcs-sajtókat,

szőlő-zuzókat és **bogyó-morzsolókat**,

önmüködő **„SYPHONIA"** növény és szőlővesső **permetezőket**

cséplőgépeket

kézi-, járgány- és gőzhajtásra.

1—6 lófogatu **járgányokat**,

Legujabb **gabna-rostákat, trlőröket és kukoricamorzsolókat,**

széna- és szalma-sajtókat,

kézi erőre, szállitó-készülékkel vagy anélkül

a legjobb minőségben gyártanak és szállitanak

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

110 10—1 cs. és kir. kiz. szabad. gazdasági gépgyárak, vásöntöde és gőzhámor

Alapittatott 1872. **BÉCS, II. Taborstrasse Nr. 76.** 600 munkás.

Kitüntetett több mint 370 arany, ezüst, bronc-éremmel és első díjakkal.

Árjegyzékek és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. ■ Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

Alapittatott 1867-ben. **Benedek Gábor és testvére** Alapittatott 1867-ben.

aranymivesek és órások BUDAPESTEN, Kossuth Lajos-utca 17. sz.

A közelgő őszi évad alkalmából van szerencsénk a n. é. közönség becses figyelmét országszerte ismert cégünkre felhivni.

Arany-, ékszer-, ezüst-áru-, és óra-raktárunkat

a legdivatosabb tárgyakkal dusan felszereltük és ugy jutányosság, mint izlésesség tekintetében a legkövetelőbb igényeknek is megfelelünk. Ugy, mint idáig, ugy, a jövőben is, különös gondot fogunk a vidéki megbizások elintézésére forditani. Nem tetsző tárgyakat vagy kicserélünk, vagy azokért a pénzt is visszaadjuk. — Megrendelés esetén kérjük a kivánt tárgynak megközelitő árát velünk közölni. — Minden tárgy valódiságáért irott jótállást nyujtunk.

156 4—1 **Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.**

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1895.

65. szám. Nagy-Kanizsa, 1895. augusztus 15-én. XXII. évfolyam.

Szerkesztőség: F ö-utcza Gilop-féle ház.

ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmentetlen levelek csak ismert bezek-ből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t." *hivatalos közlönye.*

Kiadóhivatal: Városház-épület: *Fischel Fülöp* könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

A nemzetiségi gyülés.

(—n.) Lapunk egyik előbbi számában szóltunk arról az ugynevezett kongresszusról, melyet a kazánkban lakó oláhok, szerbek és tótok egy pár vezérembere e hó 10-ére Budapestre összehitt s meg is tartott. El lehet mondani róla: Parturiunt montes et nascitur ridiculus mus. A jó emberek valószinüleg azt várták, hogy a főkapitányság a gyülés megtartását nem fogja megengedni, ebben azonban alaposan csalatkoztak. Megengedték, de csak mint gyülést, nem mint kongresszust, ahol megbizott képviselők szoktak megjelenni. Ámde erre a gyülésre sem a meghivók, sem a meghivottak megbizatást sehonnan sem nyertek, igy a budapesti főkapitányság egyszerüen tudomásul vette azt, hogy oláhok, szerbek és tótok egy programm megállapitása végett gyülésezni fognak.

A gyülés maga ártatlan mulatság volt, 250—300 ember lelkesedett ott azokon a szemenszedett frázisokon, melyeknek hazugüresség éről bizonyára a felszólalók is meg vannak győződve. Egyetlen egy tiltakozó hang emelkedett fel a gyülésen, azt is elfojtották s a többieket, kik a gyülés helyére be akartak menni, be sem eresztették, ugy hogy ezek irásban tiltakoztak az ugynevezett gyülés és a gyülésen elfogadott programm ellen.

Ez a programm azután már nem olyan ártatlan, minő a gyülés maga volt, mely körülbelül 4 óra hosszat tartott.

Az őrületben is van rendszer s ebben a programmban, melyet a gyülés egyhangulag elfogadott, a hazaárulás őrületének rendszere foglaltatik.

A 21. pontból álló programm telve van szemenszedett hazugságokkal s e mellett oly kivánságokat hangoztat, melyeket az országban lakó józan elméjü nemzetiségek aligha kivánnának.

Eltekintve attól, hogy a programm Magyarország jelenlegi államéletével szemben a negatio álláspontján áll és keresztülvitele teljesen lehetetlen, ennek a megkisértése is olyan zavarokat támasztana, melyek a nemzetnek, mint ilyennek fennmaradását is lehetetlenné tennék. S ebből a szempontból a hazaárulással határosak azok a kivánalmak, melyeket tartalmaz.

De hazug is az elejétől végig.

A jó emberek Magyarország néprajzi viszonyaira és történelmi fejlődésére hivatkoznak a programm majdnem minden pontjánál; de olyan conclusióra jutnak, mely teljesen ellenkezik a történelmi fejlődéssel. S itt különösen a 2. és 3. pont az, mely minden magyar ember figyelmét felhivhatja.

Vajjon politikai beszámitás alá eshetnek-e az oly dőreségek, mint a melyeket a 2. pont foglal magában, mely igy szól: A magyar államnak a néprajzi viszonyokból és történeti fejlődésből keletkezett természete kizárja azt, hogy egyetlen egy népnek, amely még csak a lakosság többségét sem teszi ki, volna szabad magát az államiság attributumaival felruházni. Csak Magyarország népeinek összesége van feljogositva arra, hogy magát az állammal azonositsa. Ennélfogva az, amit magyar nemzetiségi államesznének akarnak nevezni, ha az államiság feltételeit, egyetlenegy, kisebbségben levő népre kivánja ruházni s igy Magyarországnak többségben levő egyéb népeit a birtokba vett államhatalom segitségével a maga szolgálatába akárja állitani, — ellentmondás Magyarországban néprajzi viszonyai és történeti fejlődése ellen és egyszersmind veszélyeztetése is a többi, Magyarországon többségben levő népek létföltételeinek.

Ime, mily agyafurt okoskodásra vezet egyes szereplési viszketegben szenvedő embereket a nemzetiségi fanatizmus.

A magyar államhatalom mindig elég erős lesz, hogy a magyar nemzeti államesszme ellen bárhonnan jövő lármázást a kellő

A „ZALA" tárcája.

Az egrégyi küldöno.

— A „Z A L A" eredeti tárcája. —

Az egrégyi kis-község öreg biráját magához hivatta a körjegyző a szomszéd faluba.

Az öreg-biró felkötötte az uj bocskorát, föltette a rengeteg karimáju kalapját, kezébe vette az öles birói botot, és ugy indult el hivatalos tisztességre.

A kalapját letette nagy illendőségtudással az iroda küszöbje előtt a földre, de a nagy botot bevitte, mert abban vagyon a hivatalos tekintély.

— Szerencsés jó napot kivánok jegyző uramnak.

— Isten hozta biró uram.

— Mit tetszik parancsolni, kérem alázatosan.

— Nézze csak kérem, itt van egy nagy paksaméta, ezt be kellene vinni sürgősen a sásdi szolgabirósághoz. Valamelyik igen megbizható embertől küldje el, de azonnal! Fontos iratok vannak benne.

A jegyző átadta a lepecsételt, jól összeköttözött iratcsomót.

— Igen is értettem, kérem alássan. Megyek mindjárt haza, hogy otthonn találjak valakit.

El is ment vissza Egrégyre.

A szolgáját elfutatta Billege Péterért, aki még a boldogabb világból bakter-viselt ember volt, ennél fogva nagy rendéri talentum, rá lehet bizni azt a nagy csomó igazságot.

Billege Péter sánta volt ugyan a ballábára, de azért a jobb szemével kitünően látott; meg se igen érezte, hogy a balszemén hályog van.

Az egrégyi biró igy okoskodott:

— Ennek az embernek csak egy szeme van; arra az egyre szörnyüségesen fog vigyázni. Nem engedi egy könnyen, hogy valaki huncfutfajta ember beköthesse. Jó lesz ez Sásdra küldöncnek. Mivel hogy majd az ép lábára is erősen ügyel.

Billege Péter majd hogy orrára nem bukott, ugy rohant be az öreg biróhoz.

Nagy volt az igyekezete, mert boldog-emlékezetü baktersága korából nagyon sok nehéz dolog terhelte a lelkiismeretét. Kedvében kellett járni az öreg-birónak.

— Adjon Isten jó napot biró uramnak, mind közönségésen. Itt vagyok parancsolatjára.

— Fogadj Isten, Billege!

— Valami községi munka volna talán, biró uram?

— Nagy sor az Billege, amit én kendre akarok bizni.

— Megteszem én becsülettel, kérem alássan.

— Látja kend ezt a nagy paksamétát?

— Látom, hála Istennek!

— Hát ezt a temérdek igazságot be kell szállitani Sásdra, a tekintetes szolgabirói hivatalhoz.

Meg tud-e kend ennek ugy felelni, hogy a község becsületében kár ne essék?

— Ah, kérem alázatosan, inkább a szemem világa veszszen el.

— No, hát jól van, én átadom ezeket az igazságokat kendnek. Hanem azután becsületet valljak ám kenddel! Ne feledje kend, hogy nagyon fontos községi dologban jár.

Billege Péter átvette a hatalmas iratcsomót; oda szorította jó erősen a hóna alá, azután fölemelt tővel bandukolt végig a falun.

Ahol észrevette, hogy valaki van otthon a portán, hangos szóval köszönt be. Lássák, hogy a község becsülete most az ő kezeibe vagyon letéve.

Különösen Kánya Gergely portája előtt köhintett nagyokat, hogy okvetlenül meglássák. Ez az ember, mikor biró volt, ő pedig bakter, nagyon sok galibát okozott őneki. Lássa meg most, hogy azóta mekkorát nőtt becsület dolgában.

Tulajdonképen azután még csak otthon kezdte jobban fontolgatni ezt a nagy tisztességet, ami őt érte.

Majd hogy hajba nem kapott a feleségével. Mert hát hiába az ilyen asszonyféle nem érti föl azt kurta eszével: mi az, mikor valaki a vármegye dolgában jár.

Micsoda ledér szóval fogadta mindjárt a küszöbön!

— Hát már megint mi ménkü cipel kend abban a bolondul nagy paksamétában?

— Hosszu haj: rövid ész. — Felelt kurtán Billege Péter.

Az asszony haragra lobbant.

— Ejnye be magasra áll a kend orra. Csak aztán meg ne üsse a mester-gerendában.

— Ha megütöm, nem neked fáj. Nincs neked elég eszed a hivatalos tisztességhöz.

— Annyi mindig, mint egy kicsapott bakternak.

Na ezzel azután kegyetlenül beletalált az asszony Billege Péter elevenébe.

erélylyel visszautasitsón; s ezek az agitátorok is a Lukácsok sorsára fognak jutni, minden olyan esetben, amelyben hazaáruló vágyaikat féken nem birják tartani.

Éppen a történeti fejlődés, amelyre e dőre agitátorok minden pontban hivatkoznak, ellentmond az ő okoskodásaiknak. A nemzetiségek legtöbbjei a magyar királyok kegyelméből kaptak ez országban helyet, ahol nyelvüket soha senki sem bántotta, fejlődésüket mindig biztositották, a szabadság oly mértékével ruházták fel, aminővel fajtársaik sehol sem dicsekedhetnek.

A magyar államhatalom meg fogja az uraknak magyarázni a történeti fejlődés konzekvenciáit s bizonyos, hogy a hazában élő nemzetiségek józan elemei sem ezzel a ponttal nem értenek egyet, sem pedig a programm többi pontjaival, melyek áldatlanabb reactiót teremtenének, mint aminőnek tanui vagyunk a szomszéd Ausztriában.

Reméljük, hogy ennek a nemzetiségi gyülésnek jótékony hatása nem fog elmaradni, de egészen másképen, mint a hogy tervezői azt maguknak képzelték.

A külföld meg fogja tudni, hogy mi igaz abban a borzasztó elnyomatásban, a miben a nemzetiségek szenvednek s tudomást fognak venni azokról a tiltakozásokról, melyek a nemzetiségi gyülés ellen az ország nemzetiségi vidékeiről ezer és ezer polgár részéről nyilvánultak; kik helytelenitik a gyülés eszméjét, mert szeretett hazájukban, Magyarországon teljes szabadságot és jogegyenlőséget élveznek, a nemzetiségi jogviszonyokkal teljesen meg vannak elégedve.

A magyar államhatalom pedig tudni fogja, hogy ezekkel a lelketlen agitátorokkal a törvény teljes szigorával kell elbánnia.

A vármegye házából.

Megyei rendkivüli közgyülés.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 6-án Svastits Benó főispán elnöklete alatt rendkivüli közgyülést tartott.

Elnöklő főispán üdvözölvén a megjelent bizottsági tagokat, a közgyülést megnyitottnak nyilvánitotta.

Olvasztatott a belügyminiszter rendelete az 1889. évi végével választott törvényhatósági bizottsági tagoknak kilépése, illetőleg tagsági képesség elvesztése, elhalálozás vagy lemondás következtében megüresedett választott bizottsági tagsági helyeknek választás utján leendő betöltése és a legtöbb adófizető törvényhatósági bizottsági tagok 1896. évre érvényes névjegyzékének kiigazitása iránt szükséges intézkedések tárgyában. A virilista bizottsági tagok 1896. évi névjegyzékének egybeállitására nézve az alispáni hivatal a szükséges intézkedést megtette; a választott bizottsági tagok választására határnapul október hó 10-ike, az esetleges pótválasztásokra október hó 28 ika tüzetett ki, egyuttal a közgyülés mindegyik választó kerületre nézve a választási elnökök és helyettes elnökök névsorát egybeállitotta.

Főispán inditványára a közgyülés elhatározta, hogy ő császári és apostoli királyi Felsége előtt, minden ez a f. évi szeptember havi lovassági hadgyakorlat alkalmával a szomszédos Vasvármegyét legmagasabb megjelenésével szerencséltetí, ősi szokásához hiven jobbágyi hódolatát küldöttség által fogja tolmácsolni, mely küldöttség vezetésére a rendkivüli közgyülés főispán urat kérte fel, tagjaiul pedig megválasztattak Csertán Károly alispán, gróf Festetics Tassillo val. b. titk. tanácsos, gróf Festetics Jenő, gróf Batthyány József, báró Putheány Géza, Dr. Dunszt Ferenc, dr. Haudek Ágoston, Pap Károly, Balaton József, Árvay Lajos, Bogyay István, Babochay György, Dervarics Imre, Eitner Sándor, Farkas József, Gózony László, Gutmann Vilmos, Gyömörey Gáspár, Hajós Mihály, Harkányi Károly, Hertelendy Ferenc, Inkey László, Koller István, dr. Mangin Károly, Szabó Imre, Tarányi Ferenc, Töreky Aladár törvényhatósági bizottsági tagok.

Zala Szent-Mihály és Pölöske községekből egy uj körjegyzőség alakitása iránt megtartott tárgyalásra vonatkozó iratok bemutattatván, a közgyülés az uj körjegyzőség alakitását határozatilag kimondotta azzal, hogy az uj beosztás 1896. évi január hó 1-én lép életbe.

Csáktornya község képviselőtestületének a Csáktornyán épitendő lovassági laktanya épitési költségei fedezésére szolgáló kölcsönfelvétel tárgyában f. 1896. évi április hó 15-én hozott határozatát a közgyülés jóváhagyta.

Alsó-Rajk község képviselőtestületének ingatlan birtok vétele tárgyában folyó 1895. évi április hó 20-án hozott határozata közgyülési jóváhagyást nyert.

Egyéb tárgya a rendkivüli közgyülésnek nem lévén, elnöklő főispán megköszönte a megjelent bizottsági tagok szives részvétét, a közgyülést bezárta.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A megyei közigazgatási bizottság augusztus havi ülését Svastits Benó főispán elnöklete alatt f. hó 6-án tartotta.

Olvastatott a kereskedelemügyi miniszter leirata, amelyben a Zala-Egerszegen létesitendő állami főgymnásium épülete számára szükséges telek ügyében a kisajátitási eljárás meginditását elrendelte. A közigazgatási bizottság a felolvasott miniszteri rendelet értelmében ez ügyben Gózony László vármegyei főjegyző elnöklete alatt Deák Mihály és Farkas József törvényhatósági bizottsági tagokból álló bizottságot küldött ki; a bizottság jegyzője Malatinszky Lajos vármegyei negyedik aljegyző.

Gyömörő község képviselőtestülete a bobajános-háza—sümeghi h. é. vasut vonalon egy áteresz létesitését kéremezi. Érdemleges határozat hozatal előtt a kérvény véleményes jelentésétel céljából kiadatik a „Dunántuli helyi érdekű vasut Részvénytársaság" igazgatóságának.

Hácky Kálmán bizottsági tag, mint küldöttségi elnök, a tárgyalás eredményét felüntető jegyzőkönyvet beterjesztvén, a jegyzőkönyvben foglaltak alapján a „Dunántuli h. é. vasut Részvénytársaság" köteleztetik az Ukk — csáktornyai h. é. vasut vonal 35 — 38. szelvényei között a vizlevezetőároknak megfelelőleg a pályában egy 50 centimeter átmérőjü betoncső áteresztő beigazitására és egyuttal köteles az eljárási költségeket fedezni.

Nagy-Kanizsa város kérvénye a kövezetvám szedése jogának meghosszabbitása tárgyában a miniszteriumhoz pártolólag terjesztetik fel.

Bozzay Pál hévizi fürdőbérlőnek ama kérvényére, hogy Szent-András község területén lakó s a hévizi gyógyfürdőt használó fürdővendégek gyógydijfizetésére köteleztessenek: az alispáni hivatal minden oly fürdő vendég után, aki 48 órán tul tartózkodik Szent-Andráson, 2 frt 50 kr. gógydij szedhetését mondotta ki határozatilag. Az alispáni határozatot Szent András község lakói megtelebbezvén, a közigazgatási bizottság az elsőfokulag hozott alispáni határozatot jóváhagyta azzal, hogy szegénysorsu földmivesek és földmivesnők, akik a hévizi fürdőt gyógyszempontból használják, a gyógydij fizetése alól felmentendők.

Az Andráshida — kis-kutas — kálóczfai községi közlekedési közut miként kiépitése és fentartása céljából megtartott helyszini tárgyalásról felvett jegyzőkönyv s a vonatkozatos ügyiratok alapján az alispáni hivatal Andráshidát 40%, Nagy-Kutasd 20%, Kis Kutasd és Kálóczfai 20%, Bekeház 10%, és Gebárot 10% arányban kötelezte az épitési költségek viselésére. E határozat megfellebbezletvén, a közigazgatási bizottság az első fokban hozott alispáni határozatot jóváhagyta.

A Balatontavi Gőzhajózási társulat a gőzhajók szeptember havi járulati rendjét megküldvén, a közigazgatási bizottság azzal vette tudomásul, hogy a társulat október hónapban Keszthelyre egy járlatot rendezzen.

Az utfentartási alap 1893. és 1894. évi számadásai további intézkedés céljából kiadatnak az alispáni hivatalnak.

A zala-egerszegi kórkórház telefonhálózata elromolván, a helyreállitására vonatkozó költségvetés jóváhagyás céljából pártolólag terjesztetik fel a miniszterhez; egyuttal a bizottság a folyosó és konyka padlózatának kijavitását a tartalékalap terhére engedélyezte.

Kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint ezen időszakban tartatott meg a felső murakőzi hegyvidéki állami iskolák évzáró vizsgálata a főispán, a megyei közigazgatási bizottsági kiküldöttek s nagy számu tanügybarát jelenlétében és pedig Stridón, Rác-Kanizsán, a II., IV. hegykerületben és Királylakon. — A tanitóképezde több ügyében volt Csáktornyán. — Keszthelyen az iskolaszéki elnökkel és az igazgatósággal megtekintette a polgári leányiskola számára alkalmas helyeket. — A tapolcai polgári fiuiskolának a tanév elején megnyitása ügyében ujabb jelentést tett a miniszterhez. — Volt az iskola személyi ügyében Bakon. — Az alsólendvai polgári fiuiskola uj helyisége ügyében a miniszter által elrendelt árlejtés f. hó 5-én megtartatott. — A milleniummal kapcolatos állami iskolák ügyében a Zalavármegyében tervbe vett összes állami iskolák szervezésének mai állapotáról a miniszter által megtenni rendelt tüzetes jelentést felterjesztette. — A perlaki kisdedóvóda uj épülete őszkor rendeltetésének átadatik. Magában foglalandja a második óvóda helyiségeit is. Az uj állás szervezése érdemében a szóban forgó kisdedóvóda fentartóját a „Dunántuli Közművelődési Egyesület"-et kereste meg első sorban. — Miután a községi költségvetésekben az 1868. évi 38. t. c. értelmében keletkezett községi iskolai alapvagyonról feltüntetett kimutatások és az ezen vagyonról külön szerkesztett nyilvántartás némely adatai

---

Nagy szerencséje volt, hogy az ajtót nyitva hagyta s beugorhatott gyorsan; mert erre a kegyetlen sértésre nem szóval, hanem bottal felelt a kiérdemült bakter. Az oda hajitott bot sivitva csapódott az ajtószárjához.

A keserűség csak akkor tört ki belőle, mikor az elhajitott botot fölvette, kegyetlen nagy káromkodással.

De azután meggondolta, hogyha valaki ilyen vármegyei tisztességgel van megbizva, annak nem illik kulturaeszü asszonynépséggel perpatvarkodni.

Többé nem szólt a zsörtölődő asszonyhoz egy árva szót sem, hanem elöszedte a bocskorát, felöltötte az ünneplő mándliját, elöszedte a bakterkorából megmaradt perimés kalapot, fejébe csapta és elindult a nagy hivatalos paksamétával.

Végigment a portán egész az utcai kis-ajtóig. Ott egyszerre megállott.

— Hóha!

Már az mégis csak furcsa dolog volna, ha ő ilyen fontos küldetésben gyalogszerrel tenné meg az utat. Minden dolognak meg kell adni a maga módját!

Iszen van ő-neki egy pár őreg ökre, meg egy pár fiatal tinója. Nem egészen tiszta szerzemények ugyan, de hát nincs a vármegyének olyan szolgabirája, aki leolvashatna a jószág szarváról: rendben van-e a passzusa?

Majd hát ő mégis csak megadja ennek a szolgálatnak a hivatalos fontosságot és tisztességet ugy, hogy tiz esztendő mulva is büszke szóval emlegetik az egyrégyiek: miképpen vitte Billege Péter Sásdra a község igazságait?

Bement az istálóba. Megcirógatta a szépen gondozott négy párás állatot. Azután megigazitotta szekerét, rátette az eleséget. Befogta a két öreg ökröt: hátul, a két fiatal tinót: elül. Igy volt az formásabb, habár a tinók még tanulatlanok voltak.

Ne vethesse azt az ő szemére soha egy egyrégyi ember se, hogy gyalog járt a község dolgában, mint afele közönséges ordinánc!

Mivel azonban a tanulatlan tinókat vezetni kellett, hóna alá szorította a drága sok igazságot. Kezébe vette a sudaras ostort. A tinók elé állott és nagyokat durrogatva ment Sásd felé a négy ökrös szekér előtt...

Hanem hát ezt a hivatalos utat bizony nem igen emlegetik az egrégyiek. Ellenkezőleg: pukkadoznak a méregtől, mikor a sásdiak azt mondják: „Szekéren ment, mint az egyrégyi ember a tinókkal."

—y.

köt eltérés mutatkozott: egyöntetűség és áttekintés céljából a vármegye összes ilynemű vagyonáról és annak felhasználásáról illetve ezen vagyon megállapításáról augusztus hó első feléig uj összeírás szerkeszttetik. — A felügyelet alatti intézkedésekről bemutatott évi jelentések alapján a fontosabb személyi és dologi ügyekről a miniszterhez jelentést tett.

A sümeghi felső-leányiskolánál tanitónői vizsgálatnál az elnökséggel dr. Gyömörey Vince bizottsági tag bizatott meg.

Rosmann Ferenc csereneséci tanitó nyugdijazása ügyében érkezett miniszteri leirat az érdekeltetnek kiadatik.

A letenyei járás főszolgabirájának jelentése a pusztamagyaródi gyermekmenedékháznak az egyik tanteremben tényleg megnyitásáról tudomásul vétetett.

Az V-ik hegykerület 1893. és 1894-ik évi, Nyirfalva község 1893. és 1894-ik évi, Gyümölcshegy község 1893 és 1894. évi Muracsány község 1891., 1892., 1893-ik évi Zala-Ujvár község 1891., 1892., 1893-ik évi Hemusevecz község 1892-ik évi, Draskovec, Csukovec, Oppornovecz 1893. évi, Belica község 1893. és 1894. évi iskolai alapvagyon számadását a megyei számvevőség megvizsgálván, annak ajánlatára a közigazgatási bizottság azokat jóváhagyta.

Murа-Keresztur község, tekintettel e jelentésben felhozott fontos indokokra, a gyermekmenedékház felállitásától ebben a nyárban kivételesen felmentetett.

A vallás- és közoktatásügyi miniszternek leirata Drávа-Szent-Iván község államsegélyének az 1893. évi XXVI. t. c. alapján rendezése ügyében további eljárás céljából a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

Szobotica község kisdedvédelme ügyében tett községi jelentés az összes földrajzi és dologi körülmények számbavétele után teendő jelentés tétel céljából a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete a Csáktornyán szeptember hóban megnyitandó állami polgári leányiskola s a polgári fiuiskolának az 1896/7-ik tanévben leendő államosítása s mind a két iskola számára emelendő épület ügyében örömmel vétetett tudomásul.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint junius végén a logalmazói karnál hátralék volt 2.630, julius hóban beérkezett 2.930 s igy elintézés alá került 5.569 ügydarab, ebből junius hóban elintéztek 3.065 drbot s igy julis végén hátralékban maradt 2.504 drb. Az irodánál junius végén hátralékban volt 1.258 julius hóban leirás végett kiadatott 3.76, összesen 4.334 ügydarab. Ebből julius hóban leirtak és expediáltak 3.098 drbot s igy julius végén hátralékban maradt 1.236 ügydarab.

Tollfuttában.

Szomoruan, szótlanul gyülekezünk aug. 11-én a Polgári Egylet nagytermébe, hogy a mi nagyon megszeretett és igazán becsült *Poór Jánosunktól* elbucsuzzunk nem sirva-vigadással, hanem, mint dr. Szigethy Károly mondta: »vigadva-sirással.«

Mintha valami sürü, nehéz ossiani köd feküdte volna meg a magas terem légoszlopát: még a villamos csillárok intensiv fénye sem birta azt átverni sugár-erejével. Mintha valami szürke felhő ereszkedett volna a homlokokra: nem birt azon át utat törni magának a fehér-asztal szokott vidámságának derüje.

Mindenütt szürke borongás: a lelkek hangulatának visszaverődése.

Egy-egy gyöngébb szintelen nevetés törte meg csak a lélektekvő csendet, mikor az örök-vidám *Csesznák Miklós* kidobott egyet-egyet a zsebjében hordott tréfák raketliből.

Aztán megint csak mély hallgatás, monoton, dörmigcselő beszélgetés.

Horváth Laci, a muzsikus-primás, semmiségbe veszett tekintettel merengett.

A magyar ember belső világának nincs különöb pszichológusa a cigánynál. Csak végigtekint a publikumon, már tudja, hogy „feslik-e a hárs." A mi cigány-pszichológusunk rezignációval nézte azt a borongó, szürke világot.

Hiába: mikor nagy időre vagy talán örökre bucsuzik az ember egy-egy megszeretett egyéntől, nem lehet azt még fehér-asztalnál sem, — [pohár-csengés, hegedüszó, cimbalom-pengés, szárnyaló dal mellett sem ugy végigcsinálni, mintha pásztában volnánk.

A sejtő lélek gondolata belevész a jövő ködös, ismeretlen világába: ott vergődik; nem bir tőle megszabadulni egykönnyen.

Még a tósztok is olyan nagyon hasonlitanak a bánatos nagypénteki ismentacióhoz. Mintha minden szónok nagyon-érdemes Jeremias próféta siralmaiból meritené a hangulatot.

De hát hasztalanul is akarnók fölpántlikázni a szomoruságot, mégis csak szomoruság maradna az!

Fájó érzés nélkül pedig nem lehet bucsuzni attól, aki már érdemessé lett arra, hogy igy, „utolsó vacsora" melleti buc uzzunk tőle: a tanitványok, a szeretet mesterétől.....

Az első bucsuzatót *Sümegi Kálmán*, az irodalmi kör elnöke mondta, elfogódott hangon, sokkal többet mondva hangulatával, mint a szép szavakkal.

Eperjessy Gábor, a Polgári Egylet vigalomrendező bizottságának elnöke is teljesen kiesett vigalmas szerepéből. Olyan bánatos melodiáju beszéddel bucsuzott *Poór Jánostól*, mintha szakadatlanul funeratori szerepet játszott volna az életben is, meg a Polgári Egyletben is.

Maga, az ünnepélyesen bucsuztatott is nagyon nyomott kedélylyel emelte föl poharát. Fölemelt poharából — ahogy megindultságtól reszkető kezében tartotta — talán ki is locsczant az áldomás-ital.

Megtöltötte szerénységgel.

Nem tudta megtalálni önmagában az érdemet, hogy miért rendeztük őneki ezt a feledhetetlen bucsu-lakomát, mikor ő egyebet se tett Nagy-Kanizsán léte alatt, mint pusztán kötelességét teljesitette!

Fölkelt hamar jobboldali szomszédja: a liberalis *Simon Gábor* ügyvéd és megmagyarázta. Ugy van az tudniillik, hogy a nagy-kanizsai főgymnásium portája fölött a fölirat: „*Az erénynek és tudománynak.*" Poór János csakugyan megtette ezt a kötelességet, mert nevelt az erénynek is, meg a tudománynak is. De ennél többet is tett, nevelt *a hazafiságnak* is. Kijelentette, hogy ő nem is akar Poórtól végbucsut venni. Jöjjön vissza mielőbb! Ha másként nem lehet, hát mi nagy-kanizsaiak petitionálni fogunk a visszahelyezése iránt. Jöjjön hát csak vissza mielőbb és mi nagy diadalmenettel fogadjuk a Délivasut állomásán. [Ekkor kitört a szónokból is az elnémithatatlan hazafiság.) De az akkor már ne legyen »Délivasut«, hanem „Magyar Állami Vasut."

Vidor Salamon, középkereskedelmi iskolai tanár, megoldta a magyarázatot. Elmondta, hogy *Poór János* mint kolléga is mennyire kiérdemelte kartársai szeretetét, tiszteletét; milyen odaadó, buzgó, példásan lelkes tanár volt ittmüködése alatt mindig.

Ez után *dr. Neumann Ede*, nagy-kanizsai főrabbi, aki az „utolsó vacsorá"nak csak vérbeli szimbolumát élvezte, — fölemelte a szeretet poharát és ugy bucsuzott az ünnepelttől, mint aki az apostoli szeretet szellemét tanári működése közben és a társadalmi életben egyaránt gyönyörűen érvényesitette. Valóban megható volt, ahogy a szeretet emelkedett lelkü fölkentje megemlékezett a szeretet apostoláról.

Poór János meghatottan köszönte is meg a szép megemlékezést és kiemelte, hogy még nem igen találkozott olyan igazán szerető, nemes, emelkedett lélekre, ki a különböző érdekek hullámai fölé helyezkedni tudott volna, mint aminőnek dr. Neumann Ede főrabbit bensőbb érintkezés után megismerte.

Nagy lelkesedést keltett az a mozzanat is, mikor *Sümegi Kálmán* fölolvasta *Radó B. Béla* táviratát, ki meleg szavakban bucsuzott el a távozótól és részvétét fejezte ki az irodalmi kör iránt, mely ezuttal igazán »*pórul járt.*"

Esztergályos Agoston piarista tanár is poharat emelt a nagy-kanizsai ujságok szerkesztőire és munkatársaira, mint a város haladásának fontos tényezőire.

A szomoru bucsuzatók után azután fölzengett az irodalmi és művészeti kör jelenvolt dalárdistáinak ajkán a dal:

„Megy a gőzös, megy a gőzös
Nagy-Károlyba."

Majd Küry Klárának, a nagy-kanizsai diszmasinisztának nyomán Vidor tanár intonálta, hogy:

„Volnék én csak masinista,
Az a gőzös sohse menne
Nagy-Károlyba."

Később valaki megpillantotta a mi kedves, feledhetetlen Poórunk megénekelt Rembrandt-kalapját. Mindjárt kicsatlant a dal:

„Esik eső karikára
Poór Janosinak kalapjára."

Igy bucsuztattuk el az „*utolsó vacsorán*" — ünnepeltünket, aki csak nézett ránk jóságosan az ő nagy, szelid-tekintetü szemeivel, mintha egyre azt akarta volna mondani apostoli végrendeletül:

„Édeseim, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!"

HIREK.

— **Eljegyzés.** *Goldschmied* Dávid a nagy-kanizsai Kereskedelmi és Iparbank igazgatójának leányát *Klára* kisasszonyt eljegyezte *Fried Jenő* ur, Mauthner Odön budapesti megkereskedő hivatalnoka.

— **Bucsu-lakoma.** *Poór* János k. r. tanár, a n.-kanizsai irodalmi és művészeti kör tavozó elnöke tiszteletére vasárnap este a Polgári-Egylet nagytermében tartott társasvacsorán mintegy 60-an vettek részt. A banketten megjelentek — noha nem is voltak sokan — mégis képviselték városunk közönségének minden rétegét, mi fényesen bizonyitotta, hogy Poór távozását városunk egész közönsége őszintén sajnálja. — Az első felköszöntőt *Sümegi* Kálmán mint az Irodalmi és müveszeti kör elnöke tartotta, melegen emlékezvén meg Poórnak a kör megalakitása és fennállása körül szerzett kiváló érdemeiről, a jelenlevők lelkes éljene kiséretében Poórért ürité poharát. Utána szót emelt *Eperjesy* Gábor mint a „Polgári-Egylet" vigalomrendezőségének elnöke és lelkes szavakban emlékezett meg azon számos kedves szolgálatról, melylyel Poór a vigalom rendezőséget működésében támogatta és melylyel nemcsak a vigalomrendendezőség hálájára tett érdemet, hanem a Polgári-Egylet egész közönségének köszönetére is. A vigalomrendező bizottság hálájának tolmácsolásával, élteti Poórt. — E közben belépett a távirda-küldöncz és Sümeginek egy táviratot kézbesitett; a távirat *Radó* Bélától a kör nemrégiben távozott titkárától érkezett Budapestről és következőleg hangzott:

Bucsulakoma — Polgári-Egylet Nagy-Kanizsa. Távol a bankett zajától, de önök között szellemben és szivben, egy percet kérek csak számomra, hogy megszorithassam a ritka nemes és fenkölt lelkü bucsuzónak kezét, a kör pedig, mely ez egyszer ugyancsak *pórul* járt, fogadja honfiui üdvözletemet.

A jelenlevők Radó megemlékezését nagy tetszéssel fogadták és Poór kivánatára Sümegi a távirati üdvözletet nyomban ugyanilyen utón viszonozta, megelőzőleg azonban a jelenlevők még egy poharat üritettek Radó egészségéért. *Poór* János az érdemileg ünnepelt férfiu szólalt fel. Hosszabb beszédben fejtegette, hogy ő mért nem szereti általában a nyilvános ünnepeltetést, melyre nézete szerint ő különben érdemet sem szerzett és ez esetben csak azért nem tért ki ez elől, mert alkalmat akart adni az Irodalmi és müvészeti körnek, hogy életjelt adjon magáról. Meleg szavákban bucsut véve a város közönségétől és az irodalom és müvészeti kör tagjaitól,

ezek jóléte és a kör felvirágzásáért ürité poharát. — *Simon* Gábor a minél előbbi viszontlátásra, — *Vidor* Salamon tanár Poórra mint collegára, — Esztergályos k. r. tanár a helyi lapok szerkesztőire, és munkatársaira — *dr. Neumann* főrabbi Poórra s a piarista tanári karra általában, — viszont Poór, dr. Neumann Edére mondtak nagyhatásu felköszöntöket. A hirlapirók nevében *Szalay* Sándor szólalt fel és élteté az első Poór-fejedelmet, ki szeretetével hódította meg magának városunk egész közönségét. — Poór a hajnali vonattal elutazni szándékozván, a társaság éjfélkor meleg bucsuvétel után elhagyta a lakoma szinhelyét.

— **Evangelikusok kerületi közgyülése.** Az evangelikusok dunántuli egyházkerülete aug. 13. és 14-én tartotta évi rendes közgyülését Nagy-Kanizsán, az evangelikusok teplomában. A közgyülésre kiküldöttek [körülbe ül; százan] már aug. 12-én megérkeztek. *Radó Kálmán*, val. bel. titkos tanácsos, egyházkerületi főfelügy ő aug. 12-én a déli vonattal jött meg Szombathely felől. A pályaudvaron *Lengyel* Lajos főjegyző, mint a nagykanizsai evang. gyülekezet felügyelője, fogadta. Aug. 12-én délután tartották meg a közgyülést megelőzni szokott előértekezletet. Aug. 13-án reggel 9 órakor istenitisztelet volt, melyen az ünnepi szónoklatot *Zábrák* Dénes, soproni lelkész mondotta. Istenitisztelet után egy negyed óra mulva megkezdődött a közgyülés, melyen *Radó* Kálmán volt a világi elnök, ki lendületes megnyitó beszédjében sajnálattal jelentette, hogy a közgyülés egyházi elnöke: **Karsay** Sándor püspök az ő kora miatt a gyülésre nem jelenhetett meg. Néhány fontosabb mozzanat jelzése után **nagy hatást tett az az** enunciációja, hogy a lutheranus egyház a szabadelvü egyházpolitikai törvényekkel szemben a szabadelvüség, a haladás álláspontjára helyezkedik, mert ama törvények foganatosításából határozottan az állam konszolidációját várja. — Nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszédje után felolvasták *Karsay Sándor* püspök lemondását, melyet meghatottan vettek tudomásul s az agg főpásztor érdemeit hangoztatva s jegyzőkönyvileg is megörökitve, neki ezer korona évi tiszteletdíjat szavaztak meg. Helyét, a püspöki széknek a zsinati határozatok injézkedése szerinti betöltéseig *Mészáros István*, bézi (győrmegyei) lelkésznek, mint legidősebb esperesnek, adták át. — A közgyülés 10 órától de-után 2 óráig tartott. Ez idő alatt fontos administrativ természetü ügyeket intéztek el. Két óra után bankettra gyültek a Polgári Egylet disztermébe, hol a kitünő lakoma és a villanyozó zene hatása alatt [minden nagyitás nélkül mondva] megeredett a tósztok áradata. — Felköszöntőt mondtak:

Radó Kálmán: a királyra.

Tamer János [tolnanémedi] Radóra

Belák István veszprémm. egyházi felügyelő Karsay Sándor püspökre.

Bognár Endre, egyházkerületi főjegyző [lovászpatonai lelkész]: dr. Schreiner Károly, soproni ügyvédre, egyházmegyei felügyelőre.

Zelenka Lajos devecseri járásbiró: Mészáros I. h. püspökre.

Perlaky Elek, orsz. képviselő: Gyurácz Ferenc egyházkerületi egyházi főjegyző- és gyámintézeti elnökre.

Lajncsek János, soproni felső-egyházmegyei lelkész: Poszvék Sándor, egyházkerületi számvevőre.

Sántha Károly, sárszentlőrinci lelkész: alkalmi költeményt olvasott föl Karsay és Radó díszöltésére.

Gyurácz Ferenc: a protestáns iskolák tanáraira, tanitóira s jelenvolt igazgatóira.

Poszvék Sándor: Gyurácz Ferencre.

Berzsenyi Dezső, kiscelli ügyvéd, egyházkerül. világi főjegyző: a helyettes jegyzőkre, dr. Ajkay Béla és Mesterházy Gedeonra.

Andórka Gyula, somogy-csurgói járásbiró, egyházmegyei felügyelő: a megjelent vendégekre.

Seregély Dezső: az evangelikus lelkészi karra.

Gombócz Miklós: a protestáns szellemre.

Zábrák Dénes: Ihász Lajos, kerületi gyámintézeti elnökre.

Kund Samu, répcelaki lelkész: Seregély Dezsőre.

Dr. Ajkay Béla: Zábrák Dénesre.

Ihász Lajos: a nagy-kanizsai hitközség képviselőire.

Radó Kálmán: a nagy-kanizsai evang. hitközségre.

Este a sörgyárnál volt társas-vacsora igen vidám hangulattal. Aug. 14-ikén delelőtt a még le nem tárgyalt ügyeket intézték el. A délvonatokkal azután legnagyobb részt elutaztak.

— **Siremlék-beszentelés.** Szombaton d. u. a nagy-kanizsai róm. kath. temetőben a kegyeleinek szép ünnepsége folyt le. Néhai *Kemény* József és neje tarnói *Miletz* Mária egykori kisdedővők siremléke felállittatván, a nagy-kanizsai Kisdednevelő Egyesület képviselői, számos jó barát, a jelenlegi óvónők, növendékek jelenlétében *Horváth* Honor ferencrendi áldozár által beszenteltetett. Az egyházi szertartás után *Bátorfi* Lajos rövid szavakban elmondta a siremlék történetét. Eszerint a 120 forintba kerülő siremlék első alapját azon összeg képezte, mely az elhunyt kisdedovók h trahagyott gyermekverseinek kiadásából maradt fenn, a többit pótolta a rokoni és baráti szeretet. — Bátorfi beszéde után a nádor utcai ovódai növendékek közül mondtak többen alkalmi versikéket, majd virágokat tettek a sirra. Ezek után *Lenkei* Malvin az Arany-János-utcai ovóda vezetője, megható gyászbeszédet tartott a szentelt sirban nyugvó pályatársak felett, miután ismét a kisdedek kegyelete következett, melynek nyilvánitásában a *Hajgató* Janka által vezetett Petőfi utcai ovoda növendékei is résztvettek.

— **Tanitók megyei közgyülése.** Megyei tanitóságunk közgyülésére vonatkozólag a következő meghivó közlésére kéretünk föl: A „Zalamegyei általános tanitói testület" évi rendes közgyülését Zala-Egerszegen, a vármegyeház nagytermében 1895. évi augusztus hó 27-én d. e. 10 órakor tartja a következő tárgysorozattal: 1.] Elnöki megnyitó. 2.] Elnöki jelentés az egyesület működéséről. 3.] Felméri pädagógiai rendszere. Felolvassa Altmann Mór nagykanizsai izr. polgári iskolai tanár. 4.] A turistaság és a tanitók. Felolvassa Békeh Elek zala koppányi áll. seg. községi iskolai igazgató-tanitó. 5.] A népisme [ethnografia] és a tanitó. Felolvassa Gönczi Ferenc zrinyifalvai állami elemi iskolai tanitó. 6.] A játék és a torna. Felolvassa Baján Ferenc zalaegerszegi községi népiskolai tanitó. 7.] A számvizsgáló bizottság jelentése. 8.] Indítványok tárgyalása. 9.) Tisztujitás. A közgyülést megelőzőleg augusztus hó 26-án délután 6 órakor az előértekezlet a polgári fiuiskola épületében tartatik. A tanitestületi közgyülésre az egyesület tagjait, valamint a tanügy barátait tisztelettel meghivja Zala-Egerszegen, 1895. aug. 7-én. Udvardy Ignác, a megyei tanitótestület elnöke.

— **Az őszi hadgyakorlatok.** A közös hadseregbeli 48-ik gyalogezred tartalékosait tudvalevőleg aug. 19-ére és szeptember 2-ára hivták be az őszi gyakorlatokra. A katonai ügyosztály most tudatja a behivottakkal, hogy nem ezeken a napokon, hanem augusztus 21-én és szeptember 3-án kell bevonulniok.

— **Dankó Pista Nagy-Kanizsán.** Nemzetünk kitünő népdalköltője, a hírneves Dankó Pista 8 tagból álló jól szervezett hangversenytársulatával városunkba érkezett és itt csütörtökön és pénteken este a „Polgári-Egylet" nagytermében hangversenyt log adni. A társulat tagjai a következők: Kőrössy Margit (szoprán énekesnő], Derenghy Pista [bassus énekes], Fáy Lajos]tenorista), Csorba János [bariton énekes], Csanádi Virgil [zenetanár], Murka József [másodhegedüs], Dankó Pista [igazgató], Fehér István [titkár]. A hangverseny müsora felöleli Dankó Pista legkiválóbb zenei termékeit, melyekkel az egész országban igazi lelkesedést keltett.

— **Szerencsétlenség a Balatonon.** A Baross hajó a füredi hajó állomásnál e hó 12-én ráment egy csónakra, melyben Feisinger bpesti lakos, a hermaneci papirgyár képviselője, két leánya és egy matróz ültek. A Feisinger családot kimentették. Vass József családos matróz azonban beleveszett a vizbe.

— **A „Zalamegyei Aggharcosok"** helyiségé 1895. évi augusztus hó 8-ik napjától kezdve ismét Magyar-utcában a Bettlheim-féle házban van, hol Ludvig János a testület jegyzője jelenlétében a testületbe belépni kivánók naponként este 6 és 7 óra közt az alapszabályokat átolvashatják.

— **Tüz.** Hétfőn délután tüz ütött ki Tóth József bagola-sánci korcsmáros házában, mely dacára annak, hogy a kanizsai tüzoltóság a vész szinhelyén gyorsan megjelent, a lángok martalékává lett; a gyors oltási munkálatok folytán azonban a tüz tovább nem terjedhetett. Tóth az utóbbi napokban biztositotta minden apró csepró holmiját és mivel a tüz alkalmával szintén igen gyanus magaviseletet tanusitott, a somogy-szt. miklósi csendőrőrsvezető letartóztatta Tóthot és átadta a nagykanizsai kir. törvényszéknek, mely hivatva lesz megállapitani, hogy nem Tóth maga gyujtotta-e fel rozoga házát, hogy a biztositó társaság pénzén ujat épithessen.

— **Árpavásár Nyitrán.** A nyitramegyei gazdasági egyesület által szeptember hó 2-án Nyitrán rendezendő árpavásárra való bejelentés határideje tekintettel a késői aratásra és csépléspre augusztus hó 24-ig meghosszabbittatik, mert a rendező bizottság akarja, hogy minden termelőnek alkalma legyen árpamintáit a nyitrai árpavásáron nagy számban megjelenő hazai és külföldi kereskedőknek, sőr- és malátagyárosoknak bemutathatni s ezekkel üzletet köthetni. Bejelentési ivek és szabályzat az egyesület ti kári hivatalában kaphatók. A minták augusztus 27-től 30-ig küldendők be. Tekintettel arra, hogy az árpavásár alkalmával sok idegen fog Nyitrán megjelenni, fölkéretnek a termelők és kereskedők, miszerint érkezésüket legalább hat nappal a vásár előtt tudassák, hogy kényelmes elhelyezésükröl gondoskodni lehessen. A nyitrai árpavásárnak — tekintettel a kereskedők és gyárosok nagy érdeklődésére — igen nagy üzleti forgalomra van kilátása.

* **A huszonharmadik nemzetközi gabona- és magvásár** augusztus hó 26-án és 27-én a világkiállitás épületében [Rotunda cs. k. Prater] log megtartatni. A magvásár tárgysorozata értelmében augusztus hó 26-án osztrák-magyarország, poroszország, szászország, bajorország, württemberg, baden, franciaország, olaszország, angolország, románország, szerbország, oroszország, india, éjszak-amerika egyesült állami és Canada aratási jelentéseinek, augusztus hó 27-ike pediglen üzleteknek van szánva. Jelentkezések a tőzsde mezőgazdasági terméynek számára Bécsben titkársági irodájában [II., Taborstrasse 10] fogadtatnák el.

* **Millenniumi kiállitás.** Aki mint gazdag ember óhajtja az ezredéves kiállitást megtekinteni, vegyen magának *osztály-sorsjegyeket*, aki magának jó lakást, tisztességes ellátással kiván biztositani, az vegyen magának egy könnyen beszerezhető *„Ellátási könyvecskét"* a „Mentor" ellátási vállalattól. Mindkettőre előjegyezhetni Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán. ugy a befőttes üveges kötözésére alkalmas kötöző-zsinegek, továbbá csinos szines feliratok befőttes üvegekre *Fischel* Fülöp könyv- és papirkereskedésében kaphatók.

* **Nyári mulatságok** rendezéséhez Lampionok nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében, — Nagy Kanizsán.

* **Majom-szinház.** Az e napokban városunkba érkezett érdekes majomszinház megtekintését t. közönségünknek ajánljuk.

CSARNOK

Hullám Ágnes.

(Népdráma.) 6

— Irta: **Szalay Sándor.** —

(Folytatás.)

Hatos: (Nagy indulattal.) De nem lakik, mert megölöm Baracsot.

Agnes: (Ijedten.) Nem! nem!

Hatos: (Sötét arccal.) Sajnálnád talán?

Agnes: Nem... De ahhoz nem férhetsz... Vagy vele vesznél, vagy börtönbe jutnál... Mi lenne akkor én belőlem? Utánad vesznék én is.

Hatos: (Fejét lehajtva, tompán.) Igazad van..... akkor hát... (Megragadja Ágnes kezét.) Nekem előbb egy történetet mondtál a fonyódi bojtárról. Nem tud tőle szabadulni lelkem. (Magába mélyed, mialatt Ágnes kémleli.)

Fáni: (Az utcán megjelen, kémlelve néz be az udvarra meghuzódik s a jelenet végén eltávozik.)

Hatos: (Fejét felütve.) Mind elmentek ti ma misére?

Agnes: (Arczán öröm villan meg.) Csak az öreg marad itthon.

Hatos: Tudod biztosan?

Agnes: Ugy gondolom.

Hatos: (Sötéten.) Hát, ha igazán szeretsz, fogd bizonyosra, hogy az öreg csak maga maradjon a házban. (Fenyegető arccal.) Majd lesz itt kezlegő, ne félj! (El az istálóba.)

Agnes: (Ördögi nevetéssel.) A vetés pompásan kelt pompásan érett; még ma aratás lesz.

16. jel. *Baracs, Julis, Kondor* (a házból jönek.) *Agnes.*

Agnes: (A házból jövők elé siet, nyájas arccal.) Na hála Isten: a ház körül rendbe hoztam mindent; mehetünk misére.

Kondor: Mit szólsz hozzá Ágnes? Ön is veletek akarok menni.

Agnes: Templomba?! Isten őrizz! Mire gondol kigyelmed? Talán meg akarja maga-magát ölni? Ilyen erőtlenül abba a nagy szorongásba! Hogyan is juthatott eszébe? Nem engedem, nem! Inkább én is itthon maradok. A jó Istennek ugy is mindegy: itt vagy ott, csak jó szivvel imádkozzék az ember. (Megfogja Kondor kezét; kérő hangon.) Maradjunk itthonn édes öregem!

Julis: (Ágneshoz.) Ereszsze el anyám! Majd örködik fölötte a jó Isten.

Agnes: (Kissé türelmetlenül.) Ugyan lányom! mintha a jó Istennek egyéb dolga se volna, mint egy beteg emberre vigyázni. Bizzunk benne de ne játszszunk kegyelmével!

Kondor: Igazad van, Agnes! Itthonn maradok. De te menj a fiatalokkal! Imádkozzatok helyettem is. Majd én itt a fák alatt hallgatom az égbe szálló éneket és fölemelkedik oda az én lelkem is. Azért lesz részem a szent misében.

Agnes: (Megsimogatja Kondort.) Igy, igy édes öregem, igy szeretem.. Mindjárt mehetünk, csak felkötöm ünneplőmet. (Besiet a házba.)

Kondor: (Julist megcirógatja.) Hát csak menjetek énnélkülem, édes lányom! Imádkozzatok buzgó szivvel. A mai nap nagy napja lesz életeteknek.

Baracs: Huszáréknál ugy is szüken mérik az imádságot; ma én is buzgó imádságra fogom a lelkemet.

Agnes: (A házból kilép.) No, most már mehetünk (Kondorhoz.) Jól vigyázzon a házra, édes apjukom. (Mindhárman el. Beharangszó. Kondor egyik fa alatti padkára ül, az utca felé néz, hol nők, férfiak mennek templomba, köszöntik némán Kondort, aki szintén némán fogadja.)

17. jel. *Fáni* (Az utcán utoljára jö, kezében nagy olvasóval.) *Kondor.*

Fáni: (Az utcán megáll, benéz az udvarba s Kondort meglátva, betipeg.) Dicsértessék a Jézus-Krisztus, édes öcsém!

Kondor: Mindörökké. Mi jót hozott Fáni néni?

Fáni: Mi jót hozhatna, édes öcsém, ilyen halálnak érett öreg-asszony! Az utcáról láttam, hogy édes öcsém már fenn járogat, hát mondom: benézek egy pillanatra; nem megyek el szó nélkül a becsületes háza előtt; legalább megkérdezem: mint szolgál az egészség? Amint látom — hála Isten — valamivel jobban, ugy-e?

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

Egy minta méntelep.

Az alig négy évvel ezelőtt rendszeresitett palini méntelep-osztály egyike ma már az ország első fiynemü institutiójának.

Ez állitás valóságát mi sem illusztrálja élénkebben, mint az elhelyezett lovak kitünő conditiója, a feltünő rend s majdnem ragyogó tisztaság, mely a méntelep minden piciny pontján visszatükröződik, de eminenter mellette szól az a meleg érdeklődés is, melyivel Zala- és Vasvármegyék gazdaközönsége minden, a gazdaságot érintő nevezetesebb aktus alkalmával a méntelepen ott nagy számban megjelen.

Ez érdeklődés fényes bizonyitéka földbirtokososztályunk gyakorlati gondolkodása s életrevalóságának. Igenis, ott van az mindenütt, hol a közérdek megkivánja s a hol tér nyilik tevékenységének.

A folyó hó 9-én megtartott selejtezésen megjelentek: *Losonczy* Mihály, földmivelésügyi min. tanácsos az országos tőtenyésztési ügyek vezetője, gyarmatai *Durmann* Antal, a népszerü s különösen katonaitól a hálványozásig szeretett tábornok és főfelügyelő, továbbá *Auersperg* herceg, ezredes, a bécsi katonai lovas-tanfolyam főnöke, *Composcht* Alfonz alezredes, *Budaházy* min. titkár, *Svastits* B. főispán, Köller István, Farkas József, Vessey László, Baranyay Odön, Vizlendvay József és Sándor, Hertelendy József, Karcag Béla és István, Bezerédy László és Alajos, Hajós Mihály, Somogyi Gyula, Honerla Herman, dr. Mayer Ferenc, Molnár István, Jeszenszky Arpád, Janisch József, Grunner Ernő és Károly, Ebenspanger Ernő, Mohaupt János és még számosan.

Kiselejtesztetett 14 ménló, melyek közül 7 a kisbéri és bábolnai állami gazdaságba vitetik, 7 darab pedig a nkanizsai piacon log elárveresztetni, továbbá 4 mén kisebb tenyészlők részére adatik el, 8 lovat pedig a bécsi katonai lovaglótanfolyamra szállitanak futóképességük kipróbálására.

Igen szép látványt nyujtott az uj szerszámmal ellatott délceg mének elővezetése, melynél a legénység kiváló ügyességet tanusitott s az ujra festett istállók szinte ragyogtak a tisztaságtól. A hivatalos eljárás befejezése után a társaság a méntelek parkjában levő [gyönyörü vadgesztenye fáktól árnyalt] asztalokhoz vonult társas-ebédre, melynél *Svastits* Benő főispán a földmüvelési miniszter kepviselőjére: *Losonczyra* emelte poharát, ki viszont Svastitsot és Zalavármegye lelkes gazdaközönségét köszöntötte föl.

A társaság hosszu ideig derült hangulatban maradt együtt, amelyhez a palini vendéglős kitünő konyhája és tiszta, hamisittatlan borai nagyban hozzájárultak.

Valósággal meglepett mindenkit a méntelep szépen gondozott gyönyörü parkja, melynek üde és dus növényzete, illatozó rózsa-csoportjai a legmodernebb angolkertiel győzelmesen kiállják a versenyt.

Mindennek a példás rendnek, mely a méntelepen mindenütt uralkodik, az aesthetikailag szépnek s közgazdaságilag helyesnek megteremtője: *Parcsetics* Otó osztály-parancsnok.

Felelős szerkesztő:
Dr. LŐKE EMIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK.

Eladó lovak.

Báró Puteáni-féle ménes felosztatása folytán folyó évi szeptember hó 1-én délelőtt 10 órakor Tapolcán (vasutállomás) Zieger-vendéglő udvarán 25—30 drb. teljes koru betanitott kocsi-ló, csikó, 2 mén önkéntes árverésszel eladatik legtöbbet igérőnek. (Vonatok Bécs, Budapest, Győr, Sáromberhely felől 9 órakor érkeznek és fél hatkor indulnak].

Ma augusztus 15-én

a majom-szinház

a régi nagy sörház udvarban

két Nagy Előadást tart.

Ezen csoda-szinház 146 a legjobb négylábu és négykezü müvészből áll.

Első előadás délután fél 5 órakor leszállitott árak mellett.

Helyárak: I. hely 40 kr., II. hely 25 kr., III. hely 15 kr.

Második előadás kezdete este fél 9 órakor.

Helyárak: I. hely 50 kr., II. hely 30 kr., III. hely 20 kr.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

G. Spinetto, igazgató.

Lenyirt és idomitott kutyák olcsó áron kaphatók.

Itt még soha nem volt!

A világhirü gondolatolvasó

rövid időre ide érkezett.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy kereszülutazásomban itt néhány napig időzni logok és tudományommal nevet, kort, gondolatot, foglalkozást, utat és **jövőt** mindenkinek mondok.

Senki se mulaszsza el!

Mivel tudományommal Európa legnagyobb városaiban, ugy Budapesten, Pozsonyban, Temesvárt, Kassán és Verseczen is mindenütt a legnagyobb csodálkozást és elismerést arattam, remélem, hogy a helybeli nagyérdemü közönség a végből, hogy

meggyőződjék,

szives látogatásával megtisztelni fog.

Lakásom: Király-utcza 581. az udvarban jobbról.

Társalgási idő keddtől, f. hó 6-ától mindennap d. e. 8—12, d. u. 1—6 óráig.

Kiváló tisztelettel **Professor PEAN J. B.**

Kik a német nyelvet nem birják, egy tolmácsot sziveskedjenek magukkal hozni.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárok Budapest Váczi-körut 63. sz.
alatt a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

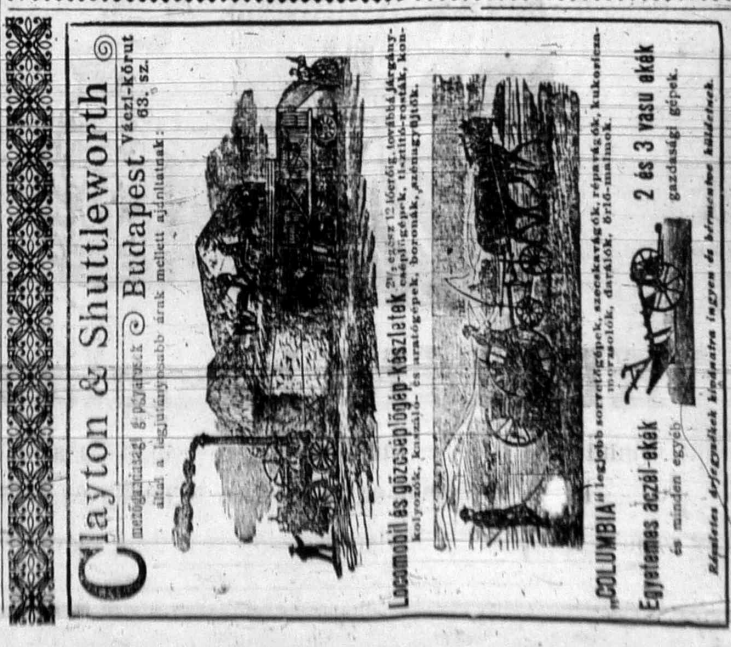

Stahel és Lenner Budapest,

Trieur- és lencz-ly[illegible]aszt[illegible]-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margitsziget és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

60 10—1

Trieurök: a konkoly és bükkönynek a buza, árpa vagy rozs közül kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közül és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó-Trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozó-gépek minden gabonafajtának a tisztítására és teljes szerinti osztályozására. — Kiválunk Gejlaer és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök czukrty költséggel a trieur beszerzése mellett ezen más-szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-Trieur-hengerek vagy burkolatai, lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti anyagban ipari vagy gazdasági célokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Eladás.

Költözködés miatt Sőjtörön a Deák-féle házban augusztus hó 20-án és 21-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett eladatnak szoba-, konyha-berendezések, gazdasági eszközök, ugymint:

szalon-butor, ebédlő és hálószoba-berendezés,

mind divatos tölgyfából, diványok, székek, képek, tükrök, porcellán és üveg-edények, lámpák, fegyverek, kerti butorok, különböző, a háztartáshoz tartozó cikkek; 2 darab fődeles uj hintó, 2 drb ruganyos homokfutó-kocsi, 2 drb festett és tapecirozott szánkó, lószerszám, pokrócok; különböző gazdasági gépek és eszközök, u. m: kettős és egyes ekék, Sack rendszerűek, 3 táblás vasfogasok, mélyitő-ekék, szecskavágó, kovács-fuvók, ülők, teljesen uj sima hengerek, dupla szőges hengerek (rögtörők), uj szekerek, 2 darab 13 soros vetőgép, uj meritő-korongos, lajtok, létrák, zsákok, ponyvák stb.

159 4—1 **Vargha Béla.**

SCHEMBER C. és FIAI

csász. és kir. udvari mérleggyárosok BUDAPEST,

Gyár: VI. ker., Hungária-ut 83. sz.

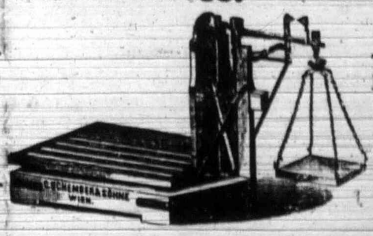

Raktár és közp. iroda: VI. ker., Andrássy-ut 15. sz.

Ajánljuk általánosan ismert szabadalmazott **marhamérlegeiket, hidmérlegeiket,** tizedes és százados **gabonamérlegeiket,** továbbá mindennemű ipari célra szolgáló mérlegeiket.

155 5—1 **Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

Legjobb poloskák, bolhák, konyha-tetvek, molyok, házi-állatok tetve stb. ellen.

Kapható:

Nagy-Kanizsán:
Deutsch és Ehrenfeld
Fesselhofer József
Strém és Klein
Schwarcz és Tauber
Armuth Náthán
ifj. Fischer Ferencz
Marton és Huber
ifj. Rosenberg Miksa
Fleischhacker József
Rosenfeld A. és Fia.

Berzence.
Kaufmann I. S.

Csákternyán:
Strahia Testvérek
Graner Testvérek
Heinrich Miksa
özv. Gönczi L.

Perlakon:
Sosterics Pál,
Kramarics Viktor.

Kapható:

Keszthelyen:
Laskay Ernő
Wunsch Ferencz
Márton Mór
Agoston Zsigmond
Oszmán Pál
Schleiffer A.

N.-Récse:
Nandrassi Gusztáv.

Csurgón:
Fried Albert
Kreisler Géza
Schwarz Béla

Zala-Egerszegen
Kaszter Sándor
Rosenthal L.
Hubinszky Adolf
özv. dr. Unger
Gyarmaty Vilmos
Weiss Jónás utódai
Rechnitzer M

Lengyeltóti:
Schwarzenberger Miksa.

„ZACHERLIN" bámulatos hatásu!

Ugy ölj, mint semmi más szer — mindennemü rovarokat és azért az egész világban mint a m[illegible]a nemében egyetlen szer **hirneves** és **keresett.**

Ismertető jelei: 1. A lepecsételt üveg. 2. A név: „ZACHERL."

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1895.

66. szám. Nagy-Kanizsa, 1895. augusztus 18-án. XXII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utczán Ollop-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőzöde r. t." hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

A béke szózata.

(=n.) Ha van még számottevő intelligens ember ebben a hazában, aki az egyházpolitikai törvények akadálytalan végrehajtásának lehetőségében kételkedik, az olvassa el a nagytudományu egri érsek pásztorlevelét; ha ez nem győzi őt meg arról, hogy egyház és állam igen jól meglehetnek egymás mellett, ha egymás jogait respektálják, egyik a másiknak érdekkörébe nem vág s mindegyik a maga utján a nép boldogitására tör: akkor nem győzheti őt meg semmisem s hasonló ama nemzetiségi agitátorokhoz, kiknek életeleme a hazugság, a rágalmazás, a való tények meghamisitása, a haza és nemzet ellen való áskálódás.

Éppen jó időben jelent meg a tudós és hazafias főpap pásztorlevele egyházmegyéje lelkészeihez. Telve van e levél bölcseséggel, hazaszeretettel s békét lehelő sorain az igazi keresztényi szeretet jóleső érzése vonul végig, mely össze tudja egyeztetni a polgár kötelességeit a jó keresztény-hivő kötelességeivel, irányt nyujtva a lelkészkedő papságnak arra is, hogy mint ébreszszék, fejleszszék, emeljék és szilárditsák meg a vallásos érzelmet sziveikben; mint vessék el hiveik szivében a keresztény erkölcs és szeretet magasztos elveit, hogy ezek a hivők életében virágozzanak és gyümölcsözzenek.

Ha van, ami a sok fanatizmus szülte kifakadással a néppárt emberei részéről, kik még a nemzetiségekkel is készek paktálni, mert ezek legdühösebb ellenzői az egyházpolitikai törvényeknek (tudják ők nagyon jól, hogy miért?) kibékithet, akkor Samassa pásztorlevele ez, ki a legalkalmasabb időben emelte fel békéltető szavát, megmutatva, hogy a szabadság e klasszikus földjén, e hazában a kulturharcnak nincs értelme, nincs helye s hogy a papság nem szünt meg, mert nem szünhet meg a hazáért érezni.

A fanatismus ama tragikomikus hősei, kik több konzekvenciával, mint logikával — még most sem szünnek meg az egyházpolitikai törvények ellen áskálódni, megtanulhatják Samassa leveléből, hogy mikép lehet valaki az egyház hű fia és a haza hű polgára, a nélkül, hogy polgári kötelmeinek teljesitése által lelkiismeretén erőszakot kellene tenni.

Többször kifejezést adtunk abbeli véleményünknek, hogy az egyházpolitikai törvények életbeléptetése nem fogja a hitéletet fejlődésében meggátolni; aminthogy máshol sem vezetett a hitélet romlására. S ha szükségesek voltak ezek Francia-, Olaszország- és Belgiumban, még szükségesebbek nálunk az egységes házassági jog szempontjából, mikor hazánkban annyi nemzetiség lakik, melyek vallásilag és politikailag annyira szertehuznak s az egységes magyar államesznének oly nehezen nyerhetők meg.

Meg vagyunk győződve róla, hogy az a fenséges szellem, mely a jeles főpap pásztorleveléből az ő egyházmegyéje lelkészkedő papságához szól, a haza katholikusainál ugyanazt a békés szellemet, ugyanazt a szeretettől áthatott gondolkodást fogja felébreszteni; s nem fog előle elzárkózni senkisem, aki e hazának békés, szabadelvű tejlődését szivből óhajtja. S azért annál nagyobb örömmel üdvözöljük e levelet elsőnek azok között, melyek az egyházpolitikai törvények végrehajtása alkalmából a főpapok részéről kibocsáttatni fognak, mert e körlevél tiszta, nemes felfogása, bölcs mérséklete irányadóul szolgálhat másoknak is.

Különösen pedig okulhat belőle a lelkészkedő papság, melynek közreműködése a törvények akadálytalan végrehajtásában nélkülözhetetlen.

Lehetetlen, hogy a pásztorlevélből közölt következő végszavak mély hatást ne gyakoroljanak azokra, kikhez intézve vannak:

„Érzem, hogy a házasságkötésnek alakszerüsége és a házasság fölötti biráskodás kérdésében az uj törvény folytán bekövetkező lényeges változás, amennyiben ezentul

A „ZALA" tárcája.

Zrinyi tárogatója.

— A „Z A L A" eredeti tárcája. —

Somogy-Berzence, aug. 10.

Alig pár napja, hogy a fő- és székváros egy-két napilapja felhivta az országos kiállitás zenereferensének figyelmét a régi korból fennmaradt és apáról fiura szált *„Zrinyi tárogatójára"*, amelyet Berzencéu egy öreg földmives őrizget ereklyeként házánál és agg kora decóra még most is, a török időkből fennmaradt Zrinyi induló melodiáját csalogatja ki, a szent áhitattal telt hallgatóság elé.

Lehet-e csodálni, ha a kiállitás szinmüvészeti és zenei referense: dr. Váli Béla, aki felvidéken kutatott, keresgélt zenei mükincsek után, éjjel-nappal villám vonaton utazott *Somogyországba*, ne hogy valami érdemetlen külföldi angol kaparintsa ez egyetlen nemzeti ereklyét birtokába és az országos kiállitás, könnyelmü mulasztás miatt e mükincset elveszitse.

Lehet-e csodálni, hogy Somogy- és Zalavármegyék országutjain a közlekedés pár napon át majdnem megakadt, a sok látni és tudni vágyó müvész és laikus utazó hosszu kocsisorai miatt?

Messze vidékről találkoztak itt régi ismerősök, hogy Zrinyi tárogatóját megcsudálják.

A régészek, történészek és zenészek voltak a legkivánczsiabbak, mert előttük eddigelé csupán a Rákóczy-korból volt a tárogató-hangszer ismeretes, — tekintettel azonban arra, hogy a kuruczdalok ismert tárogatója, mily egyszerü hangszer, feltehető volt, *hogy Zrinyi tárogatója is létezhetett*.....

Miért ne csalódhatott volna koszorus költőnk Jókai is, mikor azt irta, hogy: rég kiveszett már az ivadékuk is e harcbüvölő hangoknak, mert össze kellett törni minden tárogatót, nehogy még valaki belefujjon és Bécs ellen lázitsa az alvó daemonokat!

Ez a tiltott, üldözött hangszer, ma ereklyeként tünt fel Berzence határán.

Ki vehetné rossz néven a sok laikustól is, ha kivánczi volt szemlélni azt a csoda-hangszert, amelyről Jókai azt irta, hogy „olyan mint egy klarinét. Fa a fuvolája; tölcsére öblös; a fuvója hosszu vékony, mint a tollszár."

Hogyan is lehet ezen a primitiv hangszeren játszani?! Hogyan adhatott ez annyi hangot, a hányat kivánt tőle a hallgató? Sirt, huzditott, harsogott, feljajdult, hasitotta a levegőt, majd ismét panaszra fordult a szellő suttogásig??!

Kettős élvezetre számitott mindenki. A régész és történész a hangszert szemlélte; a zenész a dal motivumait hallgatta. A laikus mindakettőnek egyszerüségét bámulta.

Bizonyos ünnepélyes várakozás volt minden arcon, — mikor a Csurgóról ment kis társaság utolsónak megérkezett a berzencei kaszinó nevezetessé vált termébe.

Körülfogták a 70 éves öreg Kardos bácsit, aki összetöpörödött alakjával alig látszott ki a boros palackok közül, melyeket egyik lelkes hazafia hordatott halomra az öreg köré, egyre kinálgatva őt, kocingatva vele, hogy annál több tüzzel fujhassa el a *Zrinyi-indulót*. Pótolni kivánta a hamvadó télben levő, — talán már alig-alig pislogó tüzet a Tolna-megyéből ide származott horvát atyafiban, aki a „nagy-kanizsai végen" lakik Berzencén és magyar embernek vallja magát.

A régész a tárogatónak nevezett instrumentumot nézegette, nagy érdekkel forgatva jobbra-balra; a történész és zenereferens a fuvó hangszeren alkalmazott 5 lyukat olvasgatta ismételten, — mig a Csurgóról érkezett két szép leány gardedamja, — lenézőleg oda veti a szót: „Hiszen ez *közönséges bodzafa sip;* ilyent százat is készit egy nap alatt az én kis Manci fiam Csurgón! Csakhogy ez hosszabb! Olyan mint egy juhászbot."

Hosszura vált erre a zenereferens arca is. Ezért jöt hát ő lóbalálában Bárttáról idáig. Egy bodzafa botért?!

De szokott jó kedvét nem veszitette el, hanem vidáman fordult az öreg Kardos bácsi felé és kérdezte:

— Hej öreg, mikor készitette ezt a juhász furulyát?!

— Kérem nem én készitettem; egy frt volt ennek ára; Graborics András készitette, Szt.-Mihályfa lesz öt esztendeje. Azért olyan jó a hangja, mert ki is száradt és sokat is használtam. Ha tetszik a Nasságos urnak, András komámnál maga is vehet.

a házasulandók a polgári hatóság, a házassági összes ügyek elintézése pedig a világi törvényszékek elé utasittatnak, mélyreható fontosságánál és nagyjelentőségű következményeinél fogva figyelmeztetésem nélkül is, önmagában elegendő, hogy tisztelt lelkészeimnek, kik 22 évre terjedő érsekségem alatt hitszilárdságuk és kötelességhűségüknek annyi tiszteletreméltó tanuságát adták, legvallásosabb figyelmét és egyházi buzgalmunk megfeszitésének komoly és ünnepélyes elhatározását felhivjam az uj intézkedések káros következményeinek elháritására, vagy legalább enyhitésére.

E fenséges cél elérésének nélkülözhetetlen feltétele azonban a hivek szeretete és bizalma, melynek elnyerése és biztositása legyen munkásságuk egyik legfőbb törekvése.

Hogy az eleven hit ereje hassa át a nép legmélyét, az evangelium törvényéhez szabja egész életét, szükséges, hogy a papság fentartsa tekintélyét, mit kötelességeinek buzgó teljesitése, életének feddhetetlensége és önzetlen hőnszeretete által érhet el.

A lelkekre igazi hatással csak az lehet, akinek hirneve szeplőtlen. Tetteikkel s ne pusztán neveikkel mutassák meg a papok, hogy valóban azok, nehogy mig hivatásuk istenes: viselkedésük bünös legyen. Életök példájával vonzzák a népet, életmódjukkal hóditsák meg. A papnak egész életében, minden dolgában azon erkölcsi méltóság ragyogjon fel, a melyet semmi földi esély meg nem ingat, amelyen az idő nem győz, de amely örökkévaló jutalmat nyer az égben; amely a jók javát szolgálja, könyörül a szükölködőkön, jótéteményeihez tanukat nem keres; amit másoknak ad, nem mint magáét, de mint Isten adományát adja, mások hibáin fel nem lobban, sérelmeket békén elviseli, int, javit — gyámolit.

Mindezt megtermi a szeretet, amelyet még fokoz a jósága és okossága annak, a kit szeretnek. Akarni a jóságé, tehetni az okosságé, ez pedig szülő a nép bizalmát, a pap eme ragyogó érdemét.

A papság ily életmódja és magatartása mellett, a szellemekben, a törekvésekben beálland a rég óhajtott igazi üdvös változás; a nép lelkesült vágyra buzdul fel, hogy az egyház és haza iránti kötelességeit igaz keresztényhez méltóan betöltse.«

Ezek arany szavak, melyeknek megszivlelése üdvöt és áldást fog fakasztani a hivők szivében. Mert csak a szeretet ébresztheti szeretetet; a szeretetlenség pedig a gazt és dudvát növeszti, melyek a sziv nemes érzelmeit elölik csirájukban s a boldogtalanságot növelik.

Utóhang a nemzetiségi kongresszushoz.

Budapest, 1895. augusztus 14 én.

(S—p) **Megszületett a nemzetiségek közös akciójának programmja!**

Reszkess magyar, vészjósló fellegek tornyosulnak egedre romlást, vészt rejtenek, méhökben, rád omlanak, s maga alá temet a zugó förgeteg...

Azaz ne félj!... Künt az ég felhőtlen, jámborul fénylenek le a csillagok, minden csendes, — szinpádi komédia az, amit azok a jó urak ott a nemzeti szálloda termében rögtönöztek a te megfélemlitésedre, a maguk bátorságának gyarapitására.

Baj? Az nincs, hacsak nem az, hogy egy pár phantasta, kinek agya a nyári forróságban tulságosan kimelegedett, felcsapott patent hazafinak, nagyrabecsült védelmébe vette a nemzetiségek állitólagos sérelmeit, s felzónázva Budapestre, sok papirost irt tele, sokat fecsegett össze.

* * *

Akarva, nem akarva sem tudunk ez ugynevezett nemzetiségi kongresszusnak jelentőségét tulajdonitani

Eltekintve a programm néhol tulságosan doktrináir, néhol phantastikus voltától — a mi már egymagában annak érvényesülését illuzóriussá teszi — lehetetlen a gyülés előzményei s külső lejátszódása után komoly kritikát gyakorolni.

Pedig az agitatorok minden lehetőt megtettek, hogy ha már készülődő tervük erkölcsi értékével s jelentőségével eleve tisztába lehettek legalább a külső effectussal hassanak.

Ép ez volt veszük.

Haragos idegenkedéssel, boszusan fogadták a nemzetiségi sajtó értelmesebb és objectivebben gondolkozó részét, a mely a nemzetiségi chauvinismus legutóbbi utópiájától függetlenitette magát, avagy nem járult — ugy, a hogy az összehivó urak szerették volna — osztatlan lelkesedéssel honmentő illusiók támogatásához, hanem ellenkezőleg nem kiméltek a kritikát. Itt-ott a gunyi, satyrát sem. A szerb sajtó hiába utalt arra a történelmi jellegű érdekkülönbségre, mely a szerbek és oláhok közötti számtalan conclusióra szolgáltatott okot, hiába hivatkozott arra hogy az oláh irredentista izü mozgalmak más forrásuak, s máshonnan nyerik tápukat, mint a szerbeknek, inkább az egyházi nagyobb körü autonomiát, a kulturai tekintetben fejlődésüket biztositani akaró törekvései — a józan kritika süket fülekre falált a fanatikusoknál, kik maniatikus következetességgel csüngtek ideájukon. Igy az oláh sajtó egy része is a nemzetiségi congresszus ellen foglalt állást mind hiába, a nemzetiségi agitatorok nemhogy nem hajoltak meg az ellenvélemény előtt, de még annak megnyilatkozását is szenvedélyes, heves pamphletszerű cikkeikben igyekeztek sikertelenné tenni.

Ez már ügyük vesztét jelentette.

Végképpen akkor valloltak kudarcot, a mikor, hogy gyülésük zavartalan lefolyását biztositák, s az ellenvélemény megnyilatkozását lehetetlenné tegyék, kizárták saját maguk körül azokat, kik nem osztották népboldogitó törekvéseiket, kik a magyar állam eszméjéért készek lettek volna sikra szállani — s kik azután ép a szerb, a román, a tót nemzet nevében a kongresszus határozatai ellen ünnepélyesen tiltakoztak. Ezzel a nemzetiségi kongresszus többé nem volt nemzetiségi congreszus, legfeljebb 200—300 ember congresszusa — határozata, programja nem a nemzetiségek határozata, programja, hanem szintén legfeljebb 200—300 gyülésezőé.

Már pedig e 200—300 ember sokkal jelentéktelenebb, semhogy Magyarországnak egy ezred év történelmi traditióin alapuló államiságát, békés kulturáját, gazdasági fejlődését megzavarja — politikai életére bénitólag, politikai egységére bontólag hathasson.

Ép azért csak akademikus értékű volna a nemzetiségi congreszus megállapitott közös programm-részleteivel foglalkozni, mely ellenmondástól sem mentek, s melyek erősen kirinak a hangzatos sorok közül. Egy momentum azonban önkénytelen megragadja a figyelmet, s gondolkodásra késztet. Szó van a programban az egyházpolitikai törvények reviziójáról is, egészen az ugynevezett (idáig sehol s mindenütt létező) néppárt intentiói szerint.

A fanatizmus mindenütt egyforma.

Nem válogat eszközeiben, kész bármivel, bárkivel szövetkezni, nem riad vissza semmi eszköztől sem.

Ausztria politikailag zilált, elfajult visszonyai egyenesen az antiszemitizmussal szövetkezett klerikalismusnak termékei, a mely az osztriai nemzetiségekkel rokonszenvezve azok egyetértő szövetségével küzd a liberalismus ellen. Igy a német elem mindinkább veszit teréből, s ma már a nemzetiségek féktelen terrorismusa jellemzi az osztrák parlamenti életet. A mi ultramontánjaink ép ugy kezdik: nyiltan, titkon közelednek nemzetiségeink felforgató politikája felé, s ma már odajutottak, hogy a magyar állam legelkeseredettebb elemei a néppártnak nyujtják jobbjokat.

Szeretjük, hogy ez igy történik.

Lehet-e a liberalismus hiveinek szebb védelmet, a klerikalismus uszályhordozóinak bántóbb gáncsot elképzelni, mint aminő e compromittáló szövetség legujabb megajánlása. Minden magyar, a ki hazáját igazán és okosan szereti, a ki a m. áll. egységes, folytatólagos fejlődésének igazi hive, kell hogy a nemzetiségek hecckolompos, államellforgató törekvései számára csak eltelő, meghőtránkozó magatartást tanusitson, s megküzdjön velök azokkal a fegyverekkel, melyeket a jog és igazság ad kezébe — de még inkább el kell fordulnia ama gyászmagyarkáktól, kik a reactio szolgálatába szegődve, meg ellenségeinkkel is szövetkeznek, hogy a felvilágosodottság, a korszellem parancsoló követelményeinek útját állhassák.

— Köszönöm öreg, ilyen hangszert én nem viszek a kiállitásra, hacsak ez a régész ur nem? — szólt mosolyogva a naiv öreghez a referens. De hadd hallom hát a Zrinyi indulóját! Ha tárogató nincs, legalább dal legyen!

— Veszett fejszének nyele! — veti oda a szót egy végzett gentry, jót kacagva a saját ötletén.

— Tudok én igen szép nótát nasságos uram, — szól öntelten Kardos bácsi. Szép annak a meséje. A *Makár* nótáját, aki olyan hires ember volt, hogy még a török császár asztalánál is evett. Meg is tiszelte a császárt az ő nótájával, tányérja alá tette emlékül. Mikor a cselédek mosogatni kezdtek ebéd után, megtalálták Makár nótáját a tanyér alatt és világgá terjesztették. Ezt a nótát tudom én fujni, még a török időkből.

— Nesze semmi, fogd meg jól! — kiált az egyik vidéki hirlap tudósitója.

De felragyog a zene-művész két szeme. Török zene, keleti zene motivumai!...

— Hát nem hiába gyalogoltam ilyen messzire! — gondolja magában.

— Hát ki volt az a Makár? — kérdi a folyton mosolygó zene-referens.

— Nagy sor az uram! — szól nekicihelődve az öreg Kardos bácsi és egy fél óráig tartó legendát mesélt el az uri társaságnak, kiszinezve egyszerű lelkének költészetével: a török időkről, a somogymegyei származásu régi magyar hősről, Makárról, ki török fogságba került.

— Nehéz, de szép sora volt annak a vitéz Makárnak, édes öregem. Halljuk hát a Zrinyi-indulóját, hogy Makár nótáját.

Az öreg aztán megfogta nagy port vert tárogatóját, az öt lyuku hodzsa botot és rossz tüdejével egyhangu zümmögést csalogatott ki a hosszu juhászfurulyából.

Tóth Lajos fiatal zongoraművész le is kóválta, maradandó emlékül, nehogy az öreg Kardos bácsi sirba vigye magával a zenei műkincset.

— »Moja dragul« Hisz ez a szerb koló! — sugja egy szabadkai bunyevác hölgy a referens felé...

Csalódott arccal néztek a zenészek egymásra.

— Sebaj! — szól a millenniumi kiállitási zene- és szinművészeti előadó, bajos kis szomszédnéja felé hajolva. Azért nem sajnálom, hogy Bárila tiszta levegőjéből a maguk poros, meleg országába jöttem, ha megigéri nekem, hogy az esteli alatti is szomszédom lesz!

Ezután táviratozott a fővárosba a lapoknak, hogy megnyugtassa a felizgult kedélyeket. A régész és történész pedig összevásárolt sok mindenféle cifra gyufa- és nótartót, meg pásztorbotot. A zenészek a hideg fürdőben hűtögették le vérmes reményeiket. A társaság egy kis része könnyen vigasztalódva és a vendéglőnél diccsérelére legyen mondva: kitünő rántott csirke falatozása mellett pótolta a nagy veszteséget.

A zene-referens pedig, ha nem is találta meg *Zrinyi tárogatóját és indulóját*, legalább jó kedvvel élvezte a csakhamar előkerült vályogvető barna gyerekek bandáját, kik a „*Bihari*" nótájával szeretnék élvezteti estét a vidám társaságnak.

Szabó Lajos.

HIREK.

— **A király születésnapja.** A nagykanizsai izr. hitközség titkára: *Barta Lajos*, a hitk. elöljáróság nevében hivatalosan értesitette lapunkat, hogy a király születése napján (aug. 18-án) délelőtti tizenegy órakor az izraeliták templomában ünepies hálaadó istentiszelet lesz.

— **Esküvő.** Rózsai Mór kotori kör- és pályaorvos leányát Ilona kisasszonyt szeptember hó 8-án vezeti oltárhoz Kotorban Ehrenwald Béla cs. és kir. tart. tüzérhadnagy, az Ujlaky, Hir chler és fia cég hivatalnoka.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium *Gönczi Ferenc* szinyitalyai (kursanceci) állami iskolai tanitót az ujpesti állami elemi népiskolához helyezte át.

— **Veterán lapszerkesztő.** Helybeli laptársunknak: a Zalai Közlönynek érdemes veterán szerkesztője: *Bátorfi* Lajos, aug. 20-án üli meg hatvanadik születésnapját. Ugy értesülünk, hogy ez alkalomból több oldalról üdvözölni fogják a vidéki sajtó őszülő derék vezérmunkását. Mi is lelkes örömmel üdvözöljük érdemes kollegánkat, ki immár negyven éves ujságiról multra tekinthet visszas igy nyugodtan elmondhatja hogy a »szelek mérgét nemesen kiálta.« Kivánjuk neki: hogy a tréfásan sokat emlegetett *„fucsesingyó resz"* még csak negyvenév multva következzék be, „post moletam senectutem!" Multos annos!

— **Gyásahir.** Városunknak és vidékünknek egy általánosan ismert alakja hunyt el a napokban: *id. Wajdits József* könyvkereskedő. Évtizedek előtt, mikor a „Zala-Somogyi Közlöny" átalakuli „Zalai Közlöny"-nyé, egy ideig ő szerkesztette e lapot s Bátorfi Lajos akkor mint segédszerkesztő müködött mellette. Több népszerü kiadványt is szerkesztett, melyek közül különösen nagy elterjedtségének örvendtek a Wajdits-féle nagy-és kis képes-naptárak. Legutóbb ismét irt egy népies röpiratot a socializmusról s a kor egyéb társadalmi áramlatairól, melyet már sajtó alá is akart adni; de őt ebben a halál — mely szinte váratlanul ragadta el — megakadályozta. Még aug. 12-én üzletében volt a egyik iró-ismerősével kiadandó munkájaról beszélgetett, de már akkor érezhetett valamit, mert kijelentette, hogy neki vége van. Másnap ágynak esett, csakhamar elveszitette eszméletét s rövid kétnapi szenvedés után meghalt. Körülbelül másfél-évtized óta szenvedett vesebajban s ez okozta gyorsan bekövetkezett halálát is. Temetése aug. 16-án d. u. 5 órakor volt nagy részvét mellett. Régi ismerősei, barátjai talán egyiől-egyig megjelentek, hogy megadják neki a végső tiszteséget. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Wajdits J.-né szül. Szent-Iványi és Szilassi Szilassy Ilka a maga, ugy gyermekei Irma, Flóra férj. Danielisz Lipótne, József, Ilka, Géza, Árpád, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szivvel jelentik, forrón szeretett, és felejthetellen jó férje, illetve atyjuk és rokonuk,

Idősb Wajdits József

könyvkereskedő urnak, e hó 15-én reggel fél 4 órakor, életének 68-ik, boldog házasságának 29-ik évében, rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A drága halott hüit tetemei e hó 16-án délután 5 órakor fognak Pétőfi-utca 98/76. számu házban a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni és a helybeli róm. kath. sirkertben örök nyugalomra tétetni. A engesztelő szent mise áldozat folyó hó 17-én délelőtt 10 órakor fog a helybeli szent Ferencrendüek plébánia templomában a Mindenhatónak bemutatatni. Nagy-Kanizsán, 1895. augusztus hó 15-én. Áldás és béke lengjen a drága halott hamvai felett! Szt-Iványi és Szilassi Szilassy Károly, ipja. Wajdits János, Nándor, György, Gyula, Károly, fivérei; Mari, férj. Neusziedler Jánosné, Janka, fér. Mantuano Józsefné, Vicktoria, férj. Armbruszt Nándorné, nővérei. Danielisz Lipót, veje. Danielisz Flóra, Laci, Jenő, unokái.

— **Éjjeli hadgyakorlat.** A pozsonmegyei Stompfa község melletti érdekes éjjeli hadgyakorlat volt a mult éjszaka. A terv az volt, hogy a 48. gyalogezred Pozsonyból közeledik Stompfa felé, ahonnan az ellenséget képviselő 72. gyalogezredet kiveri. Két század volt előőrsként Beszterce felől felállitva. Éjszaka egy óra tájban a 48-asok nagy erővel előnyomultak és elüzték a 72-ősök előőrseit. Három órakor a 48 gyalogezred három százada Stompfa ellen vonult, a többi századok pedig megkerülték a falut. A 72-ősök vissza akarták verni a három előrenyomuló századot, de alig jöttek ki a faluból, körülzárták őket a falut megkerült 48-asok. Az érdekes éjjeli hadgyakorlatot Frigyes főherceg is végignézte.

— **Dankó Pista Nagy-Kanizsán.** Csütörtökön és pénteken alkalmunk volt Dankó az országhirü népdalköltő nótáiban gyönyörködni és egyuttal megismerkedni a zenialis szerzővel és ennek jól szervezett daltársulatával. Dankó lelkesitő nótái városunkban sajnos nem igen tudtak közönséget vonzani, a második este a Polgári-Egylet nagytermében a 8 szereplőivel együttesen éppen 32-en voltak, pedig a nagy elvezetet nyujtó előadások igazán megérdemelték volna a tömegesebb látogatást. Dankó látván mennyire hódol Nagy-Kanizsa város közönsége nem a magyar zenének, hanem a majom-szinháznak, e feletti keservében nyomban megirt egy uj dalt, melynek cime: *„A Nagy-Kanizsaiak hódolata a majom-szinháznak."* — Mi a hangversenyen közreműködőket illeti, egyenkint és együttesen megérdemlik a dicséretet, mindegyiken meglátszik, hogy átérzik a magyar dal szépségét és ezt érvényre juttatni tölük telhetőleg iparkodnak. Dankó a milyen zenialis zene-szerző, ép olyan kitünő zenész, nótái- és játékának egyaránt nyujtó hatása van. Körössy Margit szoprán énekesnő, Derenghy Pista és Csorba János énekesek a kiválóbb tagjai a társulatnak, kik jogosan vehették ki részüket azon lelkes tapsból, mely minden egyes darab után felhangzott. Csanádi Virgil szintén igen értelmes zenésznek mutatta be magát.

— **Döczy Lajos.** Falke János bárónak nemrég történt halálával fontos állás ürült meg a külügyi hivatalban. Az irodalmi osztály főnöksége ez az állás, melynek felette kényes és felelősségteljes feladata az, hogy a külföldi sajtó bécsi képviselői és a külügyminiszterium között fentartsa az érintkezést és, információkkal lássa el őket. Erre az állásra most — mint örömmel értesülünk — magyar embert neveztek ki; Döczy Lajost, a magyar irót, kinél jobb kezekbe aligha tehették volna a külügyi hivatal képviseletét a külföldi sajtóval szemben. De nemcsak ebből az okból örülünk Döczy kinevezetésének. Neki ugyanis alapos tájékozottsága van a magyar viszonyok felől és hisszük, hogy megvan benne a hajlandóság, ezt a tájékozottságot iránytunk jó indulatulag értékesiteni. Döczy immár huszonhárom esztendő óta működik a külügyi hivatalban, ahol kellemes, megnyerő modora, előkelő irodalmi poziciója a nagy müveltsége mindenki tiszteletét megszerezte számára.

— **Segélyegyleti befizetések.** A dél-zalai takarékpénztárral egyesült önsegélyző szövetkezetnél a folyó hó 20-ra Szent-István napjára eső befizetések a törvényes munkaszünet miatt f. hó 22-én csütörtökön fognak megtartatni és pedig a kedd délelőtti befizetések csütörtök d. e., a kedd délutani befizetések csütörtök délután eszközlendők. A nagykanizsai Segélyegylet szövetkezetnél a folyó hó 20-ra eső befizetések a következő kedden, azaz 27-én eszközlendők.

— **Szent-Istvánnapi munkaszünet.** Olvasó közönségünk figyelmébe ajánljuk, hogy Szent-István napján a nyilt üzletek [boltok] közül csak a füszer, bor, thea, csemege és tisztakereskedéseknél, nemkülönben a szatócs üzletnél van az ipari munka déli 12 óráig megengedve, minden más üzletben az elárusitás, valamint a kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és gyári alkalmazottak irodabeli munkája egész nap tilos.

— **Mulatságok Szent-István napján.** A „Polgári-Egylet"-ben a tánckedvelő ifjuság zártkörü táncokszorucskát rendez. — Népünnepélyek lesznek a „Zöldfa-kert"-ben és a Sörgyárban. Az egykoron olyan fényesen sikerült hazafias ünnepségek sajnos, letüntek a napirendről.

— **Tűz.** Pénteken este 9½ órakor a soproni [Teleky] utcában özv. Fajcs Józsefné és társai tulajdonát képező lakházaknak egyik kamrájában tüz ütött ki, mely csakhamar átcsapott, a szomszédos lakásba. A tüzoltóság gyors és igen észszerü oltási munkálataival azon szinte hihetetlennek látszó eredményt érte el, hogy a háznak, melynek két helyiségébe is rombolt a tüz, és mely zsuppal, zsindelylyel és náddal vegyest van fedve, a tetejét teljesen érintetlenül hagyták a lángok, mi által egy nagy tüzvésznek vették elejét, mert éppen ezen helyen csoportszámra vannak még a zsupp tetőzetü viskók.

— **A sörgyári népünnepély.** A nagykanizsai sörgyár Szent-István napján nagy népünnepélyt rendez, melynek tiszta jövedelme igen humánus célt szolgál. A belépti dij 10 krajcár és az ebből eredő tiszta bevétel a munkás betegsegélyző pénztár javára fordittatik. Az ünnepély reggeli ébresztővel kezdődik és tulytatása lesz a sörgyári parkban, hol az ébresztő tüzoltó zenekar már a reggelihez is fujni fogja a messze harsogó darabokat, hirdetendő azt, hogy délutáni 3 órakor nagy népünnepély lesz különféle tréfás jelenetekkel. Este 8 órakor az összes villamlámpák teljes erővel fognak működni és ez a fényes illuminationak csak kiegészitő részét fogja képezni. Vakitó fényárban történik a bevonulás a katakombákba, hol a táncmulatság lesz. Szt.-István és bakszócsapolás mellett. Ezen alkalomból egy napra érvényes sorsszelvények adatnak ki. 6 szelvény ára 60 krajcár és felváltható 6 nagy pohár legkitünőbb sörre. Táncosok és táncosnőkről gondoskodik a rendezőség.

— **Vizbe fuladt.** F. hó 11-én, vasárnap délután Vajda György b.-magyaródi 17 éves parasztfiu és Balogh Kálmán vele egykoru zalavári kovácsinas a b. hidvégi hidnál a Zala vizében fürödtek. Balogh, ki uszni tud, vigan uszkált a mélyebb vizen is. Vajda utánozni akarván őt, szintén követte a mély vizre, azonban veszére, mert azonnal elmerült. Balogh látván halálai küzdő társát, segitségére sietett, de megmenteni nem tudta, söt kevésbbé mult, hogy ő is ott nem lelte halálát. Vajda holttestét csak vasárnap, e hó 12-én délután 5 órakor fogták ki.

— **A csárdásné szeretője.** Még a mult hónap 4-én történt, hogy Darányi somogymegyei községben egy éjszaka Palotai József községi őrt halva találták. A gyilkosság elkövetésével eleinte Ádám Józsefet, Doós-Dues János és Steiner Róza csárdásnét gyanusiitották, de most már kiderült, hogy azt Domján Gyula, a község jegyzője követte el. Az eset — mint most darányiból irják — a következő. Steiner Róza, egy térjétől elvált asszony, kinek Darányban csárdája volt, viszont folytatott Ádám József parasztember iával. Az asszony azonban egyszer csak ráunt a parasztlegényre, szakitott vele s aztán Domján Gyula jegyzővel folytatott viszonyt. Ebből Domján és az Ádám fiu között nagy harag támadt. A jegyző mindig félt, hogy a parasztlegény leszurja s ezért este csak puskával járt. Egy éjszaka Domján a csárdásnénál időzött. Mig ők ketten a házban beszélgettek. Wagner József darányi kőmüves elakarta a csárda pincéjét törni. A zajra figyelmessé lett Palotai József éjjeli őr és a csárdához sietett, honnan az ő léptei zajára a kőmüves megugrott. A zajt meghallotta az asszonynál időző jegyző a azt gondolván, hogy Ádám leselkedik utána, kinézett az ablakon. A sötétben nem látott jól a Palotait összetévesztette Ádámmal, kiért tehát az ablakon s a szerencsétlen Palotai holtan rogyott össze. Domján jegyzőt az eset kiderülte után vasra verték és bevitték a szigetvári járásbiróság börtönébe. Az ügyben a vizsgálatot Percel a kaposvári széki biró és Zsiga Károly szigetvári járásbiró vezetik.

— **Majom-szinház.** A nehány nap óta városunkban időző majom-szinház igen élénk látogatottságnak örvend. Az elég kényelmes és rossz időjárás ellen is teljes védett sátorban G. Spinetto ur a majom és kutyaidomitás terén bámulatos productiókat mutat be a közönségnek, mely a tréfás jelenetekben igen nagy mulatságot talál. De leginkább a gyermekek lelik örömüket ezen mulattató szinházban. Tehát azon szülő ki gyermekének örömöt kiván szerezni, küldje őt a majom-szinházba.

---

* **Millenniumi kiállitás.** Aki mint gazdag ember ohajtja az ezredéves kiállitást megtekinteni, vegyen magának *osztály-sorsjegyeket*, aki magának jó lakást, tisztességes ellátással kivánbiztositani, az vegyen magának egy könnyen beszerezhető *„Elláttási könyvecskét"* a „Mentor" ellátási vállalattól. Mindkettőre előjegyezhetni Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

Befőttes üveges kötözésére alkalmas kötözö-szinegek, továbbá csinos szines feliratok befőttes üvegekre *Fischel* Fülöp könyv- és papirkereskedésében kaphatók.

* **Kerékpározók figyelmébe.** A világhirü Steyri fegyvervár kerékpár képviselősége és raktára Unger Ullmann Eleknél Nagy-Kanizsán van, — honnét képes árjegyzékek kivánatra dijmentesen küldetnek.

IRODALOM.

— Szalay-Baróti: „A magyar nemzet és történelme" cimü munka 17-ik füzete a szokott diszes kiállitásban jelent meg. Ezen füzettel, a derék munka II. kötete vonal kezdete az Anjouk korával. Az Anjouk korát dr. Baróti Lajos irja s a most megjelent füzet Robert Károly uralkodását tárgyalja. A füzethez két melléklet van csatolva, az egyik Nagy Lajos király udvarát mutatja be, amely ha másolata a „Képes Krónika" cimlapjának, a másik a magyarok vándorlásának térképe, tervezte dr. Baróti Lajos, rajzolta Hátszek Ignác. A szöveg közé nyomott képek a következők: Kunigunda királyné, II. Venczel cseh király, VIII. Bonifác pápa mobra, Ottó király ezüst pénze, Rudolf osztrák herczeg, Ottó király, Venczel király pénze, a szepesváralji templom felfestménye, Gentilis biboros, Gentilis biboros pecsétje, Károly Róbert, a Csákok czimere, a rozgonyi csatatér, a rozgonyi czata, János cseh király pecsétje, Frigyes osztrák herczeg és a római király pecsétje. A munka általában megérdemli azt az őszinte rokonszenvet, melylyel a közönség fogadta és folyton kiséri. Előfizetéseket Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) könyvkiadó cég még folyton elfogad füzetenkint 30 krjával. A most megjelent kötetet pedig 1 frtos részletre is kapni.

— **Az ischli találkozó.** Az ischli fejedelmi találkozóról, mely a mult héten egész Európa figyelmét magára vonta, az Ország-Világ pontos tudósitást, a egész sereg szép képe közöl legutóbbi (32.) számában. Ezen kivül érdekes képeket ád az épités alatt levő vámháztári hidról, nagyon szép egykoru rajzokat a szabadságharczról, az arcképét Klement bolgár metropolitának stb. A szöveg részben csupa jó nevü irók nevével találkozunk. Ott szerepel Adorján Sándor, Gáspár Imre, Falk Zsigmond, Szarvas Mariska, Szöllősi Zsigmond, Márnay Gusztáv stb. Az Ország-Világból, ebből a kitünően merkesztett ujságból a kiadóhivatal (Budapest V. Hold u. 7.) ingyen küld mutatványszámot bárkinek. Előfizetési ár negyedévre csak 2 frt.

— **Millenniumi történelem.** Az athenaeum r.-társaság kiadásában megjelenő a m. nemzet története cimü tiz kötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) harmadik kötetéből (Anjouk-kora) megjelentek egymás után a 33., 34., 35. számokkal jelzett füzetek szebbnél-szebb szövegképekkel és műmellékletekkel. Mindjárt a 33. füzethez pompás műmellékletek vannak csatolva, az egyik ábrázolja „Contarini András visszatérését Velencébe a chioggiai diadal után", Paolo Veronese világhirü festménye után, melynek eredetije Velencében a dogék palotájában van; a másik II. Albert osztrák herczeg arcképe az ambrasi gyüjteményből. Ugyanebben a füzetben öt szép tájképet találunk eredeti felvételek után n. m. Dörre Tivadartól: „Déva vára"; „Lubló": „A rozgonyi csatatér"; Cserna Károlytól: „Sáros vára" és „Szepes vára", mind megannyi történelmi nevezetességü helyek. A 34. füzethez műmellékletül van csatolva „Ozorai Pipo" arcképe Andrea Del Castagno firenzei festménye után és „Anjou Károly, Martell Károly és neje Klementina siremlékének" fotografiája, Nápolyban, a Szent-Januárius templom főbejárata feletti sirkőről véve. Ugyancsak ebből a templomból „Endre nápolyi király siremlékének" fényképe; valamint „IV. Károly neje Valois Bianka és fia Venczel arcképét, a karlstein vár Mária-kápolnájának falfestményéről levéve, vannak a 35. füzethez műmellékletül csatolva. Ennek a két utóbbi füzetnek remek szövegképeitől ki kell még külön emelnünk néhány szép tájképet, n. m. Cserna Károly eredeti rajzai után: „Sólyomkő" és Pécs látképét"; Dörre Tivadar rajzában: „Trencsén vára"; Szakely Árpád eredeti rajza után: „Visegrád"; „Szebenicz"; „A königsfeldai apácakolostor" látképeit. A 35. füzetben a kitünő tollu korrajz- és történetiró, Pór Antal megkezdi az „Anjouk-korának" második könyvét, melynek cime „Károly Róbert külpolitikája". Az első fejezetben Zára és Velencze, valamint a horvát-dalmátországi zavarokról; a második fejezetben pedig a Szerbiával való összeköttetésről és a havas-alföldi hadjáratról; a harmadik fejezetben aztán a nyugati politikáról; végül a negyedik fejezetben Károly király családi viszonyairól és utolsó éveiről szól a tudós szerző rendkivüli alapossággal, vonzó és világos történelmi stilusban. Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetése negyedévre (12 füz.) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Az előfizetők minden szombaton kapnak egy-egy füzetet.

Megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

CSARNOK

Hullám Ágnes.

(Népdráma.) 7

— Irta: **Szalay Sándor.** —

(Folytatás.)

Kondor: Hála Isten, valamivel jobban Ma már a templomba is el akartam menni; de feleségem ellene volt még.

Fáni: Bizony pedig nem ártott volna! Istenben boldogult első felesége életében buzgó templomjáró volt, édes öcsém.

Kondor: Bizony az. Ez előtt három esztendővel egyetlen vasárnapi ájtatosság se mulott el nélkülünk. Buzgón imádkoztunk, de nem lett foganatja imádságunknak! Szegényt megirigyelte tőlem a halál.

Fáni: Isten nyugasztalja meg; áldott jó teremtés volt.

Kondor: (Fohászkodva.) Nagy sebet is ütött szivemen az a veszteség. Talán még most is sajogna, ha a jó Isten elém nem hozza ezt az áldott lelket, ezt az én szelid Agnesemet, hogy pótolja a megboldogult munkás kezét, szerető gondosságát.

Fáni: Hát az igaz szeretet bizony sok veszteséget elfeledtet. Hej, hanem nagyon ritka, lehér holló ám édes öcsém, a mai világban az igaz szeretet. Fiatal, szép teremtések hozzámennek az öregapjukhoz is, csak jó módra, kényelemre legyen kilátásuk. A mai lányok szivüket, szépségüket, fiatalságukat vásárra viszik. Jó módért, cifrálkodásért eladó valamenyi. Maguk verik meg a dobot: ki ad többet értük? Hej, édes öcsém, nem igy volt az én fiatal koromban.

Kondor: Hát bizony, Fáni néni, azóta nagyot változhatott a világ. Hanem azért most is akad tiszta lélek, igazán szerető sziv. Itt van az én feleségem. Milyen csodás szeretet lakik ebben a teremtésben! Sokszor magam is azt hiszem, hogy csak álom; sokszor még — Isten bocsássa meg! — azt is gondolom, hogy egy beteges, élemedett embert igy szeretni, ilyen odaadó, gondos szeretettel, őszinte szivből nem is lehet. Pedig ez igaz szeretet; mert ekkora képmutatás emberi teremtésben még sem lehet! Ahhoz már pokolbeli ördög kellene.

Fáni: Jaj, édes öcsém, dehát a pokolbeli ördög fiatal szép asszonyok képében jár ám a földön.

Kondor: Ejnye, ejnye Fáni néni! Talán ezt is fiatal korából tudja?

Fáni: Jaj édes öcsém, én a férfiaknak se hittem világéletemben soha, most sem hiszek; az olyan fiatal menyecskéknek pedig, akiknek csak amolyan vén kecske az uruk: éppen nem hiszek; nem én! Hamar összecsapnak azok egy-egy szemrevalóbb szolgalegénynyel.

Kondor: Meglehet. De már az én Agnesem..

Fáni: (Köszbevág.) Ugyan, édes öcsém, ne aranyozza be olyan vastagon a magá Agnesát! Az is csak asszony.

Kondor: Micsoda? Az én Agnesem? Na már...

Fáni: Bizony azért se tenném tüzbe a kezemet.

Kondor: (Komolyan.) Hallja Fáni néni, ezt meg élő lélek nem merte gyanusitani.

Fáni: Én pedig mertem is, merem is. Mindig meg akartam tudni, hogy milyen sziv lépett az én áldott jótevőmnek, édes öcsém első feleségének örökébe. Na hát tudja édes öcsém, én nem szeretek sokat beszélni, az ördögöt se szeretem feketébbre festeni, mint amilyen: hanem annyit mondhatok, hogy efféle tüzről pattant menyecske mellett nyitott szemmel alugyék a gazda. (Orgonahang.) Jaj Istenem, el is késtem. Isten áldja meg édes öcsém! (Elmegy.)

18. jel. *Kondor.* (Egyedül.)

Kondor: (Meredt szemmel néz Fáni után.) Mit beszélt mindent össze vissza ez a szentes öreg asszony?... Egészen megzavarta lelkem nyugalmát... Látott vagy hallott valamit?... Figyelmeztetni akart, vagy csak bősziteni akart feleségem ellen?... Talán megirigyelték csendes boldogságunkat, ami most már ugy is csak egy-két esztendeig tart?... Bizonyosan felfogadták ellenünk... Ez az asszony nem lehet ellenségem. Boldogult feleségem sok jót tett vele... Hol vette ezt az ördögi gyanut?... Mi történik itt?... Megcsalonának a hátam mögött?.. Jaj akkor nekem, jaj mindenkinek, aki bünös... Elpusztul akkor ez a ház fundamentomostul. (Kezét összetessi.) Hatalmas Isten! igy ne sujts vénségemben! Ne fertőztesd vérrel kezemet! (Feje lehanyatlik. Orgona-kisérettel távoli ének.)

19 jel. *Hatos.* (Az istálóból kihajol.) *Kondor.*

Hatos: Most kezdődik a prédikáció a templomban... A ház tiszta... Csendes minden ..... Munkába foghatok. (Kuszködik.) Eh, ha se Isten, se ördög meg nem vált bennünket, majd leszek a megváltó magam. (Folyton kuszködve lép Kondor elé.)

Kondor: (Felriad.) Mi az?

Hatos: (Zavartan.) Én vagyok gazd'uram.

Kondor: Hát te nem mentél el templomba?

Hatos: Nem biz' én... mert hát... nagy baj van.

Kondor: Mi történt?

Hatos: (Közelebb lép.) Azért ne tessék egészen megijedni.

Kondor: Talán a ménesikók?

Hatos: Igen is a.....

Kondor: Beszélj hát! (Felkel.)

Hatos: Hát valahogy megriadtak; lerugták a korlátfát, aztán... izé...

Kondor: No aztán?

Hatos: Egyiknek erős sebet vágott az első lábán.

Kondor: Ejnye na, hogy megijesztettél. Azt hittem: nagyobb baj történt.

Hatos: Elég ez is gazd'uram.

Kondor: Aztán mit csináltál vele?

Hatos: Ugy, ahogy kimostam.

Kondor: Bekötözted?

Hatos: Nem. Előbb megakartam mutatni gazd'uramnak.

Kondor: Van az istállóban balzsam?

Hatos: Van.

Kondor: Kredj, kend be a sebet, aztán kötöd be!

Hatos: Jól van. (Gondolkodva megy az istálóba.)

Kondor: (Félre.) Erre vetette volna szemeit? Nem, az nem lehet.. Ordögi gyanu ez, nem más. De ugy lelkemre feküdt, hogy nem birok tőle szabadulni.

Hatos: (Visszajő savart, sötét arccal.) Gazd'uram kérem!

Kondor: Na! talán csak nem mersz hozzászólni?

Hatos: Nem, mert hátha nem lesz jól... Talán jó lenne, ha gazduram maga...

Kondor: Én kössem be? Hogyan menjek én ilyen törödött, erőtlen testtel a szilaj méncsikók közé?

Hatos: Csak segiteni.. Magam nem tehetem.. Aztán most nem is bogarasak...

Kondor: Na, hát majd segitek. (Megy az istáló felé.)

Hatos: Ne tessék ám felni! Majd megcirógatom a csikókat. Megszelidültek már a kezem alatt. (Mindketten az istálóba mennek.)

Kondor: (Az istálóból lódobogás hallatszik.) Segitség! (Elhalóbb hangon.) Segitség!

20. jel. *Agnes, Baracs,* (Juliet vezetik.) *Juliska, néhány leány* (mindjárt) *Hatos.*

Agnes: (Tágra nyilt szemekkel körülnéz.) Már jobban vagy Juliska? Mitől ájultál el olyan egyszerre?

Julis: Isten tudja: mi történt velem. Valami fájdalmas nyomást éreztem a szivem táján; aztán egyet fordult velem a templom... A többit nem tudom.

Hatos: (Dult arccal rohan ki az istálóból.) Vége van. (Az ottlevőket meglátva, megdöbbenten áll meg.)

Baracs: (Megragadja Hatost.) Hova akartál futni?

Hatos: (Zihálva.) Vége van! Vége van! (Mind hozzá rohannak.)

Baracs: Kinek van vége? (Nagy zavar.)

Hatos: Az egyik ménló sebes lábát akarta bebalzsamozni.. Egy pillanatra kiléptem..... A mének agyonrugták... Jajszavára berohantam... Már vége volt.

Mind: Kinek?

Hatos: A gazdámnak.

Agnes: (Rémülten.) Hol van?

Baracs: (Az istáló-ajtóhoz rohan, felcsapja.) Itt fekszik a lovak között. (Berohan. Mind oda futnak.)

Julis: (Szivéhez kap.) Jaj, édes-apám! (Lerogy.)

— Függöny. —

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

Gazdasági tudositás.

Gelse, 1895. aug. 16-án.

Az idei abnormis időjárás rajta hagyta bélyegét az idei termésen. A buza és rozs virágzása idejében voltak a legnagyobb esőzések, rendesen erős szelekkel, melynek következményeként tekinthető, hogy a buzák ép ugy, mint a rozsok közepes szemtermést, néhol ilyet sem adtak. A buza keresztenként 15—25—, a rozs 15—28 kilót fizetett. Minőséget tekintve, egyik sem mondható kielégitőnek. A zab és árpa-termés határozottan rosszanak mondható. A gazdák általában panaszkodnak, hogy eladni nem tudnak semmit. Hol a tavalyi termés, amikor a hombárok mind megteleltek, a fölösleg is bőven volt! És az ár mégis nyomott!

A mostani esőzések a kukoricának nagyon használnak. Ebből szép termés igérkezik. Sarju is lesz bőven, amire szükség is van, mivel az előszéna termést az árvizek tették tönkre.

A szőllők ugy a mi hazánkban, mint a szomszéd községekben is gyönyörüen állanak. A fürtök nagyok, szépek, a bogyók már jól kifejlettek. Gelse-Sziget és Ujudvar határában a multkoriban a jég sok kárt tett a szőlőkben. A peronospora erősen lépett fel. Bizony jó volna, ha a községi elöljáróságok a fecskendezést illetőleg, erélyesebben néznének a dolog után, mert »sok a szemlényvesztő.«

A cserebogár álcája a répákban és burgonyákban sok kárt tesz.

Ami a gyümölcstermést illeti, körtén kivül semmi más nincsen.

A mezőkön az ősziek alá a szántási munkálatok már javában folynak.

A nyitrai árpavásár szabályzata.

(Árpavásár megyt. 2-ik.)

1. A nyitramegyei gazdasági egyesület a nyitrai árpavásárt azért rendszeresítette, hogy Nyitramegyének és vidékének hitű nő minőségű sör és malátárpája, az ezen legjelesebb hazai árpát termő terület központján olyan állandó piacoa birjon, melyen a vevő közvetetlenül a termelőtől vásárol a igy elhárittatik annak lehetősége, hogy más vidékek csekélyebb értékü árpája, mint a vevők által leginkább keresett felsőmagyarországi termék, jöjjön forgalomba.

2. A nyitramegyei gazdasági egyesület cége alatt létesitett ezen nyitrai árpavásár egy, az egyesület igazgató választmánya által gazdák és kereskedőkből alakitott vásárrendező bizottság felügyelete alatt áll, mely bizottság ellenőrzi a vásár üzletmenetét, felvilágitásokat nyujt a megjelent feleknek, kivánatra dönti az eladó és vevő közt esetleg felmerült vitás kérdésekben s minden irányban oltalmazza a termelők és vevők érdekeit. A vásárrendező bizottság elnöke a nyitramegyei gazdasági egyesület elnöke, ennek akadályoztatása esetén pedig az egyesületi alelnökök egyike.

3. A nyitrai árpavásár igazgatója a nyitramegyei gazdasági egyesület titkára, kihez a vásár előtt, a vásár tartama alatt s a vásár utan minden a vásárra vonatkozó tudakozódás s minden a vásári ügyletekből kifolyó felszólitás intézendő. Ezen megkereséseket az igazgató szonnal elintezni tartozik.

4. A vásárrendező bizottság és a vásár igazgatója a vásár egész tartama alatt a vásár helyiségeiben tartózkodnak s a vásár igazgatója tartozik bármely eladó vagy vevő indokolt kivánságára a vásárrendező bizottságot véleményadás vagy határozathozatal végett egybehivni.

5. Minden termelő, ki árpáját a nyitrai árpavásáron eladni akarja, tartozik ebbeli szándékát 14 nappal a vásár előtt »Árpavásár rendező bizottság Nyitra« cim alatt bejelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a termelő nevét, lakását és utolsó póstáját, a község megnevezését és a megyet, hol az árpa termett, az árpa fajtájának megnevezését és az eladni szándékolt menyiséget.

6. Minden termelő, ki árpáját a nyitrai árpavásáron eladni akarja, tartozik a bejelentés alkalmával megnevezett minden árpatételségből 3 nappal a vásár előtt külön két 5—5 kilgrmos csomagban 10 kilgrmot „Árpavásár rendező bizottság Nyitra" cim alatt erős vászonzacskóban bérmentve beküldeni. A beküldő neve a zacskó külső részén feltüntetendő.

7. Minden bejelentő kötelezi magát 2 frtnyi mintánkénti tőke lefizetésére azon esetre, ha a bejelentett mintákat beküldeni elmulasztaná.

8. A vásár előtti 2 napon a vásárrendező bizottság árpamintákat már el nem fogad. Kivételt képez azon eset, midőn a bejelentett és kellő időben felbontott minta szállitási zavarok miatt késik s ezen körülmény hitelesen igszoltatik. Kivételesen 1 frt mintánkénti birság lefizetése mellett elfogadtatnak olyan árpaminták, melyek az előirt módon bejelentettek, de 3 nappal a vásár előtt be nem küldettek. A vásár előtti napon és a vásár napján azonban már semmiféle árpaminta el nem fogadtatik.

9. A beérkezett árpamintákat a vásár igazgatója veszi át és nyitja fel s ő felelős azért, hogy a minták ki ne cseréltessenek vagy össze ne vegyittessenek.

10. Minden 10 kilgrmnyi mintának egy része préselt papirosból készült tányérokra öntve közszemlére tétetik, a másik része pedig a zacskóban őrizet alatt marad. A vásári helyiségből árpamintákat, azokból kisebb nagyobb mennyiséget kivinni csak is a vásárigazgató beleegyezésével lehet.

11. Minden eladó tartozik a megtörtént eladásról a vásárrendező bizottságnak azonnal jelentést tenni s bejelenteni, hogy mily feltételek mellett hány mm-t, mily áron és kinek adott el s tartozik ez alkalommal minden eladott mm. árpa után 5 (öt) krt a nyitramegyei gazdasági egyesület pénztára javára lefizetni. Ezen kötelezettséget az eladó kölcsönös megegyezéssel a vevőre hárithatja, a felelősség azonban mindenkor az eladót terheli s amennyiben a vevő ezen kötelezettségnek meg nem felelne, a mm.-ként esedékes illetéket ő tartozik befizetni s ez ellen sommás per utján is behajtható.

12. Hogy fenti intézkedés illuzoriussá ne tétessék, minden eladó tartozik a bejelentés alkalmával kinyilatkoztatni, hogy az árpavásár szabályzatát ismeri s abban foglalt intézkedéseket magára nézve kötelezőkül elismeri. Ilyen nyilatkozatot tartoznak a vásárhelyiségben való megjelenésük előtt aláirni mindazon kereskedők, kik a nyitrai árpavásáron mint vevők szerepelni akarnak.

13. Ha az eladás minta szerint történik, az illető minta a nyitramegyei gazdasági egyesület és az illető kereskedő pecsétjével lezárva a vásárrendező bizottság őrizete alatt marad és vitás esetekben döntő bizonyitékul szolgál. Az ilyen minta vagy az illetékes birónál felhivásra, vagy pedig a felek közös kivánsága folytán a vásárigazgató és két vásárrendező bizottsági tag jelenlétében bontható fel.

14. Mindenki, ki az árpavásár helyiségeibe lép — akár vevő, akár eladó — tartozik 1 korona belépő dijat fizetni. A belépőjegyet tartozik mindenki láthatólag viselni, aki ezt nem teszi, a vásárhelyiségbe még az esetben sem bocsáttatik, ha a belépő dijat kifizette is.

15. A kereskedők belépőjegye vörös szinü, a többi jegy sárga szinü.

16. Amennyiben valamely termelő az árpavásáron való megjelenésben akadályozva van, a vásárrendező bizottságot bizhatja meg árpájának eladásával. Ezen közvetités olyan irásbeli meghatalmazás alapján történik, mely két (2) tanu által aláirva van. Ily esetekben tartozik a termelő az esetleg szükséges távirati költségekre a vásárrendező bizottságnak 2 frtot beküldeni, mely ha igénybe nem vétetnek az illető felnek a postaköltségek levonásával visszaküldetik. A vásárrendező bizottság az eladast minden ily esetben a beküldött minta alapján a termelő felelősségére teljesiti.

17. Az árpavásár d. e. 9 órakor kezdődik s d. u. 6 órakor rekesztetik be. Ugy a megnyitás mint a berekesztés csengetyűszóval jeleztetik.

18. Az arpavasarrendező bizottság a nyitramegyei gazdasági egyesület igazgató választmánya által egész évre választatván, az egyesület titkári hivatalhoz intézett megkeresés folytán mindazon esetekben összehivatik, melyekben eladó és vevő közt felmerült vitás kérdések eldöntésére nézve annak biráskodási illetékessége kötetett ki.

19. Az árpavásár helyiségében hektoliter mérték és árpaliszteszség vizsgáló készülék díjtalanul az eladók és vevők rendelkezésére állnak.

20. Az árpavásárrendező bizottság által a vásár helyiségeiben alkalmazott felügyelők mindennemü intézkedését a vásáron jelen levő közönség respektálni tartozik.

T.

— **A Millenniumi kiállitás ideje alatt.** Egész ellátást nyujt kedvező feltételek mellett a Mentor Ellátási vállalat, ugy hogy szerényebb viszonyok közt élő polgári osztály is idejekorán való takarékosság révén már most megszerezheti a fővárosban való időzésének lehetőséget.

E célra a vállalat Ellátási könyvecskéket bocsát ki 4 vagy 7 napi ott tartózkodásra, mely tartalmaz:

a] Szobajegyet, a főváros központjan lévő saját ujonnan épülendő szállóhelyeiken.

b] Étkezi jegyet, a főváros számos előkelő vendéglőiben, kávéházaiban és a kiállitás területén is

c] Közlekedési jegyet, villamos és lóvonat használatára [naponta 4 drb]

d] Kiállitási jegyet, a kiállitás és az összes pavillonok megtekintésére.

e] Szórakoztatási jegyet, a Festty körkép, vagy a műcsarnok, vagy a Margitsziget megtekintésére.

Tartalmaznak továbbá ezeken kivül:

f] egy kiállitási tombola-jegyet és

g] egy Baleset biztositási bárcát 2000 korona erejig.

Az „Ellátási könyvecske" ára: 4 napra 26 frt, 10 hónapon át 2 frt 60 kronként törleszthető. 7 napra 42 frt, 10 hónapon át 4 frt 20 kronként törleszthető.

Bejelentések mindkét módozat szerint csupán f. év szeptember hó 1-ig fogadtatnak el.

Bővebbet a prospectusokban. Kaphatók ingyen Fischel Fülöp könyvkereskedésében a hol előjegyzések az Ellátási könyvecskére elfogadtatnak.

NYILTTÉR.*)

Hamisitott fehérnemüvem. Egészének el egy kis hiztát a vesmi mánálkiott selyemtől, és a hamisitás rögtön kiderül: Mert mig a valódi s jól festett selyem az elégtetésnél szyomban fennmaradódik és csakhamar kialszik maga után csekély korom lisztet hagyván; addig a hamisitott selyem (mely mirosz minő szellemmel lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (mintegy rosztszálat a fonnyasztó tollfoltos tovább izzadnak) és ottét korom lisztet hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha füstös nem pödörödik, csak meggörbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk elporzik, a hamisitványé nem. — **Mosonyi Sándor G.** (cs. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Bécsben,** hásbos szállitva, postabér és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat akár egyes élőnyökre való egész végekben levő valódi selyem szövetéből. Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (5)

Köszönet nyilvánitás.

Drága kis *Jolánka* gyermekünk szerencsés felgyógyulása alkalmából szivünk boldogitó sugalatát követjük, midőn *dr. Blau Simon, dr. Rauch Zeigmond* és *dr. Stolcer Henrik* orvos uraknak azon valóban nemes és odaadó buzgalmáért, melyiyel fárad-ságot nem kimélve, leánykánkat éjjel-nappal gondozták és ez által életét megmentették, — soha el nem muló hálánkat és köszönetünket ez uton is kifejezzük.

Nagy-Kanizsa, 1895. aug. 15-én.

Heltai József és neje.

*) Az e rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Szerkesztői üzenet.

Budapest. A lap meginditása iránt intézkedtünk. Kérjük szives munkásságát a jelzett irányban.

Langvix. Érdemes kollegánk iránt lapunkban kifejezzük jó kivánatinkat s ennek valószinüleg nagyobb erkölcsi súlya lesz, mintha nem közvetetlenül tőlünk eredő módon üdvözölnök őt, ha mindjárt ürelmesen megcsinált nyolc strófás versben is.

Nemegy-Csurgó. Nagyon köszönjük. A t. példányt meginditottuk. Kérjük továbbra is!

Gl. S. Sandor. Jónni fog.

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Vasuti menetrend

Érvényes 1895. május 1 től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Pragerhof	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	6	50	este	v. v.	7	59	reg.
	v. v.	9	30	regg.	v. v.	7	36	este
Bécs Z.-Eg.	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	44	este
	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
Barcs	sz. v.	4	57	regg.	v. v.	9	45	regg.
					sz. v.	1	29	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	34	éjjel.

Jótékony czélu

Szent István ünnepély a Sörgyár-telepen.

Ébresztő a tűzoltó-zenekar által.

Reggeli zene a kertben.

Délután népünnep különféle tréfás jelenetekkel. Kezdete d. u. 5 órakor.

Este 9 órakor fényes illuminátio mellett bevonulás a katakombákba.

Táncmulatság.

Szent-István- és bakaör csapolás

Ezen alkalomból egy napra érvényes sörszelvények adatnak ki. **Hat** darab szelvény ára egy-egy **nagy** pohár sörre 60 krajczár.

Belépti díj 10 kr.

A bemeneti díjakból befolyó tiszta jövedelem a munkássegélyző pénztár javára fordittatik.

a rendező bizottság.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék ikvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Szalay Lajos ügyvéd nkanizsai lakos vhajtatónak Sienglábey József vhajtást szenvedő diókáli lakos elleni 188 frt 40 tőke, ennek 1895. február 1-től járó 6 százalék kamatai, 16 frt 70 kr. per 12 frt 60 vhajtási kérelmi hirdetési díj nélkül 11 frt 15 kr. jelenlegi, s a még felmerülendő költségek iránti vhajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a diókáli 614. sz. tkben + 348 hrsz. a. felvett à 194 frtra, — u. a tkben + 475. hrsz. alatt felvett a 100 frtra, — u. azon tekvben + 623/b. hrsz. alatt felvett a 90 frtra, u. a. tkben + 360 hrsz. alatt felvett 30 frtra, u. a. tkben + 361. hrsz. alatt felvett 30 frtra, és u. tkben + 1065. hrsz. alatt felvett 98 frtra becsült egész ingatlanok az 1881. évi 60. tcikk 156. § a értelmében

1895. september hó 2. napján d. e. 10 órakor

Diókáli község házánál Szalay Lajos ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megjártandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át kézpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1895. évi jun. 14 én.

GÖZONY
kir. ügyészki albiró.

Eladás.

Költözködés miatt Söjtörön a Deák-féle házban augusztus hó 20-án és 21-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett eladatnak szoba-, konyha-berendezések, gazdasági eszközök, ugymint:

szalon-butor, ebédlő és hálószoba-berendezés,

mind divatos tölgyfából, diványok, székek, képek, tükrök, porcellán és üveg-edények, lámpák, fegyverek, kerti butorok, különböző, a háztartáshoz tartozó cikkek; 2 darab fedeles uj hintó, 2 drt ruganyos homokfutó-kocsi, 2 drb festett és tapecirozott szánkó, lószerszám, pokrócok; különböző gazdasági gépek és eszközök, u. m.: kettős és egyes ekék, Sack rendszerűek, 3 táblás vasfogasok, mélyitő-ekék, szecskavágó, kovács-fuvók, ülők, teljesen uj sima hengerek, dupla szőges hengerek (rögtörők), uj szekerek, 2 darab 13 soros vetőgép, uj meritő-korongos, lajtok, létrák, zsákok, ponyvák stb.

159 4—1 **Vargha Béla.**

Itt még soha nem volt!

A világhirű gondolatolvasó

rövid időre ide érkezett.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy kereszülutazásomban itt néhány napig időzni fogok és tudományommal nevet, kort, gondolatot, foglalkozást, mutat és **jövőt** mindenkinek mondok.

Senki se mulasszza el!

Mivel tudományommal Európa legnagyobb várossiban, ugy Budapesten, Pozsonyban, Temesvári, Kassán és Verseczen is mindenütt a legnagyobb csodálkozást és elismerést arattam, remélem, hogy a helybeli nagyérdemű közönség a végből, hogy

meggyőződjék,

szives látogatásával megtisztelni fog.

Lakásom: Király-utcza 581. az udvarban jobbról.

Társalgási idő keddtől, f. hó 6-ától mindennap d. e. 8—12, d. u. 1—6 óráig.

Kiváló tisztelettel **Professor PEAN J. B.**

Kik a német nyelvet nem birják, egy tolmácsot sziveskedjenek magukkal hozni.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsőrangu szaktekintélyek által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legszürkébb uj haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — frt 50 kr.
Egy nagy tégely ára — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasitás ingyen.

Kapható: a készitőnél: **Schável Jánosné** szül. **Markó Lujzánál Nagy-Kanizsán** (saját házában), **BELUS LAJOS** gyógyszertárában és **Keleti M. Mór** divat-üzletében **Nagy-Kanizsán.**

A világhirű

STEYRI fegyvergyár

kerékpár 122 4—1

képviselősége és raktára

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Képes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Helybeli vevőknek iskolagép rendelkezésére áll.

Nagy vagyonra tehet szert,

aki az állam által engedélyezett

Magyar Osztálysorsjátékban részt vesz.

Kibocsáttatott **100,000** sorsjegy **31,499** nyereménynyel.

I. osztály:	II. osztály:
Egy sorsjegy ára 40 korona.	**Egy sorsjegy ára 40 korona.**
I. osztályu nyeremények.	II. osztályu nyeremények.
Huzás 1895. október 16—19-ig.	Huzás 1895. december 6—14-ig.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezöbb esetben **1.000,000** korona.

1	nyeremény á	80000	korona =	80000	korona
1	„ „	60000	„ =	60000	„
1	„ „	40000	„ =	40000	„
1	„ „	30000	„ =	30000	„
1	„ „	20000	„ =	20000	„
1	„ „	15000	„ =	15000	„
1	„ „	10000	„ =	10000	„
2	„ „	8000	„ =	16000	„
8	„ „	4000	„ =	32000	„
10	„ „	2000	„ =	20000	„
13	„ „	1000	„ =	13000	„
100	„ „	400	„ =	40000	„
860	„ „	200	„ =	162000	„
9000	„ „	80	„ =	720000	„
10000	nyeremény összesen			1268000	korona

1	jutalom	6000000	korona =	600000	korona
1	á	400000	„ =	400000	„
1	„	200000	„ =	200000	„
1	„	100000	„ =	100000	„
1	„	50000	„ =	50000	„
2	„	20000	„ =	40000	„
2	„	15000	„ =	30000	„
4	„	10000	„ =	40000	„
10	„	8000	„ =	80000	„
27	„	6000	„ =	162000	„
100	„	2000	„ =	200000	„
200	„	1000	„ =	200000	„
1150	„	200	„ =	230000	„
20000	„	100	„ =	2000000	„
21499	nyeremény és 1 jutalom			4332000	„

A 9 nyeremény kívül 1 a teljes kihúzás napja a 60000 korona díjat.

A kezelési szabályok értelmében kibocsáttatnak:

osztálysorsjegyek 40 korona értékben				teljes (egész) sorsjegyek 80 korona értékben			
tized	„	4	„ „	tized	„ „	„ 8	„ „
huszad	„	2	„ „	huszad	„ „	„ 4	„ „

A nyeremények minden levonás nélkül fizettetnek ki.

Vidéki megrendelők postadij fejében 10 fillért (ajánlott levélért 80 fillért 30 fillért) és a nyeremény-jegyzékért 20 fillért tartoznak mellékelni. Kapható és vidékről megrendelhető:

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

ÜZLET-MEGNYITÁS!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben a főtéren

a „SZERECSEN"-hez

cimezve, egy norinbergi-, diszmű-, rövidáru kézimunka-, szabókellékek, férfi és női

DIVAT-ÜZLETET

nyitottam.

Számos évi helybeli tevékenységem és ezen szakmákban szerzett szakismeretem azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a nagyérdemü közönséget minden tekintetben a legjobban kiszolgálhassam és b. bizalmát kiérdemeljem.

A n. érd. közönség szives pártfogását kérve,

Nagy-Kanizsa, 1895. augusztus hó.

teljes tisztelettel:

Keleti M. Mór,

a „Szerecsen"-hez.

2—1

Ma augusztus 18-án

a majom-szinház

a régi nagy sörház udvarban

két Nagy Előadást tart.

Ezen csoda-szinház 146 a legjobb négylábu és négykezü művészből áll.

Első előadás délután fél 5 órakor

leszállitott árak mellett.

Helyárak: I. hely 40 kr., II. hely 25 kr., III. hely 15 kr.

Második előadás kezdete este fél 9 órakor.

Helyárak: I. hely 50 kr., II. hely 30 kr., III. hely 20 kr.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

G. Spinetto, igazgató.

Lenyirt és idomitott Kutyák olcsó áron kaphatók.

KLYTHIA a bőr ápolására, szépítésére és finomitására **Puder.**

Legkitűnőbb étszéki, bal és társalgó PUDER. — Fehér, rózsaszín, és sárga — vegyileg analyzált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

finom étszéki szappan és illatszer-gyára. Főraktár: BÉCS, I., Wollzeile 3. Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszertárban.

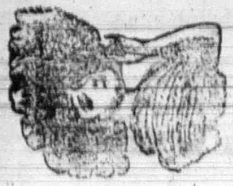

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajcár.

Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

FRIEDMANN KÁROLY

bécsi butorgyári ügynöksége és

eredeti angol kerékpár képviselősége

NAGY-KANIZSÁN. 157 8—1

Kerékpár mintaraktár.

Legkedvezőbb fizetési feltételek.

Butor és kerékpár képes árjegyzékek kivánatra bérmentve küldetnek.

Kerékpár-tanulógép a t. rendelőknek rendelkezésére áll.

Minta elemi és fiu-iskola és középiskolai internátus

Budapest, Ujvilág-utca 16. szám.

A nagyméltóságu ministerium által engedélyezett nyilvános elemi fiu tan- és nevelő intézetembe — bajáró, félkosztos és benlakó — növendékek beiratása a jövő tanévben naponként eszközölhető.

Internátusomba elfogadok más nyilvános középiskolák négy első osztályaiba járó tanulókat is a legmérsékeltebb árakon.

Szakképzett tanitók és nevelő-tanárok vezetése és felügyelete alatt a gondos nevelés a tanitás mellett különösen a testedzésre, a zenetanitásra s a német (és francia) nyelv tanitására forditatik figyelem.

Kitünően felszerelt tantermek; külön torna-, játszó-, tágas és jól szellőzött háló- és étermek állnak rendelkezésre.

Növendékeket csakis korlátolt számban fogadok el.

A bizonyitványok államérvényesek.

Kivánatra kimarjtó értesitővel szivesen szolgál

Szánkási János
intézeti igazgató-tulajdonos.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(GLASUR) 61 8—1

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára: 1 forint 35 krajczár 1 kis palaczk ára 68 krajczár.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 kösög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. — Egy kis palaczk ára 20 krajczár.

Mindenkor kapható:

Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

Riegler és társa AEOLUS kerékpár-gyár, Gráczban.

AEOLUS KERÉKPÁROK

elegáns és solid épitésük, ugy könnyü és csendes hajthatásuk folytán nagy kedveltségnek örvendenek és a kerékpáriparban az első helyet foglalják el. Aeolus kerékpárokon immár 8 versenydij nyeretett, ezek közt 1894 szept. 23-án a zágrábi 50 kilométeres és a horvátországi 150 kilométeres utiversenyeken első dijat nyert. — Az utóbbi versenyben az illető elnyerte az uti bajnoki cimet.

Kizárólagos képviselőség és raktár Nagy-Kanizsa és vidékére:

KÖHLER TESTVÉREKNÉL

vaskereskedés Nagy-Kanizsán, Eötvös tér 526. szám.

T. vevőinknek iskola, vagyis tanulógép rendelkezésére áll.

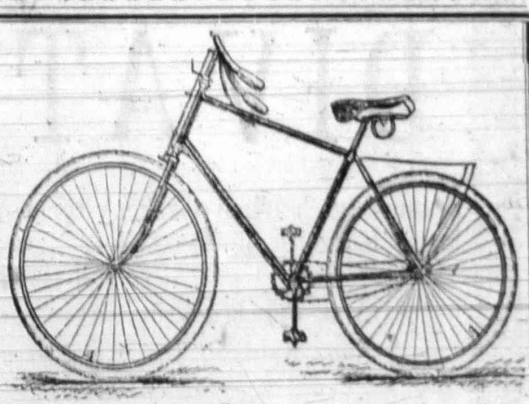

Kivánatra képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1895.

67. szám. Nagy-Kanizsa, 1895. augusztus 22-én. XXII. évfolyam.

Szerkesztőség: F 5-utca Ollop-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőzöde r. t." hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Jókai és Apponyi Brüsszelben.

(—n.) A brüsszeli interparlamentáris kongresszus befejezte üléseit. Egyhangulag fogadták el a nemzetközi békebiróság felállitására vonatkozó inditványt. Két okból nagy érdekkel bir reánk nézve az ez évben megtartott interparlamentáris kongresszus. Először azért, mert a kongresszuson mind Jókai, mind Apponyi a magyar névnek becsületet szereztek. Másodszor azért, mert Urechia, a román liga elnökének és társainak ellenzése dacára a kongresszus a három román szavazat kivételével elhatározta, hogy a jövő évben üléseit Budapesten tartandja.

A kongresszus első napján Jókai Mór szólalt fel. Beszédét a lapok közölték. A béke fentartása érdekében beszélt s a kongresszus ideális törekvéseiről, élénk képekkel ecsetelvén egy leendő háboru következményeit. Jókai beszéde telve van sziporkázó szellemmel, magvas gondolatokkal. Velős, lendületes s a mi fő — igaz. A mit Jókai a fegyveres béke elviselhetetlen terheiről mond, a mit a nemzetiségek egymásközti viszonyáról tár elő s a hogy ő a háborut elemzi, mely forrását az ember tehetetlen gyarlóságában leli, az egy hosszu élet megfigyeléseinek, tapasztalásainak eredménye. Nem hiszi, hogy végkép meg lehet szüntetni a háborut, de elejét lehet venni a sok bajnak, mely a népek összeütközésének nyomában jár, mert iszonyatos lesz a következő háboru, ha a népek összetűznek, az öldöklő eszközök jelenlegi sokasága és fejlettsége mellett.

»A legélénkebb fantázia — ugymond — sem képes elképzelni, hogy milyenek lesznek esélyei a jövendő háborunak, a melyet oly seregekkel vivnak, a melyek milliókat számlálnak; a melyet nem lőtegyverekkel, hanem valóságos pokolgépekkel, füstnélküli lőporral, távirókkal és léggömbökkel, stratégiai és hordható vasutakkal, ekrazit-bombákkal, népvándorláshoz hasonló lovastömegekkel fognak megharcolni. Oly háboru, a melyen részt fog venni minden férfikoru ember, oly háboru, a melybe beleavatkozik minden nemzet, legyen az nagy, vagy kicsiny. Lehetséges lesz-e ily roppant tömegeket hosszu hadjáraton át táplálni? Nem fog-é elhullani a harcosok fele éhség, hideg és epidemiák következtében? Elképzelhetünk-e egy lazaretet ily csata után, a mely már nem is gyilkolás lesz, hanem az öldöklő angyal aratása? Elképzelhetjük-e a megcsonkitott hullák halmait? a vérpatakot? az általános gyászt, a melyet minden csata után öltenek. És a győzelem után azt a »Tedeum laudamus«-t, a mely káromolni fogja az istent, a melyet millió özvegy és árva fájdalomkiáltása fog kisérni kórusban!

Mily általános nyomor! Mily pusztulása a kultura müveinek! Mily elvadulása az erkölcsöknek s helyrehozhatlan romlása a pénzügyeknek! És mindez miért? Hogy áldozatot hozzunk a nemzeti gyülölség nagy bálványának!«

Hogy Jókai nagy hatással beszélt, ki vonná azt kétségbe. Ő egyáltalán nagy óvációk tárgya volt Belgiumban már a legelső összejövetel alkalmával, mikor a kongresszus tagjai egymással ismerkedtek, s igy nem csodálkozhatik senki sem azon, ha beszéde végén a kongresszus tagjai lelkesen megéljenezték és gratuláltak neki. Az oláh képviselők egyike szólalt fel utána s minthogy Jókai felszólalásának meggyőző igazságát helyes érvekkel cáfolni nem birta, elkezdett gorombáskodni s ott hozakodott elő a magyarországi oláhok állitólagos sérelmeivel, mire azonban az elnök figyelmeztette őt, hogy ez nincs napirenden, maradjon a tárgynál.

Urechia ur valami nyomtatványt osztott szét a Brüsszelben egybegyült hirlapiróknak, kérve őket, hogy tegyék megbeszélés tárgyává a magyar románok ügyét a sajtóban s panaszkodott, hogy a legkitünőbb férfiak a börtönben sinylenek, hogy a románok nem azt a szabadságot élvezik, mit a magyarok, hogy a magyarok elnyomják őket, hogy a szabad szó el van nyomva stb., a mely panaszokat már Európa nagyon jól ismeri. Apponyi Albert gróf azonban azonnal helyes értékükre szállitotta Urechia urnak hazugságait s megmondotta, hogy csak a választási census más Erdélyben mint Magyarországon, hogy ezen majd se-

A „ZALA" tárcája.

Önagysága beteg.

— A „Z A L A" eredeti tárcája. —

Irta: Glaser S. Sándor.

Gémesfalván minden háznál a város uj lakóiról, a gazdag Hatvaniékról beszéltek. Nem tudta senki, hogy honnan kerültek ők ide. A találgatásoknak nem volt se hossza, se vége. A város ifjai csak a szép menyecskét irigyelték attól a viaszképű, szőke bajuszu urtól. Sokan próbálkoztak már kopogtatni a csinos asszony szive ajtaján, de hiába! Ő állhatatos maradt. Nehány nap óta Rozsnyai Menyhért, a kis doctor lebzsel körülötte. Most is együtt vannak.

Künn a szél sivitva sepri végig az utcát és néha meg-megrázza a szoba ablakait. A kandallóban lobogó tűz lanyha melegséggel tölti be a fényes kis termet. Hatvaniné hanyagul hátra dülve ül a bársony karszéken, paránylábait a kandalló párkányzatára rakva; mellette ül a kis doctor. A tetőről lecsüngő csillár rózsaszinű fénye glóriát von a szép asszony hollófürtei körül, ki némán bámul maga elé. A kis doctor tágra nyilt szemekkel vizsgálta az asszonyt. Ugy érezte, hogy szive sebesebben dobog, hogy valami kéjes melegség árad szét egész lényén. Lázba hozta a mellette ülő bübájos szép alak.

Tekintete egyszer csak egy a falon függő férfiarcképen megakadt. Egy kissé feleszmélt a ugy érezte, hogy helyesebb volna ez asszonyt magára hagyni... mert különben bünt követ el... mert ő azt a becsületes arcu embert meglopná... rászedné...

Hatvaniné észrevette a habozást; a kezében tartott kis könyvet hirtelen akarva lecsjtette és utána kapott, hogy felvegye.

Rozsnyai segiteni akart, közel hajolt az asszonyhoz, az eláradó illatszer egy kissé elkábitotta és hirtelen forró ajkát odaszoritotta a fehér bársonypuha nyakhoz.

Hatvaniné sötét szemeivel, melyekből a szenvedélynek égető heve lövelt elő, ránézett a kis doctorra.

— Ismeri e könyvet? — kérdé lágy hangon.

Rozsnyai izgatottan tekintett a czimlapra.

— Kármán József levelezései. — susogta magában.

— Nos, ismeri?

— Igen.

— És mit tart e két lélek viszonyáról?

A dis doktor zavarba jött és nem birt válaszolni.

Sokáig ültek mindketten némán, szótlanul egymás mellett. Kün a szél már rég elhallgatott és a kis terem néma csendjét az óra egyhangu ketyegésén kivül mi sem zavarta.

Végre az asszony megszólalt:

— Lássa barátom, ezren meg ezren jutnak hasonló helyzetbe manapság, mert a leányt csak vásárra viszik és azé lesz, ki többet ád érte. Az öreg apák feledik a multat, feledik, hogy egykoron az ő szivüket is egy édes érzelem töltötte be, hogy szerettek szerelemből, forrón, igazán. A férjet szeretni kell, mert ez ugy illik és ki ez ellen vét és nem birja eléggé titkolni szivének egy gyötrelmesen kinzó és mégis édes érzetét: azt a szivnélküli, hideg, gáncsolódó közvélemény elutasitja, számüzi a becsületes emberek köréből. Nincs szánandóbb teremtés a nőnél. Tőle mindent követelnek. Neki csak adni kell és kérni mitsem szabad. És mindezt csupán a kapzsiság, az a hitvány sárga rém okozza. A hiuságnál sokkal erősebb a szerelem. A léány, a poompa hallgattatja el a sziv meleg verését, csak az ellentétet fokozza, hogy mig a nádfedeles viskókban, hol egy szál faggyu-gyertya vet halvány világot a lakókra, boldogság honol, addig a fényes paloták ajtaja előtt elsurran, szánandó tekintetet vetve a szenvedőkre.

Rozsnyai kezével simogatá égő homlokát, nem tudta, álom-e ez vagy való, játszani akar-e vele e bübájos teremtés vagy valóban a szerelem hozta e nő ajakára a keserű szavakat. Majd hirtelen ott termett mellette, karjait a szép asz-

gitve lesz; hogy Magyarország a legliberálisabb államok egyike, a mely minden nemzetiségnek egyenlő jogot ad, hogy azok az agitátorok, kik magyar törvény szerint elitéltettek, nem mártyrok, hanem egyszerűen hazaárulók. A sajtó nem is ült fel Urechia úr hazugságainak s minden agitálása, a melyet ő és román társai elkövettek, hogy a jövő évi kongresszust ne Budapesten tartsák meg, hasztalan volt.

E hó 16-án este bankett volt a Hotel Metropolban. Az első felköszöntő után, melyet a kongresszus elnöke, Decampes mondott a kongresszuson képviselt nemzetek uralkodóira, Apponyi Albert gróf állott fel szóra, ki rendkivüli hatást keltő, 40 percig tartó beszédet mondott, a melyben élesen etitélte a militarismust. Többek közt a következőket mondá: »A belga nemzet, mint belga királyság egységes s miként Magyarországon, ugy ott is egy forrásból fakad az uralkodói fenség a nemzeti jogokkal. Ezenfelül Belgiumhoz köt bennünket, magyarokat a belga királyné és büszkén nevezzük földinknek áldott emlékü nádorunk leányát. Az egész gyülekezet hálával tartozik Belgiumnak nemcsak az élvezett vendégszeretetért, hanem a nyert példákért is, mert nem mindennapi látvány, hogy miniszterek exponálják magukat olyan idealisztikus célokért, amelyeket az ugynevezett gyakorlati elme még kigunyol. Itt talán azért láttunk olyan kormányférfiakat, mert Belgium kis állam? Vajjon miben kicsi? Kicsinyek azok a nemzetek, a melyek itt tanácskoztak? A büszke önérzetü Svájc, a kitartó Hollandia, a szellemi mozgalmak élén járó Skandinávia, az ifju Románia, a mi szomszédunk és természetes szövetségesünk, Belgium, a haladás minden mérő összegének hazája, csak nem aprók, hanem kicsi testben lakó nagy néplelkek. A kicsi test nem birja befoglalni a nagy lélek egész erejét és igy az erőnek egy fölöslegével rendelkezik. Az ugynevezett apró nemzetek azok, melyek az emberiség közcéljainak szolgálatában állanak. Igen törpék volnánk ezek nélkül a kicsinyek nélkül és isten óvjon, hogy azok elveszszenek valaha. A nagylelkü belga nemzet felvirágzására emelem poharamat!«

Ez a beszéd Urechia urnak is tetszett, a ki azonban nem jól fogta fel s azon véleményének adott kifejezést, hogyha Apponyi jutna kormányra, akkor a nemzetiségek viszonya is változnék. Apponyi azonban felvilágositotta, hogy bármely kormány is addig egyáltalán nem is diskutálhatja a magyarországi románok követeléseit, mig külföldi agitációval keres befolyást.

Nagyon szükséges volt az oláhok oktalan követeléseivel s az agitátorok arcátlan lármájával szemben, hogy a dolgok valódi tényállása felől kiváló európai politikusok oly férfiaktól nyerjenek felvilágositást, mint Jókai és Apponyi. E követelések helytelenségéről még jobban meg fognak győződni az európai állam képviselői a jövő évi budapesti interparlamentáris kongresszuson.

---

szony dereka köré fűzte és lázas szenvedélylyel mondta:

— Én szeretlek forrón, igazán, és az első csók nyoma már ott volt a menyecske cseresznye piros ajkain.

— Mond, hogy te is szeretsz — susogta tovább a kis doktor.

Hatvaniné diadalitól ragyogó arcát lassan oda hajtá Rozsnyai keblére és csodás szemeit lesütve halkan mondta: „Imádlak!"

Az előszobában egyszerre csak megszólal a csengetyü.

— A férjem — mondá remegő hangon az asszonyka és kibontakozott az ölelő karokból. A szobaleány a félig nyilt ajtónál a fejét dugta csak be és jelenté, hogy a nagyságos ur már a kapunál vár.

Hatvaniné minden tagjában remegett, de a kis doctor nem veszitette el teljesen a fejét. Egész nyugodtan odaszólt a szobaleánynak:

— Mondja a nagyságos urnak, hogy öneksége hirtelen rosszul lett a hogy én itt vagyok!

Rozsnyai, mig a veres kendőt feikötötte a szép asszony homlokára, vagy még tizszer megcsókolta, azután eltávozott.

Az előszobában találkozott Hatvanival ki ijedve kérdezte, hogy mi történt.

— Csak egy kis migraine — mondá komoly arccal a kis doktor és melegen megszoritá férjem uram kezét.

A somogyi annyakönyvvezetők.

Az állami anyakönyvvezetők kinevezése rohamos lépésekkel halad előre, legutóbb ujra egy egész vármegye kapta meg anyakönyvvezetőit, Ez a vármegye Somogy, amely kiterjedésére nézve egyike a legnagyobbaknak. Mielőtt a kinevezettek névsorát közölnők, megjegyezzük, hogy a kinevezettek valamennyien fel vannak ruházva a házassági ügyekben való anyakönyvvezetéssel, illetőleg a házasságkötés körül való közreműködés jogával is.

A kinevezettek névsora — mely a „Zala" olvasóközönséget is már sok tekintetben közelről érdekli — a következő:

A kaposváriba: Németh Ignác polgármester, helyettese Sipos Géza városi főjegyző; a kaposvárvidékibe: Jakab Andor szolgabiró, helyettese Kacskovics Gusztáv szolgabiró; a nagybajomiba: Karsóh Pál községi jegyző, helyettese Fehérvári József községi pénztáros; a csoknyaiba: Tabak Pál körjegyző, a hetesibe: Zsobrák János körjegyző; a szomajomiba: Mátsovits József körjegyző; a kapos-mérőibe: Antal Károly körjegyző; a bárd szerázsiba: Dely József községi jegyző; a szennaiba: Jambrich Alajos körjegyző; a kadarkutiba: Mérei Pál körjegyző; a hedrahelyibe: Györkös Ferenc körjegyző; a simonfaiba: Jambrich Ferenc körjegyző; a szentbalázsiba: Horváth Lajos körjegyző; a nagyberkiibe: Hekinger László körjegyző; a módosiba: Fleischaker Sándor nyugalmazott huszárkapitány; a toponáriba: Liszek Gyula körjegyző.

A szigetváriba: Hegyessy János szolgabiró, helyettese Varga Sándor községi jegyző; a barcsiba: Valkó Gyula körjegyző, Lasics Károly községi aljegyző; a szulokiba: Forintos Nándor körjegyző; a darányiba: Domján Gyula körjegyző; a dombóiba: Dely Lajos körjegyző; az istvándiba: Bence Ferenc körjegyző; a lakócsaiba: Ponasser József körjegyző; a tótujfalusiba: dr. Schäffer Károly körorvos; a drávafoki betöltetlen; a sárairba: Hergert György uradalmi tanitó; a szentlászlóiba: Nagy Gyula körjegyző.

A mozsgóiba: Lejtényi Kálmán körjegyző; a szulimániba: Dreiokker Ödön községi tanitó; a teklafaluiba: Kenedi Károly körjegyző; a nagyhársagyi betöltetlen; a németladiba: Dabszky József körjegyző; a görösdi betöltetlen; a gyöngyösmellékibe: Novothny Gusztáv körjegyző; az apáti betöltetlen; a nagyatádiba: Rigó Antal körjegyző, helyettese Szondy Pál községi tanitó; a nagyatád-vidékibe: Stadler Mihály szolgabiró helyettese Sárközy György szolgabiró; a felsősegesdibe: Kovács Imre körjegyző.

A bolhásiba: Mészáros Gábor evangélikus református tanitó; a taranyiba: Pál Ödön körjegyző; a vizváriba: Makk János körjegyző; a bolhóiba: Szántó Péter községi tanitó; a babócsaiba: Csury Vince körjegyző; a tarnócsaiba: Harandt Béla gazdatiszt; a csokonyaiba: Domján Antal körjegyző; a rinya szent-királyiba: Korczovsky Ágoston gazdatiszt; a lábodiba: Szabó Béla körjegyző; a mikeibe: Frieck Lajos községi tanitó; a csökölyibe: Boznai Kálmán körjegyző; a kutasiba: dr. Kállai David körorvos a szabásiba: Hagyárosy Gyula körjegyző.

A csurgóiba: Bónis Kálmán szolgabiró, helyettese: Sárközy Andor községi jegyző; a berzenceibe: Taiger Lajos körjegyző; az udvarhelyibe: Rumpelesz Ferenc nyugalmazott tanitó; az alsokiba: Szigethy Lajos körjegyző; az iharosiba: Simon Zsigmond ágostai evangélikus tanitó; az iharos-berényibe: Plosszer Lajos körjegyző; a mihaldiba: Domby Károly körjegyző; az inkeibe: Skopál Elek kereskedő; a gyékényesibe: Tóth Imre körjegyző; a porrogiba: Sipos Csényi János körjegyző; a surdiba: Tarr Lajos körjegyző; a zákányiba: Schleich János körjegyző; a somogy-szent-miklósiba: Matoczy József körjegyző.

A marcaliiba: Bajzáth Ignác szolgabiró, helyettese Vecsey Lajos községi jegyző; a niklaiba: Grégory József körjegyző; a puszta-kovácsiba Sebestény Gyula körjegyző; a mesztegnyeibe: Hidvégi Kornél körjegyző; a böhönyeibe: Mészöly Lajos körjegyző; a szakácsiba Kántor Kálmán körjegyző; a nemesvidibe Adrián József körjegyző; a csákányiba Nagy Pál körjegyző; a sámsoniba Egyed Gyula; a kéthelyibe Tarnay József.

A balaton keresztúriba: Grünfeld Zsigmond körorvos; a balaton-szent-györgyibe Szücs Gerő körjegyző; a nemesdédibe: Agoston József körjegyző; a fenyeltótiba: Baán Lajos szolgabiró, helyettese: Szabady Ignác körjegyző; a buzsákiba: Dömös Sándor körjegyző; a tót-szent-pálibe: Kelemen Gyula körjegyző; az öreglakiba: Palaki Gyula póstamester; a somogyváriba: Kramarits Kálmán körjegyző; a jádiba: Pete Sandor körjegyző; a gámásiba: Körmendy Ede körjegyző.

A látrányiba: Takács István körjegyző; a szőlős-györökibe: Csapodi Ferenc körjegyző; a boglariba: Miller Károly postamester; a falusszemesibe: Fischer Gyula körjegyző; a tabiba: Tallián Andor szolgabiró, helyettese: Kez Sandor körjegyző; az ádándiba: Dömény Pál körjegyző; a bátonyiba: Safár János körjegyző; a balványosi betöltetlen; a csepelyibe: Szalóki Gyula körjegyző; az endrédibe: Varga Vilmos körjegyző; a karádiba: Schöpf községi jegyző; a kilitiibe: Horváth Károly községi jegyző; a kötcseibe: Straner Andor körjegyző; a körösheggyibe: Schaller József körjegyző.

A nagyperényibe: Dömjén Elek körjegyző; a nárócsiba: Bauer Ede körjegyző; a ságváriba: Brüller János körjegyző; a város-hid-végibe: Szabady Béla körjegyző; az igaliba: Bogyay Viktor szolgabiró, helyettese: Gruber Imre körjegyző; az andocsiba: Pelöc Elemér körjegyző; az ártalaiba: Takács Kristóf körjegyző a büsüibe: Willax Gyula körjegyző; a gölleibe: Heyden Ferenc körjegyző; a kisbariba: Dócy Zsigmond körjegyző; a mernyeibe: Tóth Lajos körjegyző; magyar-atádiba: Viktor Kálman körjegyző; a mocsoládiba: Szép Lajos körjegyző; a szilliba: Petrok Gyula körjegyző; a törökkoppányiba: Nöthig János körjegyző.

HIREK.

— **A király születésnapja.** Ő felsége születésének 65-ik évfordulóját városunk közönsége a szokott ünnepségekkel ülte meg. Reggeli 9 órakor ünnepi mise tartatott a ferencrendüek templomában, mely zaufalság megtelt ünneplő közönséggel, melynek sorában o t látuk a hatóságok és közhivatalok képviselőit, a honvédség és közös hadsereg Kanizsán levő tisztjeit fényes egyenruhában, továbbá a Hadastyán-egyletek tagjait, utóbbiak ugy mint a honvédség, zászlójukkal vonultak ki. Délelőtt 11 órakor az izraeliták templomában volt ünnepélyes isteni tisztelet, melyen polgári és katonai hatóságok képviselőin kivül a hivek sokasága nagy élvezettel hallgatta meg dr. Neumann Ede főrabbi remek alkalmi szónoklatát és Kartchmaroff Leo főkántor művészi énekét. — Városunk e napon lobogódiszt öltött.

— **Szent István napja Nagy-Kanizsán.** Szent-István dicső emlékére városunk kö-

sönsége e hó 20-án felvirágozta a házakat, a ferencrendűek templomában pedig ünnepi mise tartatott. — Délután népünnepélyek tartattak a sörgyárban és a Zöldfa-kertben. Látogatottságot illetőleg főleg az előbbi mondhatjuk rendkívül sikerültnek, mert a nap folyamában legalább is 2000 ember fordult meg a sörgyárban, hol mindenféle tréfákkal szórakoztatták a leleményes rendezőség a n. é. publikumot.

— **Dr. Wlassics miniszter díszpolgár.** Zala-Egerszeg rendezett tanácsu város képviselőtestülete Kovács Károly polgármester elnöklete alatt a városi képviselők nagyszámu megjelenése mellett rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyedüli tárgyát a Bottfy Lajos képviselő által irásbelileg benyujtott inditvány képezte dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek, díszpolgárrá való megválasztása tárgyában. — Elnöklő polgármester üdvözölvén a szép számmal megjelent képviselőket, és méltatván dr. Wlassics Gyula kultuszminiszternek, mint a város szülöttének, ugy a tudományos irodalom, mint a politikai élet terén eddig szerzett kiváló érdemeit, jelenté, hogy a közgyűlés kizárólagos tárgyát Bottfy Lajos irásbeli inditványának tárgyalása képezi. Ezután Németh Elek városi főjegyző felolvasta az irásban beadott inditványt.

A közgyűlés az inditványt egyhangulag zajos éljenzéssel és közfelkiáltással fogadta, mire elnöklő polgármester meg-megujuló éljenzések közöttt az egyhangulag elfogadott inditványt közgyűlési határozattá emelte. Ezután a díszpolgári oklevél szövegének, ugy az okmány alakjának megállapitása végett a tanácsi mellé Bottfy Lajos, dr. Czinder István, Hajik István és Szigethy Antal képviselőkből álló bizottság választatott s egyuttal elhatározta a képviselőtestület, hogy a díszpolgári oklevelet küldöttségileg fogja a város díszpolgárának Budapesten átadni, amely küldöttség vezetésére Svastits Benő főispán kéretett fel s a küldöttség tagjává Árvay Lajos, Balaton J. Bedő Vendel, Boschan Gyula, Bottfy Lajos, dr. Czinder István, Fängler Mihály, Fischer László, Goldfinger János, Haczky Kálmán, Hajik István, dr. Háry István, Keiser József, dr. Kele Antal, Kovács Károly, Kovács László, Krosetz Gyula, Krosetz István, dr. Mangin Károly, dr. Obersohn Mór, Szigethy Antal, dr. Szigethy Elemér és Udvardy Vince városi képviselőket választotta meg annak kijelentésével, hogy a képviselőtestület bármely tagja csatlakozhatik a küldöttséghez. Végül a képviselőtestület a miniszteri díszpolgárrá történt megválasztásáról sürgönyileg értesitette.

— **Megbizatás.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a zala-egerszegi állami fögymnásiumnál az 1895/6-ik tanévre Udvardy Vince polgári iskolai rajztanitót, okleveles középiskolai rajztanárt az első és második osztályban a rajzoló geometria tanitásával, Paukovich György polgári iskolai tornatanitót, okleveles középiskolai tornatanárt, a tornatanitással a szabályszerű különdijazás mellett megbizta.

— **Iskolaszéki gyűlés.** A csáktornyai közs. iskolaszek minap gyűlést tartott Ziegler Kalmán kir. közjegyző elnöklete alatt. Apróbb folyó ügyek letárgyalása után Jeney Gusztávot az elemi isk. tantestület által ujból megválasztott igazgatót, e hivatalában további 3 évre megerősitette. A polgári iskolák államositása tárgyában leérkezett miniszteri rendeletet az iskolaszék örömmel fogadta, köszönetét is tolmácsolta érte a miniszter urnak a pártoló ag teszi át az ügyet a városhoz, melylyel a tárgyalások a kormány részéről a kir. tanfelügyelő személyes elnöklete alatt rövid idő alatt meg fognak inditatni. A polgári leányiskolának már a folyó tanévben történendő felállitásától az iskolaszék eláll, mert maga a kormány is csak akkor ragaszkodik e tárgyban hozott januariusi rendeletéhez, ha a város az áldozatokat meghozni képes. Miután az iskolaszék a város nagy terheit ismeri s a kormány ez iskolát a jövő évben annyi is állami költséggel szervezni fogja, a felállitás elhalasztását javasolja a városnak. Ezzel szemben Wollák Rezső iskolaszéki tag külön véleményt nyujtott be, ki a tandijnak olymérvü emelését inditványozza, hogy a két osztályt a városnak nagyobb megterheltetése nélkül fel lehessen szerelni. Elnök végül bejelentette, hogy az elnökségről lemond. Az iskolaszék mindent elkövetett, hogy szeretett elnökét lemondásának visszavonására birja; de minden rábeszélés céltalannak bizonyult, — elnök a községi elöljáróságban ujabban történt személyváltozásra való tekintetből, mely egyuttal főleg iskolaügyekben retrograd irányu rendszerváltozást is látszik jelenteni, erre hajlandó nem volt s bucsut vett az iskolaszék tagjaitól.

— **Uj egyesület.** Z.-Egerszegen „Zala-egerszegi Kerékpár Egyesület" cimen uj egylet alakult. Elnöke dr. Hajós Ignác, alelnöke Ostreicher Samu, titkára Keresztury József, pénztárosa Kiss János, jegyzője Travnik Gyula, menetparancsnoka Königmayer Zsigmond és utnagya Schütz Frigyes. Az egyesületnek eddig 20 tagja van, de remélik, hogy a szám még emelkedni fog.

— **Uj anyakönyvi felügyelő.** Botfy Lajos, a Zala- és Somogyvármegyéből álló anyakönyvi kerületébe Nagy-Kanizsa székhelyével kinevezett felügyelő, állásáról lemondott. Helyére a belügyminiszter Soós Pongrácot a sümegi járás főszolgabiráját nevezte ki.

— **Táncmulatság** A nagy-kanizsai Tánckedvelő-Ifjuság e hó 20-án a „Polgári-Egylet" nagy termében tartott zárkörü mulatsága látogatottság és kedélyesség tekintetében elég jól sikerült. Mintegy 40 szép leány és menyecske és legalább is 60 jókedvü fiatal ember és férfiu jött össze, hogy mulatsának a zalamegyei árvizkárosultak javára. A mulatság azonban csak a jelenlevők javára szolgált, mert az árvizkárosultaknak a gyenge bevétel folytán nem jutott más a rendezőség jóakaratánál.

— **Szinészet.** Somogyi szintársulata e hó 17-én tartotta a megnyitó előadást a kaposvári szinkörben, hol mielőtt B.-Füredre ment már 2 héten át tartott előadást. Megnyitóul a „Csillaghullás" adatott igen gyér közönség jelenlétében. A kanizsai publikum kedvencei a kaposváriakat is megháditottak, *Kalmár Piroska* és *Rónainé* Balogh Etel képezik a társulat vonzóerejét. *Kaposy* Józsa egy havi szabadságra ment és Kaposvárott, hol a kritika nem rokonszenvez vele, általában nem fog fellépni. A primadonna szerepet jelenleg *Hevesi* Janka vizsi. Kaposvárról megy a társulat téli állomására Pécsre.

— **Gotterhalte horvátul.** Perlakról irja rendes tudósitónk: A perlaki templomban augusztus 18-án Ő felsége születés napján isteni-tiszteletet tartottak. A perlaki kántor tudva, hogy a magyar király születés napját ünneplik s feledve hogy a misére a magyar hatóságok is hivatalosak voltak, elkezdte énekelni a Gotterhaltet és pedig horvátul! Ha Muraközben egyes mi-ékel a kizárólagos horvát ajku lakosságra való tekintettel horvátul tartanak meg, azt meglehet magyarazni, de, hogy egy hivatalos szinezetü misén Magyarországon horvátul énekeljenek s hozzá még a Gotterhaltet, azt nem lehet megérteni még akkor sem, ha mindjárt tudjuk is, hogy a kántor ur lelkiek dolgában Zagrábhoz tartozik. Mindenesetre kötelelessége volna magának Perlak magyar érzelmü előkelőségének oda hatni, hogy jövőben a magyar király születése napján ez többé meg ne történjék.

— **Tüzoltósági kiküldött.** A perlaki önkéntes tüzoltó-egylet, mely a körébe vágó mozgalmak iránt mindig élénk érdeklődéssel viseltetik, a Kolozsvárott, Szent-István, napján tartott országos tüzoltó gyülésen is képviseltette magát s a arra *Tóth Sándor* főparancsnokot küldte ki.

— **Letenyei mizeriák.** Letenye — ugy látszik — a haladó korral nem tud lépést tartani. Ugyanis — mint levelezőnk irja — az utca gyepesebb oldalán, melyiken a község háza is fekszik, számtalan baromfi legelészget. — A másik panasz az, hogy a már két év óta megnyitott gyermekmenhelynek a község elöljárói nem szereznek alkalmas helyiséget. 80—90 gyermek van összeszoritva egy közönséges alacsony parasztszobába. Ez nagyon alkalmas arra, hogy a sok gyermek által megrontott levegő a benn tartózkodó kisdedek szervezetére káros hatást gyakoroljon. Jó volna azért, ha Letenyén ilyen dolgok után nézne a bölcs elöljáróság!

* **Flexibles szárnz fényesitő szövet** legjobb, legolcsóbb és legtisztább fényesitő szer arany, ezüst, réz, nikkel, pléhtárgyak, üveg és tükör stb. stb. számára. Használati utasitás: A tisztitandó tárgy a fényesitő szövettel egész egyszerüen bedörzsöltetik, miáltal legszebb fény állittatik elő. Kapható drbonkint 25 krért Fischel Fülöpnél Nagy-Kanizsán.

* **Az állam által engedélyezett** első magyar osztálysorsjáték jövőnyösségét Anger Gyula Teréz-körut 3. sz. a. legmelegebben ajánlja. (Lásd a hirdetést a mai számban.)

NYILTTÉR.*)

Valódi borecet

Grünhut Fülöp és fiai czég

pincéjéből

literenként 12 krajczárért kapható

BALATON EDE

füszerkereskedésében Nagy-Kanizsán. (Eötvös-tér a gymnasium átellenében)

*) Az e rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Vasuti menetrend

Érvényes 1895. május 1-től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vonat	ór.	perc.	mi.	vonat	ór.	perc.	mi.
Pragerhof	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	6	50	este	v. v.	7	59	reg.
	v. v.	9	30	regg.	v. v.	7	36	este
Béca Z.-Eg.	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u	v. v.	8	44	este
	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
Bécs	sz. v.	4	57	regg.	v. v.	9	45	regg.
					sz. v.	1	29	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	34	éjjel

3369. tk. 895. 1711—1

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Schwarcz és Taubér nkanizsai bej. keresk. cég végrehajtatónak Kohn Adolf és neje Löwy Mári végrehajtást szenvedő komárvárosi lakósok elleni 450 forint tőke, ennek 1894. szeptember 13-tól járó 6 százalék kamatai, 17 frt 25 kr. per, 10 frt 80 kr. végrehajtási kérelmi hirdetési dij nélkül 10 frt 50 kr. jelenlegi, s a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyben a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a komárvárosi 30 sz. tkben I 45 és 47 hrsz. a. felvett a 1242 frtra, — a komárvárosi 230. tkvben I 531 hrsz. alatt felvett a 66 frtra, és a komárvárosi 150. sz. tekjvben + 185. hrsz. alatt felvett a 390 frtra, becsült ingatlanok még pedig az utóbbi ingatlan Takács István és neje Zsovár Katalin javára 1—2 sorsz. alatt bekeblezve lévő lakási szolgalmjog épségben hagyásával

1895. szeptember hó 10. napján d. e. 10 órakor

Komárváros község házánál dr. Rothschild Samu telperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1895. évi jun. 10 én.

GÖZONY

kir. tvszéki elnök.

Ma augusztus 22-én

a majomszinházban

a régi nagy sörház udvarban

Nagy Előadás tartatik.

Ezen csoda-szinház 146 a legjobb négylábu és négykezü müvészből áll.

Kezdete este fél 9 órakor.

Helyárak: I. hely 50 kr., II. hely 30 kr., III. hely 20 kr.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Splnetto, G. igazgató.

Lenyirt és idomitott kutyák olcsó áron kaphatók.

ANGER GYULA

Budapest, VI., Teréz-körut 3. sz.

Az államtól engedélyezett

első magyar sorsjáték

vezér-főügynöksége.

A budapesti ezredéves kiállitás alkalmával 100,000 sorsjegy 31,499 két osztályban beosztott nyereménnyel és egy jutalommal.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben **1,000,000 korona.**

I. osztály.				II. osztály.			
1 sorsjegy ára 40 kor.				1 sorsjegy ára 40 kor.			
I. osztályu nyeremények				II. osztályu nyeremények.			
Huzás 1895. október 16—19-ig				Huzás 1895. decemb. 6—14-ig.			
nyeremény		korona	korona			korona	korona
1	á	80000 —	80000	1	jutal.	600000 —	600000
1	„	60000 —	60000	1		400000 —	400000
1	„	40000 —	40000	1		200000 —	200000
1	„	30000 —	30000	1		100000 —	100000
1	„	20000 —	20000	1		50000 —	50000
1	„	15000 —	15000	* 2	á	20000 —	40000
1	„	10000 —	10000	2	„	15000 —	30000
2	„	8000 —	16000	4	„	10000 —	40000
8	„	4000 —	32000	10	„	8000 —	80000
10	„	2000 —	20000	27	„	6000 —	162000
13	„	1000 —	13000	100	„	2000 —	200000
100	„	400 —	40000	200	„	1000 —	200000
860	„	200 —	172000	1150	„	200 —	230000
9000	„	80 —	720000	20000	„	100 —	200000
10000 nyerem. össz.			1268000	21499 nyer. és 1 jut.			4332000

* E 49 nyeremény közül az utoljára kihuzott kapja a 6000000 korona dijat.

E sorsolás első osztályu sorsjegyei ajánltatnak és szétküldetnek következő hivatalos árak mellett: 1/1. sorj. 20 frt, 1/10. sorj. 2 frt, 1/20. sorj. 1 frt. Mindkét osztályhoz: 1/1 sorj. 40 frt, 1/10. sorj. 4 frt, 1/20. sorj. 2 frt.

Minden bel- és külföldről érkező megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Rendeléseknél pontos címadatok kéretnek. Befizetések postautalvány utján.

Huzáslajstromok és postadij 40 kr. mindkét osztályért.

Anger Gyula.

Budapest. Teréz-körut, 3. sz.

Idegen bankjegyek napi árban vétetnek.

Az összes nyeremények minden levonás nélkül kifizettetnek.

Egyedül valódi angol

csodabalzsam

THIERRY A. gyógyszerésztől,

PREGRADÁ-ban.

A legrégibb, legjobbnak bizonyult és valódi, mindamellett a legolcsóbb egyetemes, népszerü házi gyógyszer, majdnem minden külső és belső betegség ellen.

Ez a balzsam ugy belsőleg, mint külsőleg használ: 1. még eddig el nem ért hatásu gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél, enyhiti a harutot, csillapitja a kihányást és a fájó köhögést eltávolitja és gyógyit idült fájdalmakat; 2. kiválóan használ torokgyuladásnál; 3. eltávolit minden láz; 4. megtörően gyógyitja a gyomor minden betegségét; 5. megszüntet minden fájdalmat és gyógyitja az arany-eret; 6. a könnyü székelést elősegiti és a vért tisztitja; 7. kitünően használ fogfájásoknál, a szájhüst megszünteti; 8. jó szer a gilisztа ellen; 9. kitünően használ külsőleg mint gyógyitószer minden sebnél; 10. egyáltalán ugy belsőleg, mint külsőleg kétségtelen eredménynyel használható gyógyitószer. Csak akkor valódi és hamisitatlan a balzsam, ha minden üveg egy ezüstkupakkal (kapszel) van lezárva, a melyben czégem: „Thierry A. gyógyszertára az Órangyalhoz Pregradában" belenyomva. Minden más balzsam, mely nem az én kupakommal van lezárva és másként van kiállitva, hamisitvány és utánzat, a káros hatásu és durva anyagot, mint „Aloe" és ehhez hasonlókat tartalmaznak. Minden ilynemü balzsam ne fogadtassék el. Balzsamom hamisitói és utánzói a védjegytörvény alapján törvényesen, szigoruan üldöztetnek. A magas kormány 5792. B. ülök. sz. a. kelt vegyészeti, szakértői bizonyitvány alapján igazolva van, hogy készitményem semminemü tiltott, vagy az egészségre káros hatásu anyagot nem tartalmaz. Oly helyről, hol balzsamomból raktár nincs, tessék megrendelést közvetlenül hozzám: Thierry A. Pregradában, Rohitz-Sauerbrunn mellett intézni. Ausztria-Magyarország bármely postaállomására bérmentve küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Oszaláha vagy Horcsegovinába bérmentve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 5 korona. Megrendelést csak a pénz előleges beküldése vagy utánvétellel eszközöltetnek Thierry Adolf gyógyszerész Pregradában, Rohitz-Sauerbrunn mellett.

THIERRY A. gyógyszertára az Órangyalhoz Pregradában.

Védjegy lajstromba bejegyzett védjegy.

A valódi angol csodakenőcs

hatása és ereje.

Az angol csodakenőcs, mely a **legjobb eredménynyel használt szer** a szenvedő emberiségnél a legsulyosabb és idült bajokban. A sebek gyógyitása, ugyszintén a fájdalom enyhitésében felülmulhatatlan; — főalkatrészét a piros rózsa „rosa centifolia"-ban létező **csodaszerü anyag, más kitünően ismert gyógyanyagok összetételeit képezik.**

Az angol csodakenőcs használható:

A gyermekágyasnő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, Orbánc (Szent-Antal tüze), mindennemü sérelmek, láb- vagy csontsebesülések, sebek, genyedtség, dagadt lábak, sőt csontszu ellen; ütés-, szurás-, lő-, vágás és szuródási sebek ellen. Használható minden idegen részek, u. m. üveg-, faszálka-, homok-, szilánk- és tüskék eltávolitására. Mindennemü daganat, kinövés, pokolvar, ujjáképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag és feldörzsölt lábak gyógyitására. **Mindennemü égési sebek,** fagyott testrészek, betegeknél hosszas fekvés által támadt sebek, nyakdaganat, vértorlódás, fülsugás és a gyermekeknél előforduló kisebesedések ellen stb. stb.

Az angol csodakenőcs minél régibb, annál kitünőbb hatásában!

Igen ajánlatos ezen egyedül álló elővigyázati szerből minden családnál készenléthen tartani.

Két doboznál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánvétellel eszközöltetik. 2 tégely csomagolás, szállitólevél és bérmentes megküldéssel **3 korona 40 fillér.**

Számos bizonyitvány áll rendelkezésre.

Figyelmeztetek mindenkit hatástalan hamisitványok megvétele ellen s kérem szigoruan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti **védjegy** és czégnek „Thierry A. Órangyal gyógyszertára Pregradában" beleégetve kell lenni és minden tégelyben egy használati utasitásba, ugyanolyan jegyével, mint itt látható, kell becsomagolva lenni.

Az egyedül és valódi, angol csodakenőcsöm hamisitói és utánzói, a védjegytörvény alapján, szigoruan üldöztetnek, ugyanugy e hamisitványok ismételárusitói.

Egyedüli közvetlen beszerzési forrás

THIERRY A. Órangyal gyógyszertára

PREGRADÁBAN, Rohitz-Sauerbrunn mellett.

Oly helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést **közvetlenül „Thierry Adolf Órangyal gyógyszertárához"** Pregradában, Rohitz-Sauerbrunn mellett czimezni.

Az osztria-magyarországi védjegy lajstrom-száma **4524.**

Hirdetések

felvétetnek

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

SCHEMBER C. és FIAI

csász. és kir. udvari mérleggyárosok BUDAPEST,

Gyár: VI. ker., Hungária-ut 83. sz.

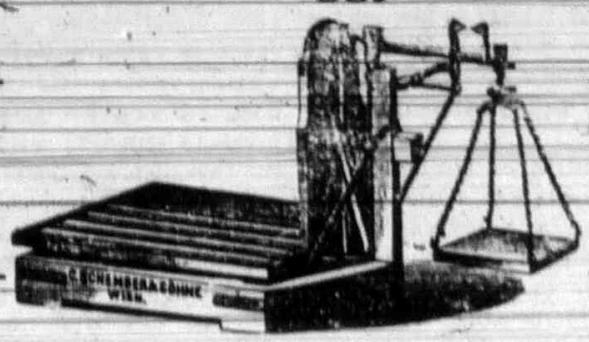

Raktár és közp. iroda: VI. ker., Andrássy-ut 15. sz.

Ajánljuk élvonalosan ismert szabadalma alatt **marhamérlegeiket, hidmérlegeiket,** tizedes és százados **gabonamérlegeiket,** továbbá mindennemü ipari czélra szolgáló mérlegeiket.

155 5—1 **Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1895.

68. szám. Nagy-Kanizsa, 1895. augusztus 25-én. XXII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utcza Ollop-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.“ hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Produkció és élvezet.

Az irodalommal valamivel nagyobb érdeklődéssel foglalkozó társadalmi körökben nem ritka eset, hogy egyesek, tul sokat képzelve azokról, kik nevöket nyomtatva láthatják, még mielőtt valóban élvezni is tudnák az irodalmi termékek jelesebbjeit, még mielőtt megismerkedtek volna a szerkesztés mesterfogásaival, még mielőtt izlésük eléggé nemesült volna s ennek folytán stylusuk is számot tehetne: — a szükséges tanulmányok helyett, melyeket a kulisszák mögött kell megtenni, önálló produkcióban kisérlik meg az ő hitük és környezöik hite szerint talán-talán ébredő tehetségöket.

Réndesen azok köréből rekrutálják magokat ezek, kik egy kis receptiv tehetséggel megáldva, mikor valami könnyebb vagy akár jobb dolgot olvasnak, melynek ügyes stylusa, ragyogó dikciója mögé rejtezik a teremtés fáradtságos munkája, — szentül meg vannak győződve arról, hogy ilyent ők is tudnának csinálni. Hiszen olyan egyszerü az egész dolog, olyan természetes, olyan mindennapi, hogy uton-utfélen kinálkozik az ilyen sujet s csak meg kell fogni a tollat s azután megy.

Oda is ülnek az irósztalhoz, mikor azt hiszik, hogy most már üstökön ragadták a tárgyat s maguk elé teritve a tiszta papirlapot, el kezdenek irni. Minő magasztos egy pillanat is ez, mikor az ihlet ott kacérkodik az irósztal körül, de csak kacérkodik, de nem szállja meg az irót, aki ott erölködik, s nagyokat kezd izzadni. Eleinte jön egy-egy reflexió, mely erősen higitott állapotban kerül a papirosra, olvasott vagy hallott dolog, egy pár közhely a napnak ragyogó sugarairól, melyek elárasztják a vidéket, aranyos fénybe vonva mindent, — de jaj, csakhamar ellankad az erő, a tinta beszárad a tollba, mely az erőtlen kézből kihull. De azért az óriás nem hagyja, kezdi tehát ujra, itt látott valamit, ez ártatlan kis lopás s végre aztán nagy kinok és keservek között megszületik a kis — szörnyszülött, mely voltaképen novella akart lenni, de tehetség hiányában egy kis rajzzá fanyarodott össze, mely azonban szóhalmaznál nem egyébb, mert nincs összefüggés a részleteiben s a lélektani fejlemény egész képtelenség.

Ámde nincs az az ostobaság, mely dicsérőkre ne akadna. A jó barátok, az ismerősök erős tehetség nyomát látják a dolgozatban s unisonó rámondják, hogy megérdemli a nyomdafestéket s már előre látják, mint kapaszkodik a derék tehetség a Parnasszusra, mintha ez olyan alacsony dombocska volna, a melynek csucsára minden fáradság nélkül fel lehetne érni.

Az irodalmi tanitásnak egyik helytelen kinövése ez a produkcióra való buzditás, még ott is, hol vele született, természetes tehetség sikerrel nem biztat. Hiszen tulajdonképen az a célja, hogy a nemzet klaszszikus termékeit megismertesse s ne elégedjék meg egy pár évszám és név, valamint rég elavult eszthetikai itéletek bemagolásával, hanem nyissa meg a fogékony lélek előtt azt a kincses ládát, mely nemzeti irodalmunk remekeit tartalmazza s mutasson azok nemzeti és ethikai becsére, hogy a sziv, lélek és elme elteljék azokkal a magasztos eszmékkel, melyek oly pazar bőségben kinálkoznak Kölcsey és Vörösmarty, Petőfi és Arany, Tompa és Eötvös és mások müveiben s melyeket oly kevéssé ismer a fin de siécle ifjusága.

Az ifjuság szivét e müvek iránt kell tisztelete gerjeszteni; még fiatal irók is kevés kegyelettel vannak azok iránt, kiknek vállain állanak ők s kik csakis ezért látszanak valaminek. S akkor kevesebb lesz azok száma, kik fel nem ismerve saját tehetetlenségöket s elkábitva a hizelgő környezet tömjénétől, hivatva fogják magukat érezni arra, hogy produkáljanak akkor, mikor még az irodalmi termékeket élvezni sem

A „ZALA“ tárcája.

A galamb.

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —

Beke Jóska, aranyos-pusztai juhász elvette Csendes Katicát, a taranyi major-gazda leányát. Olyan szelid, félénk teremtés volt az, mint a galamb. Talán éppen ugy reszketett, olyan lázasan vert a szive is, mint a kézbefogott galambé, — mikor az erőteljes, zömök, vaillas Beke Jóska átfogta az izmos karjaival.

Egész nap ott sürgött-forgott, ott rebbegett az aranyosi juhászlak udvarán és kertjében. Volt is benne nagy gyönyörüsége a fiatal urának, aki után rendesen ebédet hordott a puszta nagy messzeségbe nyuló legelőjére: a zsigárci delelőhöz.

A taranyi mezőről odalátták a dolgos népek.

— Nézzetek a kis galambot, hogy röpül az urához! — mondogatták olyankor.

De hát Isten tudja: olyan is volt a kis menyecske egészen, mint egy galamb. A feje kicsiny, az orra paránvi, az arca lefelé egészen elkeskenyülő, a szája csak egy csöpp. Csupán a szemei ragyogtak ki már messziről. Azok is szép, okos, galambszemek voltak.

Beke Jóska mindénkor nagy gyönyörüséggel fogta az ölebe a zsigárci delelőn, mikor elköltötte az istenadta, menyecskefőzte ízes ebédet.

— Egészen olyan vagy ám te, galambom, mint egy fehér népnek öltöztetett szelid galamb! mondta egyszer boldogságtól sugárzó képpel a hozzá simuló kis asszonynak.

Az fölnézett rá a nagy, okos galamb-szemeivel és azt mondta turbékoló hangon:

— De csak magának vagyok ám szelid galamb. A taranyiak bizony csak vad-galambnak hittak.

Beke Jóska nagyokat nevetett. Még jobban magához szoritotta a dobogó szivü asszonykát.

— Meghiszem azt, angyalom! De hát én értettem hozzá: hogyan kell magamhoz szeliditeni a kis vad-galambot.

A kis menyecske elpirult; leszütötte szemeit és fölhajtott kötényével babrálva, szeliden ingatta kis galambfejét.

Beke Jóska ott felejtette szemeit a piruló arcon. Ez alatt, mint mikor a verőtényes nap szemére lassan lassan felhő-fátyol ereszkedik: a mosoly, a derü eltünt a saját arcáról. Szemeire ráfeküdt a lélek esti borongása: a nehéz gondolat.

A kis asszonyka mindjárt észrevette.

— Mért hallgatott el egyszerre? Talán valami nehéz gondolattól lett ilyen lelhős a képe?

A juhász magasabbra csapta a perimé: kalapját, bő ingujjával végigtörülte homlokát, mintha csakugyan valami nehéz gondolatot akart volna onnan eltüzni.

Aztán megfogta napharnitott kezével a menyecske keskeny kis állát, fölemelte fejét, hogy jól a szemébe nézhessen.

— Katica lelkem, tudod-é te, hogy a galambnak nemcsak szive, hanem szárnya is van?

— Hogyne tudnám!

— Röpködni szokott.

— Azt is tudom.

— Na hát, vigyázz édes galambom, hogy a szived soha karát ne vallja szárnyadnak. Most már tudod ugy e, hogy micsoda nehéz gondolat telhözte be képemet?

Ettől meg a menyecske képe borult be egyszerre.

— Aztán hogyan tud ilyenre még csak gondolni is! Istenem! hát azt hiszi, hogy én csak amugy pillangó-módra röpködni tudnék a szivemmel?

Beke Jóskának megesett a szive az elszomorodott asszonykán. Oda tette forró ajkát annak beborult homlokára s ugy vigasztalta:

— Nem angyalom, nem hiszek semmit! De látod: nagyon, igen nagyon szeretlek; ki sem tudom mondani: mennyire? Most boldog vagyok ezzel a nagy-nagy szeretetemmel. De elemésztene, pokolba üzne, ha valaha kételkednem kellene benned.

— Az ördög lábán jár az Jóska lelkem, aki kételkedik, — mondta félig szomoruan, félig már mosolyogva a menyecske.

Aztán szépen bucsut vettek egymástól. A juhász ott maradt nyájánál; a kis galamb-asszony pedig ment haza Aranyos-pusztára.

Még a messzeségből is integettek egymásnak.

A kis menyecske éppen ugy libbegette gömbölyü karjait, mintha repülésre készült volna.

Éj, ej, ha mégis elrepül!

Beke Jóskának agyában megint megvillant az a szertelenül bolondos gondolat a repülésről.

Már hogyan is lehet olyat gondolni, hogy ez

képesek, hogy eszthetikai itéletet mondjanak, mikor izlésök még kellőleg kimüvelve nincs, s különösen, hogy magyarul irjanak, mikor még magyarul olvasni sem tudnak s az irodalomról csak ugy beszélnek, mint vak a szinekről.

Sok értéktelen zsibárut csempésznek be oda, a hol csak teljes irodalmi terméknek volna helye; lealázása ez az irodalom jobb erőinek azzal, hogy oly könnyü út nyilik a szánandó középszerüségnek; s megvesztegetése a becsületes érzésnek.

Senkisem veheti rossz néven, ha a valóban ébredő tehetség megkisérli erejét s kellő képzettséggel, helyes önkritikával önálló produkcióban tesz kisérletet; de a tehetségnek meg kell lenni, ha kiforratlan is és reményt kell ébreszteni arra, hogy még jobbat is fog adni. De az a jó szóért való tehetségcsinálás ott, a hol ez nincs, mind visszaélés az irodalom nemesebb célzataival, félrevezetése a közvéleménynek, mely ez ellen védekezni sem tud.

Mily nehezen jut később belátásra az ily csinált tehetség; belátására annak, hogy tehetsége éppen nincs arányban akaratával; s hogy szerencsétlen becsvágya hiu kisérletekben emészti magát s hogy sokkal előnyösebb élvezni az irodalom jelesebb termékeit s mivelni ez által szivet és szellemet, mint haszontalan, értéktelen semmiségeket produkálni, melyek csak nevetségessé teszik a hiu erőködést.

Carlyl-ről, a hirneves angol iróról beszélik, hogy nagy fáradtságába került feleségét, ki egybekelésök előtt már irogatott, meggyőzni arról, hogy kevés értéke van irodalmi produkciójának.

Sokat lehet ma már pénzen megszerezni, amit előbb ezért kapni nem lehetett, de a valódi irói tehetséget pénzért nem lehet kapni ma sem, a választottak közé mégis csak az juthat, aki hivatottságának próbáját sikeresen megállotta. Ezen nem változtat semmit az, hogy sok hivatottnak látszó iró, aki egyideig a hirnév fényében sütkérezik, csakhamar feledésbe megy a maga javára s a közönség örömére.

A nemzetiségi kérdés és a dualizmus.

Nemzetiségi részről a hirhedt „kongresszus" óta folytonosan azt hangoztatjak, hogy e kongresszus forduló pontja a nemzetiségi kérdésnek. Mi elfogadjuk ezt. Igenis: fordulót jelent a kongresszus, de fordulót minálunk, ha magyar oldalon. Mert mi csak most, a kongresszus után látjuk be tisztán és általánosan, hogy tulajdonképpen mire aspirálnak a nemzetiségi izgatók. Most mutatták csak meg nekünk azt az utat, melyen haladnunk kell, ha arra a veszedelmes lejtőre jutni nem akarunk, mely a föderalizmus az államfelbontás felé vezet. És ritka politikus, ki a nemzetiségi kérdésről valaha nyilatkozott, találta fején a szeget, mint báró Bánffy Dezső miniszterelnök, ki minap egy bécsi lap munkatársával folytatott beszélgetésében azt mondotta, hogy ennek a kérdésnek a mikénti való megoldásával egyenesen a dualizmus, a monarchia jövője áll szóros kapcsolatban. „A dualizmus szabályos működése teljesen lehetetlen lesz akkor, ha Magyarországon az egységes és osztatlan politikai nemzet eszméjét feladjuk és a nemzetiségeket mint politikai egyedeket érvényesülni hagyjuk."

A kiegyezéshez hü szabadelvü sajtó az egyházpolitikai küzdelmek alatt valtig hangoztatta, hogy, midőn a liberalis reformok által a magyar államot egységesebbé, tehát erősebbé teszszük, egyuttal a kiegyezésen nyugvó dualisztikus alapot erősitjük, mert hiszen a magyar érdek a monarchia nagyhatalmi állásának kérdésével közös. Most, midőn nem az egyházpolitikai reakció, hanem egy más áskálódó ellenség támadja a magyart, midőn a tulzó olahok irredentista, feltorgaló törekvéseivel állunk szemben, most annál világosabban látjuk be, és láthatja be mindenki azt a szinte hagyományossá vált igazságot, hogy Magyarország érdeke teljesen összecsik a dualizmus érdekével — és viszont. Egy erős, egységes Ausztria s egy szabadelvü, nemzeti Magyarország: igy kontemplalták a kiegyezési mü nagy megalkotói az ország s a monarchia fényes jövőjének titkát. S ime a nemzetiségi kérdés során is napnál világosabban kiderül, hogy igaz uton haladunk, akik ezt a politikát alapitották meg.

Minél jobban kerekednek felül odaát az osztr. államban a reakcionárius és föderalista törekvések, annál hathatósabban kell, hogy a két állam minden éretti fellogásu politikusa arra helyezze a lősulyt, hogy Magyarországon a bontó aspirációk mielőbb és mentül alaposabban kiirtassanak.

A „nemzetiségi kongresszus" kiragadta a gyepből a mérsékeltek kezéből. A mérsékelt elemeknek most már válivetve oda kell törekedni, hogy a nemzetiségek szabaditásunk ki a lelketlen tulzók terrorizmusa alól. Itt az idő, hogy lépjenek ki a passzivitás tétlenségéből. Álljanak ki az alkotmány terére. Ezen a téren s egy megbizható, egy megifjodott közigazgatás ujján meg lesz nekik adható mindaz, ami méltányos és tisztességes kivánságuk meg eddigelé — a törvény keretén belül — esetleg teljesithető nem volt.

A kormány eljárása pedig a „kongresszus" ügyében s általában a nemzetiségi kérdésben valóban kitünőnek és sikeresnek bizonyult. A kongresszust megengedte s a rendezőket nagy kudarc érte. A brüsszeli kongresszuson aratott nagy diadalt a magyar nemzet — Apponyi és Jókai fényes érdemei mellett — az okos és tapintatos eljárásnak köszönheti első sorban. S az épp oly talpraesett, mint sikeres ténykedések láncolatában az utolsó szem: Bánffy báró minapi nyilatkozata, mely a magyar állami egység eszméjét nyiltan és világosan a monarchia fennállásának erdekével hozta kapcsolatba, ismét egy igen nagyot lendített a magyarok igaz ügyén.

Tollfuttában.

Számtalan politikai és socialis kérdés veletf már és vet felhő a vén Európa homlokára; de nem hiszem, hogy bármelyik is ugy megrakta volna a gond redoivel, mint ahogy meg fogja rakni előbb-utóbb a *nő-kérdés.*

A nő: ez a szelid, csendes, békeürö lény, a ki — mintha csak teljes passzivitásra teremtette volna az alkotó erő — olyan bámulatos rezignacióval alá tudta rendelni akaratát a férfi akaratának: öntudatra ébredett.

Most már nemcsak érez, hanem gondolkodik is. Gondolkodik, itél, következtet, eszméket termel munkára delejezett agyában. Lelkének intenziv sugaraival tulhatol a puszta kötelességek szürke világán és az embert jogok birodalmában is helyet kér magának.

Most még csak kér azokkal az esdő, szép szemekkel, amiknek eddig legnagyobb részt csupán mosolyát és könyüit ismerjük. De ha elzárkózunk előle, ha a kért jogokra gunynyal felelünk: akkor követelni fog azoknak a szép szemeknek fölzaklatott villámaival.

A gondolkodó nő a önállóság magasztosságának tudatáig emelkedett. Helyet kér a férfi-társadalomban; tisztes munkát a társadalmi élet küzdelmei között, hogy becsülettel élhessen.

---

a szelid, galambtermészetü asszony valaha megcsalja az urát!

Ügyekezett kiverni lelkéből ezt az ostoba gondolatot. De nagy nehezen ment.

Körülbelül egy hónap mulva ott legeltette nyájat a taranyi határszélben.

Onnan szépen el lehetett látni az aranyospusztai birkás lakhoz.

Beke Jóskának ugy tetszett, mintha minden alkonyon valami fekete árnyék surranna be a hajlékába.

Ki lehet az?

A nyájat nem hagyhatta magára, hogy megnézze. A feleségét röstelte megkérdezni. Még azt hihetné, hogy feltékenységében kisérleteket lát. Akkor azután csakugyan nagyot nevetheine tőlötte.

Sok küzködés után még is csak ráadta fejét; egyik ebéd után szelid szóval megkérdezte a kis asszonykától:

— Mond csak lelkem, Katicám, nem jár valaki estende a mi hajlékunk körül? Valami fekete alak?

Olyan lett a menyecske arca, mintha vérrel forrázták volna le. Csak hebegve tudott válaszolni:

— Ki járna ott?

Kinos, fulasztó, lélekfekvő hallgatás következett.

A menyecske elfordult, kötényébe rejtette arcát, ugy szárította fel a szemébe özönlött könycseppeket. Félig zokogó hangon nyögte:

— Látom már, hogy vége van boldogságunknak.

Beke Jóska megsajnálta a könyező asszonyt. Megcirógatta bocsánatkérő szeretettel:

— Miért angyalom? Én hiszek neked. Csak valami bajtól féltelek. Vigyázz! Éjjelre jól bereteszeld az ajtót.

— Nyitott ajtón át sem férnek a hüséges szivhez, lelkem, Jóskám! — turbékolta a kis galamb.

Mért ne hitt volna Beke Jóska ennek a zokogó galambbugásnak?!

Hitt is neki.

Isten tudja: micsoda árnyékot lát ő onnan a messzeségből.? Talán éppen valamelyik fiatalabb jegenyefa ide-oda ingó koronájának az árnyékát?

Ott a taranyi határszélen jártában egyszer alkonyatkor csak mellette terem a vén Csomókné, a taranyi urodalmi tanagó feleségе.

— Jó estét Beke öcsém!

— Magának is Csomók néni.

— Hogy vagy édes öcsém?

— Köszönöm a kérdését, csak meg vagyok. Hát inkább maga?

— Én is csak elbajlódom, édes fiam. Hát a kis menyecske?

— Az is megvan egészségben.

Csomókné izgett mozgott, körülnézegetett, közelebb csoszogott Beke Jóskához, egyet-kettőt köhécselt, aztán csak kezdte mérni csendesen a szót:

— Édes Jóska öcsém, tudod, ha már egyszer a menyecske is szóba került, akármilyen nehezemre esik is, megkérdeslek: nem vetted meg észre, hogy farkas jár a berekben?

— Micsoda farkas?

— Micsoda farkas! Hát iszen tudod, hogy a taranyi ellenőr urnak is Farkas a neve. Hát azt értem.

Beke Jóska szemén átcikázott a harag villáma.

— Az ellenőr, meg az én feleségem?!

— No iszen tudod, az igazat megvallva: már lánykorában is legyeskedett ám körülötte.

— És az jár az én feleségem után?

— Hát igazán nem tudsz felőle, édes öcsém? Most is oda ment, ha jól láttam innen a dülőutról.

Beke Jóska agyához kapott. Megszédült, elsápadt.

Csomókné szinte megijedt a szavai hatásától. Oda ment hozzá, kérlelni, engesztelni kezdette.

— Na, na, édes öcsém, azért ne kelj ugy ki magadból! Et lehet az ilyen veszedelmet háritani okos módon is.

Beke Jóska csak nézett magá elé üszkös szemekkel és szinte öntudatlanul nyögte:

— El, el Csomók néni!

Majd mintha valami gondolat cikázott volna át örületesen kavargó agyán, felütötte fejét.

— Csomók néni, megteszi azt, hogy itt marad a nyáj mellett, mig én visszajövök?

— Meg, meg édes öcsém. Csak eredj! De helyén maradjon az eszed, azt megmondom!

Beke Jóska elrohant Aranyos-puszta felé.

Kezét ökölbe szoritotta; szemei vérben forogtak; reszkető ajkairól le leszakadt a kinos szó:

— Hazudott! Megcsalt!

Elvitázhatlan joga van ehhez.

Nem lehet azzal vádolni a nőnemet, hogy ő felszínre vetette a nőkérdést: a nyugati kérdések legfogósabbját.

Ezt a kérdést nem a nők csinálták, hanem a férfiak. Azok a megcsontosodott, kényelemszerető agglegények, akik olyan nagy bölcseséggel tudnak orátoroskodni, ujság-cikkelyeket irni a nő tulajdonképeni hivatásáról, de a magukéról megfeledkeznek. Elfeledik, hogy maguk is csak egyoldalulag töltik be emberi rendeltetésüket.

A családtalanság gondnélküliségébe gubózkodott agglegények mosolyogva nézik a nők vergődését: a tisztességes munka után, a becsületét.

Pedig ennek a vergődésnek következménye lesznek. Az életfentartó munkát követelő nők önérzetes arcáról lesugárzik az elhatározás, a lélek erős akarata: „*Veletek, állatok, ha akarjátok; nélkületek, ha nem akarjátok.*"

Azok a szelid, passivitásra teremtett lények, — kik éppen olyan erősen *érzik* magukban a tulajdonképeni hivatást, mint ahogy mi *tudjuk* azt — meg akarják, meg fogják mutatni, hogy hű a bölcsőringatás osztályrészükül nem jut, minden téren munkaversenybe állanak az alkotásaikra büszke férfiakkal.

Nem lehet tőlük megtagadni ezt a jogot.

Becsületes munkából akarnak élni. Ezt megtagadni tőlük a legférfiatlanabb gyávaság volna, mert ez ellenálláson erején a védtelen, gyöngébb nem becsülete törnék meg.

Azért ha családi szentélyt nem nyitunk a nők számára, ahogy kötelességünk volna: nincs jogunk előtüknek bezárni a hivatalos bürókat sem.

A nők kenyérkérdése, becsületes megélhetése erős szociális kérdése lesz a közeljövőnek.

Folyton nő, folyton erősödik abban a mértékben, amint nő az agglegények száma. Erre a kérdésre egyre erősebb világot vetnek azok a kelletlen holdak, amik az agglegények fejtetőjén kelnek kétségbeejtően nagy számban.

Végtelen nagy kedvem volna ezzel nagykaniz-ai agguló vagy már megnőgott legényeink fejére külön-külön is ráolvasni, de ezt a kétes-érték gyönyörűséget kedves olvasóimnak engedem át.

El ne mulasszák, mert ezt határozottan megérdemlik.

Bámulom Wekerlét, a nagy financ-zsenit, hogy pénzügyminiszter korában az adótárgyak sorába fel nem vette az agglegény-fejeket. Pedig nagyon igazságos dolog volna ezekre róni a fogyasztás adó egy részét.

Milyen hatalmas erkölcsi elégtétel volna ez azokra a nőkre nézve is, akiket most a férfiakkal egy munka-sorba kerget a becsületes öntentartás utáni törekvés!

HIREK.

— **A honvédség köréből.** A helybeli honvéd ezredhez augusztus hó 19-ére bevonult tartalékos legénység kiképzése már szerényen folyik. A gyakorlatok ugyancsak igénybe veszik úgy a tényleges szolgálatban levő mint a tartalékos tisztekhez, mert az szánylag rövid időre szabott kiképzést oly fokra kell emelni, hogy ő Felsége előtt — Kis-Cellnél megmutassa az ezred, hogy jó hírnevét állandóan fentartani tudja. Az ezred helybeli zászlóaljai és a fiumei század a jövő hó 7-én távozik városunkból Körmendre gyalogmenetben folyton harcolva és éjjelenkint [a lakosság által magával hordott vászon sátorban] szabad ég alatt táborozva. Körmenden tartatik az ezred összpontosítás szeptember 16-ig; a szután részt vesz az ezred a lovassági felderítő gyakorlatokban. Kis-Cell környékén a király előtt szeptember 19-ig s onnét a hagyományos „leluvás" után: „megy a győző Kanizsára" visszatér jó 20-ára városunkba s ekkor következik a tartalékosok leszerelése — és jól kiérdemelt szabadságoltatása.

— **Eljegyzés.** *Weiss* Adolf mérnök, magy. kir tartalékos honvéd-hadnagy a *Gutmann*-cég belisci tamin-gyárának vezetője eljegyezte *Goldstein* Fülöp cementgyáros és vállalkozó leányát Emília kisasszonyt Temesvárott.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Asztalos József, sümegi községi reáliskolai rendes tanárt, a pécsi állami főreáliskolához végleges rendes tanárrá nevezte ki.

— **A királyváró Kis-Cell.** A dunántuli hadgyakorlatokra tudvalevőleg ő Felsége is lejön Kis-Cellbe, hol ez alkalomra már nagyban folynak az előkészületek. A pannonhalmi főapát gyakran megy Kis-Czellbe, hogy a munkálatok előhaladását megtekintse. A magyar államvasutnak igazgatósága 3000 forintot adott a pályaudvar díszítésére. A kis-czelli gyakorlatokon részt vesz József főherceg is, ki magával hozza fiát: László főherceget is. A főhercegi vendégek a gyakorlatok ideje alatt a Kis-Cell melletti Sághi puszta fognak lakni Rameis Dénes uradalmi felügyelő házában.

— **Névváltoztatások.** Kiskoru *Stern* Ernő orosztonyi illetőségű geisei lakos *Csilag* ra-*Zever* József belantinci illetőségű és ugyanottani lakos *Sipos*-ra, *Polák* Benjamin nagy-kanizsai illetőségű és ugyanottani lakos *Balaton*-ra, kiskoru *Kohn* Lipót muravidi illetőségű és ugyanottani lakos *Kovács*-ra, *Rehlerger* Sándor torna-pinkoci illetőségű lesenic-tomaji lakos *Révai*-ra, *Galitztenstein* Bernát zala-egerszegi illetőségű és ugyanottani lakos *Garai*-ra változtatták nevüket be ügyminiszteri engedélyjével.

— **Hangverseny Balaton-Füredon.** A balaton-füredi vigadó bizottság fényesen sikerült hangversenyt rendezett a b.-füredi kórház javára. A koncerten nagy tetszést aratott Lichtenstein Mariska kisasszony dalénekével, Mekler Oszkár hegedűjátékával, Solti Helén kisasszony szavalatával és Müller Lajosné dr.-né dalok előadásával.

— **Az iparos-ifjak mulatsága.** E'érkezett végre az iparos ifjak önképző egyletének nagy napja. Ma vasárnap este tartja az egylet általunk már jelzett mulatságát a Polgári Egyletben. Értesülésünk szerint a vigalom iránt igen nagy az érdeklődés városunkban, mit azonban legkevésbbé sem csodálunk, mert olyan sok komédia után, mint városunkban legutóbb producáltatott, igazán jól esik egy kis szellemi élvezet. De Hock János felolvasása és *Weiss* Erzsike k. n. éneke többet fog nyujtani mint „kis" szellemi élvezetet és ha még hozzávesszük Salgó (Glaser) Sándor és Hajdu Gyula ismert kiválóan szavalatait, úgy bátran állíthatjuk, hogy az iparos ifjak vigalma „nagy" szellemi élvezetet fog nyujtani. Szinte már szükség volt egy ilyen mulatságra, mert folyvást majomszinházat és kutyakomédiát látogatni utóvégre még sem való intelligens közönségnek.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter Vértesi Xavér Ferenc ügyvédnek a Dunántuli helyiérdekű vasutak Sümeg-állomásától Zala-Szántó és Héviz-fürdőhely érintésével, a keszthely-balatonszentgyörgyi helyiérdekű vasut Keszthely állomásáig vezetendő helyiérdekű vasutvonalra adott előmunkálati engedélynek érvényét egy évre megadta.

— **A kaposvár-szigetvári vasut.** — A napokban a megvalósulás stádiumába lépett. Az érdekelt körségek képviselői, a tervezett vonal mentén lakó nagybirtokosok, a vállalkozók Szigetvárott három napig tárgyaltak s e tárgyalások eredményeképpen kimondották, hogy miután az előirt összeg jegyezve van, a vasut építése a jövő tavaszszal kezdetét veszi.

— **A nagy-kanizsai kir** tvszék elnöke által közhírre tétetik hogy az 1896. évre szükséglendő irodaszer és tüzifa szállításának biztosítás tárgyában az árlejtés f. évi szeptember hó 13-án, az 1896. évben szükséglendő fóra gyertya biztosítása tárgyában ugyancsak az árlejtés f. évi szeptember hó 14-én fog megtartatni.

— **Forgalmi akadály a Déli vasuton.** A barcs-pakráci vasut irac-pakrac-lipiki vonalrészén e hó 21-én töltés-csuszamlás történt, amelynek következtében a teherforgalmat beszüntették. A személypodgyász- és gyorsáru forgalmat csakis a nappali vonatokkal, még pedig

---

Csomókné nézett utána egy darabig. De alakja hamar eltünt a vidékre borult éjszakai sötétben.

Az öreg asszony elgondolkozott ott a nyári akol sövénykerítése mellett, hogy mit fog tenni most ez a fölzaklatott indulatu ember?

Nemsokára megtudta, hogy mit tett.

Rémes fény világitotta be Aranyos-pusztát és vidékét.

Óriási lángnyelvek nyaldosták a fekete éjszakat.

A birkáslak hamuvá égett.

Három megszenesült ember-alakot találtak a borzalmas rom-sirban.

— *y.*

Matyi öröksége.

— A „ZALA" eredeti tárcája. —

Irta: **Horváth Sándor.**

— Nos?

— Hála Istennek!

— Ne hálákodj, hanem beszélj!

— Hát meghalt no! Biz az szépen elnyargalt a szi. Mihály lován! Azaz hát meg csak felpiltt a nyergébe.—

— Nos, és egyébb semmi?... Örökseg?...

— Eddig mit sem tudok!... Ezt a kis levelet irta ni!— Az van benne, hogy temetése után örökségképen vegyem át Wertheim szekrényét; tartalmával együtt reám testálja!... Ő is úgy örökölte, de akkor 15000 forintocskával volt kibélelve! — Nem tom maradt-e belőle valamicske?!...

— Mikor lesz a temetés?

— Még azt sem tudom, mert boncolni fogják.

A golyó jól talált, úgy látszik: a szivén furt ablakot!

— Nyugodjék!

— — — — — — — — — — — —

Ez a rövid párbeszéd folyt Loncsár Muki hónapos tanyáján a szobaur, meg Bab Matyi öszjogoncok között. Ugy látszik nem igen siratták a nagybácsit, csak a hagyományára voltak kiváncsiak. Matyi lenne az örökös, de azért Muki is szivszorongva lesi az eredményt, mert tudja, hogy ha Matyinak lesz, néki is lesz... Lesz hát! — Hozom!

— Elvitték már az öreget Matyi?...

— El hát!

— Te! nem jó volna egy kis kutatást rendezni a fanyján?

— Erre már én is gondoltam, de nem lehet ám!

— Nem-e? Már mért nem?

— Jogonc vagy, tudhatnád! A kulcs a rendőrségnél van!

— A fránya ruzja meg őket!

— Ruzja no! Én nem bánom!

— De nini, itt holmi rendőr-uniformus tudakozódik! Ide utasitják!

— Szabad! — kiáltták egyszere a kopogtatásra.

— Bab Mátyás urat keresem, mint Dörgencs Péter örökösét!

— Szolgálatára uram! — Szól Matyi örömtől sugárzó arcal a kedves vendég szavára.

— Uram! Ongyilkossá lett rokona e naplót hagyományozta önneki, meg a fakásán levő Wertheim szekrényt ismeretlen tartalmával együtt. Mint nekünk cimzett levelében irja, abban van kilenc évi szerzeménye, de hogy miben, készpénzben-e, avagy értékpapirokban, azt nem tüntette ki levelében Felkérem önt, hogy holnap temetés után tanukkal jelenjék meg az elhunyt lakásán, hogy az örökséget átvehesse. E lepecsételt könyvet pedig itt is hagyhatom, kérek róla elismervényt.

— — — — — — — — — — — —

— Vágd fel Matyi, aki máslija van a világnak hátha ebben is van préselve néhány bankócska!—

— Nem volna éppen rossz!

— Felvágták a könyvet, az az hát csak az áthurkoló zsinort s olvasásba merültek.

Az öreg naplója volt. Kilenc éve már, hogy szerelmes egy kis leányba, ki a fővárosi egyik divat,-és egyéb áruüzletében üldögélt a kasszánál. Nem mult el nap, hogy kétszer, háromszor meg ne látogatta volna, mindenkor véve holmi apróságot, hogy alkalma legyen a látogatásra.

Kilenc évig élt benne a remény, hogy magává teheti, de a lányka csak nem akarta megérteni a negyven és ötven között lépdegélő szivecskét.

A fiuk nem tudtak szólni, csak ámultak, csak bámultak, rámeresztve szemeiket e sorokra. — Majd pedig örült kacagásra fakadtak az öreg baklövésén.

Azt a nagy könyvet végig olvasták, addig le sem tették.—

a csuszamlás helyén történő átszállással, illetőleg a podgyász- és gyorsáru darabaknak áthordásával tartják fenn. A 2011. és 2012. számu vonatok ez idő szerint csak Baros-Bastáji állomások között közlekednek. E forgalmi akadály előreláthatólag nyolc napig fog tartatni.

— **Felülfizetések kimutatása.** A nagykanizsai Tánckedvelő ifjuság f. hó 20-án tartott vigalma alkalmával felülfizetni szivesekedtek: Oroszváry Gyula 10 forintot, Fischel Lajos 1 frt, Herschkovits Ignácné 60 krt, Pleiszer Gyula, Fischer Ernő, dr. Fied Ödön 50—50 kr, és Schlesz Antal 20 krjt. Fogadják a szives felülfizetők a rendezőség hálás köszönetét.

— **Nagy borhamisitás.** Sopronmegye hatóságait érdekes borhamisitási ügy foglalkoztatja. A bécsi borkereskedők klubja ugyanis még a folyó év elején terjedelmes beadványt intézett a sopronmegyei és fiumei borkereskedők által nagyban üzött borhamisitásra, s ezen tisztességtelen üzleti versenynek az uj magyar mübor-törvény alapján való megszüntetését kérelmezte. A klub ezen beadványában csak az egy Stroh Dávid kismarton-hegyi borkereskedőt nevezte meg, vádját egyébként általánosságban tartva. A soproni és fiumei borkereskedők kereskedelmi kamaráik utján megbotránkozással utasitták vissza a bécsiek ezen általános vádját, melyet nem éppen tisztességes üzleti fogásnak deklaráltak, köztudomásu levén, hogy Ausztriában, hol a müborgyártást törvény nem tilija, van a legtöbb borgyár és ezzel az ügyet a maguk részéről befejezettnek jelentették ki. Sopronmegye alispánja azonban másként fogta fel a dolgot, a mennyiben a beadványban megnevezett kismarton-hegyi borkereskedő ellen a kismartoni szolgabirói hivatal utján megindittatta a vizsgálatot. A cég boraiból megfelelő minták vétettek, amelyeket hivatatos uton a Budapesten e célra szervezett állandó bizottságnak küldtek meg. Ezzel egyidejüleg a vizsgálatot teljesitő szolgabiró Triesztben is eszközöltetett nyomozásokat, melyeknek meglepő eredménye lett. Kitünt ugyanis, hogy a vádlott cég e tengerparti városból rövid időközben tetemes mennyiségü tamarinda-kivonatot kizárólag borkészitésre használt fel. Ezen adatokat rövid idő alatt a budapesti vegyvizsgáló-bizottság is megerősitette, szakvéleményében kimondván, hogy a borok, melyekből a minták vétettek, fölületlenül hamisak s hogy a fenforgó esetben a hatóságnak valóságos „borgyárral" van dolga. A vizsgálat mindazonáltal ennyi terhelő adat mellett sem volt még belejezhető, mert a cég könyveinek előmutatását megtagadta és a szolgabiró egész eljárása ellen a belügyminiszterhez folyamodott. A miniszter az összes ügyiratokat fölkérte s ezek alapján a napokban Sopronmegye alispánjához intezett leiratában kimondta, hogy az eljárás folyama alatt az itélet meghozatalaig fölebbezésnek helye nincs. A vizsgálat ezek után most már be lesz fejezhető, ugy, hogy az elsőfokulag eljáró szolgabiró itéletét rövid idő alatt meghozhatja. Az ügy kimenetele elé különösen a borkereskedőkörök érdeklődéssel tekintenek, nemcsak azért, mivel ez az első eset, hogy a mesterséges borok készitésének és forgalomba-hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. t.-c. büntető határozatai alkalmaztatni fognak, hanem azért is, mert remélik, hogy a hatóság szigoru itélete csirájukban elfojtja a magyar borok hirnevét megsemmisitéssel fenyegető és mindinkább terjedő üzelmeket.

— **Fogyasztási és italadó.** Az 1896. és 1897., 1898. évekre a fogyasztási és italadók biztositása tárgyában *Kovács József* pénzügyigazgató helyettes, a zala-egerszegi m. k. pénzügyigazgatóság megbizottja a hó 22-én délelőtt a városi tanácsczal tárgyalást tartott. Az előirányzat a következő:

Boritaladó . . .	45097 frt	94 kr.
Husfogyasztásiadó.	24299 „	61 „
Cukoradó . . .	15955 „	62 „
Sörítaladó . . .	21016 „	— „
Szeszitalmérési adó	13419 „	25 „
összesen	119787 frt	42 kr.

Ennek ellenében a város ajánlata kerek 100.000 frt volt, mely ajánlat szmennyiben a városi képviselő testület által helyben hagyatnak a pénzügy igazgatóság által a pénzügyörminiszterhez felterjesztetik. Hogy azonban a pénzügyörminiszter elfogadta-e a város ajánlatát, az nagyon kétséges, mivel a jelenlegi bérlő Bemfeld Mór 102.000 frt fizet Nagy-Kanizsáért a kincstárnok.

— **Sertésvész.** Zalavármegyében a sertésvész mindjobban terjed, legutóbb a kanizsai járás következő helyein constatáltatott a sertésvész hivatalosan: Nagy-Récse, Petend, Tüskevár, Rózsamajor, Murakeresztur, Kollátszeg, Galambokon és Gelsén.

— **Országos tüzoltó kongresszus** A Kolozsvárott tartott országos congresszuson a nagy-kanizsai önk. tüzoltó egylet képviselve nem volt, pedig bizony kár volt el nem menni ezen szép ünnepélyre, melynek díszgyülésén Radó B. Béla tisztelt munkatársunk tartott rendkivüli nagy tetszéssel fogadott szakszerű felolvasást, melyet a szerző szivességéből legközelebb közölni fogunk. A congresszus több fontos határozatot hozott, melynek legkiválóbbja „hogy az ezredéves ünnepély emlékére 1896. év nyarán az ország összes tüzoltó egyleteinek küldöttségéből alakitandó diszfelvonuló ünnepély rendeztetik Budapesten.

— **Orvosok figyelmébe.** A magyar kir. államvasutak betegségélyző pénztára, a zágrábi üzletvezetőség szakaszához tartozó a bezárólag *Gomirjetől Skradig* terjedő 32.394 klm. hosszu vonalon államosított betegségélyző pénztári tagok s ezek hozzátartozói egészségügyi kezelése céljából, Cameral Marovica, székhelylyel, pályaorvosi állást szervez. Ez állással évi 600 frt, tiszteletdij és szabadlakás élvezete van egybekötve. A 600 frt. tiszteletdijból 400 frtot a m. k. államvasutak betegségélyző pénztára, 200 frtot Cameral Marovica községe fizet s. ezért a kinevezendő orvos a községi orvosi teendőket is tartozik ellátni. Ha a község az emlitett összeget bármely ok miatt nem fizetné, az egész 600 frt, a betegségélyző pénztárt terhelné és ez esetben a községi orvosi teendők nem terhelik a kinevezendőt. Pályázatok 1896. aug. 26-ig a zágrábi üzletvezetőséghez nyujtandók be.

— **Sütő-segédek értekezlete** A nagykanizsai sütőségédek értesülésünk szerint a főkapitanyságtól engedélyt nyertek egy a »Fekete Sas« vendéglőben ma vasárnap délután 3 órára egybehivott értekezlet megtartására, melyen a a péklegénnek helyzetük mikénti javithatását és a vasárnap munkaszünet érvényesitését fogják tárgyalni. Igen helyesen teszik a sütő-segédek, ha a törvényes eszközökkel helyzetük javitására kivánnak hatni, de tán felvehetnék programmjukba a sütemények javitását is és ha utóbbi tekintetben munkadóikk) megegyezésre jutnak az egész fogyasztó közönség rokonszenvére számithatnak.

— **Kifogott hulla.** Novakovecz határában egy 40 évesnek látszó a öltözetéből gyanitva, uraközi férfi hullaját fogták ki a Murából. Mintegy 2 hétig lehetett már a vizben. A hatóság részéről Bölcs Sándor perlaki szolgabiró megjesent a helyszinén, de hulla azonosságát nem likerült megállapitania.

— **Vidéki szülők figyelmébe.** A helybeli középtanodák valamelyikét látogató vidéki tanuló teljes ellátást és gondos felügyeletet nyer helybeli tanárnál. Czim irán értesitést nyerhetni a kiadóhivatalnál.

* **Osztály-sorsjátékok.** Az 1896-iki ezredéves kiállitás alkalmára a magas kormány a képviselőház előzetes határozata folytán osztálysorsjátékok rendezésére adott engedélyt, melyek elsője a f. év October 16-ától 19-ig egy királyi közjegyző és tanuk jelenlétében, Budapesten nyilvánosan megejtendő huzásával veszi kezdetét. Az osztály-sorsjáték intézménye nálunk még ujdonság, de a külföldön már évszázadok óta divik s mindenütt szépen vált be. Tény, hogy a sorsjáteknak ez a neme bir a közönségre legnagyobb előnyével, mert mindenki könnyen számithatja ki nyerési esélyeit s oly mérvben vehet benne részt, a mennyire viszonyai megengedik. Az osztálysorsjáték-vállalat az állam felügyelete alatt áll, a sorsjegyek csakis a hivatalos névértékben adatnak el s csupán eredeti sorsjegyek léteznek, melyek midegyikén a magyar czimer, az osztálysorsjáték-igazgatóság aláirása és a gyüjtőde czime áll, mely a sorsjegyet eladta. — A sorsjegyek már forgalomban vannak és Heintze Károly vezérügynök által [Budapest, Szervita-tér 3] adatnak el.

* **A velencei mű-üveg**-fuvási, fonási szövési és fűzési mutatja be Barth György a Zöldfa kertben külön e célra épitett pavillonban e hó 28-ától naponta. — E mutalványok nagyon érdekesek és ajánlhatjuk ennek megtekintését. — Egy légszesz tüz-szerkezet segélyével 300 foku melegség fejlesztetik, melynél üvegből különféle adatok készülnek. Egy terjedelmes kerek segélyével az üveg selyemmé fonatik és porrá fuvatik. Természethü üvegvirágokat is készit. — Felhivjuk lapunk t. olvasóinak figyelmét e számban közétett hirdetésére.

* **Az elegáns és solid épitésű** Aeolus kerékpárok kizárólagos gyári raktára és képviselőége Köhler testvéreknél Nagy-Kanizsán.

* **Kerékpározók figyelmébe.** A világhirü Steyri fegyvervár kerékpár képviselősége és raktára Unger Ullmann Eleknél Nagy-Kanizsán van, — honnét képes árjegyzékek kivánatra dijmentesen küldetnek.

TANÜGY.

Iskolai értesitések.

A helybeli állami és községi polgári fiu- és leányiskolában az 1895—6. tanévi beiratások szeptember 1—4. napjain tartatnak és pedig d. e. 8—12 óráig a fiu, délután 2—5 óráig (vasárnap kivételével) a leánytanulókkal. — A pótló és javitó vizsgálatok augusztus 30. és 31-én lesznek, délelőtt a fiu-, délután a leányiskolában.

A beiratásokhál a következő szabályok tartandók meg:

1.) Első beiratásra okvetlen köteles minden tanuló személyesen és szülője vagy gondviselője kiséretében jelentkezni és magával hozni: a) keresztlevélét vagy születési bizonyitványát; b) múlt tanévi iskolai bizonyitványát; c) helybeli lakása czimét az utca, ház-szám és a vidékiek a szállást adó megnevezésével; d) himlőoltási bizonyitványát. — Az intézet volt növendékeitől keresztlevél és szülei kiséret nem feltétlenül kivántatik.

2.) Beiratás előtt kivétel nélkül minden tanuló köteles befizetni 1 frt 15 krl beiratasi dijat.

3.) A beiratás alkalmával fizetendő a tandij is, mely a helybeli nyilvános tanulóktól évi 5 frt, vidéki és magántanulóktól évi 8 frt.

4.) Tandijmentességre igényt tartó tanulók a tandij elengedéséért a városi tanácshoz czimzett és kellően felszerelt folyamodványokat az igazgatónál már a beiratáskor kötelesek benyujtani, mert később ily folyamodványok nem fogadtatnak el.

N.-Kanizsán, 1895. aug. 22.

Az igazgatóság.

A nkanizsai közs. népiskolákban az 1895/6. tanévre a beiratások augusztus hó 30-án kezdődnek s tartanak szeptember 6-ig mindenkor reggeltől 8 órától 11-ig, délután 2—4-ig.

Szeptemtember 7-én »Veni Sancte«-val a tanév megkezdése.

N.-Kanizsán, 1895. aug. 24.

Az igazgatóság.

A nagy-kanizsai izr. hitközség által fenntartott tanintézetekben a tanulók felvétele szept. 1. és 2. napján d. e. 9—12. d. u. 3—5

Szegény öreget a sirba ez a reménytelen szerelem kergette.

Azon a napon, abban az órában lötte sziven magát, amelyben az a kis leány örök hűséget mert esküdni vőlegényének...

Szegény öreg...

— — — — — — — — — — — —

Másnap már hajnaltól kezdve számitgatta a két ő-jogonc a perceket, hogy mielőbb jönne a már az óra!...

Pajtást fogtak, már volt két tanu, csak az indulás órája késett az elérkezéssel.

Mint minden, végre ez is megjött...

Nem is mentek, rohantak, hogy az örögséget mielőbb keblükre szoritthassák.

Hivatalos formával felnyitották a Wertheim szekrényt, s uramfia a vagyonnak egy része eléjük gurult...

Egy percig néma csend, majd pedig örült kacagás reszkettette meg a szoba levegőjét.

A rendőrtogalmazó rőkönyödésében szoborként állott a szoba közepén, mereven bámulva a szertegurulo örökségre...

Vagy ötzer *tyukszemgyürü* és *inggomb* volt az, vegyesen.

órakor a polg. iskola rajzterében történik. A javitó vizsgálatok aug. 30-án tartatnak.

A beiratások, javitó-, pótló- s magánvizsgálatok a nagy-kanizsai kath. fögymnasiumban. — A beiratások szeptember hó három első napján történik; az első és a második osztályba a hó első napján csak a helybeliek vétetnek fel. A beiratkozást aug. 30-án és 31-én megelőleg a javitó-, s pótló vizsgálatok ugyanezek, aug. hó lentemlitett két napján fognak megtartatni.

N.-Kanizsa 1895. aug. 23-án.

Az Igazgatóság.

CSARNOK

Hullám Ágnes.

(Népdráma.) 8

— Irta: **Szalay Sándor.** —

(Folytatás.)

Második felvonás.

(Ugyanott.)

1. jel. *Agnes* (a házból jő) *Julis* (háttérből jő egy vika burgonyával)

Julis: (Letesszi a vikát.) Jaj de elfáradtam.

Agnes: Aztán mért nem hivtad magaddal Pistát Segitett volna.

Julis: Inkább még egyszer ekkora terhet elcipelek, minthogy azt hivjam.

Agnes: Mért édes lányom?

Julis: Sohse haragudtam senkire; de ezt nem szivelhetem.

Agnes: (Kivárólag.) Megbántott talán?

Julis: Nem. De jobb szeretem, ha nem látom.

Agnes: Már ennek mégis csak nagy oka lehet.

Julis: Isten tudja: ha látom, mindjárt szegény apám rettenetes végére gondolok.

Agnes: Apádéra? Ugyan nem ölte meg.

Julis: Igaz. De mért eresztette erőtlen betűg létére a lovak közé.

Agnes: A szolga nem parancsol urának.

Julis: De megmenthette volna. Én csak bátortalan gyönge leányteremtés vagyok, de ha ott lettem volna, apám talán most is élne.

Agnes: Vagy te is ott veszted volna.

Julis: Az mindegy. De én odarohantam volna a megvadult lovak közé, megmentettem volna az életem árán is.

Agnes: Én is megmentettem volna. De mit ér most a sok »volna-volna«, ha már elveszettük.

Julis: Ugy-e: Baracs Pali kihozta holttestét a lovak közül?

Agnes: Hjah, nem minden legény Baracs Pali ám!

Julis: Ezt a Pistát bántja is a lelkiismeret. Maga is érzi, hogy gyáva legény volt. Csak vigyázza meg: mindig leütött fejjel jár azóta, mint az üldözött lélek.

Agnes: Talán sajnálja szegény apádat.

Julis: Ha sajnálná, emlegetné. De egy árva szóval sem emliti soha. Kerüli még emlékét is.

Agnes: Ugyan ne fesd olyan feketére szegény ördögöt. Ugyan becsületes, jó dolgos legény különben.

Julis: Meglehet, de én mégis sokkal nyugodtabb szivvel volnék, ha nem látnám házunkban. Borzadok ettől az embertől. (Hatos halványan lép ki az istálóból, kezében vasvilla.) Ott jön ni. Én rá se tudok nézni. (A vikát felveszi s a házba viszi.)

Agnes: (Utána a nőn.) Ennek a leánynak ördögje van.

2. jel. *Hatos* (Vasvillával verdes az istálló ajtaja felé.) *Agnes.*

Agnes: (Hatoshoz lép.) Mit kergetsz olyan mérgesen?

Hatos: (Megrettenve.) Egy cudar denevér bujkál itt már hetek óta. Hiába kergetem, csak viszszatér.

Agnes: Mit törödöl vele?

Hatos: (Indulatosan.) Mit törödöm?! Azt akarom, hogy pusztuljon innen.

Agnes: Csak nem látsz benne valami kisértő lelket?

Hatos: (Tompán.) Egy darab óta olyan bolondos álmaim vannak. Nehezen alszom el. Aztán ha elalszom, mintha ez az utáltatos böregér ide szállna szivem fölé és szivná véremet. Megjelenik előttem az öreg véres fejjel; rám meresztí rémséges szemeit, rám mutat csontvéz kezével; mintha az 6 parancsolatjára inná véremet ez az utáltatos állat.

Agnes: Pszt! Csendesen beszélj! Mért nem vered ki fejedből azt a bolond históriát? Megtörtént: megtörtént. Vesd ki lelkedből még gondolatát is! Ugy jársz-kelsz mint az üzött lélek. Már más is észrevette rajtad.

Hatos: (Megrettenve.) Kicsoda?

Agnes: (A ház felé mutat.) Ez a kis mákvirág ni!

Hatos: Nem tehetek róla. (Türelmesen.) Más lenne az életem mindjárt, csak ne kellene itt ridegállapotban a lovakkal meg a böregerekkel egy fedél alatt töltení éjszakáimat.

Agnes: (Szemrehányó hangon.) Na, na, megint türelmetlenkedel? Mit mondana a világ, ha alig két, három hónap után menyekzőt tartanánk a vén Kondor örökén? Aztán meg előbb Baracs Palival is jó lesz rendbe hozni a dolgot.

Hatos: (Indulatosan.) Azzal röviden végezünk: fel is út, le is út.

Agnes: Persze, persze. Igy kurta szóval könnyű kiadni az obsitot akárkinek is. De ne feledd, hogy Baracs Pallit Juliska jobban szereti az életénél. Ha keményen ragaszkodik a legényhöz, bizony csakugy kurtán, szépen nem véghatjuk kétfelé a bogot.

Hatos: (Haraggal.) De ha mi nem akarjuk, nem házasodhatik ide.

Agnes: Bizony ide házasodhatik; mert a testamentomban az van, hogy Juliska, meg az ura itt élnek velem a birtokban.

Hatos: Majd elbánok én azzal a Baracscsal ugy, hogy még a házunk tájékára se jön többé!

Agnes: Meglehet. Az a kérdés: milyen természet lakik benne. Az ilyen katonaviselt huszárgyerek nem igen szokott megreterálni a perpatvartól, ha mindjárt bot csattog is közbe. Az lenne aztán még csak a gyönyörű élet. A házi boldogság bámulatára kicsődülhetne az egész falu. Abból már, — tudod Pista! — senki kedvéért se kérek.

Hatos: (Szóttan.) Még is csak az lesz a vége, hogy Baracsnak kell elpusztulni.

Agnes: (Szétütő arccsal.) Baracsnak?... Mit nyerné vele?

Hatos: Nem lábatlankodnék többé!

Agnes: Engem féltesz talán tőle?

Hatos Téged! Nem tehetek róla, de mióta tudom, hogy szerel: nagy kedvem volna egy két cseppet látni a cudar véréből.

Agnes: (Villámló szemekkel.) Mit? (Egyszerre nyájasságot tettet.) Ugyan édes Pistám, engem féltesz, engem? Ne félj: megmondtam én már annak a lelkemen valót. Nem árt az neked soha. (A ház felé mutat.) Hanem ez a mákvirág, ez, ez! Ez nem akar téged türni már ebben a hajlékban.

Hatos: Juliska?! Engem?!

Agnes: Igen, igen. Csak imént mondta, hogy nem nézhet rád jó lelkekkel. Majdnem ugy beszélt, hogy mihamarabb mérjem ki neked a házhelyet, mert nem bir veled egy födél alatt lenni... Nem Baracsot kell eltenni a láb alól, hanem ezt a kényes kisasszonyt. Aztán Baracs Palinak se lesz jussa ide lépni.

Hatos: (Gondolkodva.) A lányt?... az apja után?...

Agnes: Igen, igen... Majd én megpróbálom szép szerével szivébe hinteni a halálmagot.

Hatos: (Magába mélyedten.) Szép szerével? És ha nem megy?

Agnes: Ha nem megy, hát elpusztulhat másképpen is. Az idő megérett pá. Néhány hét mulva haza jön a katonaságtól Baracs, akkor nem igen férhetünk már hozzá, mert az őrzi majd, mint a szeme világát, ha másért nem, a vagyonáért.

Hatos: (Tűnődve.) Most is nehéz lesz hozzá férni.

Agnes: Nehéz? Dehogy nehéz. (Ezemet kapva.) Ismered azt a majori bérest, akinek most esztendeje temették a feleségét?

Hatos: Akinek felesége a Balatonba veszett? Ismerem.

Agnes: Azóta már meg is házasodott. Elvette azt a leányt, akit felesége életében is szeretett.

Hatos: Igaz. Az első asszonynyal rossz életet éltek.

Agnes: Bizony azt. Tudod, hogy szabadult meg tőle?

Hatos: Ugy mondják: a Balatonra mentek vizért a lajtosszekérrel. A béres kint maradt a parton; az asszony meg a szekéren bement a vizre. Ott szivfogást kapott; belecsett a vizbe s mire az ura észrevette, bele is fuladt.

Agnes: Igy beszélték (Kevésre.) Aztán persze te elhitted azt a mesét.

Hatos: Mért ne hittem volna el?

Agnes: Maga a béres fojtotta azt a vizbe, mikor látta, hogy egy lélek sincs a közelben. Bolond, aki másképen hiszi.

Hatos: De hát mit akarsz ezzel mondani?

Agnes: Mit? Csak azt lelkem, hogyha ezt a mesét szépen elhitték olyan lehérnépre, aki sohase ájult el életében: még jobban elhinnék, ha (Nyomatékkal.) véletlenül olyannal történnék meg, aki már az egész falu szemeláttára is összecsett a templomban. Értesz engem?

Hatos: Értelek.

Agnes: Nem kell hozzá más, csakhogy azzal a leánynyal egy legény — mondjuk, hogy te! — kimenjen valami munkára, egy kis ruhaöblögetésre a Balatonra. Nagyon könnyű szerrel ott fuladhat az olyan teremtés, aki elszokott ájulni... No?

Hatos: Értelek angyalom, értelek.

Agnes: (Drótos-kiáltás hallatszik.) Pszt. Jön a drótos. (Homlokához csap.) Pompás gondolat. Ez a drótos éppen kapóra jött. Ezzel én mindjárt megpróbálom a szelidebb fajtáját. A te lelked meg örüljön addig a béresné meséjén.

Hatos: Jól végezz, angyalom! (Ki az utca felé.)

3. jel. *Janó* (Az utca felől jön.) *Agnes.*

Janó: (Bekiált az utcáról.) Van-e valami drótozni, van-é, . . serpenyű, labos, tepsi, vaslazik van-e?

Agnes: (Kiszólt) Van, van Janó! Lépjen csak be!

Janó: (Belép letesi kalapját.) Bizony zisten rossz világ járja szegény Janónak.

Agnes: Rossz világ? Mért?

Janó: Sehol se nem haragusznak zaszonyok.

Agnes: Aztán mit bánja azt maga Janó bácsi?

Janó: Mit bánok! Bánok, mert nem szeretek.

Agnes: Annak örüljön inkább, ha szelid képpel fogadják.

Janó: Bizony zisten nem örülöm.

Agnes: Miért?

Janó: : (Szerszámát szedi.) Mert mikor zaszonyok nem haragusszák: nincs van terett labos, nincs van terett fazik. Szegény Janónak se nem van kenyér, se nem van palinka.

Agnes: Ejnye gonosz tórja. Na majd hát én hozok mindjárt egy kis sziverősitőt. (Ki a házba.)

Janó: (Magában.) Szeginy drótos soha se nem tudhat: mire van jó neki halál. Mig az öreg Kondor ilte, ez a zaszony soha se nem adta nekem palinka.

Agnes: (Kis üvegben pálinkát hoz, Janónak adja.) Na, itt van.

Janó: (Mohón elveszi.) Keszenek, keszenek. (Gyönyörködve nézi.) Haj, szép zaszony, szalona, palinka: szeginy-tótnak van legjobb patka. (Issik.)

Agnes: Honnan jön most Janó bácsi?

Janó: Varosbul.

Agnes: A városból? Mi ujság a városban?

Janó: Zujság? Mi volna zujság? Szeginy zember: szeginy zember; gazdag zember: gazdag zember varosban is. Az van nincs zujsag.

Agnes: A kereszturi legények mikor jönnek haza katonáéktól?

Janó: (Furfangos mosolylyal.) Kereszturi leginyek? Gyinnek, gyinnek. Most meggyittek kancentrirungbul. Ubait kaptak. Talán zifijasszony varja valakit?

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

Arpavásár Nyitrán.

A nyitramegyei gazdasági egyesület által szeptember hó 2-án Nyitrán rendezendő árpavásár bejelentési határideje augusztus hó 28-án jár le. Addig a bejelentések az árpavásár rendező bizottság czimére okvetetlenül beküldendők. A minták — 2 csomagban — augusztus 28—31-ig küldendők ugyanezen czimre. A minták az eladandó garmadából vegendők akként, hogy megfeleljenek az eladandó árunak. Az árpa tökéletes megrostálását ismételve ajánljuk a gazdaközönség figyelmébe, mert az ilyen árpát jobban fizetik: Lakások Nyitrán a „Lakner“! „Szarvas“ és „Korona“ szállodákban kaphatók.

Az árpavásár rendező bizottsága ez úton is figyelmeztetti a gazdákat, hogy az árpavásáron Nyitrán szeptember hó 2-án személyesen jelenjenek meg, mert így sokkal jobban és biztosabban eladhatják árpájukat, mint sürgönyváltás vagy levelezés utján. A vevőnek az eladóval való személyes érintkezése csak előnyös lehet. Sürgönyök vagy levelek utján a felek nehezen tudják egymást megérteni.

A nyitrai árpaadár bejelentési határideje nem a hó 24-én, hanem csak 28-án záródik, hogy alkalmuk legyen az aratással és cséplésssel elkésett termelőknek is árpájukat a nyitrai árpavásáron szept. hó 2-án eladni. A minták 31-ig küldendők az árpavásárrendező bizottság czimére Nyitrára. Bejelentési ívek ugyanott kaphatók.

NYILTTÉR.*)

Festőtárd-selymet 50 krtól 3 ft 85 krig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a legujabb mintázattal és szinekben, u. m. **fekete, fehér** és **szines Henneberg-selymet** 35 krtól 14 *forint* 65 krig méterenkint sima, csikos, kockázott mintákat, s. a. t. (mintegy 240 féle különböző minőségben és 2000 szin és mintázattal s. a. t. postabérés vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat küld pótfordulattal: **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** — *Pr*-jeles czimezett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 5— (2)

*) Az a rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő:
Dr. LŐKE EMIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Vasuti menetrend

Érvényes 1895. május 1-től.

Kanizsa állomás.

Irány.	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Pragerhof	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. vi.	6	50	este	v. v.	7	59	reg.
	v. v.	9	30	regg.	v. v.	7	36	este
Bécs Z.-Eg.	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg
	v. v.	10	—	regg	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	44	este
	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
Barcs	sz. v.	4	57	regg.	v. v.	9	45	regg.
					sz. v.	1	29	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	34	éjjel

HIRDETÉSEK.

UJ! **A Zöldfa-kertben** **UJ!**

külön e czélra épitett pavillonban

szerda, augusztus hó 28-ától szeptember hó 8-ig

naponta délelőtt 10 órától 12-ig és délután 3 órától esti 10 óráig

a velencei műüveg-fuvás

fonás, szövés és fúzés.

Légzesztűz-szerkezet segélyével 900 foku meleg-ség fejlesztetik, melynél üvegekből különféle alakok készülnek, u. m. vázák, poharak, kutyák stb.; továbbá egy terjedelmes kerék segélyével az üveg selyemmé fonatik, az üveg porrá törtik (úgynevezett brillánt-por).

Tárgyak tükrösitése elfogadtatik.

Különösen említést érdemel a természethű üvegvirágok készitése.

E mutatvány megtekintése mindenkinek, úgy felnőtteknek, valamint gyermekek, iparosok és műpártolóknak kiválóan érdekleszitő, tudományos és tanulságos, mit magasabb egyénisegek és intézetek elismerő iratai is igazolnak.

E ritkán látható művészet megtekintését a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlja a minél tömegesebb látogatást kér

tisztelettel **Barth György,** igazgató.

Helyárak: felnőtt **20** kr, gyermek **10** kr. Gyermek **12** éves alul felnőtt kartól.

E mutatványok társaságok, egyletek, intézetek, valamint iskolákban való czélszerű megegyezés szerint elfogadtatnak.

Elismert legjobb szerkezetű

gyűrű- és sima-acéllemez hengereket,
1., 2., 3. és 4 vasu hántó ekéket,
különféle **lánceborona**kat,
„Austria" sorvető gépeket,
Blunt'-féle ensilage
zöldtakarmány sajtókat,
gyümölcs és főzelék, aszaló készülékeket,
bor- és gyümölcs-sajtókat,
szőlő-zuzókat és **bogyó-morzsolókat,**
önműködő **„SYPHONIA"** növény és szőlővessző **permetezőket**

cséplőgépeket

kézi-, járgány- és gőzhajtásra.

1—6 lófogatu **járgányokat,**
Legujabb **gabna-rostákat, tritőröket és kukoricamorzsolókat,**
széna- és szalma-sajtókat,
kézi erőre, szállitó-készülékkel vagy anélkül
a legjobb minőségben gyártanak és állitanak

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

110 10—1 cs. és kir. kiz. szabad. gazdasági géppyárak, vasöntöde és gőzhámor

Alapittatott 1872. **BÉCS, II. Taborstrasse Nr. 76.** 600 munkás.

Kitüntetett több mint 370 arany, ezüst, bronz-éremmel és első díjakkal.

Árjegyzékek és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. ■ Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

A világhirű

STEYRI fegyvergyár

kerékpár 122 *—1

képviselősége és raktára

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

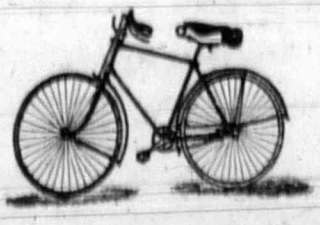

Képes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Helybeli vevőknek iskolagép rendelkezésére áll.

SARG-féle orvoshatóságilag megvizsgált 222 41—

(Bizonylat Bécs, 1887. jul. 8.)

sok MILLIÓ szor

kipróbált és kitűnőnek bizonyult, fogorvosilag ajánlva, egyszeremind a legolcsóbb fogtisztító- és épségben tartó szer.

Mindenütt kapható.

ANGER GYULA

Budapest, VI., Teréz-körut 3. sz.

Az államtól engedélyezett

első magyar sorsjáték

vezér-főügynöksége.

A budapesti szerdavar kiállítás alkalmával 200,000 sorsjegy 81,499 két osztályban beosztott nyereménnyel és egy jutalommal.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben **1,000,000 korona**

I. osztály. 4 sorsjegy ára 40 kor. I. osztály nyeremények Húzás 1895. október 16—19-ig			II. osztály. 4 sorsjegy ára 40 kor. II. osztály nyeremények Húzás 1895. decemb. 6—14-ig		
nyeremény	korona	korona		korona	korona
1 à	80000 =	80000	1 jutal.	600000 =	600 000
1 „	60000 =	60000	1	400000 =	400,000
1 „	40000 =	40000	1	200000 =	200000
1 „	30000 =	30000	1	100000 =	100000
1 „	20000 =	20,000	1	50000 =	50000
1 „	15000 =	15000	2 à	20000 =	40000
1 „	10000 =	10000	2 „	15000 =	30000
2 „	8000 =	16000	4 „	10000 =	40000
8 „	4000 =	32000	10 „	8000 =	80000
10 „	2000 =	20000	27 „	5600 =	152000
18 „	1000 =	18000	100 „	2000 =	200000
100 „	400 =	40000	200 „	1000 =	200,000
860 „	200 =	172000	1150 „	200 =	230000
9000 „	80 =	720000	20000 „	100 =	200000
Nyereme. összeg		1,208000	21,499 nyer. és 1 jut.		2,000000

* E 49 nyeremény közül az utoljára kihúzott kapja a 6000000 korona díjat.

E sorozatú első osztályú sorsjegyek ajánlatnak és szétküldetnek következő hivatalos árak mellett: 1/1 sorj. 20 frt, 1/10 sorj. 2 frt, 1/20 sorj. 1 frt. Mindkét osztályban: 1/1 sorj. 40 frt, 1/10 sorj. 4 frt, 1/20 sorj. 2 frt.

Minden be- és külföldről érkező megrendelések postosan eszközöltetnek.

Rendeléseknél pontos cimadatok kéretnek. Befizetések postatalvány utján.

Huzáslajstromok és postadíj 40 kr. mindkét osztályért.

Anger Gyula,
Budapest. Teréz-körut, 3. sz.

Idegen bankjegyek napi árban vétetnek.

Az összes nyeremények minden levonás nélkül kifizetitnek.

Hirdetések

felvétetnek

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajczár.

Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására, szépítésére és finomítására Puder.

Legjobb és legkellemesebb sikeres, hűl és tárcsalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

finom illatszéki szappan és illatszer-gyára. Főraktár: BÉCS, I., Wollzeile 8. **Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszertárban.**

11

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(GLASUR) 61-8—1

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára: 1 forint 35 krajczár 1 kis palaczk ára 68 krajczár.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 kőcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. beranyozására. — Egy kis palaczk ára 20 krajczár.

Mindenkor kapható:

Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsőrangu szaktekintélyek által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb uj haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — frt 50 kr.
Egy nagy tégely ára — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasitás ingyen.

Kapható: a készitőnél: **Schável Jánosné** szül. **Markó Lujzánál Nagy-Kanizsán** (saját házában). **BELUS LAJOS** gyógyszertárában és **Keleti M. Mór** divat-üzletében **Nagy-Kanizsán.**

Riegler és társa AEOLUS kerékpár-gyár, Gráczban.

AEOLUS KERÉKPÁROK

elegáns és solid épitésük, ugy könnyü és csendes hajthatásuk folytán nagy kedveltségnek örvendenek és a kerékpáriparban az első helyet foglalják el. Aeolus kerékpárokon immár 8 versenydij nyeretett, ezek közt 1894 szept. 23-án a zágrábi 50 kilométeres és a horvátországi 150 kilométeres utiversenyeken első díjat nyert. — Az utóbbi versenyben az illető elnyerte az uti bajnoki cimet.

Kirárólagos képviselőség és raktár Nagy-Kanizsa és vidékére:

KÖHLER TESTVÉREKNÉL

vaskereskedés Nagy-Kanizsán, Eötvös tér 526. szám.

T. vevőinknek iskola, vagyis tanulógép rendelkezésére áll.

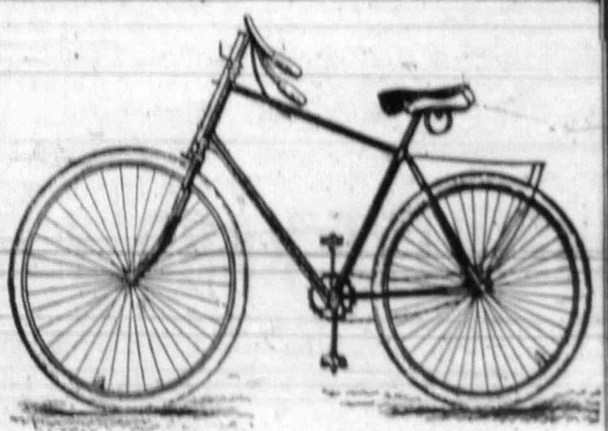

Kivánatra képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Az államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. október 16—19-ig.

1	nyeremény	á 80000	korona	— 80000	korona
1	„	„ 60000	„	— 60000	„
1	„	„ 40000	„	— 40000	„
1	„	„ 30000	„	— 30000	„
1	„	„ 20000	„	— 20000	„
1	„	„ 15000	„	— 15000	„
1	„	„ 10000	„	— 10000	„
2	„	„ 8000	„	— 16000	„
8	„	„ 4000	„	— 32000	„
10	„	„ 2000	„	— 20000	„
13	„	„ 1000	„	— 13000	„
100	„	„ 400	„	— 40000	„
860	„	„ 200	„	— 162000	„
9000	„	„ 80	„	— 720000	„
10000	nyeremény	összesen		1268000	korona

az 1896. ezredéves kiállitás alkalmából.

Kibocsatás 100000 sorsjegy

31.499 nyereménynyel és egy jutalomdijjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizettetnek ki. A huzások államelőügyelet és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

1.000,000

korona.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály dija után fizetendő.

II. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. december 6—14-ig.

1	jutalom	600000	korona	— 600000	korona
1	á	400000	„	— 400000	„
1	„	200000	„	— 200000	„
1	„	100000	„	— 100000	„
1	„	50000	„	— 50000	„
2	„	20000	„	— 40000	„
2	„	15000	„	— 30000	„
4	„	10000	„	— 40000	„
10	„	8000	„	— 80000	„
27	„	6000	„	— 162000	„
100	„	2000	„	— 200000	„
200	„	1000	„	— 200000	„
1150	„	200	„	— 230000	„
20000	„	100	„	— 2000000	„
21499	nyeremény	és 1 jutalom		4332000	„

A 3 nyeremény kihuzi az utolsóra kihuzott hagyja a zöldre korona eljár.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

1/1	1/10	1/20	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A teljes (mindkét osztályra érvényes) sorsjegyek árai:

1/1	1/10	1/20	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az ezredéves kiállitás alkalmából Budapesten, 100.000 sorsjegy.

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona

Első huzás 1895. október 16—19-ig BUDAPESTEN.

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az első osztály részére

1/1	1/2	1/4	1/10	1/20	
40.—	20.—	8.—	4.—	2.—	korona

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek

1/1	1/2	1/5	1/10	1/20	
80.—	40.	16.—	8.—	4.—	korona.

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménynyel kihuzatnak, egyszeramind a nyereménynyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizettetik vissza. — Megrendelések postautalvány utján lehetőleg a cim igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusitó, Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto: Magyar Postatakarékpénztár 3960. — Sürgöny-cim: LóttoHeintze Budapest.

Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért szíveskedjenek külön mellékelni.

Lottógyüjtődék, viszontelárusitók és ügynökök mindenhol felállittatnak.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1895.

69. szám. Nagy-Kanizsa, 1895. augusztus 29-én. XXII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utcza Ollop-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőzöde r. t." *hivatalos közlönye.*

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

A klerikalismus Magyarországon.

(S—p) A magyar népet politikai józanság jellemzi. Ha a felekezeti fanatizmus, vagy politikai szélsö eszmék különben könnyen lelkesülö kedélyét egy időre a szenvedélyek hatalmával el is boritották, állandó rabjukká soha sem tudták tenni; előbb vagy utóbb visszatért népünk a mérséklet, a tisztánlátás terére, minek talán egyedül köszönheti viharokban, megpróbáltatásokban edzett ezredéves létét.

Ez a történelem tanusága. A jelen sem lehet következetlen a multhoz.

Bár az egyházpolitikai mozgalom sok szenvedélyt kavart fel s eddig kevésbbé ismeretes tényezőket hozott be politikai életünkbe; a conservativ mágnás politika a klerikalismussal szövetkezett s irgalmatlan hajsza folyik az ugynevezett »néppárt« kibontott zászlaja alá való hivek gyüjtésére, mégis — ugy vesszük észre — társadalmunk minden rétege nemcsak hogy rokonszenvvel nem fordul e fanatizáló s fanatizált reakciónális törekvések felé, hanem ellenszenvét, idegenkedését lépten-nyomon érezteti velök.

Csak együgyüek, kik a korszellem követelményeivel értelmi korlátoltságukban nem tudtak megbarátkozni vagy fanatikusok, kik képzelt vallásosságukban a vak hit, a sötét hagyományok hiveivé szegődtek és érdekeltek, kiket beteges ambiciójuk és tüntetési viszketegük hajt, csoportosulhatnak az oly zászló köré, melyre nem a felvilágosodottság jelszavai, hanem vallási türelmetlenség, nem »Magyarország«, hanem »Róma« vannak irva.

Összegezzük klerikális pártunknak, a »néppárt«-nak sikereit és kudarcait.

Siker?! Ez gondolkodóba ejt. Óriási erőfeszitéssel, nagy anyagi áldozatokkal, hecczüzelmekkel igyekeztek mindenütt az ez évben sürün elöfordult pótválasztások alkalmával jelöltjeiket behozni a képviselőházba s jelöltjeik mindenütt megbuktak, az egy Zelenyák kivételével, aki most árván, egymagában, elhagyatottan ül a képviselőház padjain. A »néppárt« programm-férczelményéről e harcok alatt lassankint levált minden kegyeletes, népboldogitó cifra sallang s a magyar közvéleménynek unos-untig elég alkalma volt egész valójukban szemlélni e csak konkoly, viszálythintö agitációkat.

Igy volt ez Nyitránál, Csáktornyánál is, ahol a templomi szószéket kortesizü szidalmakra használták fel s nem átallottak a nép vallásos meggyőződésébe belemarkolni szentségtörő kezekkel s fanatizáltak, izgattak, hol a vallásosság kölcsön vett szavaival, hol az alapból vet aranyakkal.

A magyarság józanságának hála; — mindhiába!

Eddig csak »egy Zelenyák van a világon . . .« Egyhamar nem is lesz több. A »néppárt« nagyhangu orgamumai, — igy első sorban gróf Zichy Nándor Leibjournaleja a »Fejérmegyei Napló« bőkezüen nagy, szép jövöt jósolnak maguknak s ha hinni lehetne nekik, ugy a liberalismus végső haláltusáját szenvedi már végig s egyedül a »néppártnak« ragyog a jövő csillaga.

Üres önáltatások, vásárszerü reklámok ezek, mert ugyan kire, mire számithatnak ezek a pápánál is pápább existentiák?

Az intelligenciára?

Azt müveltsége, itélőképessége megóvja a néppártiak demagógizü maszlagjától. A nép alsó rétegeit pedig helyes ösztönük, természeti józanságuk tartja vissza, hogy az ország békéjét felforgató fanatikus játékba szintén belerohanjanak mint azt már számtalan eset igazolta.

A klerikalismusnak nincs jövője Magyarországban.

Béketlenkedni, egyenetlenségeket provokálni, viszályt, gyülölködést támasztani tudhat, de soha sem fog politikai tényezővé

A „ZALA" tárcája.

Az akadály.

— A „ZALA" eredeti tárcája. —

Irta: S. E.

Beleunt a nap vakitó pompázásába, bucsut intenek végső sugarai, hogy eltünve az éj homályába, nyugalmat szerezzen a napi küzdelembe merült emberiségnek. Előszökellnek a kedvesen tündöklö csillagok, hogy éberen örizzék Morpheus birodalmát. Mindent siri csend környékez, a némaság oceánjában, mint egy távoli vihar kétes elöhirnöke. Hangok hallatszanak, s átszhogva az éjji csendben csalogatják a még ébren levőket, kik az esti zephir enyhe fuvallatában keresik a kárpótlást, az egész nap meggyötrö forróságáért.

Szegvár büszke kastélyán ép éjfelet jelzett az óra, mikor Keren Alfréd mélyen elmerülve, egyedül bolyongott a kétes homályban fürdö tenyvesek közöt. Kereste a magányt, mely legjobban megfelelt lelki állapotának; nincs szemtanuja boldogtalanságának és boldog, mikor a sürüség vidám lakóinak kedves csicsergéseire, bánatteljes sóhajaival felelhet. Amit egész nap féléken rejtett feldult keble, ilyenkor felszabadult, nem feszélyezve a kiváncsi emberek tolakodó érdeklődésétöl, oly édes volt, hogy van, kinek a titkát bátran feltárhatja; hisz a természet védi a boldogtalan szerelmeseket és a rábizott titkot senkinek nem árulja el. Szórakozott lélekkel haladva, mindjobban közeledik az éji csend egyhangusságát megszakitó hangokhoz, melyek erősebben kibontakozva sejtetik, hogy valahol gondnélküli emberek a zene lágy accordjai mellett örülnek az életnek, mely annyi élvezetet nyujt.

Keren figyelmessé lesz, lelke felindul a hegedü bánatos kifakadásaitól; ugy sirnak húrjai, mintha szivéből szakitották volna öket. Az átszürödö fény kápráztató ragyogásában pompázik a kastély magasba nyuló tornyaival. Az élet vidám sugarai ezek, megtörve a szemben álló fák terebélyes lombjaiban, mintegy jelképezve az életet, melynek együttetüségét oly könnyen megzavarja egy-egy repke pillanat. Keren gyorsitotta lépéseit, rövid nyugalmát ismét megzavarta a bodog ember nyugalmat zavaró mulatozása.

A kedélyes összejövetelek gyakoriak voltak Labor házánál, hol kedves otthont talált a szomszédos uri nép, örömmel fogadva a háziur szivélyes meghivását. Labor a környékbeli leggazdagabb földes ur volt, ki neje halála óta egyetlen leányának Margitnak szentelte életét, az ő kedvéért gyüjtötte házába a kedélyes társaságot, hogy neki ez által is élvezetet szerezzen. Minden tekintete boldogságtól sugárzott, ha az apját bálványozó leányra nézett, ki a megtestesült gyöngédség és kedvesség volt. Margit soha nem feszélyezte a fiatalok társaságát, mert mindenkit szeretett, de senkit sem tüntetett ki bizalmával; érte rajongott mindenki, de senki közelébe férni nem mert. Valami bámulatos erély jellemzé, mely bátortalanná tette a rajongót, hogy neki titkon táplált érzelmeit feltárja. Megjelenése meglepetésszerü volt; karcsu derekára leomló dus hajzata közül egy tanulmány ő tünt elő, melynek classicus metszetü vonásain, báj és kellem diadalma kodott.

Egy rendkivüli alkalomból gyült össze Laborék vendégserege. Mindenki öszintén osztozott a kedves háziur örömében, mert a mai est nagy fordulatot képezett Laborék házában, melynek drága gyöngye tartotta eljegyzését az apa választottjával, de nem a sajátjával és mégis az angyali lélek csak meg sem kisértette apja kivánságának utját szegni, hisz kárpótolja öt az apa boldogsága és ezért nem zugolódott sorsa ellen. Jegyese Villei Gábor országszerte ismert »sport-lérfü, ki egy jó versenylovat többre becsült az egész gyengébb nemnél. Nem is idealismus hozta öt ide, hanem az a jó remény, hogy kiszabadul azon zavarból, melybe a versenyeknél szemevedett veszteségei sodorták. Bámulatos flegmájából Margit gyönyörü megjelenése sem tudta kiragadni, hanem inkább Labor urat tüntette ki figyelmével, kit nagyon meghatott Villei ragaszkodása.

Nagy csapás volt Margitra ez erőszakos parti, amit még csak fokozott Villei viselkedése, de Margit szilárd volt, semmit sem árult el, apja boldog volt, neki is boldognak kell lenni. Jó kedvet szimulált, nehogy apja boldogságát megzavarja, s ez sikerült is neki, mert a kedélyes társaság sem hagyta igen gondolataival foglalkozni.

Az államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

I. osztályu nyereményeket.

Húzás 1895. okjóber 16—19-ig.

1 nyeremény	á 80000	korona	=	80000	korona
1 „	„ 60000	„	=	60000	„
1 „	„ 40000	„	=	40000	„
1 „	„ 30000	„	=	30000	„
1 „	„ 20000	„	=	20000	„
1 „	„ 15000	„	=	15000	„
1 „	„ 10000	„	=	10000	„
2 „	„ 8000	„	=	16000	„
8 „	„ 4000	„	=	32000	„
10 „	„ 2000	„	=	20000	„
13 „	„ 1000	„	=	13000	„
100 „	„ 400	„	=	40000	„
860 „	„ 200	„	=	162000	„
9000 „	„ 80	„	=	720000	„
10000 nyeremény	összesen			1268000	korona

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából.

Kibocsátás 100000 sorsjegy

31.499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizettetnek ki. A húzások államfelügyelet és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

1.000,000

korona.

Az I. osztály húzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályu nyereményeket.

Húzás 1895. december 6—14-ig.

1 jutalom		600000	korona	=	600000 korona
1	á	400000	„	=	400000 „
1	„	200000	„	=	200000 „
1	„	100000	„	=	100000 „
1	„	50000	„	=	50000 „
2	„	20000	„	=	40000 „
2	„	15000	„	=	30000 „
4	„	10000	„	=	40000 „
10	„	8000	„	=	80000 „
27	„	6000	„	=	162000 „
100	„	2000	„	=	200000 „
200	„	1000	„	=	200000 „
1150	„	200	„	=	230000 „
20000	„	100	„	=	2000000 „
21499 nyeremény		és 1 jutalom			4332000 „

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

1/1	1/10	1/20	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A teljes (mindkét osztályra érvényes) sorsjegyek árai:

1/1	1/10	1/20	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.
Andrássy-út 5. szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100.000 sorsjegy.

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona

Első húzás 1895. október 16—19-ig BUDAPESTEN.

Ezerint ajánlom és utánvét mellett küldök azt

eredeti sorsjegyek az első osztály részére

1/1	1/2	1/4	1/10	1/20	
40.—	20.—	8.—	4.—	2.—	korona.

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két húzásban érvényesek

1/1	1/2	1/4	1/10	1/20	
80.—	40.	16.—	8.—	4.—	korona.

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménynyel kihuzatnak, egyszeramind a nyereménynyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizettettik vissza. — Megrendelések postautalvány utján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto: Magyar Postatakarékpénztár 3960. — Sürgöny-cím: LóttoHeintze Budapest.

Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért szíveskedjenek külön mellékelni.

Lottógyüjtődék, viszontelárusitók és ügynökök mindenhol felállittatnak.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1895.

69. szám. Nagy-Kanizsa, 1895. augusztus 29-én. XXII. évfolyam.

Szerkesztőség: Fő-utca a Füllop-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmentetlen levelek csak ismert esetekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t." *hivatalos közlönye.*

Kiadóhivatal: Városház-épület: *Fischel Fülöp* könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

A klerikalismus Magyarországon.

(S—p) A magyar népet politikai józanság jellemzi. Ha a felekezeti fanatizmus, vagy politikai szélsö eszmék különben könnyen lelkesülö kedélyét egy időre a szenvedélyek hatalmával el is borították, állandó rabjukká soha sem tudták tenni; előbb vagy utóbb visszatért népünk a mérséklet, a tisztánlátás terére, minek talán egyedül köszönheti viharokban, megpróbáltatásokban edzett ezredéves létét.

Ez a történelem tanusága. A jelen sem lehet következetlen a multhoz.

Bár az egyházpolitikai mozgalom sok szenvedélyt kavart fel s eddig kevésbbé ismeretes tényezőket hozott be politikai életünkbe; a conservativ mágnás politika a klerikalismussal szövetkezett s irgalmatlan hajsza folyik az ugynevezett »néppárt« kibontott zászlaja alá való hivek gyüjtésére, mégis — ugy vesszük észre — társadalmunk minden rétege nemcsak hogy rokonszenvvel nem fordul e fanatizáló s fanatizált reakciónális törekvések felé, hanem ellenszenvét, idegenkedését lépten-nyomon érezteti velök.

Csak együgyűek, kik a korszellem követelményeivel értelmi korlátoltságukban nem tudtak megbarátkozni vagy fanatikusok, kik képzelt vallásosságukban a vak hit, a sötét hagyományok hiveivé szegődtek és érdekeltek, kiket beteges ambiciójuk és tüntetési viszketegük hajt, csoportosulhatnak az oly zászló köré, melyre nem a felvilágosodottság jelszavai, hanem vallási türelmetlenség, nem »Magyarország«, hanem »Róma« vannak irva.

Összegezzük klerikális pártunknak, a »néppárt«-nak sikereit és kudarcait.

Siker?! Ez gondolkodóba ejt. Óriási erőfeszitéssel, nagy anyagi áldozatokkal, heccüzelmekkel igyekeztek mindenütt az ez évben sürün előfordult pótválasztások alkalmával jelöltjeiket behozni a képviselőházba s jelöltjeik mindenütt megbuktak, az egy Zelenyák kivételével, aki most árván, egymagában, elhagyatottan ül a képviselőház padjain. A »néppárt« programm-fércelményéről e harcok alatt lassankint levált minden kegyeletes, népboldogitó cifra sallang s a magyar közvéleménynek unos-untig elég alkalma volt egész valójukban szemlélni e csak konkoly, viszálythintő agitációkat.

Igy volt ez Nyitránál, Csáktornyánál is, ahol a templomi szószéket kortesizü szidalmakra használták fel s nem átallottak a nép vallásos meggyőződésébe belemarkolni szentségtörő kezekkel s fanatizáltak, izgattak, hol a vallásosság kölcsön vett szavaival, hol az alapból vet aranyakkal.

A magyarság józanságának hála; — mindhiába!

Eddig csak »egy Zelenyák van a világon...« Egyhamar nem is lesz több. A »néppárt« nagyhangu orgamumai, — igy első sorban gróf Zichy Nándor Leibjournaleja a »Fejérmegyei Napló« bőkezüen nagy, szép jövöt jósolnak maguknak s ha hinni lehetne nekik, ugy a liberalismus végső haláltusáját szenvedi már végig s egyedül a »néppártnak« ragyog a jövő csillaga.

Üres önáltatások, vásárszerü reklámok ezek, mert ugyan kire, mire számithatnak ezek a pápánál is pápább existentiák?

Az intelligenciára?

Azt müveltsége, itélőképessége megóvja a néppártiak demagógizü maszlagjától. A nép alsó rétegeit pedig helyes ösztönük, természeti józanságuk tartja vissza, hogy az ország békéjét felforgató fanatikus játékba szintén belerohanjanak mint azt már számtalan eset igazolta.

A klerikalismusnak nincs jövője Magyarországban.

Béketlenkedni, egyenetlenségeket provokálni, viszályt, gyülölködést támasztani tudhat, de soha sem fog politikai tényezővé

A „ZALA" tárcája.

Az akadály.

— A „Z A L A" eredeti tárcája. —

Irta: S. E.

Beleunt a nap vakitó pompázásába, bucsut intenek végső sugarai, hogy eltünve az éj homályába, nyugalmat szerezzen a napi küzdelembe merült emberiségnek. Előszökellnek a kedvesen tündöklö csillagok, hogy éberen őrizzék Morpheus birodalmát. Mindent siri csend környékez, a némaság oceánjában, mint egy távoli vihar kétes elöhirnöke. Hangok hallatszanak, s átsuhogva az éjji csendben csalogatják a még ébren levőket, kik az esti zephir enyhe fuvallatában keresik a kárpótlást, az egész nap meggyötrö forróságáért.

Szegvár büszke kastélyán ép éjfelet jelzett az óra, mikor Keren Alfréd mélyen elmerülve, egyedül bolyongott a kétes homályban fürdö fenyvesek között. Kereste a magányt, mely legjobban megfelelt lelki állapotának; nincs szemtanuja boldogtalanságának és boldog, mikor a sürüség vidám lakóinak kedves csicsergéseire, bánatteljes sóhajaival felelhet. Amit egész nap féléuken rejtett feldult keble, ilyenkor felszabadult, nem feszélyezve a kiváncsi emberek tolakodó érdeklődésétől, oly édes volt, hogy van, kinek a titkát bátran feltárhatja; hisz a természet védi a boldogtalan szerelmeseket és a rábizott titkot senkinek nem áruja el. Szórakozott lélekkel haladva, mindjobban közeledik az éji csend egyhangusságát megszakitó hangokhoz, melyek erősebben kibontakozva sejtetik, hogy valahol gondnélküli emberek a zene lágy accordjai mellett örülnek az életnek, mely annyi élvezetet nyujt.

Keren figyelmessé lesz, lelke felindul a hegedü bánatos kilakadásaitól; ugy sirnak hürjei, mintha szivéből szakitották volna öket. Az átszürödö fény kápráztató ragyogásában pompázik a kastély magasba nyuló tornyaival. Az élet vidám sugarai ezek, megtörve a szemben álló fák terebélyes lombjaiban, mintegy jelképezve az életet, melynek egyöntetüségét oly könnyen megzavarja egy-egy repke pillanat. Keren gyorsitotta lépéseit, rövid nyugalmát ismét megzavarta a bodog ember nyugalmat zavaró mulatozása.

A kedélyes összejövetelek gyakoriak voltak Labor házánál, hol kedves otthont talált a szomszédos uri nép, örömmel fogadva a háziur szivélyes meghivását. Labor a környékbeli leggazdagabb földes ur volt, ki neje halála óta egyetlen leányának Margitnak szentelte életét, az ő kedvéért gyüjtötte házába a kedélyes társaságot, hogy neki ez által is élvezetet szerezzen. Minden tekintete boldogságtól sugárzott, ha az apját bálványozó leányra nézett, ki a megtestesült gyöngédség és kedvesség volt. Margit soha nem feszélyezte a fiatalok társaságát, mert mindenkit szeretett, de senkit sem tüntetett ki bizalmával; érte rajongott mindenki, de senki közelébe férni nem mert. Valami bámulatos erély jellemzé, mely bátortalanná tette a rajongót, hogy neki titkon táplált érzelmeit feltárja. Megjelenése meglepetésszerü volt; karcsu derekára leomló dus hajzata közül egy tanulmány lő tünt elő, melynek classicus metszetü vonásain, báj és kellem diadalmaskodott.

Egy rendkivüli alkalomból gyült össze Laborék vendégserege. Mindenki őszintén osztozott a kedves háziur örömében, mert a mai est nagy fordulatot képezett Laborék házában, melynek drága gyöngye tartotta eljegyzését az apa választottjával, de nem a sajátjával és mégis az angyali lélek csak meg sem kisértette apja kivánságának utját szegni, hisz kárpótolja öt az apa boldogsága és ezért nem zugolódott sorsa ellen. Jegyese Villei Gábor országszerte ismert sport-férfu, ki egy jó versenylovat többre becsült az egész gyengébb nemnél. Nem is idealismus hozta öt ide, hanem az a jó remény, hogy kiszabadul azon zavarból, melybe a versenyeknél szemvedett veszteségei sodorták. Bámulatos flegmájából Margit gyönyörü megjelenése sem tudta kiragadni, hanem inkább Labor urat tüntette ki figyelmével, kit nagyon meghatott Villei ragaszkodása.

Nagy csapás volt Margitra ez erőszakos parti, amit még csak fokozott Villei viselkedése, de Margit szilárd volt, semmit sem árult el, apja boldog volt, neki is boldognak kell lenni. Jó kedvet szimulált, nehogy apja boldogságát megzavarja, s ez sikerült neki, mert a kedélyes társaság sem hagyta igen gondolataival foglalkozni.

emelkedni, soha sem fog itt ez országban egy erkölcsi jelentőségű politikai meggyőződéssé válni, mert Magyarország további politikai s kulturai fejlődése elválaszthatatlanul a liberalismussal van összeforrva, ez minden további boldogulásnak létalapja.

Egyedül a liberális eszmék keretében végbemenő fejlődési processus hozhat bennünket a művelt Nyugat civilizációjához közelebb, faji elszigeteltségünk mellett szellemi rokonságba juttatva bennünket amazzal.

A művelt Európa közvéleménye is csak addig becsülhet meg bennünket, csak addig fordulhat megérdemelt rokonszenvvel felénk, míg állami és jogéletünket a liberalismus szabad eszméinek ideálja szerint igyekezünk megalkotni.

Tüzoltók biztositása baleset ellen.

Irta és Kolozsvárott a f. é. aug. 19-én tartott tüzoltó-kongresszus segélyegyleti közgyülésén felolvasta: **Radó B. Béla** a Nemzeti baleset biztositó-társaság osztályvezető főtisztviselője.

Igen tisztelt közgyülés!

Midőn a megállapitott tárgysorozaton kivül tartandó értekezésemhez szives türelmüket kérni bátorkodom, teszem ezt abban a reményben, hogy az általam érintendő tárgynak a tüzoltóság nemes intézményére való fontosságát kellőleg méltányolva, annál készségesebben fognak t. ünök nagybecsü figyelmükkel megörvendeztetni, minthogy kötelező igérettel tesszek azirán, hogy értekezésemet igen rövidre fogom szabni.

Kétségtelen, hogy a humanismus, az emberszeretet magasztos szolgálatában álló tüzoltó ma már mindenki által elismert nemes, önfeláldozó hivatást teljesit, midőn a veszély pillanatában, saját életének vagy legalább is testi épségének mindenkori kockáztatásával odairányitja törekvését, hogy emberitársának vagyonát, évtizedeken át folytatott verejtékes munkájának gyümölcsét az elem pusztitásai elől megóvja; megóvja gyakran kétségbeesett harcok árán, melyeket a lángtengerré nőtt vészszel, mely tüzes hullámait magára véve, egy világot készül maga alá temetni, — kell megküzdenie.

És aki valaha látott a lángtenger vörösen izzó visszfényében — a kétségbeesetten menekülő nők és gyermekektől elhagyott vésztelyen — erős kezeket gyorsan és biztosan működni, aki a fekevesztett elem borzalmas világitásánál leolvasta a tüzoltó férfiu arcáról azon hősies elszánságot, mely őt nemes munkájában vezérli, az tisztelettel fog meghajolni azon férfiak előtt, kik a mai realistikus, önző korban, midőn a legtöbb ember csak egy talent ismer, ez az Isten ő *maga*, fel tudnak emelkedni a gondolkodásunk, az érzelemnek oly ethikai magaslatare, hogy a legnajátabb érdekeiket nemcsak alárendelik *a köz érdekeinek*, de sőt azokat kockára is teszik értük.

A jótettet maga az ember önelégültsége, önludata jutalmazza meg; mert adni boldogitóbb mint venni; ez tény. De viszont el nem zárkózhatunk annak bevallása elől, hogy ez a felfogás *túlságosan idealisztikus*. A gyakorlati életnek megvannak az ő rideg okoskodásai, melyek a számoknak megdönthetlen erejével demonstrálják, hogy adni csak *fölöslegből* szabad, mert aki többet ad, az rövid időn azok számát szaporitja, a kik az emberi társadalom terhét képezik, akik a *könyörület* kenyerét eszik. És ezen rideg, de tagadhatatlanul józan okoskodás azt kérdi: ha te, lelked nemes felbuzdulásában, embertársaid jóléteért kockára teszed testi épségedet, életedet, gondolkoztál-e a fölött, hogy a nagy emberi társadalomnak tagja vagy *te* is és hogy embertársaid közül azokról tartozol első sorban gondoskodni, kiket *tiéidnek* nevezel? Igaz, hogy szép és dicső: vészt nem tekintve, segitségére sietni megsszorult felebarátaidnak; de ha a pusztitó elem téged történésesen áldozatul szemelt ki és te mint nyomorék téreszt családod csöndes fészkébe, hol gügyögő gyermekék és kezelt tördelő hitves juttatják eszedbe, hogy te *kenyérkereső* vagy, kinek szorgalmas kezed munkája utan él egy család — nem adtál-e akkor *többet*, mint amennyit józan számitással adhattál és nem kellett volna-e gondoskodnod arról, hogy ez, a sors kegyetlen intézkedése folytán adott többlet megtérittessék? Mert ma pénzzel minden anyagit lehet pótolni; a te munkaerődet, a fizikai épségedet, az évi keresetedet, szóval mindent, ami az ember anyagi függetlenségét, jólétét biztositja!

És most ott volnék a tulajdonképeni tárgyamnál, annál a pontnál, ahonnan megvilágithatom önök előtt igen tisztelt uraim azt, hogy a legjobb szivü emberek rendesen a legkönnyelmübbek, illetve hogy a mások javára irányuló nemes törekvések rendszerint elfelejtetik az emberrel a saját énjét.

Pedig a nemzetgazdászat — ez is száraz egy tudomány, — a mely nem az ember bensejében lüktető nemes ambicióval számol, hanem az emberrel, mint államalkotó élő materiallal csupán, nem ismer különbséget ember és ember között; és ha én az én anyagi jólétem *romjain* épitem fel másnak anyagi jólétét, ugy a nemzetgazdászat, szemet hunyva törekvésem minden nemessége, mártiromságom minden megható volta előtt, azt mondja: »Nem nyertem semmit, mert amit a kompon kaptam, elvesztém a réven!« Ez a nemzetgazdászatnak, ennek a legkevésbé ideális tudománynak igaza van. Az ember azon magasztos kötelessége mellé, felebarátjáért mindant megtenni, odaréja azt a másik kötelességet: *önmagáról gondoskodni!*

De mikent?

Igen, miként! ez az, ami az itt, az ünnepélyes alkalomra egybegyült uraket, különösen pedig a melyen tisztelt *parancsnok* uraket kell, hogy foglalkoztassa. Meg vagyok győződve, hogy ezt a kérdést önöndben már számosan felvetették önmagukban, mert a vezérletük alatt álló derék csapat egyik-másik tagja az idők folyamán hozzonyára *forgott oly veszélyben, amely közelebb* hozta önöknek azt a gondolatot, hogy erkölcsi kötelesség volna oly eshetőségekről sieve gondoskodni, amelyek az emberszeretet *szy-egy* bajnokát rokkanttá, munka- és keresetképtelenné teszik. Mint a katonaságnál a legjobb parancsnok az, aki a szigori és legyelmet atyai gondoskodással tudja párositani, ugy igazán magasleton álló tüzoltóparancsnok az, aki azt a megnyugvást, azt *a bátorságot kölcsönző tudatot* oltja bele csapatjának minden emberébe, hogy az emberszeretet oltárán áldozva, minden őt érhető hajból eredhető anyagi károkért busán fognak kárpótoltatni. Ez nem egyedül arra serkentené a tüzoltót, hogy minden tőle telhetőt megtegyen, hiszen erre a serkentésre a mi valóban derék tüzoltóinknál nincsen is szükség, de meggyőződésem, hogy a *tüzoltói eszmének számos prozelitát szerezne országszerte*, mert tudjuk, hogy vannak igen sokan még, akik tartózkodnak az egyletekbe való belépéstől, nem találván garanciát arra a szomoru esetleges, hogy neki mint családja kenyérkeresőjének az oltás vagy mentés körüli működése közben baja történnék. És ez igen fontos momentum, *még pedig fontos az erkölcsi felelősség* szempontjából és a tüzoltósági intézmény technikai szempontjából is. Erkölcsi felelősség szempontjából azért, mert ha törvény nem is teszi a parancsnok kötelességévé a vezetése alatt álló tüzoltókról ily irányban gondoskodni, de létezik egy másik törvény is, *a lelkiismeret törvénye!* A tüzoltósági intézmény technikai szempontjából pedig azért, mert nagyban gyarapodnék mindenütt a tüzoltók száma.

A közelmultban történt lakhelyváltozásom időpontjáig magam is szerencsés voltam a tüzoltók köréhez tartozhatni; sőt sajnálatomra itt nem üdvözölhetem *Knortzer György ur, nagykanizsai tüzoltó főparancsnokkal* együtt a tüzoltóság kebelében *mentő-osztályt* is létesitettem. Ebbeli a kettős minőségemben volt alkalmam a tüzoltó-egyletnek lényegben mindenütt egyenlő administrációját megismerhetni és tudom ennélfogva, hogy minden egyletnek megvan az ő — valamilyen czimen kezelt és gyarapitott — segélyzési alapja, mely helyenként tetemes összeget is tesz ki. Ezt tartom szükségesnek felemliteni, mert azon állitásommal szemben, hogy a tüzoltókról bizonyos esélyek tekintetében gondoskodva nincsen, azt vethetné ellent a jelenlevő igen tisztelt urak egyike, hogy hiszen van segélyalap, amelynek épen az a rendeltetése, szerencsétlenül járt tüzoltókat gyógyittatni és segélyezni. No hát én azt a kérdést bátorkodom felvetni, hogy mely egylet segélyalapja nem merülne ki, vagy legalább is igen érzékenyen nem csappanna meg, hacsak egy-két olyan esetet akarna a rokkanttnak, vagy pláne a baleset folytán elhalt családjának kártalanitani, amely esetekben az elvesztett munkaképesség *megfelelő pénzbeli kárpótlásáról* van szó?

Avagy elég van-e téve a szegény szerencsétlenül járt tüzoltóval szemben, ha hivatkozás-al a rendelkezésre álló segélyalap elégtelen voltára, egy elenyésző csekély összeg nyujtatik kárpótlásul, oly összeg, amely a nyomorékká vált embert, vagy a hátramaradott családot a *nyomortól sem dija meg?*

A hajnali órákig folyt a mulatozás, s a beköszöntő nap már rózsás pirban tündökölt, mikor a jó kedvű társaság ujra kerekedett.

Keren egész éjjel pokoli kinok gyötörték, hánykolódott fekhelyén, mintha tövisekon feküdt volna. A kastélynál tudakolódva értesült Margit eljegyzéséről. Boldog illusiói romba dőltek és a rózsás jövő reményeinek édes álmából keserű való ébresztette fel. Hihetetlen volt az előtte, mert nem tudta elképzelni, hogy Margit mása is lehet, mint az övé, kinek igéretét birta. Csak véletlenül ismerkedett meg Margittal és ezen ismeretségről Margit barátnéján, Lenkén kivül senkinek sem volt tudomása.

A közeli fenyvesben egy szép nyári nap alkonyán a sétában eltévedve, Margitka Lenke barátnőjével a puha pázsit selyem ölében keresett pihenőt. Élenken csevegtek, mikor megpihenve elhagyták nyughelyőket, a Margit az élénk beszélgetés közben ott feledte legyezőjét, melyet mint anyja emlékét, féltékenyen őrizett. Már jó utat haladtak, mikor a drága ereklye hiánya feltűnt. Kétségbe esetten siettek vissza, de a legyezőt hiába keresték, Margitot e meg nem bocsátható könnyelműsége elkeseritette és keservesen sirt, mikor hosszu keresés után sem bukkant a legyezőjére. Lenke más irányban keresgélt a igy teljesen egyedül vol, mikor egy ifiatal ember szépen tartva egy tárgyat, feléje haladt. Keren ép arra sétált, hol Margitka pihenőt tartott és megpillantva a legyezőt, felvette, gondolván, hogy még ráfalál tulajdonosára. Keren látva a türelmetlenül idegen forgolódó leánykát, sejtette, hogy keres valamit s odaérve, tisztelettelteljesen megszólitja Margitot, ha nem-e keres valamit. Margit nem igen akart felelni az ismeretlennek, csak mikor felnézve, kezében legyezőjét megpillantja, hálás mosolylyal felelt a Keren átadva a legyezőt, mélyen szemébe nézett annak, kiert már oly régóta eped. Margit örömében nem győzött halálkodni e szivességért, a már Keren maga is restelkedett a passar elismerés miatt. De boldog volt, hogy végre alkalma nyilt Margittal megismerkedni, miután oly régen vágyódott. Keren Margit előtt a legkedvesebb ember volt,ióta legyezőjét megtalálta. Ez alatt találkoztak Lenkével is, kit egészen meglepett Margit kiséröje. Most a kastély felé jártottak és hasa érve, Margit hálás kézszoritással bucsuzott Kerentől.

Ezután már gyakrabban találkoztak sétáik közben s a viszontlátás mind szivelyesebb lett, mert Keren szellemes és élénk társalgó volt, kinek társaságában Margit nagyon jól érezte magát. Hetek multak s az idő alatt Keren szerelme már szenvedélyes jelleget öltött, kapott az alkalmon, mikor Margitot magányosan találta. Bár kezdetben kevés bátorsága volt, de elhatározása nem hagyta nyugodni, a burkolt szavakban bár, de elég érthetően értésére adta Margitnak, hogy nincs nagyobb földi boldogság, mint Margit beleegyező szava; Margit hallgatásszakkart kitérni Keren szavai elől, de az mindjobban belehevülve, nem szünt meg rajongó vallomásaival ostromolni. Margit továbbra is szótlanul maradt a Keren ezen hallgatást beleegyezésének magyarázva, örült az elért sikernek. Margiton megiatszott, hogy nem vesszi szkon Keren ostromlását, kinek demoni öröme vérmes reményeket szött. Lelke megkönnyebbülli, hogy ily nagy tehertől szabadult, de szerencsére nem tette elbizakodóvá csak boldog volt. Egy alkalommal Margit is felelt, mert kényszerülve volt a e felelet megkoronázta Keren boldogságát, biztos volt, hogy egymásé lesznek.

Napok óta hiában kereste Keren Margitot, sehol nem találta. Nem tudva a távol maradás okát nyugtalankodott, azt hivén valami baja van, tudakolódott, de azt hallotta, hogy Margitnak semmi baja csak elhagyott a napi sétákkal. Keren egészen elszomorodott, talán valami hibát követett el, de ilyenre nem emlékezett. A nevezett éjjelen megtalálta mindennek magyarázatát. Margitot hűtlenséggel vádolta, ki egész bolondot üzött belőle.

Amint Labor tudatta szándékát lányával, ez teljesen visszavonult, nem volt bátorsága Keren-

Nem és százszor nem!

„De hát mit tegyünk, fogják önök t. uraim kérdezni, hiszen többet adni csak nem lehet, mint amennyi van?“ De lehet! Ez ugyan képtelenségnek látszik, de paradox értelmét megakarom magyarázni. *A tüzoltótestületek háritsák el magukról a kártérités sulyos kötelezettségét;* illetve keressenek módot arra, hogy egy *igen mérsékelt díj* ellenében vállalja el a *biztositó intézet* azt a kötelezettséget, amelynek *kellő mértékben* megtelelni az egyleti segélypénztár külömben sem birna, mig annak a biztositó-társaságra való háritásával járó aránytalanul csekély költségét könnyen viselhetné!

Igy segitve volna a tüzoltókon és az egyleteken is, mert mig igen alacsony, mondhatnám potom ár ellenében minden tüzoltó a halál vagy a rokkantság esetére *tekintélyes összegre* volna biztositva, — oly összegre, amilyet a segélypénztár alig volna képes nyujtani, — addig viszont a segélypénztárnak tetemesen meggyarapodnának, minthogy azokból *csupán biztositási díj* volna fedezendő, *nem pedig maga a kártérités összeg.*

Ez volna tehát a felvételi kérdés megoldása és ha példát vagy számokat emliteltem volna, fényesen igazolhattam volna be, hogy nincs ennél a módnál szerencsésebb megoldás. Hogy azonban elkerüljem a gyanut, mintha pro domo beszélek, a minden kételyt kizáró számadatoktól elállok. De legyen szabad nagybecsü figyelmüket felhivni arra az elvitázhatlan körülményre, hogy a tüzoltóság érdeke, valamint a tüzoltóságnak összeforrt legjobbjaink ezreinek egyéni érdeke sürgősen követelik meg, hogy a t. főparancsnok urak a baleset elleni biztositás eszméjét komoly fontolóra vegyék és azt a saját hatáskörükben mielőbb a megvalósulás stadiumába léptessék. Ezzel az emberszeretet nemes bajnokainak csak hasonló pénzzel, *az emberszeretet sugalta gondoskodással fizetnének!...*

Szeretetház és Tápintézet.

Br. Bánfy Dezső miniszterelnök országos gondjai mellett főgondnoki teendőiről sem feledkezik meg s a jótékony intézetek létesitése, árva házak felállitása, szegény sorsu tanulók segélyezése ügyében nagy tevékenységet és áldozatkészséget tanusit.

Az erdélyi ev. reform. egyházkerület, — melynek Bánfy a főgondnoka — Kolosvárott református lelkésznek kiskoru árvái számára — „*Szeretetházának*“ felállitását határozta el, s egyszersmind »*Tápintézetet*« létesitett, a melyben papi és tanári pályára készülő prot. vallásu ifjak kedvezményes ellátásban részesülnek.

E jótékony célra leendő gyüjtés végett 600 darab 10, 5, és 2 kros szelvény küldetett alább olvasható levél kiséretében *Seregély Dezső reform.* lelkészhez, ki e nemes célra adományokat nyilvános nyugtázás mellett elfogad.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület püspöki hivatalától érkezett levél igy hangzik:

Nagytiszteletü Ur!

Az erdélyi ev ref. egyházkerület f. évi március havában tartott közgyűlésének 35. jkvi száma alatt kelt határozatával örömmel vette tudomásul az egyházkerületi igazgatótanácsnak a lelkészek árván maradó fiai számára egy *Szeretetház* felállitására vonatkozó előterjesztését, mint olyat, mely az anyaszentegyház kiválóan fontos érdeke mellett, a könyörülő embérszeretetnek is elodázhatlan követelménye. Hogy az előterjesztés nem volt a pusztában elhangzó kiáltó szó, élénk bizonyság erre az, hogy nemcsak kerületünkben, hanem az egyetemes ref. magyar Sion tagjai között is visszhangra talált. Egyes egyének, testületek siettek és sietnek meghozni áldozatukat az ügy oltárára s lelkünknek tekintete immár látja az időnek ama beteljesedését, midőn a kicsiny mustármag cirába szökkenve, védő, oltalmazó, nevelő szárnyai alá fogadja kiskoru fiuárváit azoknak a férfiaknak, kik Istentől nyert talentumaikat s egész életüket Isten országának terjesztésére szentelik s nemcsak vallaserkölcsi, hanem egyszersmind nagyjelentőségü nemzeti küldetés betöltésére hivatvák; de a kik mindamellett teljességgel nincsenek abban a helyzetben, hogy halaluk esetére hátramaradó kiskoru árváiknak jövendőjük biztositásáról kellőképen gondoskodhassanak.

Az előkészitett tervezet szerint 6900 frt évi szükséglettel s 6937 forint évi fedezettel fogja ez intézet működését megkezdeni, egyelőre 50 árva teljes ellátásáról, neveltetéséről minden külön dijazás nélküli illően gondoskodván.

Maga az egyházkerület az által igyekezik az ügy elérhetésének sikerét előmozditani, hogy a Szeretetház céljára megállapitandó feltételek mellett, átbocsátja a kolosvári egyházközség külmagyarutcai templomának köztetlen szomszédságában, a kis-Szamos mentén fekvő nagy diszes kerttel kiegészitett házas telket.

Jelentőségében nem csekélyebb fontosságu intézmény a Kolosvárott felállitott theologia fakultás *Tápintézete*, hol minden papnövendék, részben egészen dijmentes, részben kedvezményes ellátásban részesül s ezek mellett ref., illetőleg protestáns hitvallásu tanári pályára készülő ifjak, a fenforgó körülmények között lehető legcsekélyebb dij, évi 80 frt fizetése mellett.

Sem egyik, sem másik intézmény létesitése nem szorulhat bővebb méltánylásra. Es mégis most, midőn egyik: az édes anya szerető gondjával készül őtbe fogadni kicsinyeit: a másik: a vallás biztatóan tárja fel a kapukat, hogy gondjaiba vehesse azokat, kiket az Ur a tudomány és a felvilágosodás szolgálatára hivott, — inkább érezzük, mint valaha, anyagi erőnk csekély voltát a gyöngeségünk tudatában fordulunk egész bizalommal a protestántizmus ősforrásához, hittelelnk áldozatkészségéhez, abban a bizonyos reményben, hogy anyagi és erkölcsi támogatásukat tőlünk megvonni ezuttal sem fogják.

E körülmény indit arra is, hogy Nagytiszteleted ismert buzgalmát, hathatós támogatását keressük föl azon bizalmas kéréssel, hogy sziveskedjék az ide mellékelt szelvénykönyveskékke hatáskörében a gyüjtést jóságosan megindiltani s a begyülendő összeget az erdélyi ev. ref. egyházkerület püspöki-titkári hivatalának elküldeni.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület állandó Igazgató Tanácsának megbizásából.

Kolosvárt, 1895. augusztus havában.

Br. Bánfy Dezső, főgondnok. *Szász Domokos,* erdélyi ev. ref. püspök, mint elnök.

---

nek bevallani a rá következendő csapást és inkább soha el nem ment hazulról, semhogy ezen szomoru körülmények között Kerennel találkozzék. Margit csak most szerette igazán Kerent, ismerve fölényét reá erőszakolt jegyese felett, s reménytelensége ellőzte eddigi kedélyességét, de apja előtt mindig palástolta ezt.

Egy nagyon szenzacios hirt közöltek a lapok. Villei Gabort hamis játék miatt letartóztatták. Szegény Labort e váratlan csapás egészen megtörte; ilyen szégyent nem lehet elviselni. Leginkább leányát feltette, nem tudva, hogyan közölje vele e rémitő hirt, végre mégis rászánta magát, s már megnyugodott volna, csak mit csinál Margit e hir hallattára. De hogy meglepődött, mikor elszánva magát, Margittal közölte Villei esetét és ennek arcra egyszerre felvidult A csomó meg volt oldva. Margit most feltárta titkát, az apa boldog volt, mert leánya is az volt. Ily könnyü szerrel szabadulva Villeitől, most ő kérte atyját, hogy egyszer az ő akaratát kövesse, engedjen most az ő kivánságának.

A kastely fényben uszott, a cigány vig nótái táncra hivták és Keren boldogan szorilotta Margitot keblére.

HIREK.

— **Wlassics miniszter köszönete.** Megirtuk annak idején, hogy Zala-Egerszeg Wlassics miniszterét diszpolgárává választották, minek megtörténtéről a miniszter távirati úton értesitetvén, Ostendéből f. hó 17-éről keltezve, a következő, meleg hangon irt levelet intézte a város polgármesteréhez: Tekintetes Polgármester Ur! Ma küldték utánam nagybecsü táviratát, melyben engem arról méltóztatott értesiteni, hogy szülővárosom, hőn szeretett megyém székhelye, diszpolgárává választott. Sietek már ez alkalommal legmelyebb köszönetet mondani a meg nem érdemlett kitüntetésért és biztositom, hogy a polgárnak nemcsak jogait, hanem kötelességeit is kérem a magam részére; mert csak igy hálálhatom meg azt a polgártársi kitüntetést, melyben kedves szülővárosom engem részesiteni kegyeskedett. Magamat barátságába ajánlva, tisztelettel kérem, kegyeskedjék a képviselőtestület tagjainak, kedves jó barátaimnak, meleg hálámat tolmácsolni. Kitünő tisztelettel vagyok tekintetes polgármester urnak igaz hive: Wlassics Gyula, Z.-Egerszeg polgára.

— **Hangverseny.** Huckstedt Irén kisasszony Rákosi Szidi szinitanodájának szép reményekre jogositó növendéke, ki szabadságát itt tölti szülőinél, számos jóakarója buzditására, kik első hangversenyén nem lehettek jelen, szeptember 4. bucsuhangversenyt rendez. Huckstedt k. a. az 1895/96-iki tanévben bevégzi tanulmányait és ismerve kiváló tehetségét, biztosra vesszük, hogy ezt a jövő évben már valamelyik elsőrendü szinpadon fogja érvényesiteni.

— **Szinmüvészeti akademia.** Az orsz. m. kir. szinmüvészeti akademián a beiratások szeptember hó 1., 2., 3-ik napjain lesznek, a felvételi vizsgálat pedig 5-én d. u. 3 órakor tartatik. Az orsz. m. kir. szinmüvészeti akadémiába való felvételhez megkivántatnak: a] Szinpadias, csinos alak. b] Tiszta kiejtésü csengő, hang. c] Kifejlett testi alkotás mellett [melyről az intézeti orvos ad véleményt] legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyitandó. d] Annyi müveltség és iskolai képzettségről való bizonyitvány, amennyit e korban minden müvelt ifjutól megvárhatni, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. e] Szülői vagy gyámi megegyezés. Amely jelentkezővel ezek nem szemelyesen jelennek meg, megegyezésüket hiteles irathan tartozik az illető felmutatni. f] A jelentkező növendék csupán a valóságos és törvényes családi nevén irathatja be magát. g] Jó magaviseletről szóló erkölcsi bizonyitvány, mely vagy iskolai bizonyitványnyal, vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláirásával mulhatlanul igazolandó. h] Minden ujonnan jelentkező az első osztályba csak próbaidőre véletik fel, ennek letelttével ujabb vizsgálatnak vetetik fel. A fölvétel tehát nem végleges, a letelt próbaidő után a tehetségtelen, vagy hanyag növendék elbocsátatik. Ha a felvett növendék tehetséget, szorgalmat, haladást nem tanusit, bármely évben időközben is elbocsátható. i] A belépő uj növendék 1 frt beiratási dijat s 5 frt felvételi dijat, valamennyi növendék pedig 1 frt beiratási dijat, azonkivül 30 frt tandijat, 2 részletben, u. m. szeptember 15-én és február 1-én előre tartozik fizetni. j] Minden fölvett növendék tartozik szülőivel, vagy gyámjával együtt az erdőjök terjesztendő kötelezvényt aláirni. Bővebb értesitést az int. igazgatósága [Kerepesi-ut 1. sz. III. em.] készséggel ad.

— **Az iparos ifjak mulatsága.** A „Polgári-Egylet“ fényesen kivilágitott nagyterme folyó hó 25-én igen szép vigalomnak volt szinhelye. *Hock* János országgyülési képviselő, engedve a nagy-kanizsai iparos ifjak önképző egylete meghivásának, Hollandiában tett tanulmányutjából visszatérve, Nagy-Kanizsán felolvasást tartott. A felolvasót a nagyszámu közönség igen lelkesen fogadta. A tulajdonképpeni felolvasást egy gyönyörü szabad előadásu bevezetés előzte meg, melyben Hock magyarázatát adta annak, miért jött ismét oly szivesen városunkba és lelkes szavakban ecsetelte, miképen lehetne a magyar társadalmat erőssé és egységessé tenni. A szeretet, melylyel őt már egy izben fogadták városunkban, továbbá azon törekvése: minden kulturális ügyet tőle lehetőleg előmozditani, kötelességévé tette, hogy az iparos ifjuság alakulóban levő önképző egylete meghivását elfogadta. „Helyet kell adni a kereskedőnek és iparosnak a társadalomban, mert csak akkor és ugy válhatik társadalmunk egységessé, ha a válaszfalak minden tekintetben ledőlnek közöttünk, minden ember annyit ér, mennyire betölti helyét, és azért ő többre becsüli egy csizmadiát, ki jó csizmát, mint egy politikust, ki rossz politikát csinál. A nagy tetszéssel fogadott bevezetés után Hock sajtó alatt levő „A vigasztalás könyve“ cimü munkájából egy remek szép rajzot, „a családi élet“-et olvasta fel. A családi otthon tán még soha ékesebben nem ecsetelteteti, mint Hock ezen megkapó, érzelemteli munkájában, mely valóságos dicsőitése a családi életnek. Szinten bámulnunk kell azon, hogyan festheti valaki, ki a családi tüzhely meleget nem élvezheti, olyan közvetlenséggel, annyi bensőséggel a családi életet, mint Hock ezt tette. Szünni nem akaró lelkes éljenzéssel jutalmazta s hallgatóság a remek szép felolvasást, melyet megelőzőleg Hajdu Gyula

szavalta el igen szépen Simon Judit meghaló történetét. A felolvasás után Salgó Sándor »A walesi bárdok« — elszavalásával érdemelte ki a közönség tetszés-nyilvánításait. Hoek felolvasása mellett, a közönség érdeklődése leginkább Weis Erzsike (Budapestről) kisasszony fellépte iránt nyilvánult. A kisasszonyról városunk közönsége már tudta azt, hogy igen kédves teremtés, ki rokonai látogatására időzik körünkben és estén kint házi hangversenyt szokott rögtönözni, mely az iskola-utcát megtette a közönség kedvenc sétahelyévé. A podiumon látva a rendkívül sikkes kisasszonyt és hallva csengni énekét, szintén sajnáljuk, hogy ezen kívánó tehetség nem a szinpadon fog érvényesülni. A kisasszonyban minden kellék megvan, hogy rövid idő multva szinművészeink egén, mint fénylő csillag ragyogjanak, de a szülők idegenkednek a szinpadtól. „*Kúry Klára*"! ez volt a közönség itélete a kisasszony bájos megjelenése és gyönyörü énekéről és ugy hiszük, hogy helyesebb kritikát nem is gyakorolhatott volna. A kisasszony a „Szultán"ból a borlalt „Tata Toto"-ból dalt a regimentről énekelte, valódi extazisba hozva a közönséget, mely lelkesen éljenzett és ujrázott, ugy hogy a kisasszonynak minden dalt meg kellett ismételnie. De még ezzel sem érte be a közönség, hanem addig tapsolt és éljenzett, míg a kisasszony rá nem gyujtott néhány magyar népdalra, melyekkel nem kisebb hatást ért el, mint az elénekelt operett-részletekkel. A nagy müélvezetért a hálás közönség nemcsak zajos ovacióban részesitette a nagytehetségü kisasszonykát, hanem sok szép viragadománynyal is kedveskedett neki. A kisasszony énekét dr. Pollák E. kisérte kellő szabatossággal zongorán, ezzel hozzá járulván a fényes sikerhez. Eddig volt az élvezetes müsor szórakoztató része, ezután következett a tánc, melyen a négyesoket 78—80 pár táncolta. — Egy kisebb teremben pedig társasvacsora volt Hoek János és a többi közreműködők tiszteletére, melyen a körülmények folytán csak egy felköszöntő tartatott. Tóth Lajos az ifjusági kör szervező elnöke Hoek Jánosnak a kör köszönetét tolmácsolva, érte ürité poharát. Hoek az uti fáradalmakat némileg kipihenendő, közvetlen a vacsora után elhagyta a vigalom szinhelyét, hol egész hajnalig első szerepőül megmaradt Weiss Erzsike k. a. az estély hősnője.

— **Megyei tanitó-gyülés.** A zalamegyei ált tanitótestület közgyülése e hó 26-án és 27-én tartatott meg Zala-Egerszegen fényes sikerrel. A közgyülést jelenlétükkel megtisztelték a megye főispánja, Gózony László megyei főjegyző, Szigethy Antal, iskolaszéki elnök dr. Ruzsicska Kálmán, kir. tanfelügyelő, s még többen a megye notabilitásai közül. A megye tanitósága rendkivül nagy számmal jelent meg a közgyülésen, mely Udvardy Ignác elnöklete alatt az utolsó volt. Jövő számunkban részletesen fogunk referálni a gyülés lefolyásáról.

— **Petőfiné születési helye.** A „Keszthelyi Hirlap" irja: Keszthely város közönségének legnagyobb része nem is sejti, hogy a legkitünöbb magyar lantos feleségé, költői hajlamu Szendrey Julia, volt-aképpen keszthelyi születésü. — Hellebrand Árpád dr., a Tudományos Akademia könyvtárosa nagy müveltségü nejével, Gyulai Aranykával, Gyulai Pál, kitünő költőnk s a magyar irodalomtörténet jeles tanárának leányával, városunkban töltvén a fürdőévadot, felhasználták az alkalmat, hogy megkeresték nagynénjüknek, Szendrey Juliának születési helyét, az Ujmajorban. Szendrey Juliának édesapja, a még most is élő Szendrey Ignác, Petőfi és Gyulai Pál apósa, 1826—30-ig ujmajori ispán volt, innen ment el 1830-ban Szatmármegyébe Károlyi Lajos grófhoz, kinek később jószágigazgatója lett Erdődön. 1829. év első napján szül. Petőfi Juliskája s igy az ujmajori régi ispáni lakás, mely körülbelül 100 éves épület, volt Szendrey Juliának: Petőfi Sándornénak születési helye. Hellebrand Árpád dr. neje a mult héten keresték fel a kegyeletes helyet, hol Bendekovics Pistáné, urhölgy igaz magyar vendégszeretettel s az ő lelkiismeretes kedvességével fogadta és kalauzolta kitünő tudósunkat. Magától Hellebrand Árpád urtól hallottam az emlitett, becses irodalomtörténeti adatokat s igy hitelességükhöz alig fér kétség.

— **Déli vasut.** Kisasszony ünnepe alkalmával folyó évi szeptember hó 7-én a Déli Vasut magyar vonalainak állomásairól Budapest, Bécs, Fiume, Triest és Velencébe rendkivül mérsékelt áru menetlérti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményt nyujtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazást kétszer tetszés szerinti állomásokon félbe lehet szakitani. Ezen jegyek kiadására és ársira nézve külön hirdetmények adattak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkivül mérsékelt áru jegyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak emlitve.

— **Nagy vihar a Balatonon.** Vasárnap délután heves szél keletkezett Balaton-Füredtől északnyugott irányban, a mely egyre erősbödött. A Beross gőzhajó a rendes időben: 6 óra 15 perckor elindult a kikötőből, Siófok felé; ez egyszer azonban nem egyenes irányban vágta át a hajó a Balatont, hanem nagy körivet irt le a part méntében, ahol a hullámverés csekélyebb volt. E közben az erős szélfuvás növekedett s 2—3 méter magasságu hullámokat korbácsolt föl. A hajó ide-oda lóbálózott s csak lassan haladt előre. Az utasok s különösen a nők megkapták a tengeri betegséget és annak minden változatát átszenvedték. A gőzös kicsiben éppen az a képet mutatta, a mit nagyobb méretekben a tengeri hajókon lehet ilyenkor látni. Végre mégis szerencsésen bevergődött a hajó a siófoki kikötőbe. A vihar Balaton Füreden és környékén csak ma reggel szünt meg.

— **Egy örült katona rémtette.** *Somogyi* Ignác háziezredünk, a cs. és kir. 48-ik gyalogezred egy közkatonája őrülési rohamban borzasztó gyilkosságot követett el, Pozsony közelében levő Gáta falu mellett. Somogyi betegsége folytán egy társával csak később rukkolt be N.-Kanizsáról ezredéhez és Pozsonyból gyalog indult Gáta faluba, hol az ezred táborozott. Utközben őrülési rohamok támadták meg és uti társát le akarta lőni, de ez szerencsésen menekült. Az az őrdöngős mánia szállta meg lelkét, hogy ellenség előtt állva, neki lövöldöznie, gyilkolnia kell; ezen mániájában Gáta mellett egy réten álló 78 éves gazdát lőtt mellbe, ki rögtön élettelenül rogyott össze; egy béresre négyszer lőtt rá és ezt szintén megsebesitette, egy másik öreg ember szintén kapott lövési sebet, most már nem lévén ember előtte, egy ökörnek lábába lőtt. Szerencsére végre elfogytak az éles töltések, különben bizonyára még több áldozata lett volna a megháborodott elméjü katonának. Midőn megvitték a faluba a rémhirt a tisztikar a legénységgel együtt üldözőbe vette a folyton erős futásban levő őrültet, ki végre is kimerülve, összerogyott. — A szerencsétlen véget ért öreg gazda koporsójára a tisztikar szép koszorut tett le, és özvegyének 50 forintot juttatott a tiszti alapból. Az ezred másnap elhagyta Gáta falut, de az ezredparancsnok rendelete folytán az ezred zenekara visszamaradt, hogy a szerencsétlen gazdát utolsó utján elkisérje. A megsebesült béres a pozsonyi közkórházban ápoltatik. — Sajnáljuk, hogy ezen szerencsétlen incidens, éppen a mi derék háziezredünknél fordult elő.

— **Sütő-munkások gyülése.** A nagy-kanizsai sütőmunkások mintegy 30 an e hó 25-én délután *Bay* György rendőrtanácsnok kapitány közbenjöttével a „Fekete Sas"-hoz czimzett vendéglőben ülést tartottak, mely igen csendesen és tárgyilagosan folyt le. Az ülésen *Bergstein* Jakab elnökölt, ki egyszersmind mint előadó is szerepelt. Bergstein az ülés megnyitásakor első sorban is arra kérte szaktársait, hogy a törvényes rend korlátai közt maradjanak meg, hogy a tárgyalások higgadtan és nyugodtan folyjanak le. Bergstein felolvasta a budapesti sütősegédek szaktársulatával folytatott levelezést. A központ első sorban is a tömörülést javasolja a vidéki szaktársaknak, ha jogos kivánságainknak érvényt akarnak szerezni. *A vasárnapi munkaszünetet* illetőleg, mely szintén napirenden volt, a központ utalja a vidéki szaktársakat a fenálló szentesitett törvényre, melynek, ha a munkaadók tiszteletben nem tartanák, hivatalos uton az Ipartestület közbenjöttével, vagy közvetlen a városi kapitányság által könnyen érvényt szerezhetnek. Az értekezlet határozata folytán ez ügyben átirat intéztetik az Ipartestülethez, hogy ez a munkaadókat felszólitsa, hogy a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvény intézkedései tiszteletben tartassanak. — *A 10 órai munkaidő*, mely szintén egyik óhaj t képezi a sütőmunkásoknak, csak még egy ujabban összehivandó értekezlet által fog tárgyaltatni, minthogy ezen ügyben a központ még nem nyilatkozhatott, mivel ez iránt még maga sem jutott megállapodásra. Miután az értekezlet még kinyilatkoztatta, hogy elnökül a mozgalom megindítóját: Bergstein Jakabot tekinti, jegyzőül pedig Stern Károlyt óhajtja, a gyülés legnagyobb rendben feloszlott.

* **Nemzetközi fényészeti panoráma Párisból.** Legközelebbi napokban Zágrábból jövet városunkban egy látványosság fog felállitatni. Ezen látványosságot Metter H. K. tulajdonát képező, mindenütt megbámult, az 5 világrészt felölelő nemzetközi fényészeti panoráma képezi, mely hosszabb időn át fogja városunkban megtekinthető. A képek, melyek bemutattatnak, üvegeken vannak előállitva és e stereoscopon! át tekintve oly természethűek, hogy minden szemlélőt elragadnak. Szóval Metter panorámája nem közönséges mutatóbódé, melyben üvegeken át a legborzasztóbb mázolásokat látja az ember, hanem megtekintésre érdemes nagyszerü müremek a párisi kiállitásból, mely mindenütt tömegesen látogattatik és megbámultatik, már azért is, mert ezen panoráma folyvást uj részleteket mutat az 50 gyönyörü látványból. Ott látható: a chicagoi és párisi világkiállitás; kitüntetett sorozat: Egyptom, Schweiz, a magas Tátra, Felső Olaszország, II. Lajos bajor király tündérkastélyai, London utaljuk r. a. t.

— **Egy intelligens családnál tanulók pontos felügyelet alatti ellátásban részesülhetnek. Társalgási nyelv: német és francia, esetleg a francia nyelvtanulásban oktatást nyerhetnek. Cim megtudható a kiadóhivatalban.**

Szőlősgazdák figyelmébe.

A zala egerszegi m. kir. Pénzügyigazgatóságnak 19862/895. szám alatt kibocsájtott rendelete folytán, hivatkozással az 1892-én IX tc. 3.§ illetőleg annak végrehajtása iránt 1892. évi 51015. szám alatt kibocsájtott utasitás 25 és 26 §-aira, — házi szükségletre szánt borkészletnek kedvezményes boritaladótétel alá vonása tekintetében nyujtott kedvezmény elérhetés végett a házi fogyasztásra szánt saját termésü boraiknak bejelentésére a határidő f. évi szeptember 15-ére tüzetett ki. Ha azonban a szüret előbb megkezdődnék, akkor a szüret megkezdése napjaig jelentheto csak be.

Ez szerint tehát a bejelentések, ha a szüret szeptember 15. utáni időben kezdődnek is, a bejelentés legkésőbb f. évi szeptember 15-ig megleendő, — mert azon kedvezményt, hogy a szőlősgazdák házi fogyasztásra szánt saját termésü boraikat a törvényben kitüzött folyó évi szeptember 15. határidő lejárta után is legkésőbb a szüret megkezdéseig jogérvényesen bejelenthetik, — már szabályozást nyert a „Budapesti Közlöny" 1892 évi 190 számában a közzétett „Hirdetmény"-ben, melynek 2-ik pontja szerint az 1892 XV tc. végrehajtása iránt 1892 évi 51015 számu utasitás 26-§ értelmében a bejelentés határideje szeptember 15-ike és ha a szüret előbb kezdődnék, a szüret megkezdésének napja tüzetik ki.

Fölhivatnak tehát mindazon szőlősgazdák, kik saját bortermésükel házi szükségletre szánták, azt a városi adóhivatalnál a fenti határidőig bejelenteni el ne mulaszák, mert a későbbi bejelentések a fent hivatkozott törvény és annak végrehajtása tárgyában kiadott utasitás értelmében tekintetbe vétetni nem lognak.

Nagy-Kanizsán, 1895. aug. 22.

A városi tanács.

Fürdöi levél.

Marienbad, 1895. aug. 23.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Fürdöi levél a saison végén! Gondolom: hogyan csodálkozik!

Hiszen egy fürdöi levél már magában véve is unalmas, a saison végén pedig éppen lehetetlen hogy mulatható legyen! A saison alatt az ember leirhatja a toiletteket, a mulatságokat. No meg a természetnek is szentelünk egy pár sort; — az is ér néha valamit. De a fürdö-évad végén lehetetlen afféle ragyogó sétányképet festeni!

Mert habár Marienbadban még mindig zsufolva van is a promenad és a szép hölgyek toilettejeinek rikitó szinei még mindig ott pompáznak, mint tarka szivárványkép; habár a fiatal elegans orleansi herceg még mindig megjelenik is előkelő kiséretével: — az egész marienbadi fürdö-publikum felett egy szürke fátyol lebeg mindig lejebb lejebb ereszkedve: — az unalom!

Unatkoznak a hölgyek, kik miután bemutatták már szebbnél-szebb ruháikat, nem találnak többé semmi érdekeset a sétányon.

Unatkoznak az urak a »Casino des Etrangés« bezárása óta.

Unatkoznak a zenészek, kik a saison alatt már eljátszották darabjaikat.

Unatkoznak már a gyermekek is!

És én ezt az időt választottam levelem megírásához! Hisz a haute saisonról már ugy is beszámolt egy marienb di fürdői level.

Nagyon őszinte legyek?

Egy kis politika is van ebben! Egy pici ártatlan politika!

A fürdő-évad vége felé már nem lehet — nem muszáj szellemes saison-tudósitást irni s igy az én feladatom nagyon meg van könnyitve.

De van még egy másik oka is!

A promenade nem vonz. A jó barátok elutaztak. A vendég a természetnek és kötelességeinek élhet.

Ez a másik ok, amiért ezt az időt választottam egy kimeritőbb tudositáshoz.

Most élvezzük igazán Marienbad igéző szép vidékét, a költői álmadozásra hivó, gyönyörü erdőségeket.

Szebbnél-szebb kirándulásokat rendezgetünk.

Minapi kirándulásunk alkalmával 6 és fél órán át gyalogoltunk.

Marienbadból fél 8-kor elindulva gyors léptekkel nemsokára „Royauer Jägerhaus"-nál voltunk, hol pompás étvágygyal költöttük el reggelinket. Tovább gyalogolva, meredeken föl, célunkhoz (Wolf tein) értünk.

Itt fáradságunkat gazdagon megjutalmazta a gyönyörü szép kilátás.

Amerre csak néztünk erdők, hegyek, rétek: festői csoportban; fák és vadvirágok közt egy cseregedező patak, gyönyörködtették szemeinket.

Ep oly meredeken mint az előbb, csakhogy völgynek folytattuk utunkat és nemsokára egy kis „Sangberg" nevü fürdőhelyhez értünk.

Casinos kis „kurhaus." Nagyon csendes vidék. Olyan kis, ugynevezett nyugalmas fürdőhely, melyből az ember élénk phantasiája könnyen megalkothatja magának a paradicsomi csendéletet s a hol zene, irás, olvasás és efféle szórakozás mellett is még mindig kényelmesen halálra unatkozhatik valaki.

Utunk lőpihenő helye „Gatzen" nevü vadászlak volt, hol pompás dinert költöttünk el.

A vadászlaknak magas vendége is volt ebédre. Az orleánsi herceg és kisérete.

Miután még Königswartot is meglátogattuk, igen elégedetten térünk haza!...

A marienbadi szinház és müvészet még nincs hanyatlóban.

Egész nyáron hiresebbnél hiresebb müvészek gyönyörködtették a közönséget. A szinház és koncertek most is élvezetet nyujtanak.

Más években augusztus közepén egy érdekesebb alakot sem lehetett látni; az idén, a müvészek és irók közöt még több első-rendü nagyság időz itt. Horovitz híres festő-müvész, Grünfeld Alfréd zongora-müvész, az uj és máris ismert tenorista: Alberti, dr. Agai Adolf, Abrányi Kornél és még többen.

Az idei saisont különösen érdekessé tette a Casino des Etragés (egyszerüen Cerle-nek nevezik) megnyitása és váratlanul gyors bezárása.

Sok hir és versio keringett akkoron Marienbadban.

Miután ugyanis kiderült, hogy a Cercleben tiltott hazard-játékot üznek és oda tulajdonképpen nem tánc és hangverseny vonzák a nagyközönséget, hanem az a körülmény, hogy, valóságos monacói játék-barlanggá alakult; többfelül is energikusan léptek fel ellene. Fürdővendékek, kik minden pénzüket itt vesztették, feljelentették.

Azt is regélték, hogy a közeli Königswarton tartozkodó Metternich hercegnő befolyása következtében tiltottak el hatóságilag, mert családjának egyik tagja nagyon is sokszor időzött ama bizonyos zöldasztal körül.

Metternich hercegnő egyébként mindig, de különösen az idén igen rokonszenves alakja volt Marienbadnak. A brüszöl és laibachi károsultak javára hangversenyt rendezett, hol leánya: a bájos fiatal Paulina herceznő is közreműködött Grünfeldtel és Kopácsy Juliskával.

Ezt egy nagy bazár követte, pompás sátrakkal és gyönyörü tüzi játékkal. Az ünnepély nagyon jól sikerült. A bevétel majdnem hét ezer frtra rugott. Ebből látható, hogy Marienbadban érdemes jótekonycélu mulatságot rendezni. Az igaz, hogy a hangverseny-jegyeknek tiz frt volt az ára!...

Midőn bucsut veszünk Marienbádból, hogy Münchenbe és Tirolba folytassuk utunkat, édesen tekintünk vissza az itt töltött hetekre, melyek igazán nemes élvezetet és kellemes szórakozást nyujtottak.....

Es most miután k. kötelességemnek eleget tettem, megigérem, hogy müncheni utazásunkról tudósitani fogom a Zalát. Maradok becses lapjának igaz hive:

Lilly.

CSARNOK

Hullám Ágnes.

(Népdráma.) 9

— Irta: **Szalay Sándor.** —

(Folytatás.)

Agnes: Kit várnék én Janó bácsi?

Janó: Ja hat az maga tudja.

Agnes: Én nem. Hanem van itt a házban valaki, aki vár valakit. Nem hallotta hirét Baracs Palinak?

Janó: (Vállát vonogatja.) Nem tudok, talan egy kicsit.

Agnes: Az mindegy. Én majd kiküldöm egy repedt fazékkal a mi Juliska lányunkat. Hozza szóba előtte valahogyan ezt a Baracs Palit, aki huszárkáplár a városban. Beszéljen róla sok mindent, hogy hogyan gombolyit a szép lányok után, hogy mulat velük, hogyan dicsekedik fünak-fának: milyen ostoba kis liba lesz a feleségé, akit csak a vagyonáért vesz el; különben rá se nézne. Erti?

Janó: Nem egiszen irtek.

Agnes: Na hát, ha jól tele tudja beszélni a mi lányunk fejét, akkor egy szép babás bankó üti a markát. Erti?

Janó: (vidáman.) Persze hogy irtek! Hogy ne irtenik?

Agnes: Majd meglátom. (El a házba.)

Janó: (Magában.) Ja, ja! Zisten csak adja szeginy tótnak szerencsit. Nincs van reperálnyi terett fazik, van reperalnyi kis lany szivet. Igy taplalja Zisten Zarvavarmegyit.

4. jel. *Julis, Janó.*

Julis: (Egy repedt fazekat hoz.) Jó napot Janó bácsi.

Janó. Adjon a Zisten!

Julis: (Átnyujtja a fazekat.) Ezt küldte ki anyám. Azt mondta: drótozza meg jó erősen. (Távozni akar.)

Janó: Ejnye no! hat ilyen hámár itt hagyja ingemet a fakipnil? Pedig Jano sokszor tudja sok zujságot varosbul.

Julis: (Derült arccal.) Hát a városból jött Janó bácsi?

Janó: Persze, hogy varosbul. Láttam katonák, kereszturi leginyek. Jáj, Jano sokszor tudja sok zujsag. (Munkába fog.)

Julis: Kereszturi legényeket is látott?

Janó: Persze, persze

Julis; (Szemérmesen.) Huszárokat is?

Janó: Bizony láttam. Hej, egy nyalka huszarkaplar is láttam.

Julis: (Fokozott érdeklődéssel.) Huszárkáplárt? Milyen volt?

Janó: Derik, szip; csak ugy ugralta rajta sok lányok szeme. Hogy is hivnak is csak? Igazság: Borovicska Pali.

Julis: (Nevet.) Nincs olyan nevü huszár a kereszturi legények közt.

Janó: (Almélkodással.) Nincs van? Pedig bizony Zisten van. Borovicska Pali.

Julis (Egyre nevetve): Talán Baracs Pali?

Janó: (Meglátja a ház ablakán kitekintő Ágnest.) Baracs Pali? (Ágnes helyeslőleg int.) Igázság: Baracs Pali.

Julis: Őt is látta Janó bácsi?

Janó: Bizom láttam. Huszárok mulatták Gőzösben?

Julis: Hol? A gőzösben?

Janó: Persze, hogy Gőzösben. Az van egy ven digfogadó varosban.

Julis: Ja?

Janó: Hej az a Borovics ..... vagy Baracs Pali csinálta nagy attak vaszoncselidek közt, huszarosan.

Julis: (Elkomolyodva.) Mulatott?

Janó: De mig hogyan? Ölelte szip lany, szórta pinz, csapkodta flaskuk,

Julis: (Szomorúan.) Talán nem is Baracs Pali volt az?

Agnes: (Az ablakon át a drótos felé mutatja a bankót.) *Janó*: (Néz a bankóra.) Az volt. Bizom zisten az volt. Ugy belekapaskodta az a sok vaszoncselid, mintha soha se nem elakarnák eresztenyi. Erre cipp, arra cupp! Hej szeginy Janó csak nizte aztat a sok cipp-cupp, mint ihes cigány a pecsenyit.

Julis: (Csüggedten, magában.) Aztán ugy megcsalna engem?

Janó: Beszilte nagy rebegve valami kis ostoba libacskarul is, akit felesignek veszi. Mondott lesz sok pinz, lesz juszág. Igérte lanyoknak, hogy majd mig csak akkor lesz dinom-dánom ha varosba begyin.

Julis: (Megszédülve a falhoz dől, magában.) Istenem, el ne vedd eszemet.

Agnes: (Az ablakból tetszést int.

Janó: Most már szeretnék aztat tudnyi: ki az szeginy ostoba libacska, akit igy rászedi, az a Borovic-ka.

Julis: Mi az én vétkem, hogy ekkora átok ver. (Kétségbeesetten a házba el.)

Janó: (Utána néz.) No most mar drótos leginy legyen, aki megtud reperalnyi eztet a szivet. Szeginy kis libacska! Ha tudnál, hogy csak trifálta Jano. Hjah az a babas bankó.

5. jel. *Agnes, Janó.*

Agnes: (Kijő a házból.) Na készen van a fazék? A bankót Janónak adja.) Itt van, amit igértem.

Janó: Keszenek. Hanem aztat megmondok, hogy aztán zifijaszonynak tessik megreperalnyi szeginy Juliskát!

Agnes: Ne féltse azt Janó, majd megvigasztalom én.

Janó: (Kiliszen a maradék pálinkát.) Bizom zisten fáj az enyim szived.

Agnes: Mért?

Janó: Azirt a Juliskairt.

Agnes: Majd megvigasztalodik az. Telesirja a kötényét. Aztán megtudja, hogy tréfa volt csak; jó lesz minden.

Janó: Iszen csak az a sok apróság ne varna kenyir: százas bankóirt se meg csináltam volna eztet, trefabul se nem. (Felvesszi holmiját.) No hát Isten megáldja zifijaszony. (Kimegy az utcára.) Van-e valami drotoznyi, van-e serpenyü, lábas, tepsi, likas fazik, rantó labas, vasreszelü foltoznyi van-e? (El.)

Agnes: (Mosolyogva néz utána.) Ostoba tótja te. Hátha még tudnád, hogy szavaiddal elhintetted a halálmagot ennek a lánynak szivébe! Majd hullatok rá még termékenyitő harmatot hogy biztosan kikeljen. (Felveszi a fazekat.)

6. jel. *Juliska, Agnes.*

Agnes: (A házba bekiált.) Juliska! Juliska!

Julis: (Dult arccal néz ki.) Itt vagyok.

Agnes: (A padkára teszi az edényt, mázfelé néz.) Vidd be csak lányom. (Juliska felé fordul.) Mi bajod?

Julis: (Ágnes karjaiba dől.) Anyám megreped a szivem. (Zokogva borul Ágneshez.)

Agnes: Mi lelt az Istenért? Olyan vagy, mintha rossz lélek szállt volna meg.

Julis: (Zokogva.) Baracs Pali megcsalt. Sohasem volt igaz szivvel hozzám.

Agnes: Ki mondta?

Julis: Ez a szegény drótos, aki nem is gondolta: kinek adta be az igaz szó mérgét.

Agnes: Rosszat beszélt felőle?

Julis: Rosszat, nagyon rosszat. Megtudtam belőle, hogy csak a jószágért hitegetett szeretettel.

Agnes: (Szigoru arccal.) Kinek mondta ezt Baracs?

Julis: Feslett, kendőzött fehér népeknek, akikkel a korcsmában dáridózott.

Agnes: Korcsmában? Rossz személyek között? Ez rettenetes.

Julis: (Fejét csüggedten ingatja.) Az, az, az!

Agnes: Mit csinálsz ezek után?

Julis: Nem tudom, nem tudom. Csak azt tudom, hogy Baracsé nem leszek soha.

Agnes: Hát ha csak mende-monda az egész?

Julis: Dehogy az, dehogy az! Mi oka lett volna ennek a szegény drótosnak igy beszélni felőle?

Agnes: Az is igaz. Tudod mit? — vesd ki szivedből. Emlékszel-e rá; mit mondtam, mikor még szegény apád élt? Virág ne sirassa a harmatot; ne várja vissza a pillangót, aki röpköd, játszik. A legbetegebb virág is tuléli a pillangót.

Julis: (Maga elé révedt szemekkel.) De ha valaki megtöri a beteg virágot: elég egy szellőlebbenés hogy lehulljon. Soha, soha nem hittem volna.

Ágnes: Jaj lányom, sokra virrad az ember, amiről nem is álmodott. Ritka holló manapság a tiszta, igaz szeretet. Nem a szerető szivek édes paradicsomát keresik ma már a legények, hanem csak vagyont, gazdaságot. Magdalajta módos lány csak arra jó, hogy jószághoz jussanak vele. Azután, ha az meg a feleség csak ötödik kerék a kocsiban. Megcsalják, rászedik, kijátszák ezerféle módon; élik világukat mással; a szegény asszony meg sirathatja eltemetett boldogságát.

Julis: (szúrtan.) Eltemetett boldogság! (Kétségbeesetten.) Apám, édes apám, ha te ezt megértéd volna!

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*)

Valódi borecet

Grünhut Fülöp és fiai czég

pincéjéből

literenként 12 krajczárért kapható

BALATON EDE

fűszerkereskedésében Nagy-Kanizsán. (Eötvös-tér a gymnasium átellenében).

*) Az a rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÖKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Vasuti menetrend

Érvényes 1895. május 1-től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Érkezés Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Dombóvár	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	6	50	este	v. v.	7	59	reg.
	v. v.	9	30	regg.	v. v.	7	36	este
Nécs Z.-Eg.	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	8	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	44	este
	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
Barcs	sz. v.	4	57	regg.	v. v.	9	45	regg.
					sz. v.	1	29	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	34	éjjel

HIRDETÉSEK.

HIRDETÉS.

Zalavármegyében, **Bucsu-Szt.-Lászlón** (vasuti állomás) folyó év **szeptember hó 15-én délután 4 órakor** nyilvános árlejtés utján **Kluger** Márton és neje tulajdonát képező **korcsma épület** (vaskapu), **20 held szántóföld, 10 held rét és téglagyár** halálaset miatt kedvező feltételek mellett a helyszinén bérbe, esetleg eladatik.

Bővebb felvilágositással szolgál

Schwarz Jakab Nagy-Kanizsán.

HIRDETÉS.

A csáktornyai uradalmi tisztség részéről ezennel közhirré tétetik, hogy az idei gubacstermés és az alább következő korcsma-épületek **1895. szeptember 11-én délelőtt 9 órakor** a gazdasági irodában tartandó nyilvános árverésen bérbeadatnak.

1. Szt. Ilonai korcsma-épület.
2. Szt. Kereszti „
3. Rétháti „
4. Domasineci kerületi gubacstermés.
5. Csáktornyai „ „

Az előleges feltételek minden szerda és vasárnap délelőtt az urodalmi tisztségnél betekinthetők.

177 1—1 **Az urodalmi tisztség.**

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsőrangu szaktekintélyek által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal megőrzi a haj eredeti természetes szinét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsürübb uj haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — frt 50 kr.
Egy nagy tégely ára — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasitás ingyen.

Kapható: a készitőnél: Schável Jánosné szül. Markó Lujzánál Nagy-Kanizsán (saját házában). BELUS LAJOS gyógyszertárában és Keleti M. Mór divat-üzletében Nagy-Kanizsán.

Egy doboz ára: 1 *forint* 20 *krajcár.*

Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására, szépítésére és finomitására **Puder.**

Legelőkelőbb ültözéki, bál és társaigó PUDER.

— Fehér, rózsaszin, és sárga —

vegyileg analyzált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Ellismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

finom ültözéki szappan és illatszer-gyáros. Főraktár: NÉCS, I., Wollzeile 3. Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszertárban.

11

SCHEMBER C. és FIAI

csász. és kir. udvari mérleggyárosok BUDAPEST,

Gyár: VI. ker., Hungária-ut 83. sz.

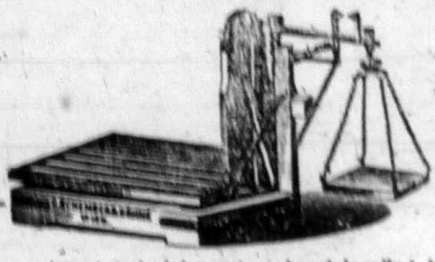

Raktár és közp. iroda: VI. ker., Andrássy-ut 15. sz.

Ajánljuk általánosan ismert szabadalmazott marhamérlegeiket, hidmérlegeiket, tizedes és százados gabonamérlegeiket, továbbá mindennemű ipari czélra szolgáló mérlegeiket.

155 5—1 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1895.